

Nordic Statistical Yearbook
Nordisk statistisk årsbok

2013

Nordic Statistical Yearbook 2013

Nordisk statistisk årsbok 2013

Volume 51

Edited by
Klaus Munch Haagensen
Statistics Denmark

Nord 2013:001

Nordic Statistical Yearbook 2013

Nordisk statistisk årsbok 2013

ISBN 978-92-893-2481-6

ISSN 1398-0017

<http://dx.doi.org/10.6027/Nord2013-001>

Nord 2013:001

ISSN 0903-7004

© Nordic Council of Ministers, Copenhagen 2013

Design: Jette Koefoed, Nordic Council of Ministers, Copenhagen

Cover/omslag: Jette Koefoed/Karin Beate Nøsterud

Print/tryck: Rosendahls-Schultz Grafisk

Copies/upplaga: 800

Printed in Denmark

Nordic Statistical Yearbook web-site: www.norden.org/facts

Main suppliers of data: The Nordic national statistical institutes.

Editor: Klaus Munch Haagensen, kmh@dst.dk, Statistics Denmark.

Secretariat: Troels A. Vestergaard, tav@dst.dk, Statistics Denmark.

Maps: LIBER KARTOR, Stockholm.

Nordic co-operation

Nordic co-operation is one of the world's most extensive forms of regional collaboration, involving Denmark, Finland, Iceland, Norway, Sweden, and the Faroe Islands, Greenland, and Åland.

Nordic co-operation has firm traditions in politics, the economy, and culture. It plays an important role in European and international collaboration, and aims at creating a strong Nordic community in a strong Europe.

Nordic co-operation seeks to safeguard Nordic and regional interests and principles in the global community. Common Nordic values help the region solidify its position as one of the world's most innovative and competitive.

Nordic Council of Ministers

Ved Stranden 18

DK-1061 Copenhagen K

Phone (+45) 3396 0200

www.norden.org

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionalasamarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sveriges samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och är en viktig partner i europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Telefon (+45) 3396 0200

www.norden.org

Preface

The Nordic countries have much in common – their way of life, history, language and social structure. Many of these common features and the results of their joint efforts may be described by statistics. This is why the Nordic Council of Ministers publishes the Nordic Statistical Yearbook.

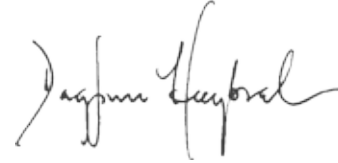
This edition of the Yearbook is the 51st. The first edition was published in 1962. In connection with the 50 years jubilee last year a historical view of the development in the Nordic countries was produced. This 50 year review can be found on our webpage www.norden.org.

Our ambition is to provide comparable statistics on the life in the Nordic countries – to shed light on the similarities and the differences. Against the background of globalization, data on conditions in the Nordic in relation to other Western European countries are also provided in a number of areas. The emphasis has been on making the data easy to understand and relevant to the way we live, and thus useful in many contexts.

There is free access to a databank containing thousands of figures describing the Nordic region. The databank can be found at the Nordic Council of Ministers' website, www.norden.org. Data for the Yearbook are extracted from this databank. It is also possible to download, free of charge, the Nordic Statistical Yearbook in pdf format at www.norden.org.

Enjoy your reading!

Copenhagen, October 2013

Dagfinn Høybråten
Secretary General
Nordic Council of Ministers

Förord

De nordiska länderna har mycket gemensamt – livsstil, historia, språk och samhällsstruktur – vilket ligger till grund för en unik tradition av samarbete. Mycket av detta kan beskrivas med statistik, vilket är anledningen till att Nordiska ministerrådet ger ut Nordisk statistisk årsbok.

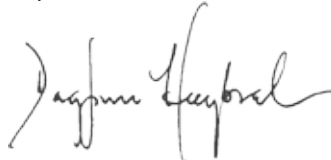
Denna utgåva av årsboken är den femtioförsta. Den första utgåvan publicerades 1962. I samband med 50-årsjubileet i fjol tog vi fram en historisk bild av utvecklingen i Norden. Den hittar du på vår hemsida www.norden.org.

Ambitionen är att presentera jämförbar statistik om livet och livsvillkoren i de nordiska länderna – att belysa likheterna och skillnaderna. I ljuset av globaliseringen behandlas också de nordiska ländernas förhållande till det övriga Västeuropa på en rad områden. Stor vikt har lagts på att göra uppgifterna lätta att förstå och relevanta för det sätt på vilket vi lever. På så vis kan boken få många användningsområden.

Det finns fri tillgång till en databas med tusentals siffror om Norden, som ger otaliga möjligheter till intressanta analyser. Databasen finns på Nordiska ministerrådets webbplats www.norden.org. Uppgifterna i årsboken kommer från denna databas. Det är också möjligt att kostnadsfritt läsa boken i pdf-format på hemsidan.

Mycket nöje med läsningen!

Köpenhamn i oktober 2013

Dagfinn Høybråten
Generalsekreterare
Nordiska ministerrådet

Contents

Preface	3	Culture	92
Contents	5	The Economy	97
Key figures – the Nordic region in an international context	7	Foreign trade	106
Facts about the Nordic countries	8	Public finance and prices	114
Sustainable development	18	Agriculture, forestry and fishery	129
Geography and climate	21	Science and technology	135
Environment and energy	28		
Population	35	Appendix 1: User guide	143
Health	51	Appendix 2: Geonomenclature	147
Social integration and income	58	Subject index – Swedish	148
Housing and construction	67	Subject index – English	153
Education	70		
Labour market	81		
Elections	89		

The and the reference that appears below a table or diagram identifies the table in the database that has served as its source. It is only a selection of the data from the database that has been included in the book's tables and graphs. There is free access to the database Nordic Statistics at www.dst.dk/nordicstatistics.

Throughout the book the following symbols and country codes are used:

Symbols		Country codes	
Nil	-	Denmark: DK	Åland: AX
Less than half	0	Faroe Islands: FO	Iceland: IS
Not applicable	.	Greenland: GL	Norway: NO
Data not available	..	Finland: FI	Sweden: SE
		Euro area: EA17	The EU: EU27

To describe the different countries in the diagrams following colours are used:

Denmark:		Greenland:		Åland:		Norway:	
Faroe Islands:		Finland:		Iceland:		Sweden:	
Euro area:		The EU:					

Innehåll

Förord	3	Kultur	92
Innehåll	5	Ekonomi	97
Nyckeltal – Norden i ett internationellt sammanhang	7	Utrikeshandel	106
Fakta om de nordiska länderna	8	Offentlig ekonomi och priser	114
Hållbar utveckling	18	Jordbruk, skogsbruk och fiske	129
Geografi och klimat	21	Vetenskap och teknologi	135
Miljö och energi	28	Bilaga 1: Användarhandledning	143
Befolkning	35	Bilaga 2: Grupperingar av länder	147
Hälsa	51	Sakregister – svenska	148
Social integration och inkomst	58	Sakregister – engelska	153
Bostäder och byggande	67		
Utbildning	70		
Arbetsmarknad	81		
Val	89		

Symbolen under en tabell eller ett diagram markerar en hänvisning till den tabell i databasen som utgör källan. Det är bara ett urval av data från databasen som finns med i bokens tabeller och diagram. Det finns gratis tillgång till databasen Nordic Statistics på www.dst.dk/nordicstatistics.

Följande symboler och landskoder används genomgående i boken:

Symboler		Landskoder	
Noll	-	Danmark: DK	Åland: AX
Mindre än hälften	0	Färöarna: FO	Island: IS
Inte tillämpligt	.	Grönland: GL	Norge: NO
Uppgift saknas	..	Finland: FI	Sverige: SE
		Euroområdet: EA17	EU: EU27

Följande färger används för att beskriva de olika länderna i diagrammen:

Danmark:		Grönland:		Åland:		Norge:	
Färöarna:		Finland:		Island:		Sverige:	
Euroområdet:		EU:					

The Nordic region in an international context – key figures. Latest available figures

Norden i ett internationellt sammanhang – nyckeltal. Senast tillgängliga uppgifter

	Norden	EU27	Japan	United States	
Total land area, 1 000 sq km	1 670	4 236	378	9 832	Landareal, 1 000 km ²
Arable land, per cent of land area	5.2	28.4	12.6	18.1	Åkermark, procent av landarealen
Forest area, per cent of land area	38.7	37.7	68.5	33.2	Skogsmark, procent av landarealen
Population, million	26	486	128	309	Folkmängd, miljoner
Density (inhabitants/km ² land area)	17	119	338	32	Invånare per km ² land areal
Total fertility rate	1.8	1.6	1.4	1.9	Summerad fruktsamhet
Life expectancy, total (years)	81.0	79.6	83.9	78.5	Medellivslängd, totalt (år)
men	78.9	76.7	80.6	76.1	Män
women	83.1	82.6	87.4	81.1	Kvinnor
Unemployment rate, total	6.8	9.7	4.6	9.0	Arbetslöshet, totalt
men	7.1	9.7	4.8	9.4	Män
women	6.6	9.8	4.2	8.5	Kvinnor
GDP, PPP (million US \$)	1 117	16 535	4 381	15 094	BNP PPP (miljoner USD)
GDP per capita, PPP (US \$)	42 850	33 611	34 278	48 442	BNP per person PPP (USD)
Total imports C.I.F (million US \$)	452 428	6 001 670	854 100	2 265 890	Total import (CIF, miljoner USD)
Total exports F.O.B (million US \$)	543 363	5 892 871	822 674	1 480 410	Total export (FOB, miljoner USD)
Trade balance (million US \$)	90 936	-108 799	-31 426	-785 480	Handelsbalans (miljoner USD)
Tax revenue as percentage of GDP	44.5	39.7	26.9	24.8	Skatter i procent av BNP
Tax revenue per capita (US \$)	25 108	..	10 697	11 608	Skatter per person (USD)
Consumption of energy per person (kg oil equivalent)	3 592	2 270	3 731	7 344	Konsumtion av energi per person, kg oljeekvivalenter
CO ₂ emissions per person (tonnes)	8.3	8.0	9.3	18.4	Utsläpp av CO ₂ per person (ton)
Greenhouse gas emissions per person (tonnes CO ₂ equivalent)	10.1	9.7	9.8	22.0	Utsläpp av växthusgaser, CO ₂ -ekvivalenter, ton per person

Sources: FAO, United Nations (UNData), Nordic Statistics (database), OECD, ILO, World Bank and UNFCCC.

Note: Where the source does not give figures for the Nordic countries in total (Norden), figures are calculated as weight averages, using population as weighing basis. **Norden:** In the table above Norden comprises Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden.

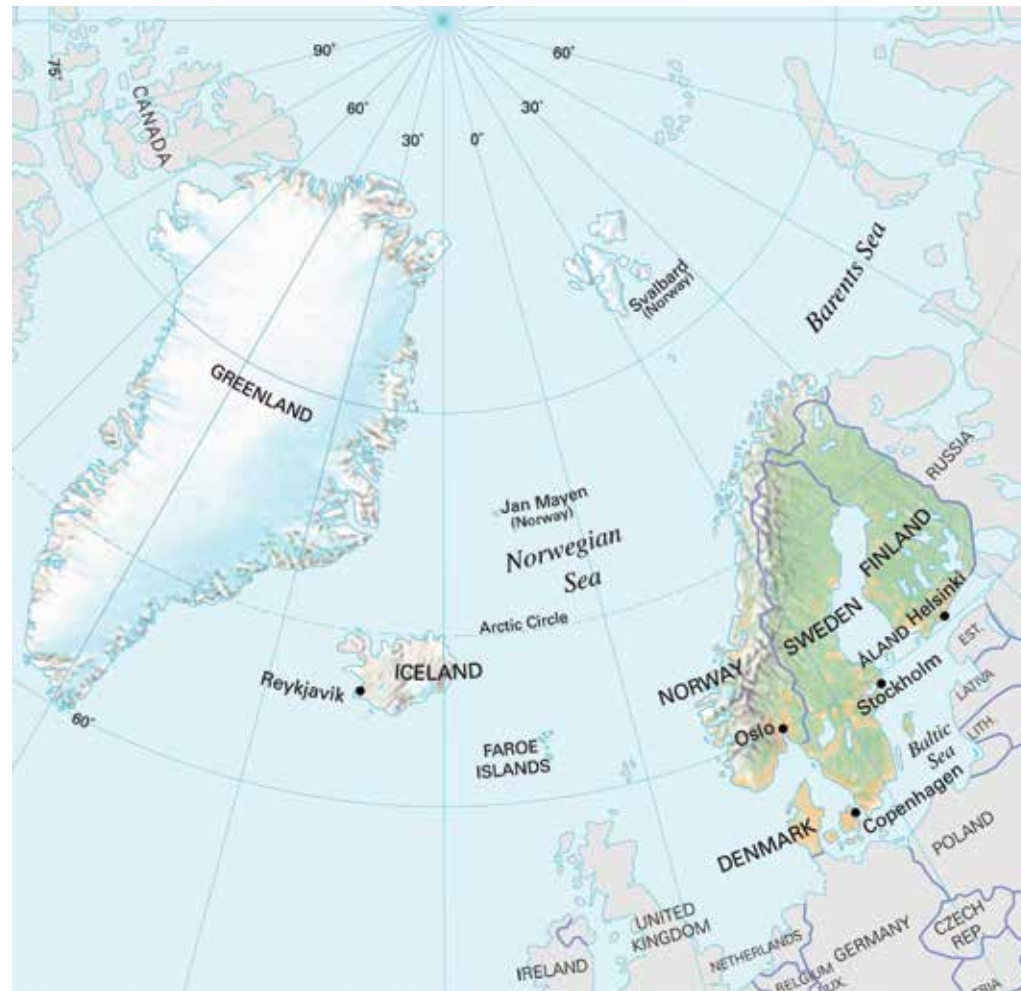
EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013. Land area: The area not covered with ice or water. CO₂ and greenhouse emissions: Excl. LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry).

Not: I de fall där källan inte anger samlad statistik för de nordiska länderna (Norden) har de framräknats som ett viktat genomsnitt med utgångspunkt från folkmängden. **Norden:** I tabellen ovan inkluderar Norden Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige.

EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013. Landareal: Den yta som inte är täckt av landis eller vatten. Utsläpp av CO₂ och växthusgaser: Exkl. LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry).

The Nordic countries

Total area (1 000 sq km)	3 429 sq km
Arable land and gardens (% of land area)	5.2
Icecap and glaciers (% of total area)	51.7
Largest lake	Vänern – 5 648 sq km (Sweden)
Highest point	Gunbjørns Fjeld – 3 693 m (Greenland)
Population 1 January 2013	26 091 396
Inhabitants per sq km land area (1 January 2013)	16.7
Fertility rate (2012)	1.8
Non-Nordic population, per cent	6.1
Intra-Nordic foreign trade (% of total foreign trade)	
Imports	22.3
Exports	18.9
GDP per capita, PPP-euro	35 120
Unemployment rate, per cent	6.8
Renewable energy supply, (% of total energy)	33
Nordic films, number of premières	133
Museums	
numbers	949
visits, mio.	49
Theaters, number	382
Secretary General	Dagfinn Høybråten
Official website	www.norden.org

Denmark

Total area	43 561 sq km
Lakes and streams	671 sq km
Land area	42 890 sq km
Icecap and glaciers	.
Arable land and gardens	25 329 sq km
Forests	5 294 sq km
Largest lake	Arresø – 39.7 sq km
Highest point	Yding Skovhøj – 172.5 m
Coastline	7 314 km
Population 1 January 2013	5 602 628
Population per sq km land area 1 January 2013	130.6
Capital area population	1 230 728 (Copenhagen incl. suburbs) ¹
National holiday	5 June (Constitution Day 5 June 1849)
Form of government	Constitutional monarchy
Parliament	Folketinget (179 seats)
Membership of EU	Yes, from 1 January 1973
Membership of NATO	Yes, from 4 April 1949
Head of state	Queen Margrethe II
Head of government	Prime Minister Helle Thorning-Schmidt (The Danish Social Democrats)
Currency	Danish krone (DKK)
Official website	www.denmark.dk

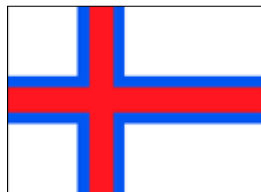
¹ Copenhagen, Frederiksberg, Albertslund, Brøndby, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Lyngby-Taarbæk, Rødovre, Tårnby and Vallensbæk municipalities and urban parts of Ballerup, Rudersdal, Furesø, Ishøj By and Greve Strand.

Foto: ImageSelect

Faroe Islands

Total area	1 396 sq km
Lakes and streams	9 sq km
Land area	1 387 sq km
Icecap and glaciers	.
Arable land and gardens	..
Forests	..
Largest lake	Leitisvatn 3.6 sq km
Highest point	Slætтарatindur 882 m
Coastline	1 289 km
Population 1 January 2013	48 197
Population per square km	34.7
total area, 1 January 2013	19 827 (Tórshavn, municipality)
Capital population	29 July (Olafest)
National holiday	Home rule – within the kingdom of Denmark
Form of government	Lagtinget (33 seats)
Parliament	No
Membership of EU	Yes, since 1949
Membership of NATO	(due to the Danish membership)
Head of state	Queen Margrethe II
Head of government	Prime Minister Kaj Leo Johannesen
Currency	(Unionist Party)
Official website	Danish krone (DKK)
	www.hagstova.fo

Foto: ImageSelect

Foto: ImageSelect

Greenland

Total area	2 166 086 sq km
Lakes and streams	..
Land area	410 449 sq km
Icecap and glaciers	1 755 637 sq km
Arable land and gardens	..
Forests	1 sq km
Largest lake	..
Highest point	Gunnbjørns Fjeld 3 693 m
Coastline	44 087 km
Population 1 January 2013	56 370
Population per square km ice-free land area, 1 January 2013	0.14
Capital population	16 454 (Nuuk municipality)
National holiday	21 June (longest day)
Form of government	Self Government – within the kingdom of Denmark
Parliament	Inatsisartut or Landstinget (31 seats)
Membership of EU	From 1 January 1973 to 1 February 1985
Membership of NATO	Yes, since 1949 (due to the Danish membership)
Head of state	Queen Margrethe II
Head of government	Aleqa Hammond (Siumut, Social Democratic Party)
Currency	Danish krone (DKK)
Official website	www.gh.gl

Finland

Total area	338 432 sq km
Lakes and streams	34 534 sq km
Land area	303 898 sq km
Icecap and glaciers	..
Arable land and gardens	22 805 sq km
Forests	227 767 sq km
Largest lake	Saimaa 1 377 sq km
Highest point	Halti, Halditjåkko (Haldefjäll) 1 324 m
Coastline, mainland	6 308 km
Population 1 January 2013	5 426 674
Population per square km land area 1 January 2013	17.9
Capital area population	1 075 014 (Helsinki/Helsingfors incl. suburbs) ¹
National holiday	6 December (Independence Day)
Form of government	Republic
Parliament	Riksdag (200 seats)
Membership of EU	Yes, from 1 January 1995
Membership of NATO	No
Head of state	President Sauli Niinistö
Head of government	Prime Minister Jyrki Katainen (National Coalition Party)
Currency	Euro
Official website	www.finland.fi

* Data on Finland include Åland.

¹ Helsinki/Helsingfors, Espoo (Esbo), Kauniainen (Grankulla) and Vantaa (Vanda)

Foto: ImageSelect

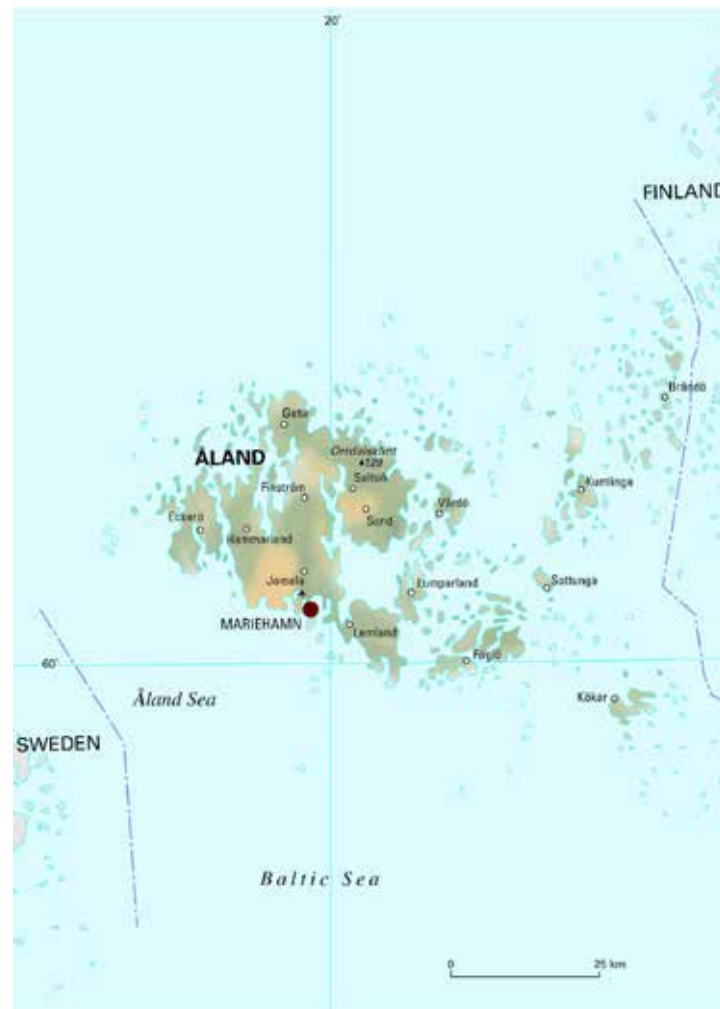

Foto: Visit Åland

Åland

Total area (6 757 islands)	1 580 sq km
Lakes and streams	27 sq km
Land area	1 553 sq km
Icecap and glaciers	.
Arable land and gardens	140 sq km
Forests	937 sq km
Largest lake	Kyrksundet 2.6 sq km
Highest point	Orrdalsklint 129 m
Coastline, mainland	..
Population 1 January 2013	28 502
Population per square km land area 1 January 2013	18.4
Capital population	11 346 (Mariehamn municipality)
National holiday	9 June (Autonomy Day 9 June 1922)
Form of government	Home rule – within the Republic of Finland
Parliament	Lagtinget (30 seats)
Membership of EU	Yes, since 1995 (due to the Finnish membership)
Membership of NATO	No
Head of state	President Sauli Niinistö
Head of government	Lantrådet Camilla Gunell (Social Democrats)
Currency	Euro
Official website	www.aland.ax

Iceland

Total area	103 440 sq km
Lakes and streams	2 386 sq km
Land area	90 154 sq km
Icecap and glaciers	10 800 sq km
Arable land and gardens	1 865 sq km
Forests	1 212 sq km
Largest lake	Pingvallavatn 82 sq km
Highest point	Hvannadalshnúkur 2 110 m
Coastline, mainland	6 088 km
Population 1 January 2013	321 857
Population per square km ice-free land area, 1 January 2013	3.6
Capital area population	205 675 (Reykjavik incl. suburbs) ¹
National holiday	17 June (Independence Day 17 June 1944)
Form of Government	Republic
Parliament	Alþingi or Althingi (63 seats)
Membership of EU	No, but member of EEA from 1 Jan. 1994
Membership of NATO	Yes, from 4 April 1949
Head of state	Ólafur Ragnar Grímsson
Head of government	Prime Minister Sigmundur Davíð Gunnlaugsson (The Progressive Party)
Currency	Icelandic krona (ISK)
Official website	www.iceland.is

Foto: ImageSelect

¹ Reykjavik, Kópavogur, Seltjarnarnes, Gardðbær, Hafnarfjörður, Mosfellsbær and Kjósarhreppur

Foto: ImageSelect

Norway

Total area ¹	323 787 sq km
Lakes and streams	18 312 sq km
Land area incl. icecap and glaciers	305 470 sq km
Icecap and glaciers	3 133 sq km
Arable land and gardens	8 155 sq km
Forests	123 840 sq km
Largest lake	Mjøsa 365 sq km
Highest point	Galdhøpiggen 2 469 m
Coastline, mainland	28 953 km
Population 1 January 2013	5 051 275
Population per square km land area ¹ 1 January 2013	16.5
Capital area population	1 190 365 (Oslo incl. suburbs) ²
National holiday	17 May (Constitution Day 17 May 1814)
Form of government	Constitutional monarchy
Parliament	Stortinget (169 seats)
Membership of EU	No, but member of EEA from 1 Jan. 1994
Membership of NATO	Yes, from 4 April 1949
Head of state	King Harald V
Head of government	Prime minister Erna Solberg (The Conservative Party)
Currency	Norwegian krone (NOK)
Official website	www.norway.no

¹ Excluding Svalbard and Jan Mayen

² Oslo municipality + Akerhus county

Sweden

Total area ¹	447 420 sq km
Lakes and streams	40 080 sq km
Land area	407 057 sq km
Icecap and glaciers	283 sq km
Arable land and gardens	26 080 sq km
Forests	282 760 sq km
Largest lake	Vänern 5 648 sq km
Highest point	Kebnekaise 2 106 m
Coastline, mainland	11 530 km
Population 1 January 2013	9 555 893
Population per square km land area 1 January 2013	23.5
Capital area population	2 127 006 (Stockholm incl. suburbs) ²
National holiday	6 June (Swedish flag)
Form of government	Constitutional monarchy
Parliament	Riksdagen (349 seats)
Membership of EU	Yes, from 1 January 1995
Membership of NATO	No
Head of state	King Carl XVI Gustaf
Head of government	Prime minister Fredrik Reinfeldt (Moderate Party)
Currency	Swedish krona (SEK)
Official website	www.sweden.se

Foto: ImageSelect

¹ Incl. the greater lakes but excl. the area from the coastline to the territorial border, 81 502 sq km

² Stockholm, Upplands Väsby, Vallentuna, Österåker, Värmdö, Järfälla, Ekerö,

Huddinge, Botkyrka, Salem, Haninge, Tyresö, Upplands-Bro, Nykvarn, Täby, Danderyd, Sollentuna, Södertälje, Nacka, Sundbyberg, Solna, Lidingö, Vaxholm, Norrtälje, Sigtuna and Nynäshamn

Foto: Ojo Images

Sápmi

The Sami

The Sami are an indigenous people who have their traditional settlement areas in northern Norway, Sweden, Finland and Russia. Most Sami live in Norway. Then follow Sweden and Finland, while the fewest Sami live in Russia. Because you do not make an official record of who has the Sami identity/background, no one knows how many the Sami are. The Sami language is spoken in several variants. The Sami people are among the largest indigenous ethnic groups in Europe.

Traditionally, the Sami have plied a variety of livelihoods, including coastal fishing, fur trapping, and sheep herding. However, the best known Sami livelihood is semi-nomadic reindeer herding. For traditional, environmental, cultural and political reasons, reindeer herding is legally reserved only for Sami people in certain regions of the Nordic countries. Nowadays, the Sami work in all sectors, in line with the non-Sami population, though, the primary industries are still important culture bearers for the Sami people.

Samerna

Samerna är ett ursprungsfolk som har sina traditionella bosättningsområden i norra Norge, Sverige, Finland och Ryssland. Flest samer bor det i Norge, därefter följer Sverige och Finland, medan det lägsta antalet samer bor i Ryssland. Eftersom det inte officiellt registreras vem som har samisk bakgrund är det oklart hur många samerna är. Det finns olika varianter av det samiska språket. Det samiska folket är bland de största inhemska etniska grupperna i Europa.

Traditionellt har samerna olika försörjningsformer, bland annat kustfiske, pälsfångst och fårvallning, men det mest kända samiska levebrödet är den halvnomadiska rennärigen. Av traditionella, miljömässiga, kulturella och politiska skäl är rennärigen i lag reserverad endast för samerna i vissa regioner av de nordiska länderna. I dag är samerna verksamma i alla näringar, liksom den icke-samiska befolkningen, även om primärnäringarna fortfarande är viktiga kulturbärare för samerna.

Total Population	50 000 – 80 000
Geographic area	Norway, Sweden, Finland and Russia
More detailed information	www.sami-statistics.info

Sustainable development

In 2013 the Nordic Council of Ministers have adopted a new strategy for sustainable development called *A good Life in a Sustainable Nordic Region – Nordic Strategy for Sustainable Development*. The new strategy provides long-term guidelines as far as 2025 within the following themes: the Nordic welfare model, viable ecosystems, changing climate, sustainable use of the earth's resources, and education, research and innovation. The strategy can be found on www.norden.org/sd.

In co-operation with the *Copenhagen Resource Institute* a set of key indicators has been developed to describe the development within the themes of the strategy.

Several of the indicators are based on the information in the Nordic Statistical Yearbook and can be found in the relevant parts of the book. The complete set of indicators, including separate national graphics, can be found on the website www.norden.org/sdindicators. The website also offers free access to the database Norden Statbank, which allows you to download data and create graphics for your own analysis.

On the next pages you can find an overview of the indicators and data for a selection of the indicators.

Hållbar utveckling

Under 2013 har Nordiska ministerrådet antagit en ny strategi för hållbar utveckling som kallas *Ett gott liv i ett hållbart Norden – nordisk strategi för hållbar utveckling*. Den nya strategin ger långsiktiga riktlinjer så långt som 2025 inom följande temaområden: den nordiska välfärdsmodellen, livskraftiga ekosystem, ett förändrat klimat, hållbar användning av jordens resurser samt utbildning, forskning och innovation. Strategin finns på www.norden.org/sd.

I samarbete med *Copenhagen Resource Institute* har en rad nyckelindikatorer tagits fram för att beskriva utvecklingen inom strategins temaområden.

Flera av indikatorerna bygger på uppgifter i Nordisk statistisk årsbok och återfinns i de relevanta avsnitten i boken. Den fullständiga uppsättningen av indikatorer, inklusive grafik för enskilda nordiska länder, kan hittas på webbsidan www.norden.org/sdindicators. Webbplatsen erbjuder också gratis tillgång till databasen Norden Statbank, vilket gör att man kan ladda ner data och skapa grafik för sin egen analys.

På följande sidor hittar du en översikt av indikatorerna och data för utvalda indikatorer.

Foto: ImageSelect

Sustainable development indicators

Indikatorer för hållbar utveckling

www.norden.org/sdindicators

The Nordic welfare model

- Demographic trend
- Gross domestic product (GDP)
- Public debt
- Urbanisation
- Employment and unemployment rate
- Life expectancy at birth
- Gini-coefficient
- Risk of poverty amongst families with children
- Gender pay gap

Viable ecosystems

- Sustainability of fish stocks
- Discharge of nitrogen and phosphorus to the Baltic Sea
- Changes in the common bird index
- Developments in annual fellings and increment in forests
- Urban population exposure to air pollution by ozone and particulates

Changing climate

- Share of renewable energy in gross energy supply
- Developments in greenhouse gas emissions by sector
- Emissions and land use, land use change and forestry

Sustainable use of the Earth's resources

- Decoupling of environmental pressures, gross energy consumption, resource use and generation of non-mineral use from economic growth
- Nordic Ecolabel ("the Swan") and the EU Ecolabel
- Proportion of environmental taxes in total tax revenues
- Development in municipal waste generation and in municipal waste management by treatment method

Education, research and innovation

- Upper- and post secondary and tertiary educational attainment in total population
- R&D expenditure in per cent of GDP by sector of performance

Den nordiska välfärdsmodellen

- Demografisk utveckling
- BNP mätt i PPP per euro och person
- Statskuld
- Urbanisering
- Sysselsättnings- och arbetslöshetssiffror
- Förväntad livslängd vid födseln
- Ginikoefficient
- Risk för fattigdom bland familjer med barn
- Lönegap mellan könen

Livskraftiga ekosystem

- Hållbarhet av fiskbestånd
- Utsläpp av kväve och fosfor i Östersjön

- Förändringar i indexen över vanliga fåglar
- Utvecklingen för den årliga avverkningen och ökningen i skogen
- Befolkningen i städernas exponering för luftföroreningar av ozon och partiklar

Ett förändrat klimat

- Andel förnybar energi i bruttoenergiförsörjningen
- Utvecklingen för växthusgasutsläppen uppdelat på sektor
- Utsläpp från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk

Hållbart nyttjande av jordens resurser

- Frikoppling av belastning på miljön, bruttoenergiförbrukning, resursanvändning och generering av icke-mineralavfall från ekonomisk tillväxt
- Nordiska miljömärket Svanen och EU Ecolabel
- Andelen miljöskatter av de totala skatteintäkterna
- Utvecklingen av uppkomsten av kommunalt avfall och kommunal avfallshantering enligt hanteringsmetod

Utbildning, forskning och innovation

- Total befolkning som har genomgått gymnasial utbildning, eftergymnasial utbildning och universitetsutbildning
- Utgifter för forskning och utveckling i procent av BNP, uppdelat på sektor

Selected sustainable development indicators

Utvalda indikatorer för hållbar utveckling

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	EU27	
<i>Population development 1990=100</i>										<i>Befolkningsutveckling, 1990=100</i>
1990	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	1990
2012	108.7	100.9	101.5	108.6	117.0	125.9	117.8	111.2	107.1	2012
<i>Gross domestic product, PPS per person</i>										<i>BNP, PPS per person</i>
1995	19 300	..	..	15 800	21 300	20 765	19 800	18 300	18 300	1995
2011	31 400	..	..	28 900	32 400 ¹⁾	29 797	47 500	31 700	23 400	2011
<i>Gross debt in the public sector, per cent of GDP</i>										<i>Offentliga sektorns bruttoskuld, procent av BNP</i>
2000	52.4	..	..	43.8	..	38.7	29.2	53.9	61.9	2000
2012	45.8	..	..	53.0	..	89.5 ²⁾	29.0 ³⁾	38.2	85.3	2012
<i>Unemployment rate</i>										<i>Arbetslöshet, procent</i>
1990	8.5	11.5 ⁴⁾	..	3.2	0.7	2.7 ⁵⁾	3.5	1.7	..	1990
2012	7.6	7.1 ³⁾	9.4	7.8	2.9	6.1	3.3	8.1	10.6	2012
<i>Life expectancy at birth, men</i>										<i>Medellivslängd, män</i>
1990	72.0	73.1	60.7	70.9	74.7	75.0	73.4	74.8	74.5	1990
2012	77.9	79.6	68.3	77.5	81.2	80.8	79.4	79.9	77.4	2012
<i>Life expectancy at birth, women</i>										<i>Medellivslängd, kvinnor</i>
1990	77.7	80.3	68.4	78.9	82.8 ³⁾	80.1	79.8	80.4	80.9	1990
2012	81.9	84.6	73.0	83.4	84.2 ²⁾	83.9	83.4	83.5	83.2	2012
<i>Risk of poverty, per cent of population</i>										<i>Risk för fattigdom, procent av befolkningen</i>
2004, single parent with children	16.5	..	..	17.2	..	21.9	16.3	19.8	..	Ensamstående med barn, 2004
2011, single parent with children	20.8	..	..	21.9	..	28.4	19.1	35.9	34.5	Ensamstående med barn, 2011
<i>Renewables' share of the energy supply</i>										<i>Förnybara energikällor, andel av energitillgången</i>
1990	5.7	..	..	19.0	..	64.8	52.7	24.4	4.2	1990
2011	21.5	..	..	25.4	..	85.8	42.3	31.8	10.0	2011
<i>Emission of greenhouse gases index 1990=100</i>										<i>Utsläpp av växthusgaser index 1990=100</i>
1990	100.0	..	..	100.0	..	100.0	100.0	100.0	100.0	1990
2010	88.8	..	..	106.0	..	138.7	108.4	90.2	85.5	2010
<i>Environmental taxes, per cent of total taxes</i>										<i>Miljöskatter, procent av de totala skatteintäkterna</i>
2000	9.1	..	..	6.4	..	9.6	8.8	5.9	6.7	2000
2011	8.5	..	..	7.2	..	5.4	5.9	5.7	6.2	2011
<i>Tertiary education achieved, per cent of age group 15–74 years</i>										<i>Uppnådd utbildning på universitets- och högskolenivå, procent av åldersgrupp 15–74 år</i>
2000	17.9	..	..	24.6	22.4	17.4	23.2	17.8	16.5 ⁶⁾	2000
2012	25.8	..	..	29.8 ³⁾	23.3	27.2	29.7 ³⁾	26.9	22.2 ³⁾	2012
<i>R&D expenditure in per cent of GDP</i>										<i>FoU-utgifter i procent av BNP</i>
1995	1.8	..	..	2.3	..	3.3	1.5	1.7	1.8	1995
2011	3.1	..	..	3.8	..	3.1	1.7	3.4	2.0	2011

¹⁾2008 ²⁾2010 ³⁾2011 ⁴⁾1995 ⁵⁾1991 ⁶⁾1996

www.norden.org/sdindicators

Geography and climate

Geografi och klimat

The Nordic countries cover an area of almost 3.5 million square kilometres. The southernmost point is called Gedser and is located on the island of Falster in Denmark at 55° North. The northernmost point is Nordkapp in Norway which is located at 71° North. Three of the Nordic capitals – Oslo, Stockholm and Helsinki – are located close to the same latitude as the southernmost point of Greenland.

Despite their northern location, the Nordic countries generally have a mild climate compared to other countries at the same latitude. This is mainly due to the Gulf Stream. The further you get from the Atlantic Ocean and the Gulf Stream the colder it gets during the winters. Bergen at the west coast of Norway normally has a temperature above zero in February while Helsinki in Finland normally will have a temperature of 7–8 °C below zero during the same month.

De nordiska länderna har en total areal på nästan 3,5 miljoner km². Den sydligaste punkten kallas Gedser och ligger på ön Falster i Danmark vid 55° N. Den nordligaste punkten är Nordkapp i Norge som ligger på 71° N. Tre av de nordiska huvudstäderna – Oslo, Stockholm och Helsingfors – ligger nära samma breddgrad som den sydligaste punkten på Grönland.

Trots det nordliga läget har de nordiska länderna överlag ett mildt klimat jämfört med andra länder på samma breddgrad. Det är främst på grund av Golfströmmen. Ju längre du kommer från Atlanten och Golfströmmen, desto kallare blir det under vintern. Bergen på norska västkusten har normalt en temperatur över noll i februari, medan Helsingfors i Finland normalt har en temperatur på 7–8 °C under noll samma månad.

Foto: ImageSelect

Total area in the Nordic countries

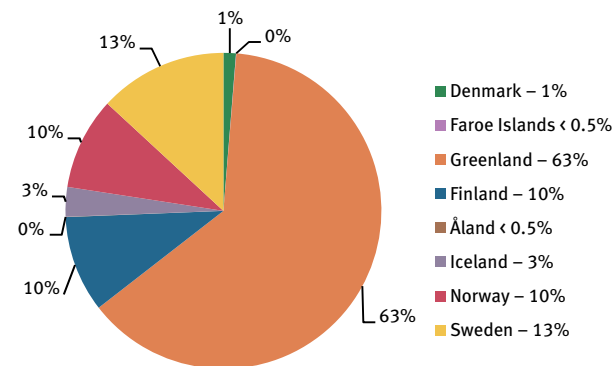
The Nordic countries comprise a total area of 3.5 million sq km. Even without Greenland and the Norwegian islands of Svalbard and Jan Mayen, the remaining part of the Nordic countries covers a vast area of 1.3 million sq km. This area is the size of Germany, France and Italy together. The Nordic region stretches over five time zones. To the east, the region borders on Russia, and in fair weather one can just make out the Canadian coastline to the west. To the south, its neighbours are Germany and Poland, and to the north: the Arctic Ocean.

However, with a population of only 26 million, the region has one of the lowest population densities in the world. The low density is partly due to the fact that large parts of the Nordic countries are marginal areas, where nature puts limitations on settlement. Denmark (excluding the Faroe Islands and Greenland) has the highest population density in the Nordic countries with 130 people per sq km and, thus, differs significantly from the other Nordic countries in this respect. In four out of five Nordic countries, around 20 per cent of the population is to be found in the vicinity of the respective capitals. In Iceland it is more than 60 per cent.

Total area in the Nordic countries. 2012

Figure 1.1

Total areal i Norden

Area02

Source: National statistical institutes and The Finnish Forest Institute and the Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry in Finland.

Note: Norway: Area does not include Svalbard (61 022 sq km) and Jan Mayen (377 sq km).

Not: Norge: Arealen inkluderar inte Svalbard (61 022 km²) och Jan Mayen (377 km²).

Total areal i Norden

De nordiska länderna täcker en total areal av 3,5 miljoner km². Även utan Grönland, Svalbard och Jan Mayen utgör den resterande delen av Norden ett enormt område, nämligen 1,3 miljoner km². Det är en yta av samma storlek som Tyskland, Frankrike och Italien tillsammans. Norden sträcker sig över fem tidszoner. I öster gränsar Norden mot Ryssland, och i väster kan man skymta Kanadas kust i klart väder. I söder är Norden granne till Tyskland och Polen och i norr gränsar Norden till Ishavet.

Med en befolkning på endast 26 miljoner är regionen en av de minst tätbefolkade i världen. Detta beror huvudsakligen på att naturen sätter gränser för bosättning i de nordiska länderna. Danmark (exklusive Färöarna och Grönland) har den högsta befolkningstätheten i de nordiska länderna med 130 personer per km² och skiljer sig alltså väsentligt från de övriga nordiska länderna i detta avseende. I fyra av fem nordiska länder finns runt 20 procent av befolkningen i närheten av huvudstaden. När det gäller Island är det mer än 60 procent.

Markanvändning och befolkningstäthet

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
Total area, sq km	43 561	1 396	2 166 086	338 432	1 580	103 440	323 787	447 420	Total areal, km²
<i>Per cent</i>									<i>Procent</i>
Total area	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Total areal
Arable land and gardens	58.1	0.0	0.0	6.7	8.9	1.2	2.5	5.8	Åkermark och trädgårdar
Meadows and pastures	8.2	0.0	0.0	0.1	3.4	16.9	0.5	1.0	Ängsmark och betesmark
Forests	12.2	0.0	0.0	67.3	59.3	1.8	38.2	63.2	Skog
Other land area	20.0	99.4	18.9	15.7	26.8	67.2	52.1	20.9	Övrig landareal
Lakes	1.5	0.6	0.0	10.2	1.7	2.3	5.7	9.0	Sjöar
Icecap area	.	.	81.1	.	0.0	10.5	1.0	0.1	Glaciärer
<i>1 January 2013</i>									<i>1 januari 2013</i>
Population	5 602 628	48 197	56 370	5 426 674	28 502	321 857	5 051 275	9 555 893	Befolkning
Inhabitants per sq km land area	130.6	34.7	0.1	17.9	18.4	3.6	16.5	23.5	Invånare per km ² landareal

□ Area02, Dens01 and Popu01

Source: National statistical institutes, Finnish Forest Research Institute and Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry, Finland. National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Norway: Area does not include Svalbard (61 022 sq km) and Jan Mayen (377 sq km).

Not: Finland: Inkluderar Åland. Norge: Arealen inkluderar inte Svalbard (61 022 km²) och Jan Mayen (377 km²).

Land use

Climatic conditions and quality of land determine how the land is used. In densely populated Denmark there is hardly any wild nature left. Most of the scarce forests are plantations, and nearly 60 per cent of Denmark's total area is cultivated or zoned as gardens or parks. In the other Nordic countries, there is much wild nature left. Only between 0 and 9 per cent of the land in the other Nordic countries is cultivated. Around 17 per cent of the land area in Iceland is used for permanent meadows and pastures, and both Finland, Norway as well as Sweden have large forest areas.

Markanvändning

Klimatförhållandena och jordmånen avgör hur marken används. I det tätbefolkade Danmark finns nästan ingen ursprunglig natur kvar. Det mesta av den sparsamt förekommande skogen är planterad och nästan 60 procent av hela Danmarks areal är uppodlad eller använd till trädgårdar och parker. I de andra nordiska länderna finns fortfarande mycket ursprunglig natur kvar. Endast mellan 0 och 9 procent av arealen är uppodlad. Omkring 17 procent av landarealen på Island används till permanent ängsmark och betesmark. Såväl Finland som Norge och Sverige har stora skogsarealer.

Did you know that ... since the beginning of the 1960s the forest cover in the Nordic countries has increased by 5 per cent.

Visste du att ... sedan början av 1960-talet har skogsarealen i Norden ökat med 5 procent.

Foto: ImageSelect

Climate

The climate in the Nordic countries is mainly influenced by their northern location, but remedied by the vicinity to the ocean and not the least to the Gulf Stream. Even far to the north the winters can be quite mild. The sea has a heavy influence on the weather in the western coastal zones of Iceland, Norway, Denmark and Sweden. The precipitation is high and snowcover during winters is rare. Summers are generally cool.

Finland, most of Sweden and the south-eastern part of Norway are influenced by the vast continent to the east which results in warm and long summers and clear and cold winters, often with snow. The precipitation is more scarce than in the western part of the Nordic countries.

Far to the north – north of the Polar Circle – the climate zone is Arctic with harsh winters and very short summers.

Foto: ImageSelect

Klimat

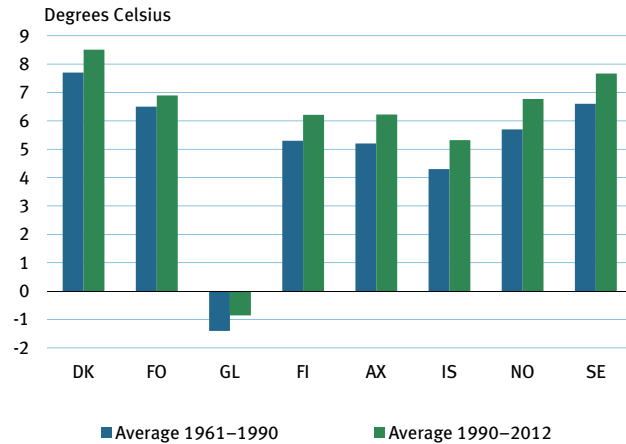
Klimatet i Norden påverkas främst av det nordliga läget, men präglas också av närheten till havet och inte minst Golfströmmen. Även långt norrut kan vintrarna vara ganska milda. Havet har en stor inverkan på vädret i de västra kustområdena på Island, i Norge, Danmark och Sverige. Nederbörden är hög och snötäcke under vintrarna är sällsynt. Somrarna är i allmänhet svala.

Finland, största delen av Sverige och sydöstra delen av Norge påverkas av den stora kontinenten i öster vilket resulterar i varma och långa somrar och klara och kalla vintrar, ofta med snö. Nederbörd är mer sällsynt än i den västra delen av Norden.

Långt i norr – norr om polcirkeln – är det polarklimat som råder med hårda vintrar och mycket korta somrar.

Average temperature in the Nordic capitals
 Medeltemperatur i de nordiska huvudstäderna

Figure 1.2

Temp01
 Source: National statistical institutes.
 Note: Iceland: 1997-2012.
 Not: Island: 1997-2012.

Foto: ImageSelect

Temperatures in the Nordic countries

Table 1.2

Temperaturer i de nordiska länderna

Degrees Celsius	Normal	Average		Highest temperature		Lowest temperature		Grader Celsius
	1961-1990	2000	2012	2000	2012	2000	2012	
Denmark, Copenhagen	7.7	9.2	7.7	32.9	32.9	-19.3	-23.1	Danmark, Köpenhamn
Faroe Islands, Tórshavn	6.5	6.6	6.7	17.1	18.2	-6.0	-4.6	Färöarna, Tórshavn
Greenland, Nuuk	-1.4	-0.8	0.3	15.9	18.2	-17.5	-22.3	Grönland, Nuuk
Greenland, Tasiilaq	-1.7	-0.5	0.5	17.2	18.5	-17.1	-20.4	Grönland, Tasiilaq
Finland, Helsinki	5.3	7.2	5.9	..	26.6	..	-26.2	Finland, Helsingfors
Åland, Jomala	5.2	6.9	6.0	23.0	4.5	-18.0	-22.7	Åland, Jomala
Iceland, Reykjavik	4.3	4.5	5.5	18.6	21.3	-11.8	-7.9	Island, Reykjavik
Iceland, Akureyri	3.2	4.2	4.3	24.5	24.5	-11.8	-12.3	Island, Akureyri
Norway, Oslo	5.7	7.7	6.6	26.5	29.8	-15.8	-17.1	Norge, Oslo
Norway, Tromsø	2.5	3.2	2.8	22.6	22.3	-13.5	-18.3	Norge, Tromsø
Sweden, Stockholm	6.6	8.5	7.2	27.3	26.9	-13.0	-16.5	Sverige, Stockholm
Sweden, Jokkmokk	-1.1	-0.9	-9.0	..	23.6	-33.9	-40.0	Sverige, Jokkmokk

Temp01
 Source: The Danish Meteorological Institute (DMI). Swedish Meteorological and Hydrological Institute (SMHI). National statistical institutes.

Global warming

Carbon dioxide is the greenhouse gas with the greatest overall impact on the earth's energy balance. According to the Kyoto Protocol, which forms the basis for an international agreement on greenhouse gas emissions, the industrial countries are to ensure jointly that during the period from 2008–2012, the overall emission of greenhouse gases is reduced to at least 5 per cent below 1990 levels. The EU nations have decided that 20 per cent of energy consumption in 2020 must come from renewable energy while reducing greenhouse gases by 20 per cent compared to 1990 levels. In addition, it was introduced as an indicative target to increase energy efficiency by 20 per cent. Some nations have implemented even more ambitious targets set in the Copenhagen Accord, where the nations could state their own individual goals. Norway, for example, intends to reduce carbon emissions by 30 per cent below 1990 levels by 2020.

Global uppvärmning

Koldioxid är den växthusgas som har störst total effekt på jordens energibalans. Enligt Kyotoprotokollet, som utgör basen för ett internationellt avtal om utsläpp av växthusgaser, skall industriländerna gemensamt svara för att de totala utsläppen av växthusgaser i världen minskas till minst 5 procent under 1990 års nivåer under tiden 2008–2012. EU-länderna har beslutat att 20 procent av energiförbrukningen år 2020 skall komma från förnybar energi och att samtidigt minska växthusgaserna med 20 procent jämfört med 1990 års nivåer. Dessutom införde man ett vägledande mål att öka energieffektiviteten med 20 procent. Vissa länder har satt upp ännu mer ambitiösa mål som fastställts i Köpenhamn Accord, där nationerna kunde uppge sina egna individuella mål. Norge, till exempel, har för avsikt att minska koldioxidutsläppen med 30 procent under 1990 års nivåer fram till 2020.

Foto: ImageSelect

Emissions of greenhouse gases. 2011

Table 1.3

Utsläpp av växthusgaser

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>1 000 tonnes CO₂-equivalents</i>						<i>CO₂-ekvivalenter, 1 000 ton</i>
Total greenhouse gases	57 748	67 019	4 416	53 365	61 449	Växthusgaser totalt
CO ₂ (carbon dioxide)	45 899	56 793	3 333	44 651	48 726	CO ₂ (koldioxid)
CH ₄ (methane)	5 525	4 205	444	4 397	4 985	CH ₄ (metan)
N ₂ O (nitrous oxide)	6 076	5 395	448	3 089	6 682	N ₂ O (dikväveoxid)
HFC (hydrofluorocarbons)	778	1 026	121	950	813	HFC (fluorkolväte)
PFC (perfluorocarbons)	11	1	63	226	183	PFC (perfluor-kol)
SF ₆ (sulphur hexafluoride)	73	36	3	60	60	SF ₆ (svavel hexafluorid)

Emis11

Source: UNFCCC.

Emissions of greenhouse gases

In Iceland and Norway the emissions of greenhouse gases in 2011 were still above the 1990 level. Finland was at the 1990 level in 2008 and below in 2009 and 2011, but was above the 1990 level in 2010. Both in Sweden and Denmark the emissions were below the 1990 level in 2011 – in Sweden the level has been under the 1990 level since somewhere between 1998 and 1999 and in Denmark since 2007. Both Denmark and Sweden were approximately 15 per cent below in 2011.

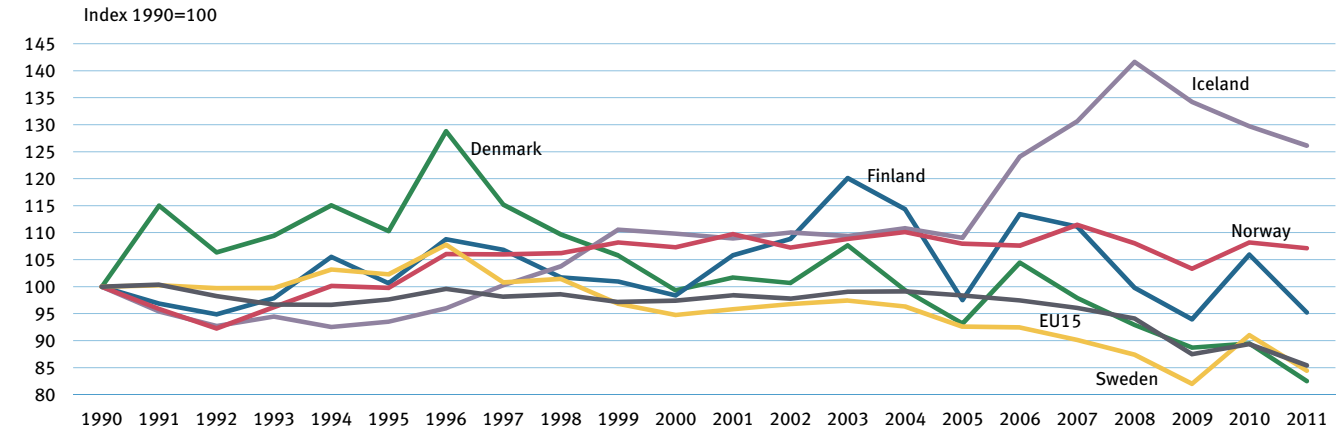
Utsläpp av växthusgaser

På Island och i Norge låg utsläppen av växthusgaser år 2011 fortfarande över nivån för 1990. Finland låg på 1990 års nivå 2008 och under år 2009 och år 2011, men var över 1990-nivån under 2010. I både Sverige och Danmark ligger utsläppen under nivån för 1990 – i Sverige har utsläppen varit under 1990 års nivå sedan någon gång mellan 1998 och 1999 och i Danmark sedan 2007. Både Danmark och Sverige låg ungefär 15 procent under 1990 års nivå 2011.

Emissions of greenhouse gases (CO₂-equivalents)

Figure 1.3

Utsläpp av växthusgaser (CO₂-ekvivalenter)

Emis11

Source: UNFCCC.

Note: EU15: The 15 members of the EU as per 1 January 1995.

Not: EU15: De 15 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 1995.

Greenhouse gas emissions per capita

Table 1.4

Utsläpp av växthusgaser per person

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
CO ₂ -equivalents, tonnes						CO ₂ -ekvivalenter, ton
1990	13.6	14.1	13.7	11.7	8.5	1990
2000	13.0	13.4	13.7	11.9	7.8	2000
2011	10.4	12.4	13.8	10.8	6.5	2011

Emis11 and Popu02

Source: UNFCCC.

Environment and energy

Miljö och energi

We have plenty of untouched nature, clean water and fresh air in the Nordic countries, but we must keep a close eye on the environment so that future generations will be able to enjoy this. In the Nordic countries, there is a long tradition of cooperating on natural and environmental issues.

Conservation, environmental care, maintenance of bio-diversity, the environment and health as well as sustainable consumption and production are all high on the agenda in the Nordic region.

Themes such as the environment and the economy are also important priorities. Consumers are entitled to safe, healthy food-stuffs and the best possible product information, e.g. through labelling initiatives such as the Nordic Ecolabel.

The Nordic region is one of the richest sources of energy in the world. Apart from the natural occurrence of fossil fuels such as oil and gas, the Nordic region has also great opportunities to exploit renewable energy sources such as water, wind, bio-energy and geothermal heat.

The Nordic countries work together to create frameworks for the development of effective, competitive, safe and sustainable energy systems.

Vi har gott om orörd natur, rent vatten och frisk luft i Norden, men vi måste hålla ett vaksamt öga på miljön om kommande generationer också ska kunna ha glädje av detta. I de nordiska länderna finns det en lång tradition av att samarbeta om natur- och miljöfrågor.

I samarbetet för insatser inom Norden står skydd av natur och miljö, bevarande av den biologiska mångfalden, miljö och hälsa samt hållbar konsumtion och produktion högt på dagordningen.

Teman som miljö och ekonomi är också väsentliga insatsområden. De nordiska konsumenterna skall tillförsäkras hälsosamma produkter och livsmedel samt ges bästa möjliga information härom, vilket bland annat sker genom den nordiska miljömärkningen, Svanen.

Få områden i världen är så rika på energikällor som Norden. Utöver naturliga förekomster av fossila bränslen som olja och gas har Norden också stora möjligheter att utnyttja förnybara energikällor som vatten, vind, bioenergi och jordvärme.

De nordiska länderna samarbetar för att skapa ramar för utveckling av effektiva, konkurrenskraftiga, säkra och hållbara energisystem.

Foto: ImageSelect

Acidification

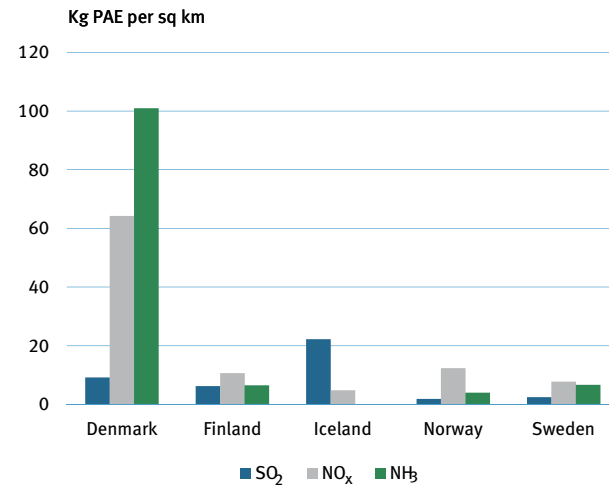
The acidification of water and soil results from the emission of sulphur oxides (SO₂), nitrogen oxides (NO_x) and ammonia (NH₃). Emissions of these compounds stem primarily from the combustion of fossil fuels and emissions from farms with animals. Acidification can lead to forest dieback and harm to animals and vegetation in water areas. Acidification can also damage buildings and monuments. The quality of soil and vegetation determines the magnitude of the impact, as the presence of lime, in particular, may reduce or neutralise the impact of acidification.

The emission of sulphur oxides has been heavily reduced in most of the Nordic countries from the early 1980s to the end of the 1990s. There has also been a reduction in the emission of nitrogen oxides but not to the same degree. There is a great presence of lime in soil and in water areas in Denmark, which neutralises the effect of acidification. The critical load is not exceeded anywhere in Iceland and acidification is not a problem. The Swedish and Norwegian nature, which is lime-deficient, is to a different extent vulnerable to acidification of soil, lakes and watercourses. In relation to the land area, Denmark has by far the highest emission of acidifying substances – however, international goals for emissions are nearly or already met.

Emissions of acidifying substances. 2010

Figure 2.1

Utsläpp av försurande ämnen

Emis 12

Source: UNFCCC and national statistical institutes.

Note: PAE (potential acidifying equivalent).

Not: PAE (potentiell försurande ekvivalent).

Försurning

Försurningen av vatten och jord beror på utsläpp av svaveloxider (SO₂), kväveoxider (NO_x) och ammoniak (NH₃). Utsläppen av dessa föreningar härrör i första hand från förbränningen av fossila bränslen och utsläpp från jordbruk med boskap. Försurningen kan leda till att skogen dör och att djur och vegetation i vattenområden skadas, liksom byggnader och monument. Jordmånen och vegetationens egenskaper är avgörande för skadornas omfattning, eftersom förekomsten av i synnerhet kalk kan minska eller neutralisera effekten av försurningen.

Utsläppen av svaveloxid har minskat kraftigt i de flesta nordiska länderna från början av 80-talet till slutet av 90-talet. Även utsläppen av kväveoxider har minskat men inte i samma utsträckning. I Danmark finns mycket kalk i jorden och vattnet vilket motverkar försurning. Den kritiska belastningen överskrider inte någonstans på Island, och försurning är inte ett problem. Den kalkfattiga svenska och norska naturen är sårbar på ett helt annat sätt genom försurningen av jord, sjöar och vattendrag. I förhållande till landarealens storlek har Danmark de klart största utsläppen av försurande ämnen – internationella mål för utsläpp har dock nästan eller redan uppnåtts.

Fertilizers

Animal and crop production in the agricultural sector involves the use of both manure and commercial fertilizers. This adds nitrogen (N), phosphorus (P) and potassium (K), which are the main ingredients in commercial fertilizers, to the soil. Parts of the nitrogen and phosphorus and, to a lesser extent, potassium are not absorbed by plants but are washed out of the soil and taken to the sea by water runoffs. In particular, the release of nitrogen can lead to an unwanted algae growth, which is harmful to the marine environment. The following measures are taken to limit the runoff of soil nutrients: better management of the use of fertilizers, better cultivation systems and technical facilities.

The consumption of commercial fertilizers affecting the environment has generally declined over the last twenty years.

Gödningsmedel

Inom boskapsuppfödning och produktion av grödor i jordbrukssektorn används både naturgödsel och konstgödsel. Detta tillför jorden kväve (N), fosfor (P) och kalium (K), som är de aktiva huvudingredienserna i konstgödsel. En del av kvävet och fosfor och en mindre del av kaliumet absorberas inte av växterna utan urlakas ur jorden och förs via vattendragen till havet. Särskilt utsläppen av kväve kan leda till oönskad alg tillväxt som är skadlig för den marina miljön. Följande åtgärder har vidtagits för att begränsa avrinningen av näringsämnen i jorden: mer effektiv användning av gödsel, bättre odlingsmetoder samt tekniska åtgärder.

Användningen av konstgödsel med miljöeffekter har allmänt sett minskat under de senaste tjugo åren.

Consumption of commercial fertilizers. 2011/2012

Table 2.1

Användning av handelsgödsel

	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>1 000 tonnes</i>							<i>1 000 ton</i>
Nitrogen (N)	187.0	138.9	0.7	12.1	95.8	169.8	Kväve (N)
Phosphorus (P)	12.8	10.6	0.1	3.5	8.6	10.3	Fosfor (P)
Potassium (K)	42.6	31.1	0.3	2.9	32.8	23.1	Kalium (K)
<i>Kg per ha arable land</i>							<i>Kg per ha åkermark</i>
Nitrogen (N)	73.8	60.7	50.4	93.8	116.6	64.5	Kväve (N)
Phosphorus (P)	5.1	4.6	7.2	27.1	10.5	3.9	Fosfor (P)
Potassium (K)	16.8	13.6	21.6	22.5	39.9	8.8	Kalium (K)

☐ Fert01 and Area02

Source: National statistical institutes and Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry, Finland.

Note: Finland: Excl. forest fertilizers. Sweden: 2010/2011 data.

Not: Finland: Exkl. skogsgödsel. Sverige: 2010/2011 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Pesticides

Pesticides are chemical products used primarily in the agricultural sector to fight weeds, fungi and insects. Pesticides can harm environmental conditions for humans, wild animals, plants and insects. Pesticides also accumulate in lakes and water streams, causing pollution.

Pesticides are divided into three different groups: herbicides against weeds, fungicides against fungi, and insecticides against unwanted insects. In addition, growth regulators are used, for example, to control the length of the straw in grain. There are major year-to-year variations in pesticide application, based on weather and other factors – for example, changes in what is cultivated.

The total amount of pesticides used in the Nordic countries has been cut almost in half since 1985. Since the 1980s, inorganic fungicidal compounds with application rates of several tens of kilograms per hectare have been replaced by more active organic compounds with application rates of a few kilograms per hectare.

Bekämpningsmedel

Bekämpningsmedel är kemisk-tekniska produkter som huvudsakligen används inom jordbruket för att bekämpa ogräs, svamp och insekter. Bekämpningsmedel kan ha skadlig inverkan på levnadsvillkoren för människor, vilda djur, växter och insekter. Medlen kan också ackumuleras i och förorena sjöar och vattendrag.

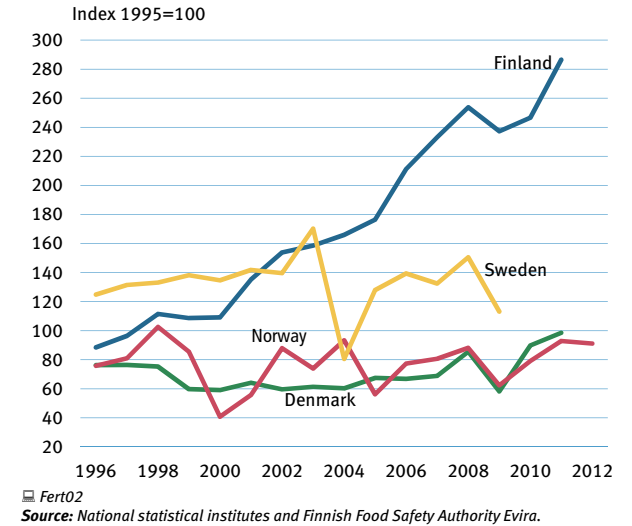
Bekämpningsmedel kan indelas i tre olika grupper: ogräsmedel mot ogräs, svampmedel mot svamp och insektsmedel mot skadeinsekter. Dessutom används tillväxtreglerande medel, exempelvis för att kontrollera stjälkens längd på spannmål. Det finns stora skillnader i förbrukningen av bekämpningsmedel mellan olika år beroende på väder och andra faktorer, exempelvis förändringar beträffande de grödor man odlar.

Den totala förbrukningen av bekämpningsmedel i de nordiska länderna har nästan halverats sedan 1985. Sedan 80-talet har oorganiska svampmedel med förbrukningstal på åtskilliga tiotals kilo per hektar nu ersatts av organiska föreningar som är mer aktivt biologiska med förbrukningstal på några kilo per hektar.

Total consumption of pesticides

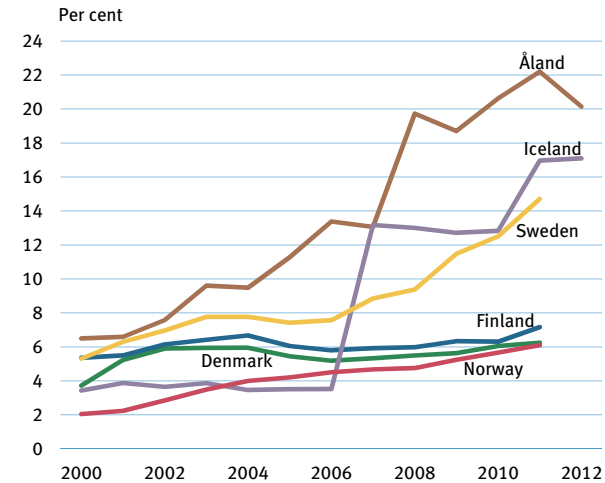
Figure 2.2

Total förbrukning av bekämpningsmedel

Organic farming area in per cent of total arable land Figure 2.3

Ekologisk jordbruksareal i procent av total åkermark

□ Oeko01 and Agri01

Source: National statistical institutes and Information Centre of Agriculture and Forestry, Finland.

Organic farming

Organic farming is a form of agriculture that relies on the management of ecosystems and seeks to reduce or refrain from adding material. It is especially important not to add artificial substances, such as fertilizers or chemical pesticides. Organic farming tends to have lower intensity than conventional farming. It is an approach that looks at the big picture and intends to develop an ecosystem that can survive for a very long time (sustainable agriculture), a diversity of species (biodiversity) and ecosystem live in the soil (topsoil).

The organic farming area has risen in all of the Nordic countries since 2000. The organic farming area has risen remarkably in Iceland and Åland. Sweden has more than doubled the area from a little below 6 per cent to more than 14 per cent. Norway has almost tripled the area from 2 to 6 per cent, while Finland and Denmark have had a more moderate growth.

Ekologiskt jordbruk

Ekologiskt jordbruk är en form av jordbruk som förlitar sig på förvaltande av ekosystem och strävar efter att minska eller helt avstå från att tillföra material. Särskilt viktigt är det att inte tillföra konstgjorda ämnen som handelsgödsel eller kemiska bekämpningsmedel. Ekologiskt jordbruk tenderar att ha lägre intensitet än konventionellt jordbruk. Det är ett förhållningssätt som ser till helheten och avser att åstadkomma ekosystem som kan fortleva mycket länge (hållbart jordbruk), en mångfald av arter (biodiversitet) och levande ekosystem i jorden (matjorden).

Det ekologiska jordbruket har ökat i alla nordiska länder sedan 2000. Det ekologiska jordbruket har ökat anmärkningsvärt på Island och Åland. Sverige har mer än fördubblat arealen från lite under 6 procent till drygt 14 procent. Norge har nästan tredubblat området för ekologiskt jordbruk från 2 till 6 procent, medan Finland och Danmark har haft en mer måttlig tillväxt.

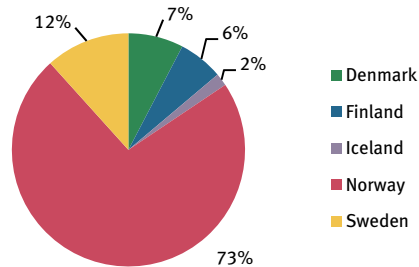

Foto: ImageSelect

Energy production

Energy production and energy use have a major environmental impact. The environmental problem is not so much the production or use of energy per se as the fact that most of the energy use in the world stems from fossil fuels, which results in the emissions of CO₂ (carbon dioxide), contributing to the greenhouse effect. However, electricity based on hydro and wind power does not give rise to the emission of CO₂, and especially Iceland and Sweden, but also Finland and Norway, have a significant production of electricity based on hydro power. Geothermal energy production, which is the most important source in Iceland, and nuclear power, which is produced in both Finland and in Sweden, do not give rise to the emission of CO₂ either.

Indigenous energy production by country. 2011
Inhemsk energiproduktion efter land

Ener06
Source: Eurostat.

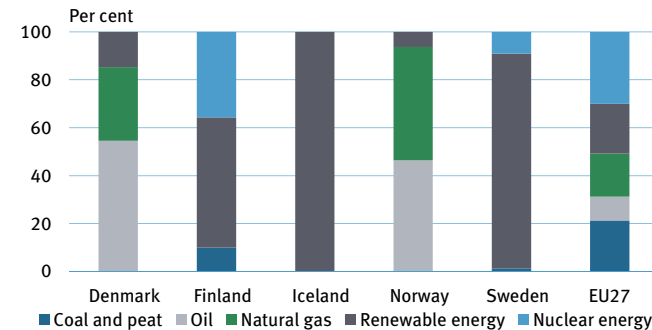
Figure 2.4

The indigenous production of energy in the Nordic countries has risen considerably over the last couple of decades – especially in Denmark and Norway due to oil deposits in the North Sea.

Energiproduktion

Energiproduktion och energianvändning har stor inverkan på miljön. Miljöproblemet är inte så mycket produktionen eller användningen av energi i sig som det faktum att huvuddelen av den energi som används i världen kommer från fossila bränslen som ger utsläpp av CO₂ (koldioxid), vilket bidrar till växthus-effekten. Elektricitet baserad på vatten- och vindkraft genererar emellertid inga utsläpp av CO₂ och särskilt Island och Sverige,

Indigenous energy production. 2011
Inhemsk energiproduktion

Ener06
Source: Eurostat
Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.
Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Figure 2.5

men även Finland och Norge, har en betydande elproduktion baserad på vattenkraft. Energiproduktion från geotermisk energi, som är dominerande på Island, samt kärnkraft, som produceras i både Finland och Sverige, ger inte heller några utsläpp av CO₂.

Den inhemska produktionen av energi i de nordiska länderna har ökat väsentligt under de senaste årtiondena – särskilt i Danmark och Norge på grund av oljedepåer i Nordsjön.

Foto: ImageSelect

Energy sources

The most important energy sources in the Nordic countries measured in terms of energy supply in million toe (tonnes oil equivalent) are in order of importance: oil, solid fuels (e.g. coal and wood), nuclear power, hydro and geothermal power and solar energy, and gas. In the EU the most important source of energy is also oil, but here gas comes in second.

Hydro and geothermal power and other renewable sources are major sources of energy in the Nordic countries, as compared to the EU countries. Particularly in Iceland and Norway, hydro and geothermal power constitute a major share of the overall energy supply. Denmark depends almost entirely on thermal power generated from coal, oil and gas. Iceland obtains a substantial part of its energy for heating from geothermal energy and depends almost entirely upon hydropower resources for its production of electricity.

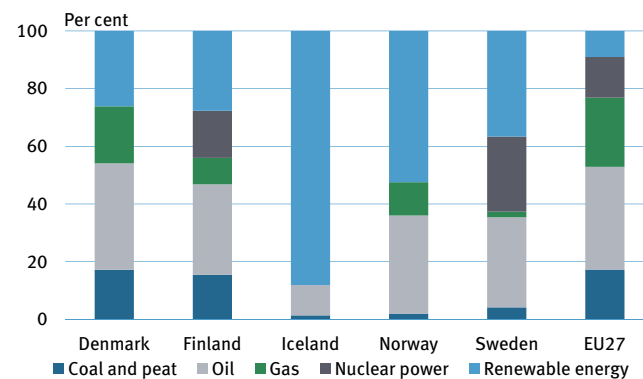
Did you know that ... in 1960 nearly 90 per cent of the total production of electricity in Sweden stemmed from hydropower. In Finland it was almost 59 per cent.

Visste du att ... år 1960 kom nästan 90 procent av elproduktionen i Sverige från vattenkraft och i Finland var motsvarande siffra nästan 59 procent.

Energy supply by source. 2011

Figure 2.6

Energitillgång per bränsleslag

Ener05

Source: Eurostat.

Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Energikällor

De viktigaste energikällorna i de nordiska länderna räknat i energitillskott i miljoner toe (tonnes oil equivalent, ekvivalenta oljeton) är i storleksordning: olja, fasta bränslen (exempelvis kol och ved), kärnkraft, vattenkraft, jordvärmeenergi, solkraft och gas. Inom EU är den viktigaste energikällan också olja, men här kommer gasen på andra platsen.

Vattenkraft och jordvärmeenergi och andra hållbara energikällor är mer betydande kraftkällor i de nordiska länderna än i EU-länderna. Särskilt på Island och i Norge utgör vattenkraft och jordvärmeenergi den största andelen av den totala energiförsörjningen. Danmark är nästan uteslutande beroende av termisk kraft genererad från kol, olja och gas. Island utvinner en väsentlig del av sin energi för uppvärmning från geotermisk energi och är nästan helt beroende av vattenkraftkällor för sin produktion av elektricitet.

Final consumption of energy. 2011

Table 2.2

Slutlig energiförbrukning

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
Tonnes oil equivalents per person						Ekvivalenta oljeton per person
Total	2.6	4.7	7.8	3.8	3.4	Totalt
Industry	0.4	2.1	2.8	1.3	1.2	Industri
Transport	0.9	0.9	1.6	1.0	1.0	Transporter
Households	0.8	0.9	3.5	0.8	0.7	Hushåll
Fishery	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	Fiske
Agriculture	0.1	0.1	0.0	0.1	0.0	Jordbruk
Services and other sectors	0.4	0.6	0.0	0.5	0.5	Service och övriga sektorer

Ener10 and Popu02

Source: Eurostat.

Note: Iceland: 2006 data.

Not: Island: 2006 års uppgifter.

Population

Befolkning

At the beginning of the 20th century, almost 12 million people lived in the Nordic countries. Today, the population has increased to 26 million people – more than a doubling. The strongest growth is seen in Greenland, where the population has multiplied by almost five, from 12 000 to 56 000 people. In Iceland the increase has gone from 78 000 to 322 000 people. The population on the Faroe Islands has more than tripled, from 15 000 to 48 000 people. The Swedish and Ålandic populations are the only ones that have not at least doubled.

I början av 1900-talet bodde nästan 12 miljoner människor i de nordiska länderna. I dag har befolkningen ökat till nästan 26 miljoner människor – mer än en fördubbling. Den snabbaste tillväxten har skett på Grönland, där befolkningen nästan har femdubblats, från 12 000 till 56 000 personer. På Island har folkmängden ökat från 78 000 till 322 000. Befolkningen på Färöarna har mer än tredubblats med en ökning från 15 000 till 48 000 personer. Sverige och Åland är de enda länder där det inte skett minst en fördubbling av befolkningen.

Foto: ImageSelect

The Nordic population

Since 1990, the total population in the Nordic countries has increased by more than 2.8 million people (12 per cent) – the most in Iceland (27 per cent) and in Norway and Åland by 19 and close to 18 per cent. Certain regions in Sweden, Norway and Finland have experienced a decline in the population, but at the national level, all the Nordic countries have experienced growth.

Compared to 2005, both the Faroe Islands and Greenland have experienced a minor decline in the population. Iceland has also experienced shorter periods with a declining population.

Den nordiska befolkningen

Sedan 1990 har den totala folkmängden i de nordiska länderna ökat med mer än 2,8 miljoner invånare (12 procent) – mest på Island (27 procent) samt i Norge och på Åland med 19 och nästan 18 procent. Vissa regioner i Sverige, Norge och Finland har upplevt en befolkningsminskning, men på nationell nivå har det skett en ökning i hela Norden.

Jämfört med år 2005 har både Färöarna och Grönland haft en mindre befolkningsminskning. Island har också upplevt kortare perioder med minskande befolkning.

Population. 1 January

Table 3.1

Folkmängd

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Nordic total	
<i>Persons</i>										<i>Personer</i>
Total										Totalt
1990	5 135 409	47 770	55 558	4 974 383	24 231	253 785	4 233 116	8 527 036	23 227 057	1990
1995	5 215 718	43 644	55 732	5 098 754	25 158	266 978	4 348 410	8 816 381	23 845 617	1995
2000	5 330 020	45 353	56 107	5 171 302	25 706	279 049	4 478 497	8 861 426	24 221 754	2000
2005	5 411 405	48 337	56 969	5 236 611	26 530	293 577	4 606 363	9 011 392	24 664 654	2005
2010	5 534 738	48 568	56 452	5 351 427	27 734	317 630	4 858 199	9 340 682	25 507 696	2010
2013	5 602 628	48 197	56 370	5 426 674	28 502	321 857	5 051 275	9 555 893	26 062 894	2013
Men										Män
1990	2 530 597	24 915	30 057	2 412 760	11 900	127 432	2 093 280	4 212 080	11 431 121	1990
1995	2 573 324	22 577	29 706	2 481 649	12 365	133 891	2 150 257	4 356 254	11 747 658	1995
2000	2 634 122	23 464	29 979	2 523 026	12 639	139 665	2 217 140	4 380 118	11 947 514	2000
2005	2 677 292	25 116	30 319	2 562 077	13 102	147 170	2 284 070	4 466 311	12 192 355	2005
2010	2 743 286	25 248	29 936	2 625 067	13 807	159 936	2 426 752	4 649 014	12 659 239	2010
2013	2 778 852	25 019	29 838	2 666 622	14 207	161 438	2 535 908	4 765 905	12 963 582	2013
Women										Kvinnor
1990	2 604 812	22 855	25 501	2 561 623	12 331	126 353	2 139 836	4 314 956	11 795 936	1990
1995	2 642 394	21 067	26 026	2 617 105	12 793	133 087	2 198 153	4 460 127	12 097 959	1995
2000	2 695 898	21 889	26 128	2 648 276	13 067	139 384	2 261 357	4 481 308	12 274 240	2000
2005	2 734 113	23 221	26 650	2 674 534	13 428	146 407	2 322 293	4 545 081	12 472 299	2005
2010	2 791 452	23 320	26 516	2 726 360	13 927	157 694	2 431 447	4 691 668	12 848 457	2010
2013	2 823 776	23 178	26 532	2 760 052	14 295	160 419	2 515 367	4 789 988	13 099 312	2013

Popu01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

Life expectancy

By measuring the mortality rate, life expectancy at birth can be calculated. This measure indicates how many years a newborn is expected to live, based on current patterns of mortality. As the mortality rate of men and women differs quite a bit (women tend to live longer), life expectancy is calculated separately for men and women.

Life expectancy is rising in all the Nordic countries. However, the levels vary greatly. Life expectancy for men in Greenland is 68.3 years (2011), compared to 80.8 years for men in Iceland. Women in the Faroe Islands and in Åland are expected to live the longest – more than 84 years.

Medellivslängd

Att mäta dödlighetsfrekvensen är ett sätt att beräkna medellivslängden för en nyfödd. Detta mått indikerar hur många år en nyfödd kan förvänta sig att leva baserat på nuvarande dödlighetsmönster. Eftersom dödlighetstalen skiljer sig en hel del mellan män och kvinnor (kvinnor tenderar att leva längre), beräknas medellivslängden separat för män och kvinnor.

Medellivslängden ökar i alla nordiska länder. Den varierar emellertid kraftigt. Medellivslängden för män på Grönland är 68,3 år (år 2011) jämfört med 80,8 år för män på Island. Kvinnor på Färöarna och på Åland kan förvänta sig att leva längst – mer än 84 år.

Foto: ImageSelect

Life expectancy at birth

Table 3.2

Förväntad medellivslängd för nyfödda

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Persons</i>									<i>Personer</i>
Men									Män
1990	72.0	73.1	60.7	70.9	74.7	75.0	73.4	74.8	1990
1995	72.6	74.5	62.3	72.8	75.1	76.5	74.8	76.2	1995
2000	74.3	76.2	62.8	74.1	78.5	77.6	76.0	77.4	2000
2005	75.6	77.1	65.5	75.5	77.6	79.2	77.7	78.4	2005
2010	77.1	78.8	67.9	76.7	81.2	79.7	78.9	79.5	2010
2012	77.9	79.6	68.3	77.5	..	80.8	79.4	79.9	2012
Women									Kvinnor
1990	77.7	80.3	68.4	78.9	82.8	80.1	79.8	80.4	1990
1995	77.8	81.3	68.3	80.2	81.1	80.6	80.8	81.5	1995
2000	79.0	81.6	68.0	81.0	81.5	81.4	81.4	82.0	2000
2005	80.2	82.1	70.9	82.3	83.6	83.1	82.5	82.8	2005
2010	81.2	83.9	72.9	83.2	84.2	83.7	83.2	83.5	2010
2012	81.9	84.6	73.0	83.4	..	83.9	83.4	83.5	2012

Life01

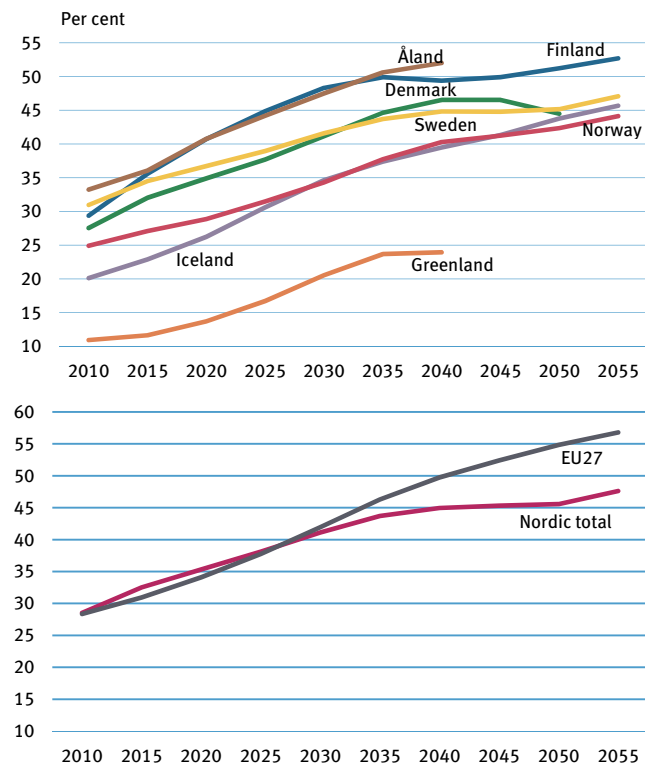
Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Preliminary figures for 2012. Greenland: 2012 refers to 2011.

Note: Finland: Inkluderar Åland. Preliminära uppgifter för år 2012. Grönland: 2012 avser 2011 års uppgifter.

65+ year olds as per cent of population aged 20–64 Figure 3.1

Åldersgruppen 65+ år i procent av åldersgruppen 20–64 år

Popu06

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Dependency ratio

In the next 25 years, the demographic dependency ratio is expected to have the strongest growth in Finland and Åland. Today there are 3.3 people of working age, i.e. the 20–64-year-olds, for every person over the age of 65. According to the most recent population forecasts in Finland and Åland, in 2030, it is expected that people over 65 will make up 50 per cent of the adult population (i.e. people aged 20–64). Sweden and Denmark can look forward to a relatively modest increase in the next decades. Iceland and Norway seem to maintain their positions with the lowest proportions of elderly people in the Nordic countries.

In the Nordic countries, the population older than 65 years make up 28.5 per cent of the population between 20 and 64 years old. The percentage is almost the same in EU27 (28.4 per cent). After 2030 it seems as the EU27 will have a steeper increase of elderly than the Nordic countries. In 2040, the proportion will reach 45 per cent in the Nordic countries and 50 in the EU27.

The population is getting older

According to the population projection for the Nordic countries as a whole, the share of the population above the age of 80 will reach 8.4 per cent in 2040, as compared to the current 4.7 per cent.

The share of population 80 years or older has increased from 1990 to 2013. The increase in the share of people above the age of 80 over the last 10 years is partly due to the fact that the death rate has fallen for almost all age groups and partly that the number of births has been low during the same period.

Försörjningsbördan

Under de kommande 25 åren förväntas den demografiska försörjningsbördan ha den starkaste tillväxten i Finland och på Åland. I dag finns det 3,3 personer i arbetsför ålder, d.v.s. 20–64-åringar, för varje person över 65 år. Enligt de senaste befolkningsprognoserna i Finland och på Åland förväntas det att personer över 65 kommer att utgöra 50 procent av den vuxna befolkningen (d.v.s. personer i åldern 20–64) år 2030. Danmark och Sverige kan se fram emot en relativt blygsam ökning under de kommande årtiondena. Island och Norge ser ut att behålla sina positioner med de lägsta andelarna äldre i de nordiska länderna.

I de nordiska länderna utgör befolkningen äldre än 65 år 28,5 procent av befolkningen mellan 20 och 64 år. Den procentuella andelen är nästan densamma i EU27 (28,4 procent). Efter 2030 verkar det som EU27 kommer att ha en större ökning av äldre än de nordiska länderna. År 2040 kommer andelen att nå 45 procent i de nordiska länderna och 50 i EU27.

Befolkningen blir allt äldre

Enligt befolkningsprognoserna för de nordiska länderna som helhet kommer den andel av befolkningen som är över 80 år att uppgå till 8,4 procent under år 2040, jämfört med nuvarande 4,7 procent.

Andelen av befolkningen som är 80 år eller äldre har ökat från 1990 till 2013. Ökningen av andelen invånare över 80 år under den senaste 10-årsperioden beror delvis på att dödstalen har minskat i nästan alla åldersgrupper och delvis på att antalet födlsor har varit lågt under samma period.

Population changes

The population increase in the Nordic countries during recent years is partly the result of a natural increase (live births minus deaths) and partly a positive net migration (immigration minus emigration). A positive net migration means that more people enter the country than leave.

In 2012, net migration had the greatest impact on the population increase in Sweden. That was also the case with Denmark, Finland, Åland and Norway. In the Faroe Islands, Greenland and Iceland, natural population increase had the greatest impact on the population change. But both Greenland and the Faroe Islands still had a slight decrease in the population due to a negative net migration in 2012.

Befolkningsutvecklingen

Befolkningsökningen i de nordiska länderna under senare år är delvis ett resultat av en naturlig ökning (antalet födda minskat med antalet döda) och delvis av en positiv nettomigration (in- vandrings minskat med utvandring). En positiv nettomigration betyder att det är fler människor som kommer in i landet än som lämnar det.

Nettomigrationen har år 2012 haft störst inverkan på befolknings- utvecklingen i Sverige. Detta gäller också Danmark, Finland, Åland och Norge. På Färöarna, Grönland och Island var den naturliga befolkningsförändringen av störst betydelse. Men både Färöarna och Grönland hade fortfarande en liten minskning i befolkningen på grund av en negativ nettomigration under 2012.

Population changes during 2012

Table 3.3

Befolkningsförändringar under 2012

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Persons</i>									<i>Personer</i>
Population 1 January 2012	5 573 894	48 351	56 749	5 401 267	28 355	319 575	4 985 870	9 482 855	Folkmängd 1 januari 2012
Live births	57 916	616	786	59 493	292	4 533	60 255	113 177	Levande födda
Deaths	52 325	406	453	51 707	323	1 952	41 992	91 938	Döda
Natural population increase	5 591	210	333	7 786	-31	2 581	18 263	21 239	Naturlig folkökning
Immigration	71 739	1 298	2 191	31 278	885	5 957	78 570	103 059	Invandring
Emigration	47 988	1 591	2 900	13 845	708	6 276	31 227	51 747	Utvandring
Net migration	23 751	- 293	- 709	17 433	177	- 319	47 343	51 312	Nettomigration
Population increase	29 342	- 283	- 379	25 219	146	2 262	65 405	73 038	Folkökning
Corrections	- 608		- 3	- 188	1	20		487	Avvikelse
Population 1 January 2013	5 602 628	48 197	56 370	5 426 674	28 502	321 857	5 051 275	9 555 893	Folkmängd 1 januari 2013

 Popu07

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Foto: ImageSelect

Did you know that ... women in the Nordic countries now can expect to live almost 83 years. In the early 60s, women could “only” expect to be 74 years old on average.

Visste du att ... kvinnor i Norden nu kan förvänta sig att leva nästan 83 år. I början på 60-talet kunde kvinnor ”bara” räkna med att bli 74 år gamla i genomsnitt.

Population projections

The population projections are based on assumptions relating to fertility, mortality, immigration and emigration in the future, which are naturally subject to uncertainty. The most certain projections concern the development in the number of elderly, as their number is already known.

The fastest increase in the population figure is seen in Iceland, Norway and Åland. According to the latest population projections, the population figure is, during the next 25 years, expected to increase by 25 per cent in Åland. In Norway, an increase of 28 per cent is expected, while the increase in Iceland is expected to be 22 per cent.

The Danish population is expected to increase by 8 per cent until 2035, while Finland and Sweden expect an increase in the population of about 10 and almost 16 per cent respectively.

Foto: Karin Beate Nøsterud

Befolkningsprognoser

Dessa befolkningsprognoser utgår ifrån ett antal antaganden om framtida fertilitet, dödstal samt in- och utvandring, vilka självklart är osäkra. De mest tillförlitliga siffrorna är de som anger utvecklingen av antalet äldre, eftersom man redan känner deras antal.

Befolkningen växer snabbast på Island, i Norge och på Åland. Enligt de senaste befolkningstillväxtprognoserna förväntas befolkningen inom de närmaste 25 åren att växa med 25 procent på Åland. I Norge förväntas ökningen bli 28 procent och på Island 22 procent.

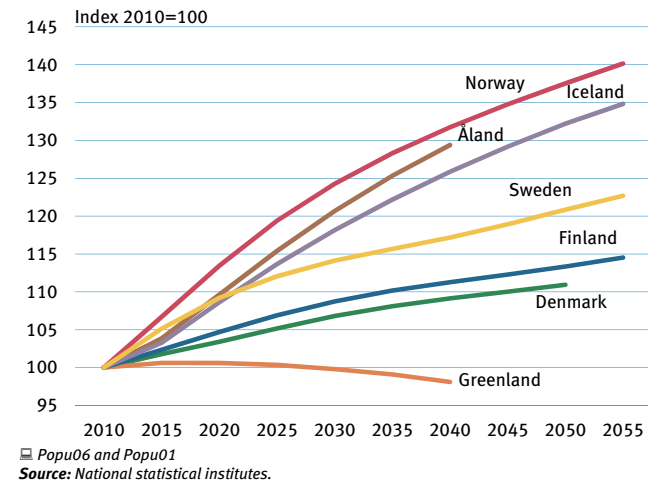
Den danska befolkningen förväntas växa med 8 procent fram till 2035, medan Finland och Sverige kan se fram emot en befolkningsökning på 10 respektive nästan 16 procent.

Did you know that ... the Faroe Islands, Greenland and Iceland have the highest fertility rates in the Nordic countries.

Visste du att ... Färöarna, Grönland och Island har de högsta fruktsamhetstalen i de nordiska länderna.

Population trends according to latest population projections Figure 3.2

Befolkningen enligt de senaste befolkningsprognoserna

Fertility

The number of births depends, among other things, on the number of women in the child-bearing age group – the ages of 15–49 – and the pattern of pregnancies and birth frequency in the various age groups. A measure for calculating this is the total fertility rate, which is the average number of live births per 1 000 women of child-bearing age. Thus, the total fertility rate is comparable, despite differences in the demographic structure in different countries.

The fertility rate can give an impression of whether a population increases or decreases. If the fertility rate is 2.1 the population will remain at the same size. Women in the Nordic countries give birth to a relatively high number of children, compared to the other European countries.

Since year 2000, the fertility rate has increased slightly in the five Nordic countries, although all countries, except the Faroe Islands, have had a slight decrease from 2010 and onwards. The Faroe Islands, Greenland and Iceland have the highest fertility rates, and the lowest rates are seen in Denmark and Åland.

Fruksamhet

Antalet födselar beror bland annat på antalet kvinnor i barnafödande ålder – 15–49 år – och på fruktsamheten i olika åldersgrupper. Ett mått på fruktsamheten är det summerade fruktsamhetstalet, beräknat som ett genomsnitt av antalet levande födda per 1 000 kvinnor i barnafödande ålder. Detta mått på fruktsamheten är oberoende av demografisk struktur och kan därför användas för jämförelser mellan olika länder.

Fertility rate by mother's age, per 1 000 women. 2012

Fruksamhet efter moderns ålder, per 1 000 kvinnor

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Live births</i>									<i>Levande födda</i>
Total fertility rate	1 733.2	2 527.2	1 985.9	1 801.0	1 793.0	2 037.0	1 851.0	1 905.5	Summerade fruktsamhetstal
–19 years	4.4	12.2	40.0	7.5	4.7	11.0	6.0	5.0	–19 år
20–24 years	37.8	85.1	106.0	53.7	42.4	63.3	52.6	47.6	20–24 år
25–29 years	113.0	191.9	117.1	110.9	105.8	134.0	117.8	112.5	25–29 år
30–34 years	124.6	136.6	81.6	116.0	132.4	117.2	123.7	133.1	30–34 år
35–39 years	56.3	64.4	45.3	59.9	60.5	66.1	58.3	68.0	35–39 år
40–44 years	10.1	13.5	6.3	12.5	12.8	15.1	10.6	13.9	40–44 år
45+ years	0.6	1.8	0.8	0.7	..	0.5	0.6	0.9	45+ år

Chil02

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Åland: 2011 data.

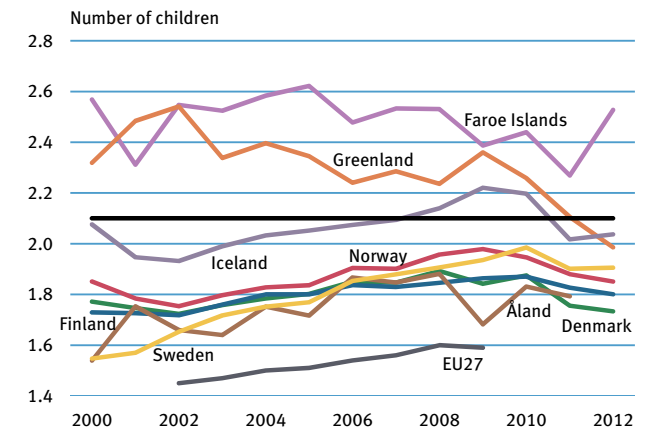
Not: Finland: Inkluderar Åland. Åland: 2011 års uppgifter.

Table 3.4

Fertility rate per woman

Figure 3.3

Fruksamhetstal per kvinna

Chil02

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: Finland: Includes Åland. EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: Finland: Inkluderar Åland. EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Abortions

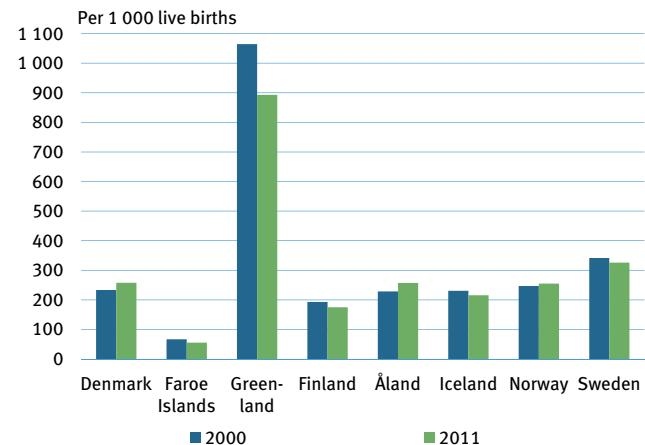
Since the mid 1970s, induced abortions have been available in most of the Nordic countries. In Denmark, Greenland, Norway and Sweden, it is entirely up to the pregnant woman in the early stages of pregnancy to determine whether to have an abortion. In the Faroe Islands, Finland, Åland and Iceland, a leave based on social and/or medical criteria is required.

Greenland has the highest rate of abortions with 893 abortions per 1 000 live births. Sweden has the second highest with a rate of 335. The Faroe Islands has the lowest with 56 abortions per 1 000 live births. Since 2000, the abortion rate has risen in Denmark, Åland and Norway and decreased in the rest of the Nordic countries.

Total number of induced abortions

Figure 3.4

Totalt antal utförda aborter

Heal15

Source: NOMESCO.

Note: Denmark: 2010 figures. Faroe Islands: 2008 data. Greenland and Åland: 2009 figures.

Not: Denmark: 2010 års uppgifter. Färöarna: 2008 års uppgifter. Grönland och Åland: 2009 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Aborter

Sedan mitten på 1970-talet har det varit möjligt att få abort i flertalet nordiska länder. I Danmark, på Grönland, i Norge och Sverige är det den gravida kvinnan som tidigt i graviditeten kan bestämma om hon vill ha abort. På Färöarna, i Finland, på Åland och Island krävs tillstånd som grundas på sociala och/eller medicinska kriterier.

Grönland har den högsta abortfrekvensen med 893 aborter per 1 000 levande födda. Sverige har den näst högsta frekvensen med 335 aborter per 1 000 levande födda. Färöarna har den lägsta med 56 aborter. Antalet aborter har sedan 2000 ökat i Danmark, på Åland och i Norge och gått ner i de övriga nordiska länderna.

Families

A family consists either of one person or several persons related to each other. Most families correspond to a household. A household includes all people, related or not, living at the same address, sharing a house or a flat. Households might, therefore, include more than one family.

About 23 per cent of all families in the Nordic countries have children. Of these families, most – around 78 per cent – consist of married or cohabiting couples.

Familjer

En familj består antingen av en person eller av flera personer som är släkt med varandra. De flesta familjer motsvarar ett hushåll. Ett hushåll inbegriper alla personer som bor på samma adress och delar bostad – vare sig de är släkt eller inte. Ett hushåll kan därför omfatta mer än en familj.

Runt 23 procent av alla familjer i de nordiska länderna har barn. Av dessa familjer består flertalet – omkring 78 procent – av gifta eller samboende par.

Families with and without children. 2011

Table 3.5

Familjer med och utan barn

	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
1 000 families with children	771	581	3	51	629	1 110	1 000 familjer med barn
<i>Per cent</i>							<i>Procent</i>
Total	100	100	100	100	100	100	Totalt
Married couples	60	61	54	57	54	77	Gifta par
Cohabiting couples	17	18	27	23	24	..	Sammanboende par
Single people	23	20	19	20	22	23	Ensamstående
1 000 families without children	2 080	2 387	9	73	1 657	4 522	1 000 familjer utan barn
<i>Per cent</i>							<i>Procent</i>
Total	100	100	100	100	100	100	Totalt
Married couples	27	26	31	43	30	27	Gifta par
Cohabiting couples	8	9	10	5	7	..	Sammanboende par
Single people	64	66	60	53	63	73	Ensamstående

■ Fami02

Source: NOSOSCO.

Note: Children aged 0–17. Denmark: From 2007, children aged 0–24. Åland: 2002 data. Norway: Cohabiting couples without natural and adopted children are included in Single people. Sweden: Married couples include cohabiting couples.

Not: Barn i åldern 0–17 år. Danmark: Från 2007, barn i åldern 0–24 år. Åland: 2002 års uppgifter. Norge: Sammanboende par utan gemensamma barn ingår i Ensamstående. Sverige: Gifta par inbegriper sammanboende par.

Did you know that ... the most popular names to new born babies are:

Victor and Emma in Denmark

Jónas and Ida in the Faroe Islands

Malik and Ivaana in Greenland

Onni and Ella in Finland

Arvid/Noel and Alice in Åland

Aron and Katrín in Iceland

Lucas and Nora in Norway and

William and Alice in Sweden.

Visste du att ... de mest populära namnen för nyfödda är:

Victor och Emma i Danmark

Jónas och Ida på Färöarna

Malik och Ivaana på Grönland

Onni och Ella i Finland

Arvid/Noel och Alice på Åland

Aron och Katrín på Island

Lucas och Nora i Norge och

William och Alice i Sverige.

Marriages and divorces

The number of marriages and divorces only comprises so-called legal partnerships. Couples living together without being legally married make up a large share of the partnerships in the Nordic countries. Consequently, the number of marriages and divorces does not give the complete picture of the number of people entering partnerships or the dissolution rates.

The number of marriages has increased in almost all the Nordic countries since 1995, except in Denmark where there has been

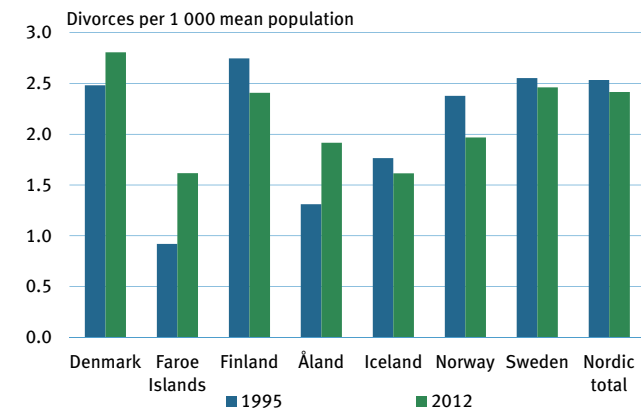
a decline. Åland and the Faroe Islands have had the largest increase in the number of divorces since 1995. Finland and Norway have had a decline in the number of divorces since 1995.

Relating the number of marriages and divorces to the mean population, Denmark and Sweden had the highest rates in 2012. However, Finland had the same high rate as Sweden for marriages.

Divorces

Figure 3.5

Äktenskapsskillnader

Popu03 and Popu04

Source: National statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 1995 refers to 1996 and 2012 refers to 2011. Åland: 2012 refers to 2011. Iceland: 2012 refers to 2010.

Not: Färöarna: 1995 avser 1996 års uppgifter och 2012 avser 2011 års uppgifter. Åland: 2012 avser 2011 års uppgifter. Island: 2012 avser 2010 års uppgifter.

Marriages and divorces, 2012

Giftermål och äktenskapsskillnader

Table 3.6

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Nordic total	
<i>Number</i>									<i>Antal</i>
Marriages	28 235	206	28 878	112	1 458	24 346	50 616	133 851	Giftermål
Divorces	15 709	87	13 040	54	516	9 929	23 422	62 748	Äktenskapsskillnader
<i>Per 1 000, mean population</i>									<i>Per 1 000, medelfolkmängd</i>
Marriages	5.0	4.3	5.3	4.0	4.5	4.8	5.3	5.2	Giftermål
Divorces	2.8	1.6	2.4	1.9	1.6	2.0	2.5	2.4	Äktenskapsskillnader

Popu04

Source: National statistical institutes.

Note: Norway: A new Marriage Act from 1 January 2009 permits people of the same sex to be married. Persons already in a partnership can change their partnership to a marriage, or continue their partnership. Finland: Includes Åland. Åland and Iceland: 2011 data.

Not: Norge: En ny äktenskapslag från den 1 januari 2009 betyder att personer av samma kön kan gifta sig. Personer som redan är i ett partnerskap kan ändra sitt partnerskap till ett äktenskap eller fortsätta sitt partnerskap. Finland: Inkluderar Åland. Åland och Island: 2011 års uppgifter.

Did you know that ... there are many more singles in the Nordic countries today than in the beginning of the 60s. The number of people who are single has risen from around 39 per cent of the population to now around 56 per cent.

Visste du att ... det finns många fler singlar i Norden i dag än i början av 60-talet. Antalet personer som är ensamstående har ökat från cirka 39 procent av befolkningen till cirka 56 procent.

Giftermål och äktenskapsskillnader

Antalet giftermål och äktenskapsskillnader omfattar här endast relationer i juridisk mening. Många par i de nordiska länderna bor tillsammans utan att vara lagligen gifta. Följaktligen ger antalet giftermål och äktenskapsskillnader inte en fullständig bild av det antal invånare som flyttar ihop eller flyttar isär.

Antalet ingångna äktenskap i nästan alla de nordiska länderna har ökat sedan 1995, utom i Danmark som har haft en minskning.

Åland och Färöarna har haft den största ökningen av antalet skilsmässor sedan 1995. Finland och Norge har haft en minskning i antalet skilsmässor sedan 1995.

När man relaterar antalet äktenskap och skilsmässor till medelfolkmängden hade Danmark och Sverige den högsta andelen under 2012. Dock hade Finland samma höga andel som Sverige för äktenskap.

Marital status. People aged 15 and more. 1 January 2013

Table 3.7

Civilstånd. Personer 15 år och äldre

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
1 000 persons									1 000 personer
Total	4 625.0	37.9	44.2	4 535.3	23.8	255.4	4 123.9	7 944.0	Totalt
Unmarried	1 685.1	15.0	23.6	1 688.8	9.9	115.2	1 658.8	3 331.7	Ogifta
Married and separated	2 160.7	18.6	15.1	2 017.3	10.1	108.5	1 834.0	3 230.8	Gifta och separerade
Divorced	466.5	1.9	3.6	533.3	2.3	20.0	386.8	915.3	Skilda
Registered partners	8.7	..	..	4.5	..	0.4	..	3.1	Registrerade partners
Dissolved partnerships, persons	2.4	..	..	0.8	..	..	..	1.6	Avregistrerade partnerskap, personer
Widow/widowers	282.0	2.4	1.9	290.6	1.6	11.3	241.0	461.5	Änklingar/änkor

Popu03

Source: National statistical institutes.

Note: Widow/widowers includes Surviving partners. Norway: A new Marriage Act from 1 January 2009 permits people of the same sex to be married. Persons already in a partnership can change their partnership to a marriage, or continue their partnership. Finland: Includes Åland.

Not: Änklingar/änkor inkluderar överlevande partners. Norge: En ny äktenskapslag från den 1 januari 2009 betyder att personer av samma kön kan gifta sig. Personer som redan är i ett partnerskap kan ändra sitt partnerskap till ett äktenskap eller fortsätta sitt partnerskap. Finland: Inkluderar Åland.

Foto: ImageSelect

Foto: ImageSelect

Migration

Immigration includes both returning citizens and citizens of a foreign nation who have been granted permission to stay and are registered with the public authorities. A large proportion of the migration occurs between and among the Nordic countries themselves, largely as the result of the free labour market and liberal rules for the exchange of students in the Nordic countries. Foreign immigrants are designated by country of origin rather than by citizenship. Those from the former USSR are shown as immigrants from non-EEA Europe. EEA comprises the 27 EU-countries and Norway, Iceland and Liechtenstein.

The trend has led to an increasing number of foreign citizens in the Nordic countries. In all the countries, the major part of the foreign citizens is non-Nordic. That is not the case for Greenland and the Faroe Islands, which have a high proportion of other Nordic citizens. The decline in the number of foreign citizens during certain periods may be due to the fact that more foreign citizens obtain citizenship in one of the Nordic countries. Non-nationals range from 47 per cent of the total immigration in Iceland, to 89 per cent in Norway. In 2013 we find the largest proportions of non-nationals in Norway and Denmark, where they account for 8.9 and 8.8 per cent of the population. The proportion of non-nationals in the Finnish population is small compared to the other Nordic countries – 3.6 per cent in 2013 – but the proportion has risen significantly in the 1990s.

Migration

Invandringen inkluderar både återvändande medborgare och medborgare i ett främmande land som har fått uppehållstillstånd och är registrerade hos myndigheterna. En stor andel av migrationen sker mellan de nordiska länderna själva, till stor del på grund av den fria arbetsmarknaden och de liberala reglerna för studentutbyte. Utländska invandrare indelas med hänsyn till ursprungsland i stället för medborgarskap. De som kommer från det forna Sovjet anges som immigranter från Europa utom EES. EES består av de 27 EU-länderna samt Norge, Island och Liechtenstein.

Utvecklingen har lett till ett ökat antal utländska medborgare i de nordiska länderna. I alla länder är huvuddelen av dessa utländska medborgare utomnordiska utom på Grönland och Färöarna, vilka har en stor andel andra nordiska medborgare. Minskningen av antalet utländska medborgare under vissa perioder kan bero på att fler utländska medborgare får nordiskt medborgarskap. Icke-medborgare står för 47 procent av den totala invandringen till Island, men för 89 procent i fråga om Norge. År 2013 finner vi den största andelen utländska medborgare i Norge och Danmark, där de står för 8,9 och 8,8 procent av befolkningen. Andelen icke-medborgare i den finländska befolkningen är liten jämfört med de andra nordiska länderna – 3,6 procent under 2013 – men har ökat kraftigt under 1990-talet.

Invandring

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland incl. Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Persons from</i>								<i>Personer från</i>
Total	71 684	1 301	2 191	31 278	5 957	78 570	103 059	Totalt
Denmark	.	1 009	1 913	425	1 213	3 791	4 011	Danmark
Faroe Islands	1 371	.	37	-	30	56	-	Färöarna
Greenland	2 677	20	.	-	26	21	-	Grönland
Finland	452	1	8	.	37	504	2 738	Finland
Iceland	970	39	106	42	.	1 410	738	Island
Norway	2 925	40	30	432	783	.	6 705	Norge
Sweden	4 570	24	20	2 793	536	7 517	.	Sverige
Baltic countries	3 262	1	-	6 802	215	9 122	2 648	Baltikum
Poland	4 257	..	3	553	900	11 339	4 406	Polen
Other EEA	24 228	61	21	5 768	1 026	14 752	20 898	Övriga EES
Other Europe	3 667	11	-	4 416	139	3 517	8 738	Övriga Europa
America	7 000	28	13	1 408	498	3 757	6 281	Amerika
Africa	2 439	15	1	1 881	148	8 364	11 788	Afrika
Asia	12 226	43	33	6 123	340	12 874	31 548	Asien
Oceania	1 230	9	1	224	49	538	848	Oceanien
Unknown and stateless	410	..	5	411	17	1 008	1 712	Okänt land och statslösa
<i>Of which foreign citizens</i>								<i>Varav utlänningar</i>
Total	49 661	101	236	23 334	2 827	70 012	82 597	Totalt
Denmark	.	6	28	92	81	2 212	2 889	Danmark
Faroe Islands	27	.	-	-	14	51	-	Färöarna
Greenland	32	-	.	-	7	17	-	Grönland
Finland	419	1	8	.	23	449	2 239	Finland
Iceland	895	20	105	12	.	1 367	650	Island
Norway	2 033	6	21	88	45	.	2 247	Norge
Sweden	1 907	2	19	671	85	5 969	.	Sverige
Baltic countries	3 206	..	.	6 561	211	9 100	2 562	Baltikum
Poland	4 173	..	3	519	886	11 304	4 281	Polen
Other EEA	18 244	9	14	3 121	617	12 767	14 688	Övriga EES
Other Europe	2 675	11	0	4 076	110	3 276	7 952	Övriga Europa
America	4 470	8	6	709	316	2 691	3 900	Amerika
Africa	1 441	11	1	1 719	122	8 003	10 906	Afrika
Asia	9 428	25	28	5 490	274	11 537	28 575	Asien
Oceania	530	2	1	78	33	362	423	Oceanien
Unknown and stateless	181	..	2	198	3	907	1 285	Okänt land och statslösa

Migr01

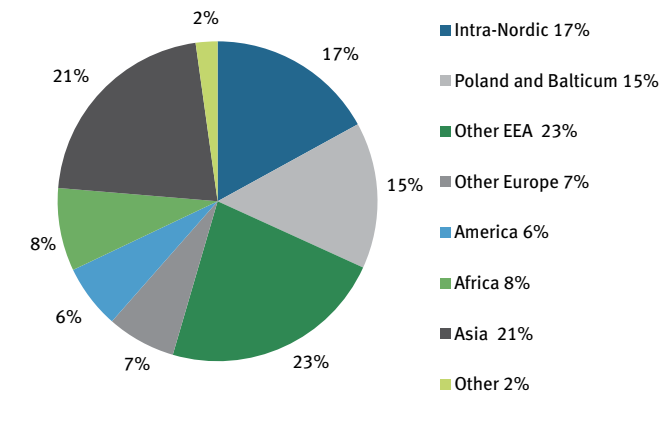
Source: National statistical institutes.

Table 3.8

Immigration, total. 2012

Invandring, totalt

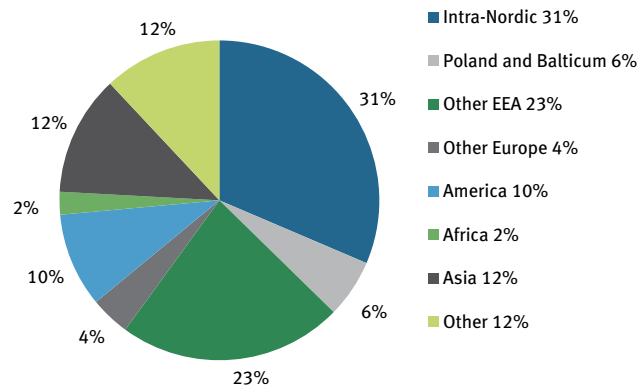
Figure 3.6

Migr01

Source: National statistical institutes.

Utvandring, totalt

Migr02

Source: National statistical institutes.

Utvandring

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland incl. Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Persons to:</i>								<i>Personer till:</i>
Total	47 988	1 598	2 900	13 845	6 276	31 227	51 747	Totalt
Denmark	.	1 347	2 689	449	1 022	2 825	4 471	Danmark
Faroe Islands	989	.	27	-	46	39	-	Färöarna
Greenland	1 886	23	.	-	13	3	-	Grönland
Finland	379	-	1	.	43	404	2 640	Finland
Iceland	1 164	28	75	37	.	789	522	Island
Norway	3 556	58	17	489	1 477	.	7 379	Norge
Sweden	3 831	19	29	2 698	743	6 686	.	Sverige
Baltic countries	1 284	5	0	1 034	261	584	581	Baltikum
Poland	1 652	4	1	152	764	1 421	1 423	Polen
Other EEA	13 569	42	21	4 381	1 022	4 693	11 573	Övriga EES
Other Europe	2 645	16	20	849	132	581	2 008	Övriga Europa
America	6 415	25	10	1 423	403	1 908	4 647	Amerika
Africa	956	6	-	218	47	902	1 457	Afrika
Asia	6 237	19	8	1 429	175	2 332	8 704	Asien
Oceania	1 090	3	2	374	63	382	1 166	Oceanien
Unknown and stateless	2 335	3	-	312	65	7 678	5 176	Okänt land och statslösa
<i>Of which foreign citizens</i>								<i>Varav utlänningar</i>
Total	27 123	74	176	4 226	2 210	21 298	26 631	Totalt
Denmark	.	18	32	62	73	1 075	2 996	Danmark
Faroe Islands	8	.	-	-	26	31	-	Färöarna
Greenland	28	-	.	-	2	3	-	Grönland
Finland	318	-	1	.	27	348	1 830	Finland
Iceland	1 050	10	68	13	.	753	396	Island
Norway	1 967	6	10	69	82	.	1 812	Norge
Sweden	1 439	2	22	425	72	4 645	.	Sverige
Baltic countries	1 240	1	0	687	253	568	489	Baltikum
Poland	1 566	3	1	108	740	1 396	1 140	Polen
Other EEA	7 590	6	11	934	628	2 727	5 146	Övriga EES
Other Europe	1 803	16	19	391	57	331	1 003	Övriga Europa
America	3 933	4	5	356	118	910	1 677	Amerika
Africa	318	2	0	111	17	337	736	Afrika
Asia	3 504	3	5	727	83	1 182	5 065	Asien
Oceania	357	1	2	71	9	173	349	Oceanien
Unknown and stateless	2 002	2	0	272	23	6 819	3 992	Okänt land och statslösa

Migr02

Source: National statistical institutes.

Asylum requests

One way to measure the number of foreigners who want to settle in the Nordic countries is to measure the number of asylum requests. Asylum seekers have entered the country but have not yet been granted leave to stay. For this reason, they do not appear in ordinary population statistics, which only cover persons entered in the population registers.

The patterns of asylum requests have been constantly changing through the years due to both changes in the political situation in the sending countries and changes in policy measures in the receiving countries. Over the last 3–4 years the total number of asylum requests per year in the Nordic countries have varied between 45 000 and 60 000.

Granted asylum

The number of persons who have been granted asylum in the Nordic countries has fluctuated between 13 000 and 18 000 per year in the recent 3–4 years. As with asylum requests, the fluctuation is influenced by political factors in both the sending and receiving countries.

Asylansökningar

Ett sätt att räkna antalet utlänningar som vill bosätta sig i de nordiska länderna är att utgå ifrån antalet asylansökningar. De asylsökande har kommit in i landet men har ännu inte blivit beviljade uppehållstillstånd. Av den anledningen finns de inte med i den vanliga befolkningsstatistiken, vilken endast omfattar personer som är registrerade i befolkningsregistret.

Mönstret för asylansökningar har ständigt förändrats genom åren både på grund av förändringar i den politiska situationen i ursprungsländerna och förändringar i politiska åtgärder i de mottagande länderna. Under de senaste 3–4 åren har antalet asylansökningar per år varierat mellan 45 000 och 60 000 i de nordiska länderna.

Beviljade asyl

Antalet personer som har beviljats asyl i de nordiska länderna har växlat mellan 13 000 och 18 000 per år under de senaste 3–4 åren. Som med asylansökningar påverkas antalet beviljade asyl av politiska faktorer i både de sändande och i de mottagande länderna.

Asylum requests and granted asylum

Table 3.10

Asylansökningar och beviljade asyl

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Persons who requested asylum</i>						<i>Personer som ansökt om asyl</i>
1990	5 292	2 743	4	..	29 420	1990
2000	10 347	3 170	25	10 843	16 303	2000
2005	1 283	3 574	87	5 402	17 530	2005
2010	2 844	4 018	44	10 064	31 819	2010
2012	3 256	3 129	120	9 785	43 907	2012
<i>Persons granted asylum</i>						<i>Personer beviljade asyl</i>
1990	..	157	..	..	..	1990
2000	5 156	458	..	..	7 221	2000
2005	1 147	597	..	..	5 358	2005
2010	1 961	1 784	10	5 331	8 640	2010
2012	2 464	1 601	50	..	12 576	2012

□ Migr04

Source: National statistical institutes, Icelandic Directorate of Immigration and Finnish Immigration Service.

Note: Asylum seekers may live in a given country for several years before their case is determined, they are not counted as part of the population before asylum is granted.

Not: De asylsökande kan bo i ett visst land under flera år innan deras ärende avgörs. De räknas dock inte som en del av befolkningen före asyl beviljas.

Did you know that ... the immigration to the Nordic countries in the beginning of the 60s mainly came from the other Nordic countries. Today most immigrants come from the rest of Europe.

Visste du att ... invandringen till Norden i början av 60-talet i huvudsak kom från de övriga nordiska länderna. I dag kommer de flesta invandrare från övriga Europa.

Unaccompanied children

An unaccompanied child is defined as a person under the age of 18 years, who enters the country without parents or other people responsible for the child. Children who are abandoned when in the country are also treated as unaccompanied.

Around 5 000 children arrived in the Nordic countries in 2012 – a rise of 28 per cent from 2011, but still at a lower level compared to 2009 when almost 6 000 unaccompanied children found their way to the Nordic countries. Sweden and Norway received the most children – 3 578 and 964 children respectively.

The majority of the children who come to the Nordic countries are in the age-group 15–17 years. This group make up around 79 per cent of all unaccompanied children in 2012.

Ensamkommande barn

Ett ensamkommande barn definieras som en person under 18 år, som reser in i landet utan föräldrar eller andra personer som ansvarar för barnet. Barn som överges i landet behandlas också som ensamkommande.

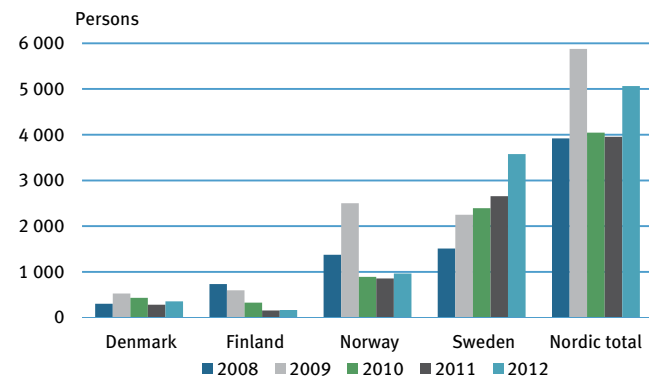
Omkring 5 000 barn kom till de nordiska länderna ensamma under 2012 – En ökning med 28 procent från 2011, men fortfarande på en lägre nivå jämfört med 2009 då nästan 6 000 ensamkommande barn sökte sig till de nordiska länderna. Sverige och Norge tog emot flest barn – 3 578 respektive 964 barn.

Majoriteten av de barn som kommer till de nordiska länderna är 15–17 år gamla. Denna åldersgrupp utgör ca 79 procent av alla ensamkommande barn under 2012.

Unaccompanied children

Figure 3.8

Ensamkommande barn

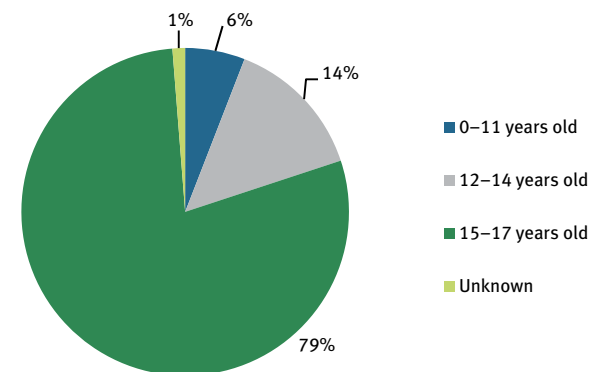
Migr05

Source: The Danish Immigration Service, Finnish Immigration Service, Icelandic Directorate of Immigration, the Norwegian Directorate of Immigration and the Swedish Migration Board.

Unaccompanied children by age group. 2012

Figure 3.9

Ensamkommande barn efter åldersgrupp

Migr05

Source: The Danish Immigration Service, Icelandic Directorate of Immigration, the Norwegian Directorate of Immigration and the Swedish Migration Board.

Note: Norway: 2011 data.

Not: Norge: 2011 års uppgifter.

Health

Hälsa

Health service in the Nordic countries is public and, to a large extent, financed through taxes or through compulsory health insurance schemes. In all Nordic countries, except Greenland, citizens contribute directly, either through insurance schemes or by paying user charges for treatment or for pharmaceutical products. In Iceland, contributions are primarily made by the central government, while financing in the other countries consists mainly of county and municipal taxes with block grants from the government.

All the countries have well-established systems of primary health care. In addition to general health care services, preventive services are provided for mothers and infants as well as school health care and dental care for children and young people. Preventive occupational health services and general measures to protect the occupational environment exist in all countries. All countries have generally well-developed hospital services with advanced specialist treatment. Treatment by specialists is also offered outside of hospitals.

While ill, employees either receive their salary or are compensated by special cash allowances. The self-employed usually insure themselves.

Sjukvården i de nordiska länderna är offentlig och i stor utsträckning finansierad genom skatter eller obligatoriska sjukförsäkringssystem. I alla de nordiska länderna, utom på Grönland, bidrar medborgarna direkt – antingen genom försäkringssystem eller genom att betala patientavgifter vid behandling eller för läkemedel. När det gäller Island lämnas bidragen huvudsakligen av staten, medan finansieringen i de andra länderna huvudsakligen sker genom skatt till landsting och kommuner samt anslag från staten.

Alla länderna har väletablerade system för primär hälsovård. Utöver allmän sjukvård tillhandahålls förebyggande vård för mödrar och nyfödda barn samt skolhälsovård och tandvård för barn och ungdomar. Förebyggande arbetshälsovård och allmänna åtgärder för att skydda arbetsmiljön finns i alla länder. Alla länderna har i allmänhet välutvecklade sjukhus med avancerad specialistbehandling. Behandling av specialister erbjuds också utanför sjukhusen.

Vid sjukdom får de anställda antingen sin lön eller särskild sjukpenning. Egna företagare är normalt självförsäkrade.

Foto: ImageSelect

Health care expenditure

The major part of health care expenditure is paid by the public sector. Data on health care expenditure are based on data from the OECD, and its definition of health care expenditure differs somewhat from national definitions. The structural differences in the health care services of the individual countries also affect what is defined as a health cost.

In all Nordic countries, health and treatment expenditure account for about 9 to 12 per cent of the gross domestic product, GDP. Denmark is accounting for the highest share and the Faroe Islands and Finland for the lowest.

Sjukvårdskostnader

Den absolut största delen av sjukvårdskostnaderna betalas av den offentliga sektorn. Uppgifterna om sjukvårdskostnader är baserade på uppgifter från OECD, och deras definition av sjukvårdskostnader skiljer sig något från de nationella definitionerna. Strukturskillnaderna i sjukvårdssystemen i de enskilda länderna påverkar också vad som inkluderas i sjukvårdskostnaderna.

Utgifterna för hälso- och sjukvård utgör i alla de nordiska länderna mellan 9 och 12 procent av bruttonationalprodukten, BNP. Danmark står för den högsta andelen och Färöarna och Finland för den lägsta.

Health care expenditure. 2010

Table 4.1

Sjukvårdskostnader

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Euro per capita</i>								<i>Euro per person</i>
Total health care expenditure	3 126	..	2 696	2 986	2 769	6 065	3 286	Totala sjukvårdskostnader
Public consumption	2 657	..	2 696	2 231	2 227	5 187	2 675	Offentlig konsumtion
Private consumption	469	..		755	543	878	601	Privat konsumtion
<i>Per cent of total health care expenditure</i>								<i>Procent av totala sjukvårdskostnader</i>
Public consumption	85.0	..	100.0	74.7	80.4	85.5	81.4	Offentlig konsumtion
Private consumption	15.0	..	0.0	25.3	19.6	14.5	18.3	Privat konsumtion
<i>Per cent of GDP</i>								<i>Procent av BNP</i>
Total health care expenditure	11.5	8.9	9.2	8.9	9.3	9.4	9.1	Totala sjukvårdskostnader

Heal12

Source: NOMESCO.

Note: Denmark: 2009 data. Finland: Includes Åland. Sweden: 2007 data.

Not: Danmark: 2009 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland. Sverige: 2007 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Hospitals and health staff

There is a general tendency in the Nordic countries to close down smaller hospitals and concentrate resources in fewer, but larger, hospitals.

Hospital beds are organized somewhat differently in Finland, Åland and Greenland than in the other countries. A number of beds are attached to health centres, and these beds appear in the tables as “other” beds. Some of these beds are for care of elderly people, and they are similar to beds in nursing homes

and old peoples’ homes in the other countries. This gives a larger number of beds in relation to the population than in the other countries.

Sjukhus och sjukvårdspersonal

Det finns en allmän tendens i de nordiska länderna att stänga mindre sjukhus och att koncentrera resurserna till färre men större sjukhus.

Sjukhussängar är organiserade något annorlunda i Finland, på Åland och Grönland än i de andra länderna. Ett antal bäddar är knutna till vårdcentraler, och dessa bäddar förekommer i tabellerna som ”övriga” bäddar. Några av dessa sängar är för vård av äldre, och de motsvarar bäddar i vårdhem och ålderdomshem i de andra länderna. Detta ger ett större antal bäddar i förhållande till befolkningen än i de andra länderna.

Hospital beds by speciality. 2011

Antal vårdplatser på sjukhus efter specialitet

Table 4.2

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Hospital beds per 100 000 inhabitants</i>									<i>Vårdplatser på sjukhus per 100 000 invånare</i>
Total	280	765	802	555	685	448	417	276	Totalt
Somatic wards	229	310	184	172	604	299	288	229	Somatiska vårdavdelningar
Psychiatry	51	145	21	71	82	96	91	48	Psykiatri
Other	-	..	597	312	-	38	38	..	Övrigt

Heal17

Source: NOMESCO.

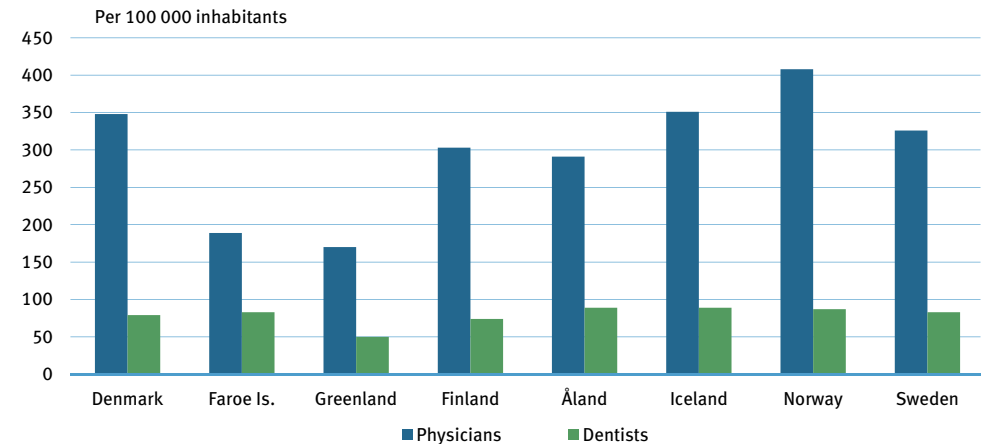
Note: Finland: Includes Åland. Faroe Islands: 2007 data. Iceland: 2010 data. Sweden: 2009 data.

Not: Finland: Inkluderar Åland. Färöarna: 2007 års uppgifter. Island: 2010 års uppgifter. Sverige: 2009 års uppgifter.

Active physicians and dentists. 2011

Aktiva läkare och tandläkare

Figure 4.1

Heal10

Source: NOMESCO.

Note: Denmark: 2010 data. Faroe Islands: 2007 data. Norway: 2010 data. Sweden: 2007 data.

Not: Danmark: 2010 års uppgifter. Färöarna: 2007 års uppgifter. Norge: 2010 års uppgifter. Sverige: 2007 års uppgifter.

Deaths

In all countries, the mortality rate is higher for men than women. Among causes of death, circulatory diseases and cancer account for the majority of deaths in all age groups – except for children – for both men and women. Mortality rates have generally declined for all the shown causes of death from 2005 to 2011 in all the Nordic countries.

The figures for the autonomous areas, the Faroe Islands (49 000 inhabitants), Greenland (56 000 inhabitants) and Åland (28 000 inhabitants) must be viewed with caution, because of their small populations in which just a few deaths significantly boost rates per 100 000 persons.

Dödsfall

I alla länderna är dödlighetstalen högre för män än kvinnor. Bland dödsorsakerna står hjärt- och kärlsjukdomar och cancer för huvuddelen av dödsfallen i alla åldersgrupper – utom för barn – för både män och kvinnor. Från 2005 till 2011 har dödlighetstalen i alla nordiska länder generellt sjunkit för de dödsorsaker som redovisas här.

Uppgifterna för de självstyrande områdena Färöarna (med 49 000 invånare), Grönland (med 56 000 invånare) och Åland (med 28 000 invånare) måste tas med försiktighet, eftersom områdenas låga folkmängd gör att några få dödsfall drar upp siffrorna per 100 000 invånare väsentligt.

Causes of death per 100 000 people

Table 4.3

Dödsorsaker per 100 000 personer

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Men</i>									
<i>2005</i>									
Cancer	300	206	218	215	310	193	224	256	Cancer
Cardiovascular diseases	303	335	185	364	338	226	300	418	Hjärt- och kärlsjukdomar
Suicide	17	12	89	28	23	16	16	19	Själv mord
Accidents	35	37	82	81	43	26	50	44	Olyckor
<i>2011</i>									
Cancer	288	182	208	230	279	192	235	242	Cancer
Cardiovascular diseases	231	261	131	373	332	236	242	353	Hjärt- och kärlsjukdomar
Suicide	16	8	100	27	12	18	18	17	Själv mord
Accidents	24	63	60	68	61	25	41	36	Olyckor
<i>Women</i>									
<i>2005</i>									
Cancer	276	212	225	189	198	152	213	227	Cancer
Cardiovascular diseases	322	334	188	389	455	217	328	436	Hjärt- och kärlsjukdomar
Suicide	6	1	86	10	5	6	7	8	Själv mord
Accidents	27	19	53	36	17	18	34	31	Olyckor
<i>2011</i>									
Cancer	256	201	227	200	242	160	203	218	Cancer
Cardiovascular diseases	239	244	136	378	400	221	281	386	Hjärt- och kärlsjukdomar
Suicide	5	1	27	7	13	4	7	7	Själv mord
Accidents	16	13	38	33	21	16	34	26	Olyckor

■ Heal03, Heal04, Heal05 and Heal07

Source: NOMESCO.

Note: Denmark: 2005 data for Cancer and Cardiovascular diseases refer to 2006. Norway and Sweden: 2005 data for Accidents refer to 2004. Faroe Islands: Data for suicide: 2005 refers to 2006. Finland: Includes Åland. Faroe Islands, Greenland, Åland and Iceland: Cancer, Cardiovascular diseases and Accidents 2011 refer to 2009. Faroe Islands: Suicide 2011 refers to 2008. Greenland, Åland and Iceland: Suicide 2011 refers to 2009.

Not: Danmark: 2005 års uppgifter för Cancer och Hjärt- och kärlsjukdomar avser 2006. Norge och Sverige: 2005 års uppgifter för Olyckor avser 2004. Färöarna: Uppgifter för Själv mord: 2005 avser 2006 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland. Färöarna, Grönland, Åland och Island: 2011 års uppgifter för Cancer, Hjärt- och kärlsjukdomar och Olyckor avser 2009. Färöarna: Uppgifter för Själv mord 2011 avser 2008. Grönland, Åland och Island: 2011 års uppgifter för Själv mord avser 2009.

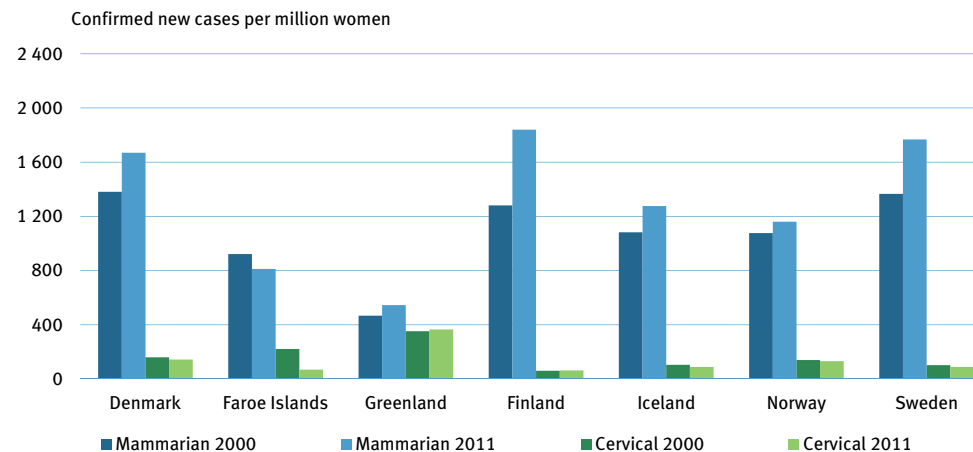
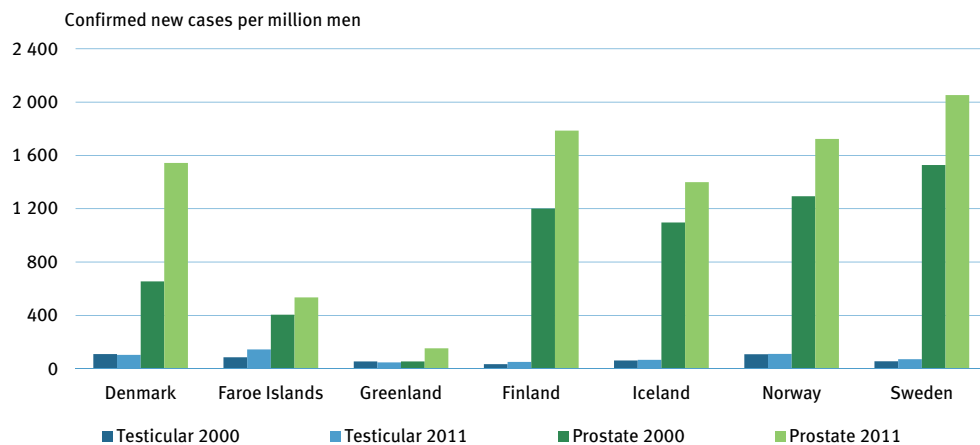

Foto: ImageSelect

Confirmed new cases of cancer by sex

Bekräftade nya fall av cancer efter kön

Figure 4.2

Heal18 and Heal19

Source: NOMESCO.

Note: Faroe Islands: 2011 refers to 2007. Greenland and Iceland: 2011 refers to 2009. Norway: 2011 refers to 2010. Finland: Includes Åland.

Not: Färöarna: 2011 avser 2007 års uppgifter. Grönland och Island: 2011 avser 2009 års uppgifter.

Norge: 2011 avser 2010 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland.

Suicide

The number of suicides has declined in all the Nordic countries over the latest 15 years. Distributed by age groups (disregarding Greenland), there seem to be considerably more suicides among older men in Finland and among older women in Denmark than in the rest of the Nordic countries.

The overall lowest suicide rates for men in the Nordic countries (excluding the autonomous areas) are found in Denmark and Sweden with 15.8 and 16.7 per 100 000. The lowest number of suicides among women in the Nordic countries are found in Iceland (4.4) and Denmark (5.4). Finland has the highest suicide rate for both men and women.

Själv mord

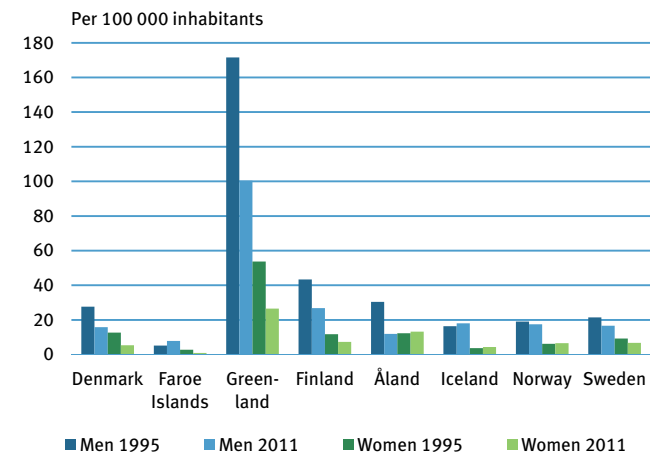
Antalet självmord har minskat i alla de nordiska länderna under de senaste 15 åren. Åldersfördelat (bortsett från Grönland) verkar det som betydligt fler äldre män i Finland och äldre kvinnor i Danmark begår självmord än i övriga Norden.

De övergripande lägsta självmordssiffrorna för män i de nordiska länderna (utom de självstyrande områdena) finns i Danmark och Sverige med 15,8 respektive 16,7 självmord per 100 000 invånare. Det lägsta antalet självmord bland kvinnor i de nordiska länderna sker på Island (4,4) och i Danmark (5,4). Finland har den högsta självmordsfrekvensen både för män och kvinnor.

Suicides per 100 000 by sex

Figure 4.3

Dödsfall orsakade av självmord efter kön

Heal05

Source: NOMESCO.

Note: Faroe Islands and Greenland: 1995 refers to 1996. Finland: Includes Åland.

Åland, Greenland and Iceland: 2011 refers to 2009.

Not: Färöarna och Grönland: 1995 avser 1996 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland. Åland, Grönland och Island: 2011 avser 2009 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Alcohol

Several of the Nordic countries have restrictions on sale of alcohol in order to keep consumption low. The level of consumption should be viewed with some caution as it only includes sale of beer, wine and alcohol. The figures indicate that the largest sale of alcohol is to be found in Denmark, Greenland and Finland.

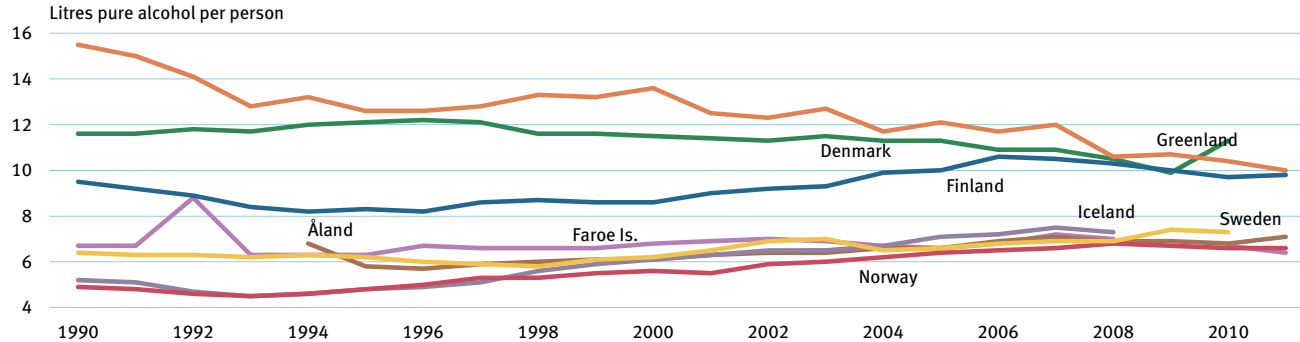
Alkohol

Flera av de nordiska länderna har restriktioner på försäljning av alkohol för att hålla konsumtionen låg. Konsumtionsnivån bör ses med viss försiktighet, eftersom den endast omfattar försäljning av öl, vin och sprit. Siffrorna visar att den största försäljning av alkohol finns i Danmark, på Grönland och i Finland.

Sale of alcoholic beverages, litres pure alcohol

Figure 4.4

Försäljning av alkoholhaltiga drycker, liter ren alkohol per person

Heal02

Source: NOMESCO.

Note: Litres pure alcohol per person 15 years of age or more. Includes only the sale of dutiable alcohol in each individual country. Consequently, the consumption of alcohol bought in another country is not included. Denmark: 14 years of age or more. Finland: Includes Åland.

Note: Liter ren alkohol per person i åldern 15 år och äldre. Inkluderar endast försäljning av avgiftspliktiga alkoholhaltiga drycker i varje enskilt land. Konsumtion av alkohol köpt i ett annat land ingår sålunda inte i siffrorna. Danmark: 14 år och äldre. Finland: Inkluderar Åland.

Smoking

Although the number of smokers in the Nordic countries has been decreasing during recent years, there continues to be large differences in the number of smokers, both for men and for women and between countries. In Sweden, more women than men smoke. In the other countries more men than women smoke. The Faroe Islands have the highest number of daily smokers – both men and women. Sweden has the smallest number of daily smokers for men and Iceland for women.

Rökning

Även om antalet rökare i de nordiska länderna har minskat under senare år är det fortfarande stora skillnader mellan antalet kvinnliga och manliga rökare och mellan länderna. I Sverige röker fler kvinnor än män. I de andra nordiska länderna röker fler män än kvinnor. Det är flest som röker på Färöarna och det gäller både män och kvinnor. Sverige har den lägsta andelen personer som röker dagligen för män och Island för kvinnor.

Daily smokers

Table 4.4

Personer som röker dagligen

	Denmark	Faroe Is.	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
Per cent							Procent
Men							Män
1995	44	..	29	32	33	22	1995
2000	31	..	27	23	31	17	2000
2005	28	28	26	20	27	14	2005
2011	23	27	22	14	16	13	2011
Women							Kvinnor
1995	39	..	19	33	32	24	1995
2000	26	..	20	22	32	21	2000
2005	23	27	18	20	24	18	2005
2011	19	25	15	14	16	15	2011

Heal01

Source: NOMESCO.

Social integration and income

Social integration och inkomst

The core values in the Nordic welfare states are equal opportunities, social solidarity and security for all. The model promotes social rights and the principle that everyone is entitled to equal access to social and health services, education and culture. This also applies to care for social outcasts and vulnerable groups in society. One key objective is to create opportunities for all to take part in civic life and in society's decision-making processes.

The Nordic societies prioritise preventative and supportive initiatives for vulnerable groups and their families, particularly for socially vulnerable children and young people.

Kärnvärderingarna i det nordiska välfärdssamhället är lika möjligheter, social solidaritet och trygghet för alla. Det handlar om sociala rättigheter och principen att alla ska ha lika tillgång till sociala tjänster och hälsovård, utbildning och kultur. Det gäller också omsorgen för socialt utsatta och sårbara grupper i samhället. Ett centralt mål är att göra det möjligt för alla att delta i samhällslivet och i samhällets beslutsprocess.

De nordiska samhällena prioriterar förebyggande och stödjande insatser för utsatta grupper och deras familjer, i synnerhet socialt utsatta barn och ungdomar.

Foto: ImageSelect

Inequality and risk of poverty

The Gini coefficient is the most commonly used measure of inequality. The coefficient varies between 0, which reflects complete equality and 1, which indicates complete inequality – meaning one person has all the income or consumption, all others have none. All the Nordic countries are considered to be very equal societies.

The risk of poverty is often measured as a percentage of the population with an income under 50 or 60 per cent of the median income. In the Nordic countries between 5.4–7.6 per cent of the households live with a risk of poverty – i.e. have an income under 50 per cent of the median income.

Ojämlighet och fattigdom

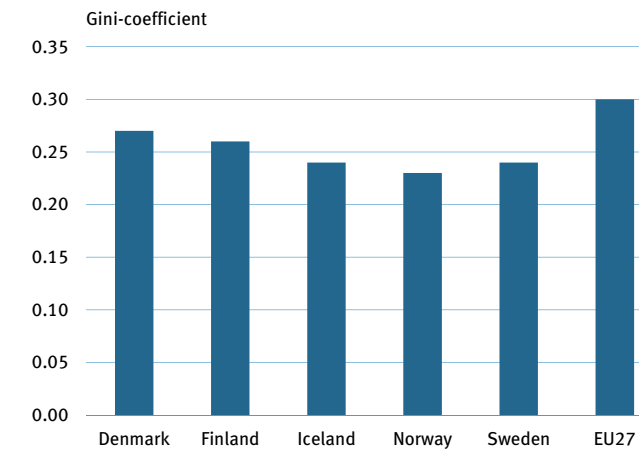
Gini-koefficienten är det vanligaste måttet på ojämlikhet. Koefficienten varierar mellan 0, vilket avspeglar fullständig jämlikhet och 1, vilket betyder fullständig ojämlikhet – det vill säga att en person har alla inkomster eller all konsumtion, alla andra har ingen. Alla de nordiska länderna anses vara mycket jämlika samhällen.

Risken för fattigdom mäts ofta som andel av befolkningen med en inkomst under 50 eller 60 procent av medianinkomsten. I de nordiska länderna lever mellan 5,4 och 7,6 procent av hushållen med en risk för fattigdom – det vill säga att de har en inkomst under 50 procent av medianinkomsten.

The Gini-coefficient. 2011

Figure 5.1

Gini-koefficienten

Risk of poverty. 2011

Risken för fattigdom

Table 5.1

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	EU-27	
<i>Per cent of total population living in households with an income under 50 per cent of the median of the equivalent disposable income</i>							<i>Procent av den totala befolkningen som lever i hushåll med en inkomst under 50 procent av medianvärdet för ekvivalent disponibel inkomst</i>
Households, total	7.5	6.0	5.4	5.7	7.6	10.3	Hushåll, totalt
One adult younger than 65 years	..	..	..	..	..	..	En vuxen yngre än 65 år
One adult older than 65 years	5.4	12.3	4.4	3.7	13.0	11.8	En vuxen äldre än 65 år
Single parent with dependent children	9.9	8.3	16.3	8.5	19.6	19.9	En vuxen med barn
Two adults younger than 65 years	4.0	5.2	4.4	3.6	4.5	7.2	Två vuxna yngre än 65 år
Two adults, at least one aged 65 years	2.4	1.3	1.8	0.8	2.0	6.2	Två vuxna, varav minst en är 65 år
Two adults with dependent children	3.8	3.3	3.3	2.8	5.8	10.6	Två vuxna med barn

Riop01

Source: Eurostat.

Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Gini01

Source: Eurostat.

Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Social assistance

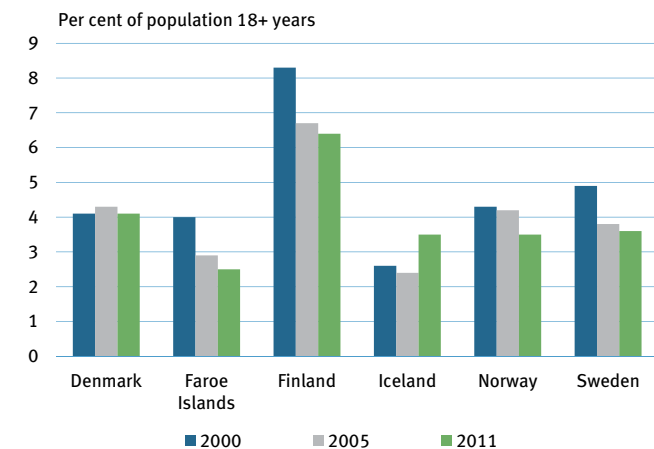
In all Nordic countries, social assistance is granted if all other support options have been exhausted. It is either given as a replacement for other personal income or as a supplement for low income. The assistance is individual and granted according to needs to meet the cost of living. In Denmark and Iceland, social assistance is taxable; in the other countries it is tax-free.

The Faroe Islands have the smallest proportion of recipients of social assistance, compared to the number of people by age group (2.5 per cent). Finland has the highest share with more than 6 per cent in 2011.

Recipients of social assistance

Figure 5.2

Mottagare av socialbidrag

Soci12
Source: NOSOSCO.

In Iceland and Norway, relatively more persons live in old people's homes or in corresponding homes with nursing functions than in the rest of the Nordic countries. This is especially true of older age groups.

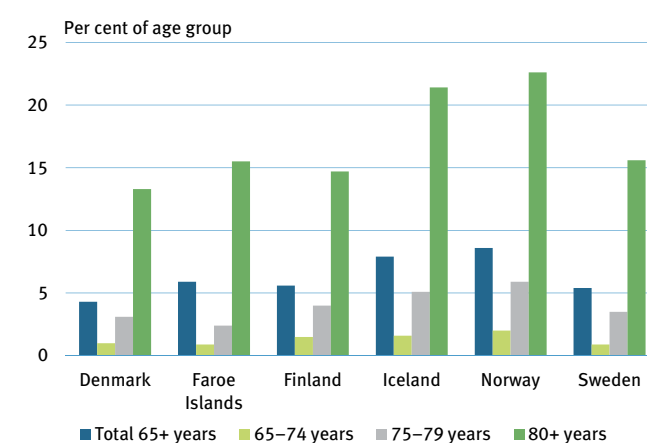
Socialbidrag

I alla nordiska länder lämnas socialbidrag om alla andra understödmöjligheter har uttömts. Det lämnas antingen som en ersättning för annan privat inkomst eller som ett tillägg till en låg inkomst. Hjälpen är individuell och lämnas efter behov för att täcka

People living in institutions or service housing. 2011

Figure 5.3

Personer på institutioner eller i serviceboende

Soci22
Source: NOSOSCO.
Note: Faroe Islands, and Iceland: 2010 data.
Not: Färöarna och Island: 2010 års uppgifter.

levnadskostnaderna. I Danmark och på Island är socialbidrag beskattningsbart, i de andra länderna är det skattefritt.

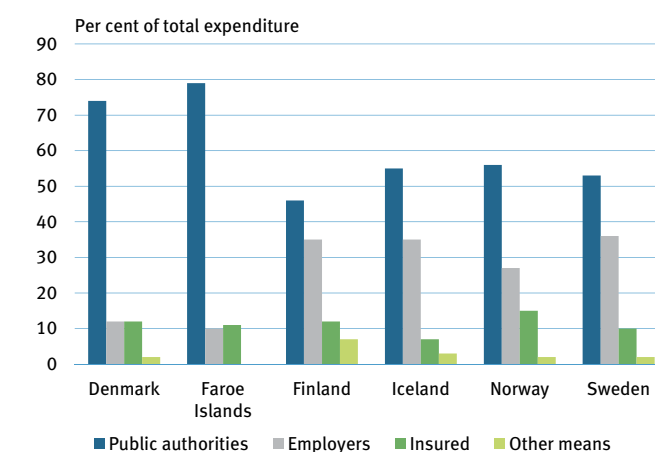
Färöarna har den minsta andelen socialbidragsmottagare av den vuxna befolkningen (2,5 procent). Finland har de högsta siffrorna med över 6 procent under år 2011.

På Island och i Norge bor förhållandevis fler personer på vårdhem eller i någon annan typ av institutionsliknande boende med vårdservice än i övriga Norden. Det gäller i synnerhet de äldre åldersgrupperna.

Social expenditure by financial source. 2011

Figure 5.4

Sociala utgifter efter finansieringskälla

Soex06
Source: NOSOSCO.
Note: Faroe Islands: 2010 data.
Not: Färöarna: 2010 års uppgifter.

Pensions

Pensions guarantee all citizens a certain level of income in connection with retirement (old age), disability or loss of a provider. In all the Nordic countries, a pension is payable to the elderly. Persons with a totally or partially reduced working capacity may also be granted a pension. In Denmark and the Faroe Islands, it is called anticipatory pension; in Finland, disability pension; and Iceland, invalid pension; in Norway, disablement pension; and in Sweden, sickness compensation.

Pensioner

Pensioner garanterar alla medborgare en viss inkomstnivå i samband med ålderspensionering, invalidisering eller förlust av försörjare. I alla de nordiska länderna betalas en pension ut till de gamla. Personer med helt eller partiellt nedsatt arbetskapacitet kan också beviljas pension. I Danmark och på Färöarna kallas det förtidspension, i Finland och på Island invalidpension, i Norge handikappension och i Sverige sjuk- och aktivitetsersättning.

Number of pensioners. 2012

Table 5.2

Antal pensionärer

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Per cent of age group</i>							<i>Procent av åldersgrupp</i>
Total	26.6	22.0	30.2	20.9	27.6	28.9	Totalt
16–39 years	2.3	0.7	1.9	4.4	1.8	1.9	16–39 år
40–49 years	6.8	3.6	5.0	8.7	6.5	5.2	40–49 år
50–54 years	10.9	6.7	9.2	10.9	12.4	10.1	50–54 år
55–59 years	14.5	10.3	17.3	13.1	19.5	15.0	55–59 år
60–64 years	50.9	18.4	50.0	17.0	49.0	36.5	60–64 år
65–66 years	94.2	26.5	95.3	52.0	70.4	91.3	65–66 år
67+ years	98.9	98.0	99.3	97.3	104.6	100.2	67+ år

■ Soci07

Source: NOSOSCO.

Note: Does not include surviving spouse's pension, orphan's pension and part-time pension. As it is possible in all the countries to live outside the country in question and receive pension at the same time, the number of recipients may exceed 100 per cent. **Denmark:** 2010 data. **Faroe Islands:** 2011 data. **Sweden:** Data for the 60–64 year olds refer to 2011 data.

Not: Inkluderar inte efterlevande- och barnpension samt deltidspension. Eftersom det i alla länder är möjligt att leva utanför landet i fråga och få pension samtidigt, kan antal mottagare överstiga 100 procent. **Danmark:** 2010 års uppgifter. **Färöarna:** 2011 års uppgifter. **Sverige:** Uppgifter för de 60–64 åriga avser 2011 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Absence from work due to sickness

In principle, everyone with gainful employment is entitled to daily cash benefits in the event of sickness. The structures vary considerably from country to country. In Denmark and Iceland, many people are entitled to full salary during illness. In Denmark, this only includes people employed in the public sector and some private sector employees. Benefits paid in connection with illness are taxable in all countries.

Absence from the workplace due to sickness for more than one week is markedly higher in Norway and Sweden, compared with the other Nordic countries. Denmark has the lowest absence due to sickness in 2012. Women's absence due to sickness is generally higher than that of men.

Sjukfrånvaro

I princip har alla med inkomst av anställning rätt till dagligt understöd vid sjukdom. Strukturerna varierar väsentligt från land till land. I Danmark och på Island har många rätt till full lön vid sjukdom. I Danmark gäller detta endast personer som är anställda inom den offentliga sektorn och vissa anställda i den privata sektorn. Förmåner som betalas ut i samband med sjukdom beskattas i alla länder.

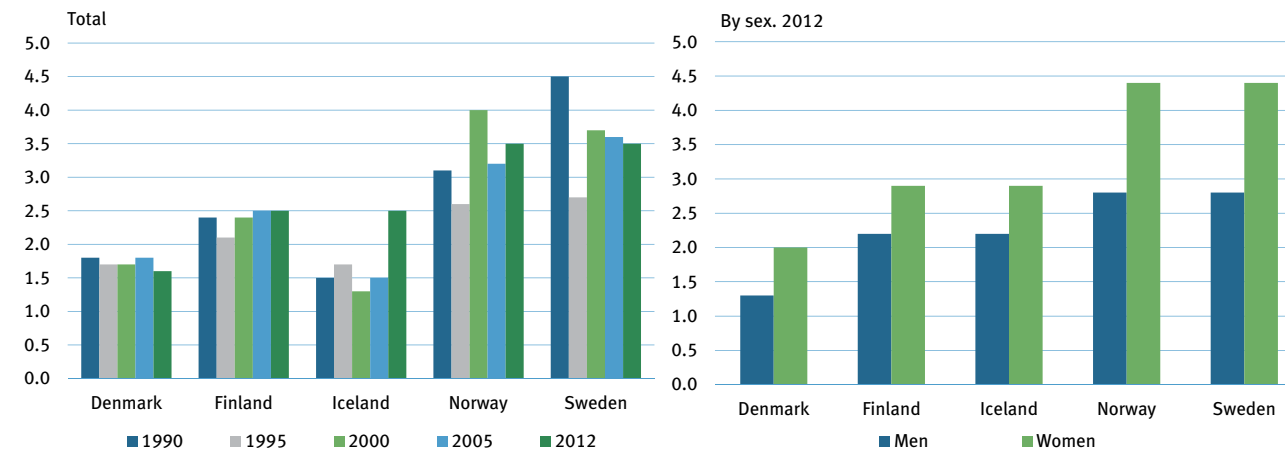
Sjukfrånvaro som varar mer än en vecka är mycket vanligare i Norge och Sverige än i de andra nordiska länderna. För 2012 finner man den lägsta sjukfrånvaron i Danmark. I samtliga länder är kvinnornas sjukfrånvaro högre än männens.

Absence from work for at least a week due to illness

Arbetsfrånvaro minst en vecka på grund av sjukdom

Figur 5.5

Percentage of all people employed

Soci02

Source: NOSOSCO.

Note: The figures have been calculated on the basis of labour force surveys as an average of the censuses. Denmark: 15–66 years. Finland: 15–64 years. Iceland: 1990 figures refer to 1991.

Not: Uppgifterna har beräknats utifrån arbetskraftsundersökningar som ett genomsnitt för hela antalet. Danmark: 15–66 år. Finland: 15–64 år. Island: 1990 års uppgifter avser 1991.

Child care

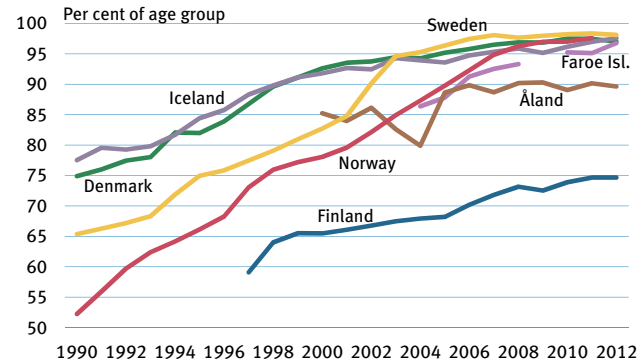
A characteristic feature in the Nordic countries is the high rate of both parents participating in the labour force. This increases the need for child care options during working hours.

Thus, most children between the ages of 3 and 5 are in institutions. With the exception of Finland between 90 and 98 per cent of all children between the ages of 3 and 5 are in kindergartens or similar institutions. In Finland the proportion is around 75 per cent. The percentage is generally much lower for children between 0 and 2.

3–5-year-old children in day care

Figure 5.6

3–5-åriga barn i barnomsorg

Chil03 and Popu02

Source: National statistical institutes and National Institute for Health and Welfare, Finland.

Note: Includes children in publicly funded private day-care. Denmark: Care should be taken when comparing data from 2004 onwards with previous data due to new data collection.

Finland: Includes Åland. Norway: Includes children in private kindergartens.

Not: Inkluderar barn i offentligt finansierad barnomsorg med enskild utförare. Danmark: Uppgifterna för 2004 och framåt är inte direkt jämförbara med 2003 och tidigare, då basen för uppgifterna är ändrad. Finland: Inkluderar Åland. Norge: Inkluderar barn i privata daghem.

Barnomsorg

Ett utmärkande drag i de nordiska länderna är den höga andelen av båda föräldrarna som ingår i arbetskraften. Detta ökar behovet av barntillsynsmöjligheter under arbetstid.

De flesta barn mellan 3 och 5 år finns således inom barnomsorgen. Med undantag av Finland är mellan 90 och 98 procent av alla barn mellan 3 och 5 år på förskola eller liknande inrättningar. I Finland är andelen cirka 75 procent. Procentandelen är generellt mycket lägre för barn mellan 0 och 2 år.

Foto: ImageSelect

Children and young placed outside their homes. 2011

Table 5.3

Barn och unga som placerats utanför hemmet

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
Per 1 000 of age group						Per 1 000 av åldersgrupp
0–6 years	4.5	7.4	1.0	5.2	4.4	0–6 år
7–14 years	11.1	13.5	3.6	11.1	8.6	7–14 år
15–17 years	26.6	27.2	14.3	22.5	28.0	15–17 år

Soci27

Source: NOSOSCO.

Note: Includes children placed outside their homes with or without the consent of their parents. The statistics cover a variety of placements such as foster care, residential institutions, socio-educational facilities, boarding schools, lodgings, etc. Denmark: Includes children with physical and psychological disabilities. Finland: Includes Åland.

Iceland: Age groups: 0–6 years, 7–12 years and 13–16 years.

Not: Inkluderar barn som placerats utanför hemmet med eller utan samtycke från föräldrarna. Statistiken omfattar en mängd olika placeringar såsom fosterhem, vårdinrättningar, pedagogiska utbildningsinstitutioner, internatskolor, egna bostäder m.m. Danmark: Inkluderar barn med fysiska och psykiska funktionshinder. Finland: Inkluderar Åland. Island: Åldersgrupper: 0–6 år, 7–12 år och 13–16 år.

Maternity day benefits

More and more men make use of the leave schemes in connection with childbirth or adoption. However, both the number of recipients and the number of days in which maternity benefit is payable vary considerably from one country to another.

Iceland is in the lead with 28.4 per cent of the number of days taken by the father. In Iceland new legislation on parental leave took effect in 2001, granting fathers, like mothers, an independent entitlement to paternity leave for 13 weeks.

Havandeskaps- och föräldrapenning

Fler och fler män tar föräldraledighet i samband med sina barns födelse eller vid adoption. Men både antalet mottagare och antalet dagar då havandeskaps- och föräldrapenning tas ut varierar avsevärt från land till land.

När det gäller andel dagar uttagna av fadern ligger Island i täten med 28,4 procent. På Island trädde en ny lagstiftning om föräldraledighet i kraft 2001, vilken innebar att pappor, liksom mammor, beviljades rätt till 13 veckors föräldraledighet.

Maternity and paternity day benefits in the event of pregnancy, childbirth or adoption

Table 5.4

Havandeskaps- och föräldrapenning vid graviditet, förlossning och adoption

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Number of days (1 000s) with maternity/paternity day benefits</i>						<i>Antal dagar (1 000-tal) med föräldra- och havandeskapspenning</i>
2000						2000
Total number of days	13 150	15 232	696	11 152	37 100	Totalt antal dagar
Number of days per capita	2.5	2.9	2.5	2.4	4.2	Antal dagar per invånare
Percentage taken by men	5.5	4.2	2.9	6.9	13.7	Procent uttagna av män
2012						2012
Total number of days	20 755	16 627	1 067	12 784	52 496	Totalt antal dagar
Number of days per capita	3.7	3.1	3.3	2.5	5.5	Antal dagar per invånare
Percentage taken by men	7.4	8.7	28.4	19.8	25.1	Procent uttagna av män

☐ Soci04

Source: NOSOSCO.

Note: Denmark: 2011 data.

Not: Denmark: 2011 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Did you know that ... mothers have become much older since the beginning of the sixties. Most babies are now born by mothers in the age group 30–34 years. In the beginning of the sixties most women were between 20 and 24 years of age when they gave birth.

Visste du att ... mödrar har blivit mycket äldre sedan början av sextioalet. De flesta barn är nu födda av mödrar i åldersgruppen 30–34 år. I början av sextioalet var de flesta kvinnor mellan 20 och 24 år när de födde sina barn.

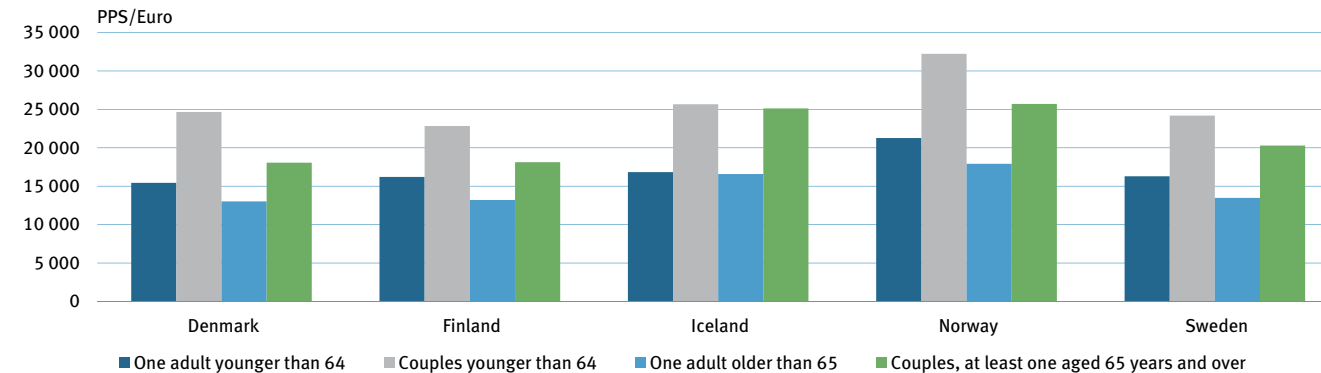
Income

The Nordic countries differentiate themselves from other countries by combining high standards of living and a relatively even distribution of income. However, the financing of the Nordic welfare model entails a heavy tax burden and a major redistribution of income, compared with most other countries in the world.

The level of income is generally high and differences in the income level relatively small in the Nordic countries compared with other OECD countries. Generally, households with the lowest disposable incomes also receive the largest proportion of social benefits in relation to their gross income.

Average equivalised disposable income per household. 2010

Genomsnittlig ekvivalerad disponibel inkomst per hushåll

Inco02

Source: Eurostat

Note: Equivalised disposable income is defined as the household's total disposable income divided by its "equivalent size", to take account of the size and composition of the household, and is attributed to each household member.

Not: Ekvivalerad disponibel inkomst definieras som hushållets totala disponibla inkomst dividerat med dess "ekvivalenta storlek", för att ta hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, och tilldelas varje hushållsmedlem.

Inkomst

De nordiska länderna skiljer sig från andra länder genom att kombinera högt välbstånd och en relativt jämn inkomstfördelning. Men finansieringen av den nordiska välfärdsmodellen medför en tung skattebörda och en väsentlig omfördelning av inkomsten jämfört med de flesta andra länder i världen.

Inkomstnivån är allmänt sett hög och skillnaderna i inkomstnivå relativt små i de nordiska länderna jämfört med andra OECD-länder. I allmänhet tar hushållen med den lägsta disponibla inkomsten också emot störst andel sociala förmåner i relation till sin bruttoinkomst.

Figure 5.7

Foto: Karin Beate Nøsterud

Foto: ImageSelect

Income by sex

The Nordic countries play a leading part with regard to equality of the sexes. This can be ascertained by looking at women's access to education, health, political power and economic participation/equal pay. However, there are still differences in the pay for the same job performed by men and women respectively.

The greatest difference between men's and women's pay is seen in Sweden, while the greatest equality of the sexes is accounted for by Denmark, if equalised disposable income is applied as measurement.

Inkomst efter kön

De nordiska länderna spelar en ledande roll när det gäller jämställdhet mellan könen. Detta kan konstateras genom att titta på kvinnors tillgång till utbildning, hälsa, politisk makt och ekonomiskt deltagande/lika lön. Men det finns fortfarande skillnader i mäns respektive kvinnors lön för samma arbete.

Mätt i ekvivalerad disponibel inkomst ses den största skillnaden mellan mäns och kvinnors löner i Sverige, medan Danmark har den största jämställdheten.

Average equalised disposable income by sex. 2011

Figure 5.8

Genomsnittlig ekvivalerad disponibel inkomst efter kön

Inco03

Source: Eurostat.

Note: The currency is converted from national currency to euro in Purchasing Power Standards (PPS), which eliminates the impact of differences in price levels among the Nordic countries.

Not: Den nationella valutan är konverterad till euro i köpkraftsstandard, vilket eliminerar effekten av skillnader i prisnivå i de nordiska länderna.

Housing and construction

Bostäder och byggande

The share of one- and two-family houses out of the entire building stock is the highest in Denmark, Åland and Norway with close to 60 per cent in Denmark and Norway and almost 70 per cent in Åland and the lowest in Sweden with approximately 45 per cent. Private ownership of such dwellings, whether a house or an apartment, is common.

Andelen en- och tvåfamiljshus i det totala bostadsbeståndet är högst i Danmark, på Åland och i Norge med nära 60 procent i Danmark och Norge och nästan 70 procent på Åland och lägst i Sverige med ca 45 procent. Sådana bostäder är ofta privatägda, oavsett om det gäller hus eller lägenheter.

Number of dwellings. 2012

Table 6.1

Antal bostäder

	Denmark	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Number</i>								<i>Antal</i>
Total	2 583 340	23 112	2 865 568	15 183	131 249	2 422 048	4 550 779	Totalt
One- and two-family houses	1 527 385	12 642	1 545 780	10 565	-	1 497 341	2 014 394	En- och tvåfamiljshus
Apartment blocks	984 718	10 334	1 269 305	4 176	-	812 800	2 536 385	Flerbostadshus
Other dwellings	71 264	136	50 483	442	-	111 891	.	Övriga bostäder
<i>Per cent</i>								<i>Procent</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
One- and two-family houses	59.1	54.7	53.9	69.6	-	61.8	44.3	En- och tvåfamiljshus
Apartment blocks	38.1	44.7	44.3	27.5	-	33.6	55.7	Flerbostadshus
Other dwellings	2.8	0.6	1.8	2.9	-	4.6	..	Övriga bostäder

Hous01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Finland includes Åland. Åland and Iceland: 2011 data. Greenland: 2010 data. Norway: Includes vacant dwellings.

Note: Finland: Finland inkluderar Åland. Åland och Island: 2011 års uppgifter. Grönland: 2010 års uppgifter. Norge: Inkluderar obebodda bostäder.

Foto: ImageSelect

Real estate prices

The evolution of the financial crisis originating from the sub-prime crisis which emerged in the USA in 2007 resulted in difficult economic and financial conditions with real estate prices falling in most European countries. In 2012, real estate prices increased in Denmark, Finland, Iceland and Norway, but fell or stabilised in the Faroe Islands and Sweden.

In all Nordic countries the real estate prices have increased by between 60 to 120 per cent from 2000 to 2012. Denmark, the Faroe Islands and Finland had the lowest increase and Iceland the highest. By European standards, such increases are, however, relatively important.

Fastighetspriser

Utvecklingen av den finansiella krisen, med ursprung i den subprimelånekris som uppstod i USA under 2007, har lett till svåra ekonomiska och finansiella villkor med fallande fastighetspriser i de flesta europeiska länder. Under 2012 ökade fastighetspriserna i Danmark, Finland, på Island och i Norge, men sjönk eller stabiliserade sig på Färöarna och i Sverige.

I alla nordiska länder har fastighetspriserna stigit med mellan 60 och 120 procent från år 2000 till 2012. Danmark, Färöarna och Finland hade den lägsta ökningen och Island den högsta. Med europeisk standard är en sådan ökning dock relativt stor.

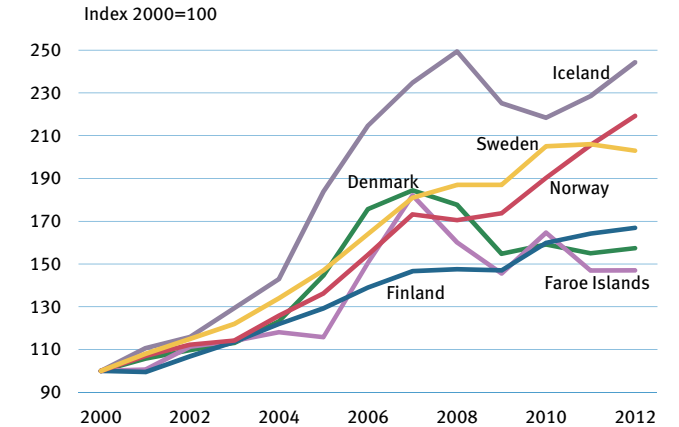

Foto: Karin Beate Nøsterud

House price index

Figure 6.1

Fastighetsprisindex

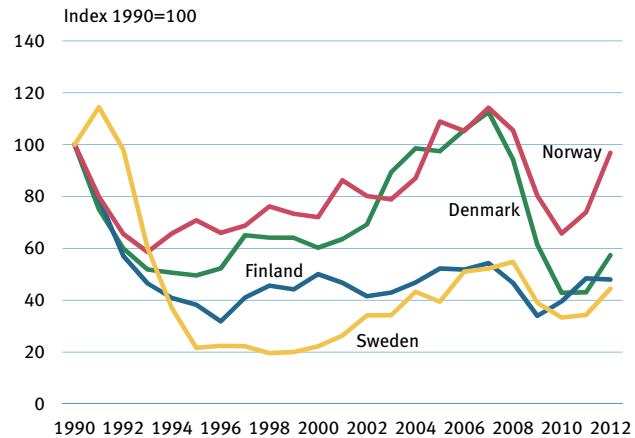
Pris05

Source: National statistical institutes.

Completed dwellings

Figure 6.2

Färdigställda bostäder

Cons01

Source: National statistical institutes.

Construction

The construction of dwellings has also been heavily influenced by the financial crisis from 2007 and onwards. The index for both Denmark and Norway plunged to an almost all time low since 1990. Right before the crisis began, the construction in both Norway and Denmark reached an overall high since 1990. The decline in Denmark and Norway thus seems more drastic than in the case of Sweden and Finland.

In all countries except Finland the number of completed dwellings has been increasing since 2010.

Byggande

Byggandet av bostäder har också varit starkt påverkat av den finansiella krisen från 2007 och framåt. Indexet för både Danmark och Norge föll till den lägsta nivån sedan 1990. Precis innan krisen började nådde byggandet i både Norge och Danmark den högsta nivån sedan år 1990. Nedgången i Danmark och Norge verkar därför mer drastisk än i Sverige och Finland.

I alla länder utom Finland har antalet färdigställda bostäder ökat sedan år 2010.

Foto: Karin Beate Nøsterud

Education

Utbildning

The Nordic countries have in general the same view on both teaching and education. Equal access to – life long – learning, training in the principles of democracy, independence and critical awareness are some of the central issues. The Nordic countries more or less also share the same view regarding the major role the state plays when it comes to education.

Comprehensive schools are compulsory in all Nordic countries and local authorities finance them with general grants from the state. In Denmark and Finland, education does not necessarily have to take place in a school. It may, for example, take place at home.

After 9–10 years of compulsory schooling practically all students continue to study.

De nordiska länderna har i stora drag samma syn på både undervisning och utbildning. Jämlig tillgång till – livslångt – lärande, utbildning i principerna för demokrati, självständighet och kritisk medvetenhet är några av de centrala frågorna. De nordiska länderna har också mer eller mindre samma syn på den viktiga roll staten spelar när det gäller utbildning.

Grundskolan är obligatorisk i samtliga nordiska länder och lokala myndigheter finansierar den med allmänna bidrag från staten. I Danmark och Finland måste utbildning inte nödvändigtvis äga rum i en skola. Den kan till exempel ske i hemmet.

Efter 9–10 år i grundskolan fortsätter praktiskt taget alla elever att studera.

Foto: ImageSelect

Expenses for education

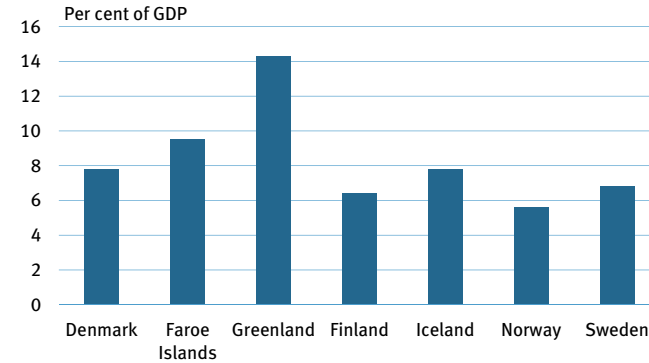
Differences between the Nordic countries are small as far as the total number of resources invested in education are concerned. Apart from Greenland that spends more than 14 per cent of their GDP on education. General government expenditure on education accounts for between 5.6–9.5 per cent of GDP for the rest of the Nordic countries. Government expenditure as a share of GDP gives an overall view of the allocated resources to the sector but does not say anything about how effectively the resources are being used.

However, the proportion of costs allocated to private schools show clear differences. In Denmark, where private schools have a long tradition, a higher proportion of costs to the comprehensive schools are going to private schools.

Public expenditure on education. 2011

Figure 7.1

Offentliga utgifter för utbildning

Pub13

Source: Eurostat.

Note: Finland: Includes Åland. Faroe Islands: 2010 figures.

Note: Finland: Inkluderar Åland. Färöarna: 2010 års uppgifter.

Offentliga utgifter för utbildning

Skillnaderna mellan de nordiska länderna är små när man pratar om den totala mängd av resurser som investeras i utbildning. Bortsett från Grönland som spenderar mer än 14 procent av sin BNP på utbildning. Offentliga utgifter för utbildning står för mellan 5,6–9,5 procent av BNP för de andra de nordiska länderna. De offentliga utgifterna som andel av BNP ger en helhetsbild av de tilldelade resurserna till sektorn, men säger inget om hur effektivt resurserna används.

Men den andel av kostnaderna som ges till friskolor eller privatskolor visar tydliga skillnader. I Danmark, där privata skolor har en lång tradition, går en högre andel av kostnaderna för grundskolan till privata skolor.

Foto: ImageSelect

Enrolled students

The total number of students aged 15–39 enrolled at upper secondary or tertiary level education (ISCED levels 3–6) in the Nordic countries is approximately 2.5 million and represents 31 per cent of the age group between 15–39. Students aged 15–39 cover the majority of the enrolment.

Women constitute the majority of students at upper secondary and tertiary levels in all age groups.

Inskrivna studenter

Det totala antalet inskrivna elever/studenter i åldern 15–39 år på gymnasie-, universitets- och högskolenivå (ISCED-nivå 3–6) i de nordiska länderna är 2,5 miljoner och utgör 31 procent av åldersgruppen 15–39 år. Elever/studenter i åldern 15–39 år representerar majoriteten av de inskrivna.

Kvinnor utgör den största andelen av de inskrivna studenterna på gymnasie-, universitets- och högskolenivå i alla åldersgrupper.

Students enrolled aged 15–39, 2012/2013

Table 7.1

Inskrivna elever/studenter i åldern 15–39 år

	Total Totalt (ISCED 1–6)	Primary level Grundskola (ISCED 1–2)	Secondary level Gymnasium och yrkesutbildning (ISCED 3–4)	Tertiary level Universitet och högskola (ISCED 5–6)	
<i>Per cent of total population aged 15–39 years</i>					<i>Procent av total befolkning i åldern 15–39 år</i>
Denmark	34.5	7.1	15.2	12.2	Danmark
Greenland	18.4	-	13.7	4.7	Grönland
Finland	40.3	4.2	19.7	16.4	Finland
Åland	24.7	3.9	15.0	5.8	Åland
Iceland	40.1	3.9	22.2	14.0	Island
Norway	32.4	3.9	15.8	12.6	Norge
Sweden	38.2	7.2	17.5	13.5	Sverige

Educ02

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: 2011 data. Includes Åland. Iceland: 2011 data. Sweden: 2010 data.

Not: Finland: 2011 års uppgifter. Inkluderar Åland. Island: 2011 års uppgifter. Sverige: 2009 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

University level students

Finland is the Nordic country that has relatively most university level students. Among the 20–39-year-olds, almost 20 per cent of the Finns are enrolled at higher education today, while the same is the case for 17 per cent in Iceland and 16 in Sweden. In Denmark and Norway the enrolment figure for students at university level is close to 15 per cent among the 20–39-year-olds.

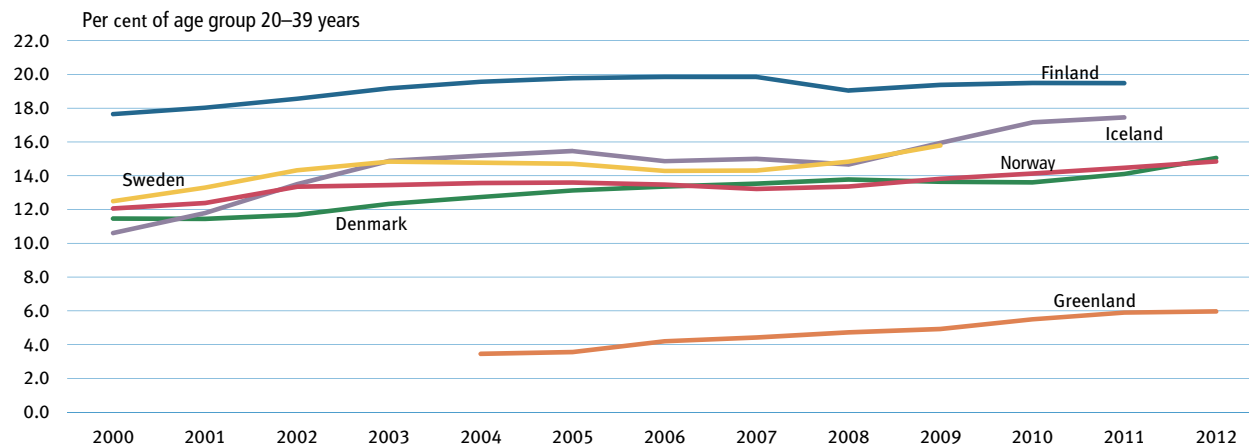
Studera på universitetsnivå

Finland är det land i Norden som har förhållandevis flest studerande på universitetsnivå. Bland de 20–39-åriga studerar nästan 20 procent i Finland i dag på denna nivå, medan samma sak gäller för 17 procent på Island och 16 procent i Sverige. I Danmark och Norge studerar nära 15 procent av alla i åldern 20–39 år på universitetsnivå.

Students aged 20–39 in tertiary education

Figure 7.2

Studerande vid universitet/högskola i åldern 20–39 år

■ Educ02

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: inkluderar Åland.

Foto: Johannes Jansson

Graduates

In all the Nordic countries, the majority of graduates at tertiary level are women. Men constitute less than 40 per cent of those graduating. Female graduates dominate within fields such as health and social services, whereas men dominate in fields such as engineering, manufacturing and construction.

Enrolled

Among university level students, there are far more individuals in Finland who study natural sciences, information technology or engineering than in the other Nordic countries.

In most of the countries the highest proportion of enrolled students are found within in the fields of social science, business and law.

Examinerade

I alla de nordiska länderna är kvinnorna i majoritet av de som tar examen på universitets- och högskolenivå. Männerna utgör mindre än 40 procent av de examinerade. Kvinnorna dominerar inom t.ex. hälsa och socialvård, medan männen är i majoritet när det gäller t.ex. maskinteknik, tillverkning och byggteknik.

Inskrivna studenter

Bland de inskrivna på universitets- och högskolenivå har Finland långt fler som läser naturvetenskap, IT eller ingenjörskrelaterade ämnen än de övriga nordiska länderna.

I de flesta länder finns den högsta andelen av inskrivna elever inom områdena samhällsvetenskap, ekonomi och juridik.

Graduates at tertiary level, aged 15–74 by field of education. 2011/2012

Table 7.2

Examinerade på universitets- och högskolenivå i åldern 15–74 år efter utbildningsinriktning

	Denmark	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Number of graduated students</i>								<i>Antal examinerade studenter</i>
Total	51 133	198	51 441	62	4 106	40 485	69 316	Totalt
Men, per cent	42.4	25.3	38.7	46.8	33.2	39.0	37.1	Män, procent
Women, per cent	57.6	74.7	61.3	53.2	66.8	61.0	62.9	Kvinnor, procent
<i>Per cent</i>								<i>Procent</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
General programmes	-	-	-	-	-	0.3	-	Allmänna program
Teacher training, education science	6.5	28.3	6.7	-	20.4	17.4	18.0	Läraryr utbildning, pedagogik
Arts, humanities and religion	13.1	6.6	13.7	-	10.3	8.5	5.5	Estetiska och humanistiska program samt religion
Social science, business and law	30.7	34.9	24.6	12.9	37.0	26.9	24.6	Samhällsvetenskap, ekonomi och juridik
Natural science, mathematics and computing	8.9	2.5	8.0	-	6.6	7.5	7.3	Naturvetenskap, matematik och datavetenskap
Engineering, manufacturing and construction	13.4	6.1	19.7	27.4	9.1	9.4	17.0	Maskinteknik, tillverkning och byggteknik
Agriculture, forestry and fishery	1.8	0.5	2.1	-	0.5	0.9	1.1	Jordbruk, skogsbruk och fiske
Health and social services	22.5	14.1	19.4	27.4	15.1	23.4	23.5	Hälsa och socialvård
Services and defence	3.3	7.1	5.8	32.3	1.2	5.5	2.9	Serviceyrken och försvar
Not specified	-	-	-	-	-	0.1	-	Ospecificerat

■ Educ03

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: 2010/2011 data. Finland includes Åland. Iceland and Sweden: 2009/2010 data.

Not: Finland: 2010/2011 års uppgifter. Finland inkluderar Åland. Island och Sverige: 2009/2010 års uppgifter.

Level of education

When comparing the Nordic countries with respect to level of education one must take into account the different educational systems. Some types of education are difficult to classify, e.g. at either lower or upper secondary level, and practices may differ among the Nordic countries. This might also account for some of the differences in the share of population attaining a certain level of education.

The majority of the Nordic population in the age group 25–74 years, who have achieved an education are still men, but it is the women who have the highest level of education. In 2012, almost 57 per cent of the people who achieved a higher education on the tertiary level were women.

Utbildningsnivåer

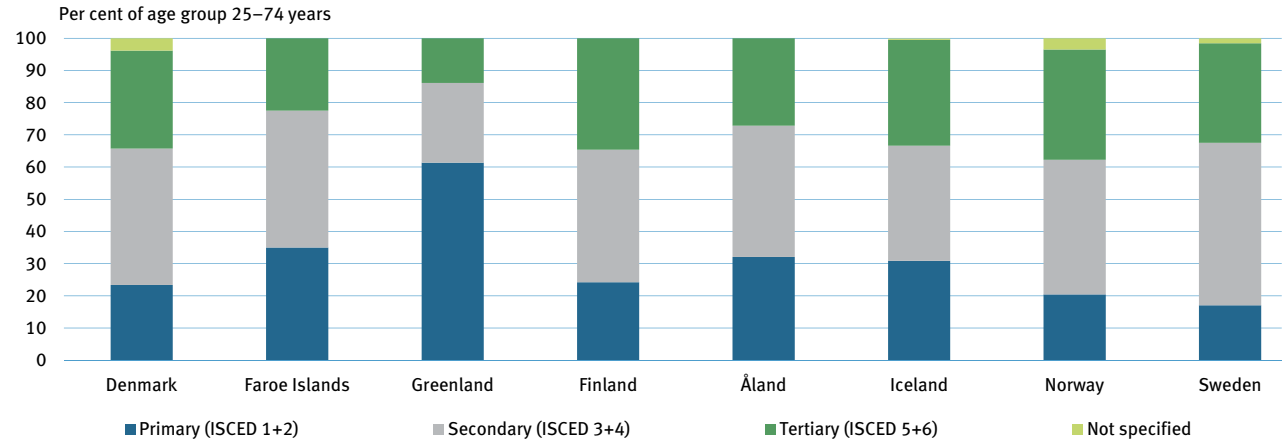
När man jämför utbildningsnivåer i de nordiska länderna måste man ta hänsyn till att länderna har olika utbildningssystem. Vissa typer av utbildningar är svåra att klassificera och praxis kan variera mellan de nordiska länderna. Detta kan också vara orsaken till en del av skillnaderna i fråga om hur stor del av befolkningen som uppnår en viss utbildningsnivå.

Majoriteten av den nordiska befolkningen i åldersgruppen 25–74 år som har uppnått en utbildning är fortfarande män, men det är kvinnorna som har den högsta utbildningsnivån. År 2012 var nästan 57 procent av alla som uppnått en högre utbildning på högskolenivå kvinnor.

Level of education achieved, people aged 25–74 years. 1 January 2012

Figure 7.3

Uppnådd utbildningsnivå, personer i åldern 25–74 år

Educ01

Source: National statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 2007 data. Finland: 2010 data. Finland includes Åland. Sweden: Levels not specified includes level unknown.

Not: Färöarna: 2007 års uppgifter. Finland: 2010 års uppgifter. Finland inkluderar Åland. Sverige: Ospecificerad nivå inkluderar okänd nivå.

Did you know that ... in the early 60s the men dominated almost all university studies. In 2012, it is just the opposite – 6 out of 10 of all students in universities are women. In the 60s only every third student was a woman.

Visste du att ... i början av 60-talet dominerade män nästan alla universitetsstudier. Under 2012 är det precis tvärtom – 6 av 10 av alla studenter på universiteten är kvinnor. På 60-talet var endast var tredje student kvinna.

Uppnådd utbildningsnivå, personer i åldern 15–74 år efter kön

	Total Totalt (ISCED 1–6)	Primary level Grundskola (ISCED 1–2)	Secondary level Gymnasium och yrkesutbildning (ISCED 3–4)	Tertiary level Universitet och högskola (ISCED 5–6)	Level not specified or unknown Ospecifierad eller okänd	
<i>Per cent</i>						<i>Procent</i>
<i>Total</i>						<i>Totalt</i>
Denmark	100	30	40	26	4	Danmark
Faroe Islands	100	35	43	22	-	Färöarna
Greenland	100	67	22	11	0	Grönland
Finland	100	28	42	30	-	Finland
Åland	100	36	41	23	-	Åland
Iceland	100	37	35	27	-	Island
Norway	100	26	40	30	4	Norge
Sweden	100	21	50	27	2	Sverige
<i>Men</i>						<i>Män</i>
Denmark	100	30	43	23	4	Danmark
Faroe Islands	100	32	44	24	-	Färöarna
Greenland	100	68	22	10	0	Grönland
Finland	100	30	44	25	-	Finland
Åland	100	39	40	22	-	Åland
Iceland	100	35	42	23	-	Island
Norway	100	35	42	23	4	Norge
Sweden	100	22	53	23	2	Sverige
<i>Women</i>						<i>Kvinnor</i>
Denmark	100	30	38	29	4	Danmark
Faroe Islands	100	39	40	21	-	Färöarna
Greenland	100	65	23	12	0	Grönland
Finland	100	26	40	34	-	Finland
Åland	100	33	42	25	-	Åland
Iceland	100	40	28	32	-	Island
Norway	100	40	28	32	3	Norge
Sweden	100	19	48	31	2	Sverige

Educ01

Source: National statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 2007 data. Finland: 2011 data. Finland includes Åland.

Not: Färöarna: 2007 års uppgifter. Finland: 2011 års uppgifter. Finland inkluderar Åland.

Foto: ImageSelect

Uppnådd utbildning på universitets- och högskolenivå efter utbildningsinriktning, personer i åldern 15–74 år

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Number of persons</i>									<i>Antal personer</i>
Total	1 082 797	7 750	43 117	1 213 221	4 973	61 000	1 122 721	1 881 919	Totalt
Men, per cent	44.3	56.8	53.7	42.8	46.9	42.3	44.7	42.4	Män, procent
Women, per cent	55.7	43.2	46.3	57.2	53.1	57.7	55.3	57.6	Kvinnor, procent
<i>Per cent</i>									<i>Procent</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
General programmes	-	-	69.3	-	-	..	3.1	-	Allmänna program
Teacher training, education science	12.2	22.7	2.5	6.7	7.4	..	18.2	20.5	Läroarbete, pedagogik
Arts, humanities and religion	10.0	4.9	1.2	8.6	6.6	..	8.0	6.3	Estetiska och humanistiska program samt religion
Social science, business and law	21.2	18.8	7.1	31.1	33.7	..	24.3	22.8	Samhällsvetenskap, ekonomi och juridik
Natural science, mathematics and computing	4.6	-	1.3	5.8	2.9	..	9.2	6.1	Naturvetenskap, matematik och datavetenskap
Engineering, manufacturing and construction	16.5	9.4	8.8	22.6	18.4	..	10.0	15.4	Maskinteknik, tillverkning och byggteknik
Agriculture, forestry and fishery	1.4	-	0.8	2.7	2.5	..	1.3	1.4	Jordbruk, skogsbruk och fiske
Health and social services	29.5	18.7	6.0	17.3	18.0	..	21.4	21.5	Hälsa och socialvård
Services and defence	4.5	20.0	3.0	5.1	10.4	..	4.2	4.5	Serviceyrken och försvar
Not specified	0.0	-	0.0	0.1	0.1	..	0.4	1.5	Ospecificerat

Educ01

Source: National statistical institutes.

Note: ISCED level 5 and 6. Faroe Islands: 2007 data. Finland: 2011 data. Finland includes Åland. Sweden: Fields not specified includes fields unknown. Age group 16–74 years.

Not: ISCED-nivå 5 och 6. Färöarna: 2007 års uppgifter. Finland: 2011 års uppgifter. Finland inkluderar Åland. Sverige: Ospecificerad utbildningsinriktning inkluderar okänd utbildningsinriktning. Åldersgrupp 16–74 år.

Did you know that ... the number of students at universities in the Nordic countries has risen considerably from 1960 to today – from around 90 000 students in 1960 to now almost 1.3 million students.

Visste du att ... antalet studerande på universitet och högskolor i de nordiska länderna har ökat betydligt från 1960 till i dag – från omkring 90 000 år 1960 till nästan 1,3 miljoner i dag.

Programme for International Student Assessment (PISA)

Every three years OECD assesses how far students near the end of compulsory education have acquired some of the knowledge and skills essential for full participation in society. PISA assesses the levels of knowledge and skills attained by 15-year-olds in the OECD (and other partner-) countries within three areas: reading, mathematics and science.

Beside within the field of scientific literacy, the Nordic countries all score above the OECD average – with Sweden as the only exception scoring lower than the average in mathematical literacy. Finland has the highest scores of all the Nordic countries on all skills only surpassed by the Republic of Korea within two of the skills.

Programme for International Student Assessment (PISA)

Vart tredje år mäter OECD i vilken grad elever som närmar sig slutet av den obligatoriska skolan har lärt sig de färdigheter de behöver för att kunna fungera i samhället. PISA mäter kunskapsnivån hos 15-åringar i OECD-länderna (och andra förbundsländer) inom tre ämnen: läsförståelse, matematik och naturvetenskap.

Förutom inom ämnet naturvetenskap placerar sig alla de nordiska länderna över medeltalet för OECD-länderna – med undantag för Sverige som ligger under medeltalet i matematik. Finland har det allra bästa resultatet av alla nordiska länder inom alla ämnesområden och överträffas bara av Republiken Korea inom två av ämnesområdena.

Student performance by reading literacy, mathematical literacy and scientific literacy. 2009

Table 7.5

Elevers prestationer i läskunnighet, matematik och naturvetenskap

Reading literacy		Mathematical literacy		Scientific literacy	
Korea, Republic of	539	Korea, Republic of	546	Finland	554
Finland	536	Finland	541	Japan	539
Åland	527	Åland	536	Åland	539
Canada	524	Switzerland	534	Korea, Republic of	538
New Zealand	521	Japan	529	New Zealand	532
Japan	520	Canada	527	Canada	529
Australia	515	Netherlands	526	Estonia	528
Netherlands	508	New Zealand	519	Australia	527
Belgium	506	Belgium	515	Netherlands	522
Norway	503	Australia	514	Germany	520
Estonia	501	Germany	513	Switzerland	517
Switzerland	501	Estonia	512	United Kingdom	514
Poland	500	Iceland	507	Slovenia	512
Iceland	500	Denmark	503	Poland	508
United States	500	Slovenia	501	Ireland	508
Sweden	497	Norway	498	Belgium	507
Germany	497	France	497	Hungary	503
Ireland	496	Slovak Republic	497	United States	502
France	496	Austria	496	OECD average	501
Denmark	495	OECD average	496	Czech Republic	500
United Kingdom	494	Poland	495	Norway	500
Hungary	494	Sweden	494	Denmark	499
OECD average	493	Czech Republic	493	France	498
Portugal	489	United Kingdom	492	Iceland	496
Italy	486	Hungary	490	Sweden	495
Slovenia	483	Luxembourg	489	Austria	494
Greece	483	United States	487	Portugal	493
Spain	481	Ireland	487	Slovak Republic	490
Czech Republic	478	Portugal	487	Italy	489
Slovak Republic	477	Spain	483	Spain	488
Israel	474	Italy	483	Luxembourg	484
Luxembourg	472	Greece	466	Greece	470
Austria	470	Faroe Islands	448	Israel	455
Turkey	464	Israel	447	Turkey	454
Chile	449	Turkey	445	Chile	447
Faroe Islands	436	Chile	421	Faroe Islands	431
Mexico	425	Mexico	419	Mexico	416

■ PISA01
Source: OECD

Student financial aid

In all the Nordic countries students have the opportunity to receive financial aid during their studies. The financial aid consists of grants and student loans.

Students in Denmark and in Finland receive the most financial aid in the form of grants. More than 60 per cent of the total support to students is given as a grant. Students in Iceland only receive financial aid in the form of a student loan, but are able to borrow more money than in any other Nordic country. In Norway and Sweden, the grant covers between 30 and 40 per cent of the total financial aid.

In Denmark and in the Faroe Islands, the student financial aid is typically granted for 11 to 12 months annually, while the other Nordic countries normally grant it for the 9 to 10 months of actual period of study. Grants are taxable income in Denmark and Finland. In Sweden, Norway and Iceland, they are tax-free. Detailed rules have been established on the terms for receiving grants as well as for payment of interest and the repayment of loans.

Studiemedel

I alla nordiska länder har studerande möjlighet att få ekonomiskt studiestöd under sin studietid. Studiestödet består av bidrag och lån.

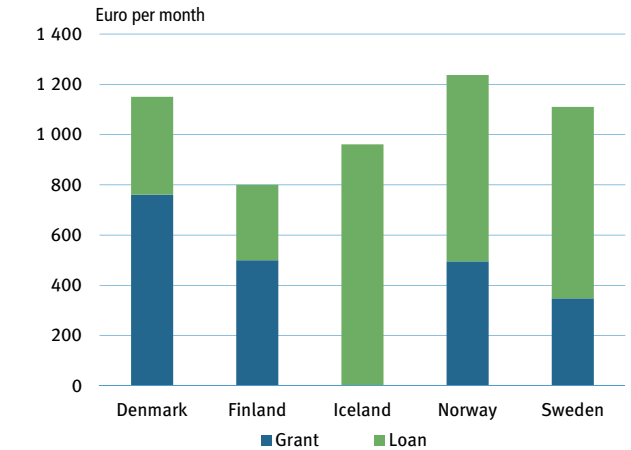
Studiemedlens bidragsdel är störst i Danmark och Finland. Mer än 60 procent av det totala studiestödet ges som ett bidrag. På Island ges hela studiestödet som lån. Möjligheterna att få stora studielån är å andra sidan störst på Island. I Norge och Sverige utgör bidragsdelen mellan 30 och 40 procent av hela studiestödet.

I Danmark och på Färöarna får en studerande vanligtvis studie-medel under elva till tolv månader per år, medan man i de övriga nordiska länderna begränsar sig till de nio till tio månader av året då studierna bedrivs. I Danmark och i Finland betraktas studiebidraget som skattepliktig inkomst, medan det i Sverige, Norge och på Island är skattefritt. Naturligtvis finns det detaljerade regler för de villkor som gäller för att få studiebidrag samt för betalning av ränta och återbetalning av studielånen.

Financial support for students. 2012

Figure 7.4

Studiestöd

Educ07

Source: KELA Center for Student Financial Aid, Helsinki, and national statistical institutes.

Foto: ImageSelect

Studying abroad

50 000 full-time students from the Nordic countries were enrolled for studies in another country than their own during the study year 2011/2012. Generally, the Nordic students tend to study in English-speaking countries. The preferred country of study is Great Britain, where almost one fourth of all Nordic students abroad are found. 15 per cent of the Nordic students abroad are enrolled for studies in the United States or Canada, while 5.5 per cent choose Australia or New Zealand. Almost one in five Nordic students enrolled for full-time studies abroad have chosen another Nordic country, and Denmark is their preferred country. Nordic countries operate in many ways as a common market of education. If you are resident in a Nordic country, you have the right to seek admission to higher education throughout the Nordic region on the same terms as its own applicants.

Studier utomlands

Studieåret 2011/2012 läste 50 000 heltidsstuderande från de nordiska länderna i ett annat land än det egna hemlandet. Nordiska studenter väljer oftast att studera i engelskspråkiga länder. Det mest populära studielandet är Storbritannien, där nästan en fjärdedel av alla nordiska utlandsstuderande vistas. Av de nordiska utlandsstuderande läste 15 procent i USA eller Kanada medan 5,5 procent valde Australien eller Nya Zeeland. Nästan var femte nordisk student som läser på heltid utomlands har valt ett annat nordiskt land, och här är Danmark det vanligaste landet. Norden fungerar på många sätt som en gemensam marknad för utbildning. Om du är bosatt i ett nordiskt land har du rätt att få tillträde till högre utbildning i hela Norden på samma villkor som landets egna sökande.

Nordic students abroad by destination. 2011/2012

Table 7.6

Nordiska studerande i utlandet efter studieland

Persons from	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Personer från
Total	3 671	5 848	1 054	2 329	15 592	22 021	Totalt
<i>Country of study:</i>							<i>Studieland</i>
Nordic total	714	1 172	1 012	1 162	3 468	2 982	Norden, totalt
Denmark	.	135	8	859	2 693	1 953	Danmark
Finland	16	.	268	8	23	220	Finland
Iceland	43	15	.	.	19	29	Island
Norway	210	74	10	80	.	781	Norge
Sweden	445	948	726	215	733	.	Sverige
France	73	96	1	30	227	887	Frankrike
Germany	230	271	1	74	204	661	Tyskland
Great Britain	1 529	1 961	15	234	4 510	4 650	Storbritannien
Italy	34	73		27	85	477	Italien
Netherlands	151	245	3	98	379	270	Nederländerna
Spain	67	128	2	65	131	1 021	Spanien
USA	341	371	6	344	1 557	4 517	USA
Canada	38	49	-	50	128	141	Kanada
Australia, New Zealand and other Oceania	122	155	1	23	1 183	1 275	Australien, Nya Zeeland och övriga Oceanien
Other	372	1 327	13	302	3 720	5 139	Övriga

Educ05

Source: KELA Center for Student Financial Aid, Helsinki, and national statistical institutes.

Foto: ImageSelect

Labour market

Arbetsmarknad

The Nordic labour markets share many common characteristics. Nordic salaries and working conditions are quite considerably regulated by collective bargaining agreements. Unions and employers are also very much involved in drafting legislation, in particular legislation governing the labour market. This model has helped develop a Nordic labour market characterised by a high degree of equality, security and consensus. The model has also played a crucial role in the evolution of the Nordic welfare society as we know it today.

The Nordic countries are characterised by high employment and low unemployment. All countries have a well-working labour market. By international standards, a very high proportion of the adult population is economically active – both men and women.

Arbetsmarknaderna i de nordiska länderna har många gemensamma drag. I de nordiska länderna regleras lön- och arbetsvillkor i betydande grad genom avtal mellan arbetsmarknadens parter. Arbetsmarknadens parter involveras i stor utsträckning vid förberedelser av lagstiftning, särskilt på arbetsmarknadsområdet. Denna nordiska arbetsmarknadsmodell har bidragit till utvecklandet av en nordisk arbetsmarknad som är präglad av en hög grad av jämlikhet, säkerhet och konsensus. Modellen har spelat en avgörande roll för utvecklingen av de nordiska välfärdssamhällen vi känner i dag.

De nordiska länderna präglas av hög sysselsättningsgrad och låg arbetslöshet. De har alla välfungerande arbetsmarknader. Mätt med internationell måttstock är en mycket stor del av den vuxna befolkningen ute på arbetsmarknaden – både män och kvinnor.

Foto: ImageSelect

Activity rates

Activity rates are calculated as the number of people in the labour force between the ages of 15 and 64 as a percentage of all those between 15–64 years old. The Nordic countries have a high activity rate in general, compared to other European countries. For men Åland has the lowest activity rate and the Faroe Islands the highest. For women, the activity rates range from 74 per cent in Åland to 89 per cent in the Faroe Islands – for women from 69 per cent in Greenland to more than 87 per cent in the Faroe Islands. The Nordic employment rates are also very high compared to the other West European countries.

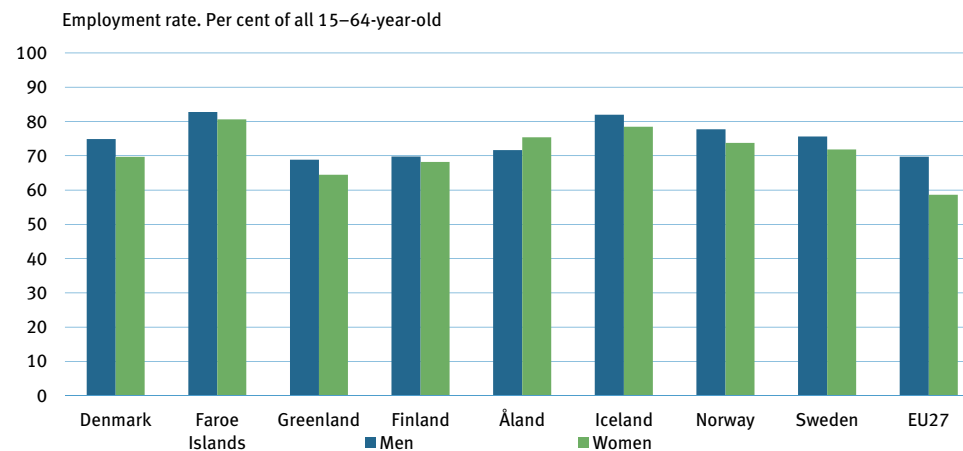
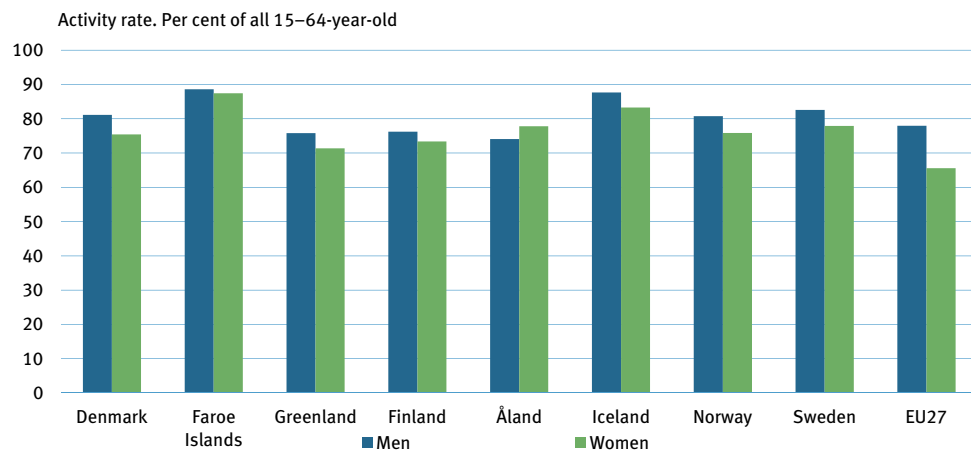
Relativa arbetskraftstal

Relativa arbetskraftstal beräknas som antalet personer i arbetskraften mellan 15 och 64 år i procent av alla personer mellan 15 och 64 år. De nordiska länderna har generellt höga relativa arbetskraftstal jämfört med övriga europeiska länder. När det gäller män har Åland det lägsta relativa arbetskraftstalet och Färöarna det högsta. Relativa arbetskraftstal för män varierar från 74 procent för Åland till 89 procent för Färöarna – och i fråga om kvinnor från 69 procent för Grönland till drygt 87 procent för Färöarna. Den nordiska sysselsättningsgraden är också mycket hög jämfört med andra västeuropeiska länder.

Activity and employment rates by sex, 2012

Figure 8.1

Relativa arbetskrafts- och sysselsättningstal efter kön

Work02

Source: Eurostat and national statistical institutes, Labour force survey.

Note: Faroe Islands: 2010 data. Greenland: 2011 data. Finland: Includes Åland. Åland: 2011 data. Iceland and Sweden: 16–64-year-old. EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: Färöarna: 2010 års uppgifter. Grönland: 2011 års uppgifter. Åland: 2011 års uppgifter. Island och Sverige: 16–64 år. EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Unemployment

In 1990, almost half of all unemployed in the Nordic countries were Danes. However, when economic crises hit Sweden and Finland, including Åland, in the early 1990s, the unemployment rate increased drastically in these countries and changed the picture. From the mid-1990s and until about 2000, however, unemployment has decreased significantly in all the Nordic countries. Today the unemployment rate in all the Nordic countries is lower than the EU-average. As a result of the financial crisis, unemployment rates began to increase in the latter half of 2008 till 2010 in all the Nordic countries. Now the unemployment rate seems to have stabilized or even declined in some of the Nordic countries. Unemployment rates are calculated as the number of unemployed people as percentage of the labour force.

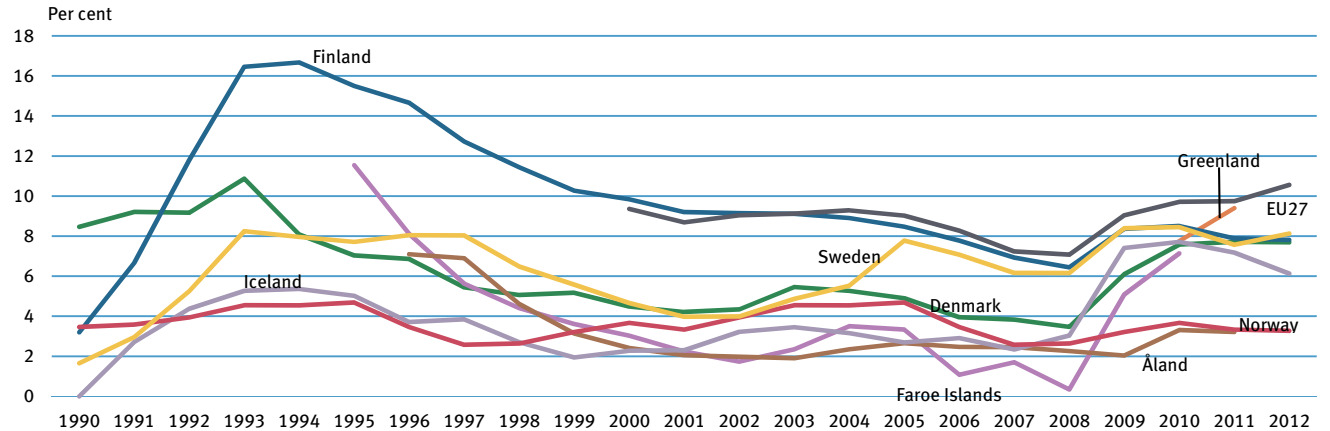
Arbetslöshet

År 1990 var uppemot hälften av alla arbetslösa i Norden danskar, men när ekonomiska kriser under de första åren av 90-talet drabbade Sverige och Finland, inklusive Åland, steg arbetslösheten dramatiskt i bägge länderna och ändrade bilden. Från mitten av 90-talet och fram till omkring år 2000 har arbetslösheten dock minskat markant i hela Norden. I dag ligger arbetslöshetsprocenten i alla nordiska länder under genomsnittet i EU-länderna. Som en följd av den ekonomiska krisen ökade arbetslösheten från andra halvåret av 2008 fram till 2010 i alla nordiska länder. Nu tycks arbetslösheten ha stabiliserats eller till och med minskat i vissa av de nordiska länderna. Arbetslöshetstalen beräknas som antalet arbetslösa i procent av arbetskraften.

Unemployment rates

Figure 8.2

Arbetslöshet

Key01 and Work02

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: EU-harmonized unemployment rates, except Åland and Iceland. Finland: Includes Åland. EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU-harmoniserade arbetslöshetstal med undantag av Åland och Island. Finland: Inkluderar Åland. EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Foto: ImageSelect

Unemployment rates by sex and age group. 2012

Table 8.1

Arbetslöshet efter kön och åldersgrupp

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	EU27	
<i>Per cent of labour force</i>										<i>Procent av arbetskraften</i>
<i>Total</i>										<i>Totalt</i>
Total	7.7	7.1	9.4	7.8	3.2	6.1	3.3	8.1	10.6	Totalt
15–19 years	16.6	27.3	19.3	29.4	11.8	16.2	10.9	36.5	28.0	15–19 år
20–24 years	12.3	12.0	15.8	14.4	6.8	11.7	7.4	18.8	21.2	20–24 år
25–34 years	9.5	6.7	10.5	7.6	3.2	6.6	3.6	8.0	12.2	25–34 år
35–44 years	6.0	3.1	7.9	5.3	1.8	3.6	2.3	5.0	8.8	35–44 år
45–54 years	5.2	2.6	7.9	5.6	3.0	3.6	2.0	5.1	7.7	45–54 år
55–64 years	5.5	4.8	6.3	6.6	3.1	4.3	1.2	5.2	7.3	55–64 år
<i>Men</i>										<i>Män</i>
Total	7.7	6.6	9.2	8.4	3.3	6.5	3.7	8.4	10.5	Totalt
15–19 years	17.8	30.5	17.6	31.0	11.4	20.2	12.1	39.1	28.9	15–19 år
20–24 years	12.6	11.5	13.7	16.1	7.9	11.1	8.6	20.6	21.7	20–24 år
25–34 years	9.3	0.7	9.7	7.7	3.6	7.2	4.0	8.2	12.1	25–34 år
35–44 years	5.9	5.3	8.0	5.5	1.8	3.2	2.6	4.9	8.3	35–44 år
45–54 years	5.3	0.6	8.4	6.6	2.6	3.9	2.3	5.4	7.7	45–54 år
55–64 years	5.7	7.2	6.8	8.1	3.0	4.6	1.8	5.7	7.8	55–64 år
<i>Women</i>										<i>Kvinnor</i>
Total	7.7	7.8	9.7	7.2	3.1	5.8	2.8	7.8	10.6	Totalt
15–19 years	15.5	24.4	21.1	28.2	12.2	12.5	9.7	34.5	27.0	15–19 år
20–24 years	11.9	12.8	18.3	12.7	5.5	12.3	6.1	16.8	20.5	20–24 år
25–34 years	9.8	14.0	11.5	7.4	2.7	6.0	3.1	7.7	12.4	25–34 år
35–44 years	6.1	0.3	7.8	5.0	1.9	4.0	2.0	5.1	9.4	35–44 år
45–54 years	5.1	4.9	7.1	4.7	3.3	3.3	1.8	4.7	7.7	45–54 år
55–64 years	5.3	2.1	5.4	5.1	3.1	4.0	1.0	4.6	6.6	55–64 år

Work02

Source: National statistical institutes.

Note: *Faroe Islands*: 2010 data. *Greenland*: 2011 data. *Finland*: Includes Åland. *Åland*: 2011 data. *Iceland and Sweden*: 16–19-year-old. *EU27*: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: *Färöarna*: 2010 års uppgifter. *Grönland*: 2011 års uppgifter. *Finland*: Inkluderar Åland. *Åland*: 2011 års uppgifter. *Island och Sverige*: 16–19 år. *EU27*: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Youth unemployment

The unemployment rate among the 15–24-year olds in the Nordic countries – except in Finland – has risen to one of the highest levels since 1995. The increase did occur a couple of years prior to the financial crisis. The unemployment rate is especially high in Sweden where the rate in 2012 is 23.7 per cent and thus above the EU-average.

Ungdomsarbetslöshet

Arbetslösheten bland ungdomar i de nordiska länderna – utom i Finland – har stigit till en av de högsta nivåerna sedan 1995. Ökningen skedde ett par år före den finansiella krisen. Ungdomsarbetslösheten är särskilt hög i Sverige där andelen år 2012 är 23,7 procent och därmed över EU-genomsnittet.

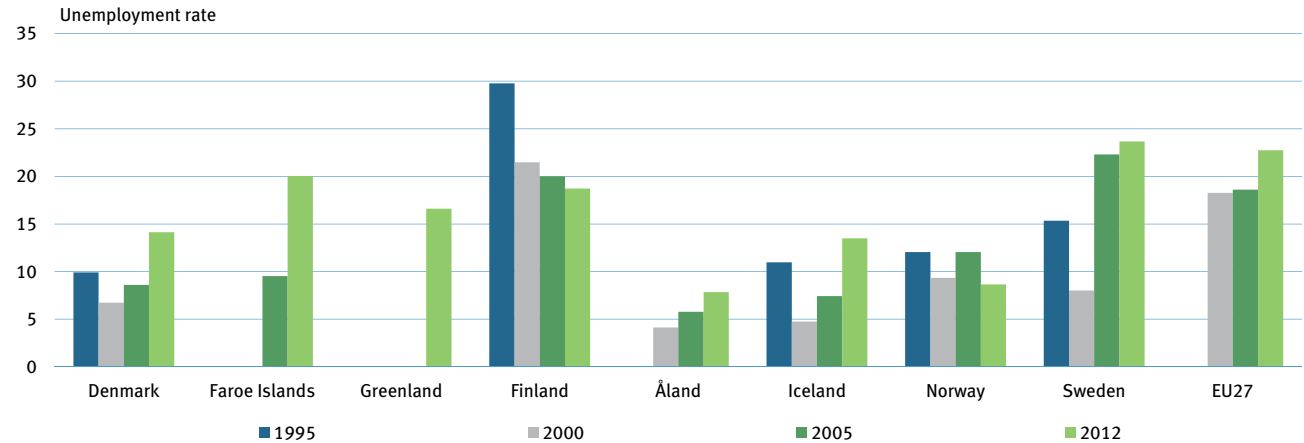

Foto: ImageSelect

Unemployment rates among youth aged 15–24 years

Figure 8.3

Arbetslöshet bland ungdomar i åldern 15–24 år

Work02

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: *Faroe Islands*: 2010 data. *Greenland*: 2011 data. *Finland*: Includes Åland. *Iceland* and *Sweden*: 16–24-year-old. *EU27*: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013. *Färöarna*: 2010 års uppgifter. *Grönland*: 2011 års uppgifter. *Finland*: Inkluderar Åland. *Island* och *Sverige*: 16–24 år. *EU27*: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Employment by industry

The labour market structure has changed considerably in recent decades. The Nordic countries have shifted from agrarian and industrial societies into societies dominated by a large service sector.

Employment in the public services (including education and defence) is the most common in the Nordic countries, more than 32 per cent of all are employed in this sector – women represent 73 per cent of these. The sector with the second most employed is wholesale and retail sale, transport, hotels and restaurants – 21 per cent are employed here, 58 per cent of these are men.

Men dominate in sectors as agriculture, manufacturing and constructing. Besides public services, women dominate in areas as other services and financial and insurance activities.

Sysselsatta per näringsgren

Arbetsmarknadsstrukturen har ändrats väsentligt under de senaste årtiondena. De nordiska länderna har gått från att vara jordbruksekonomier och industrisamhällen till att domineras av en stor tjänstesektor.

Offentlig sektor (inklusive utbildning och försvar) är den största sysselsättningssektorn i de nordiska länderna. Mera än 32

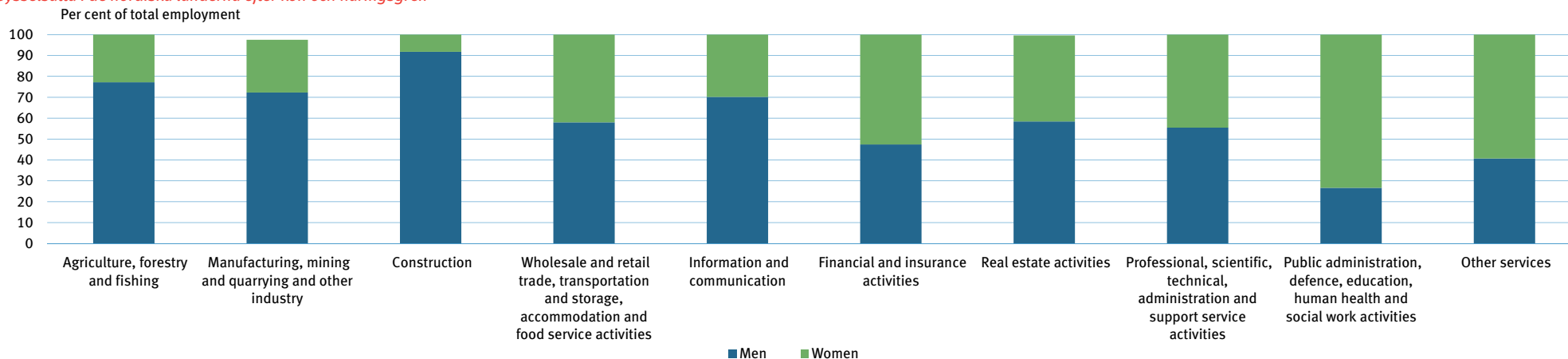
procent av alla är anställda i denna sektor – kvinnorna utgör 73 procent av dessa. Sektorn med näst mest anställda är parti- och detaljhandel, transport, hotell och restauranger – 21 procent är anställda här, 58 procent av dessa är män.

Männen dominerar inom sektorer som jordbruk och tillverkning samt i byggsektorn. Förutom inom offentliga sektorn dominerar kvinnorna också inom områden som övriga tjänster samt finansiell- och försäkringsverksamhet.

Employed in the Nordic countries by sex and industry. 2012

Figure 8.4

Sysselsatta i de nordiska länderna efter kön och näringsgren

Labo01b

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Sysselsatta efter näringsgren

	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	EU27	
<i>1 000 persons</i>								<i>1 000 personer</i>
Total	2 621.3	2 431.0	13.4	160.8	2 505.5	4 509.6	211 640.6	Totalt
<i>Per cent</i>								<i>Procent</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
Men	52.2	51.2	49.3	51.7	52.5	52.1	54.3	Män
Women	47.8	48.8	51.5	48.3	47.5	47.9	45.7	Kvinnor
Total	100	100	100	100	100	100	100	Totalt
Agriculture, forestry and fishing	2.4	3.8	4.5	5.5	2.1	1.8	4.6	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske
Mining, quarrying and other industry	1.4	- 1.3	1.5	- 1.1	- 3.5	- 1.2	2.0	Gruvor, stenbrott och annan industri
Manufacturing	12.5	15.8	6.7	12.8	12.8	13.0	15.8	Tillverkning
Construction	5.9	7.1	6.7	5.5	7.5	6.8	7.2	Byggssektor
Wholesale and retail trade, transport, restaurants and hotels	22.7	21.3	26.1	23.6	22.2	20.2	23.6	Handel, transport, hotell- och restaurangverksamhet
Information and communication	4.0	4.1	3.7	4.3	4.1	4.4	3.0	Information och kommunikation
Financial and insurance activities	3.1	2.1	3.7	4.5	2.1	2.1	3.0	Finansiell- och försäkringsverksamhet
Real estate activities	1.0	.9	.8	.4	.7	1.4	.8	Fastighets- och företagstjänster
Professional, scientific, technical, administration and support service activities	8.2	10.5	6.0	8.7	9.2	12.5	9.1	Professionella, vetenskapliga, tekniska, administrativa och andra stödtjänster
Public administration, defence, education, human health and social work activities	33.6	28.3	35.8	27.7	35.4	32.6	25.1	Offentlig förvaltning, försvar, utbildning, hälso- och sociala tjänster
Other services	4.8	5.6	3.0	6.5	3.8	4.8	4.0	Övriga servicesektorn
No response	-	-	2.2	-	-	-	0.6	Okänd

▣ Labo01b

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Åland: 2010 data. EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: Finland: Inkluderar Åland. Åland: 2010 års uppgifter. EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Part-time employment

The full-time/part-time distinction in the main job is made on the basis of a spontaneous answer given by the respondent in all the Nordic countries, except for Iceland and Norway, where part-time is determined on the basis of whether the usual hours worked are fewer than 35.

Since 2000, there has been an increase in people working part-time in all the Nordic countries. Only Iceland has a decrease in the number of women who have part-time jobs, this is also reflected in the total number of people working part-time. Today 35 per cent of the working women in the Nordic countries have a part-time job.

In the Faroe Islands, more than 64 per cent of the working women work part-time. In Norway and Sweden it is respectively 42 and 39 per cent.

Finland have the fewest people in part-time jobs for both men and women – respectively 9 and 19 per cent.

Deltidsanställning

Skillnaden mellan heltids- och deltidarbete som huvudsyssla baserar sig på ett spontant svar från de som blivit tillfrågade i alla nordiska länder, förutom på Island och i Norge, där deltid bestäms på grund av huruvida de timmarna man vanligen arbetar är färre än 35.

Sedan 2000 har det skett en ökning av personer som arbetar deltid i nästan alla de nordiska länderna. Endast Island har haft en minskning av antalet kvinnor som har deltidarbeten, vilket avspeglas också i det totala antalet personer som arbetar deltid. I dag har 35 procent av de arbetande kvinnorna i de nordiska länderna ett deltidarbete.

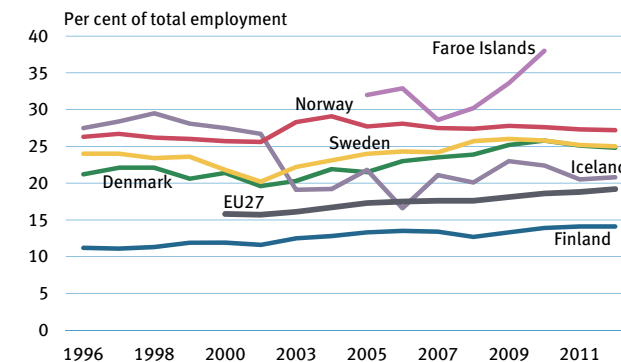
På Färöarna arbetar mer än 64 procent av de arbetande kvinnorna deltid. I Norge och Sverige är det 42 respektive 39 procent.

Finland har den minsta andelen personer i deltidarbeten gällande både män och kvinnor – 9 respektive 19 procent.

Part-time employment

Figure 8.5

Deltidsanställning

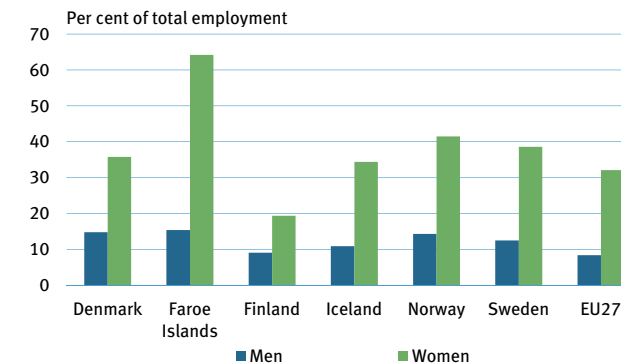
Labo03

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Part-time employment by sex, 2012

Figure 8.6

Deltidsanställning efter kön

Labo03

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Elections

Val

Nordic parliaments are now all based on a one-chamber system. The Norwegian parliament did actually function as two separate chambers until 2009 when dealing with certain issues. The Icelandic Althing, founded in 930 AD, is reputed to be the oldest working parliament in the world.

In Denmark, Iceland and Sweden elections are held at least once every four years. Finland, Åland and Norway have fixed four-year election periods. Elections in the Faroe Islands and Greenland follow the Danish system of elections. The Danish Folketing has 179 seats, including two seats each for the Faroe Islands and Greenland. The Finnish Riksdag has 200 seats, including one seat for Åland. The Icelandic Althing has 63 seats, the Norwegian Storting 169 seats and the Swedish Riksdag 349 seats. The Faroese Lagting has 32 seats, Greenland's Landsting 31 seats and Åland's Lagting 30 seats.

Nordic citizens – and for the three member countries of the EU also EU-citizens – living in another Nordic country are normally entitled to vote in local government elections after a short period of residence; other foreign citizens have to reside in the Nordic countries for three to four years before they are eligible to vote.

De nordiska parlamenten bygger nu alla på enkammarssystem. Det norska parlamentet fungerade faktisk som två separata kammar till 2009 vid handläggningen av vissa frågor. Det isländska alltinget, som grundades 930 e. Kr., anses vara det äldsta fungerande parlamentet i världen.

I Danmark, Island och Sverige hålls val åtminstone en gång vart fjärde år. Finland, Åland och Norge har bestämda valperioder på fyra år. Valen på Färöarna och Grönland följer det danska valsystemet. Det danska folketinget har 179 ledamöter, inklusive två representanter var för Färöarna och Grönland. Den finska riksdagen har 200 ledamöter inklusive en representant för Åland. Det isländska alltinget har 63 ledamöter, det norska stortinget 169 ledamöter och den svenska riksdagen 349 ledamöter. Det färöiska lagtinget har 32 ledamöter, det grönländska landstinget har 31 ledamöter och Ålands lagting 30 ledamöter.

Nordiska medborgare – och för de tre medlemsländerna i EU också EU-medborgare – som bor i andra nordiska länder, har normalt rätt att rösta i kommunalval efter att ha bott i landet under kort tid, medan andra utländska medborgare först måste bo i landet under tre till fyra år innan de får rätt att rösta.

Foto: norden.org

Elections

In Denmark and the Faroe Islands, people are the most eager at the ballot box, as the percentage of electorates is close to 90 per cent. Voters in Åland and Finland are the least eager, which is reflected in the percentage of electorates, which is around 67 per cent.

Men are more often elected to the national assembly compared to women. The biggest bias between the two sexes is seen in the Faroe Islands and Åland, while in Sweden, men and women are close to being equally represented in the national assembly.

Foto: ImageSelect

Val

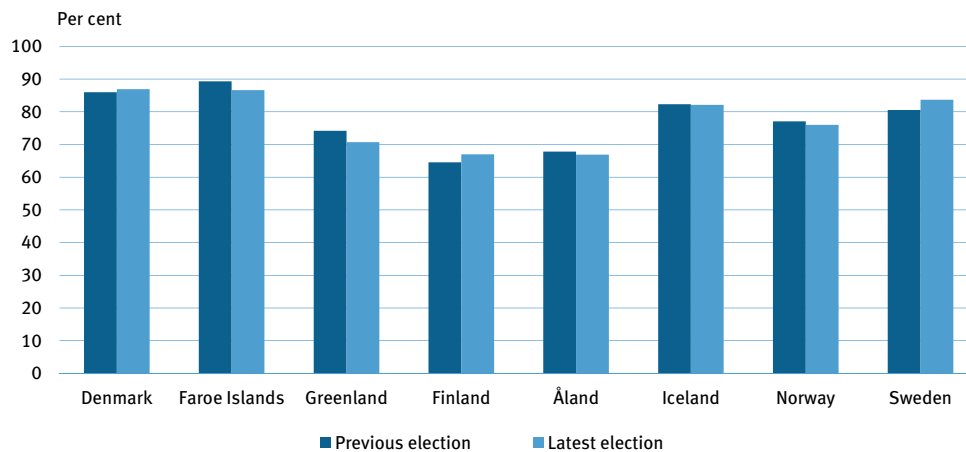
I Danmark och på Färöarna är människorna mest angelägna vid valurnorna och andelen röstande är nära 90 procent. Väljarna på Åland och i Finland är de minst angelägna, och valdeltagandet är runt 67 procent i dessa länder.

Det är fortfarande fler män än kvinnor som väljs in till de nationella parlamenten. Den största skillnaden mellan könen ses på Färöarna och Åland, medan svenska män och kvinnor har nästan lika stor representation i nationalförsamlingen.

Valid votes at the last two national elections

Giltiga röster vid de två senaste nationella valen

Figure 9.1

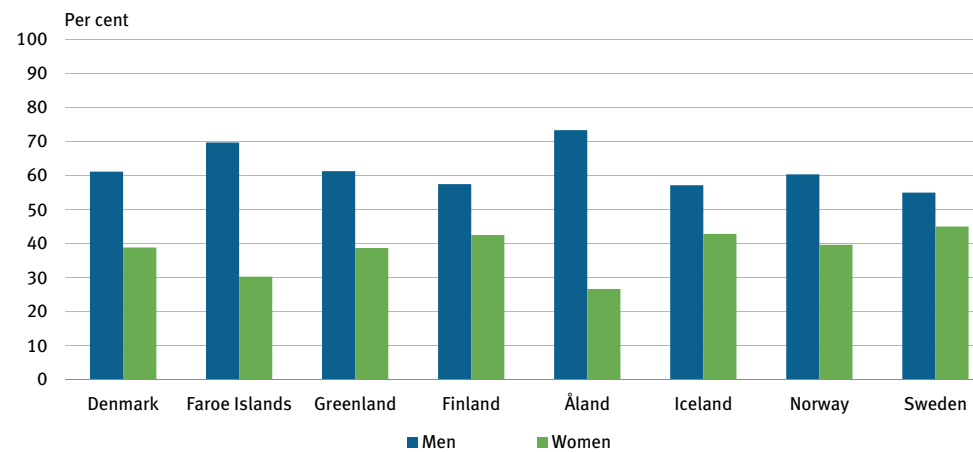
Ele01

Source: National statistical institutes.

Candidates elected to national parliaments, latest election

Invalda ledamöter till de nationella parlamenten vid senaste valet

Figure 9.2

Ele03

Source: National statistical institutes.

Elections to the European Parliament

Every fifth year, the three Nordic members of EU, Denmark, Finland and Sweden, go to the ballots to vote for their national members of the European Parliament. Denmark and Finland have 13 seats in the European parliament each, while Sweden has 18 seats. Due to the expansion of EU, the number of seats to each country has been reduced since 1999.

In Denmark, people are the most eager to go to the ballots, almost 60 per cent voted in 2009. In Sweden and Finland, less than 50

per cent voted. In 2009, women accounted for more than half of the elected members to the European Parliament. In the previous election (2004), only Swedish women had the majority of the votes.

Val till Europaparlamentet

Vart femte år går de tre nordiska medlemmarna i EU, Danmark, Finland och Sverige, till valurnorna för att rösta fram sina representanter till Europaparlamentet. Danmark och Finland har 13 platser var i det europeiska parlamentet, medan Sverige har 18

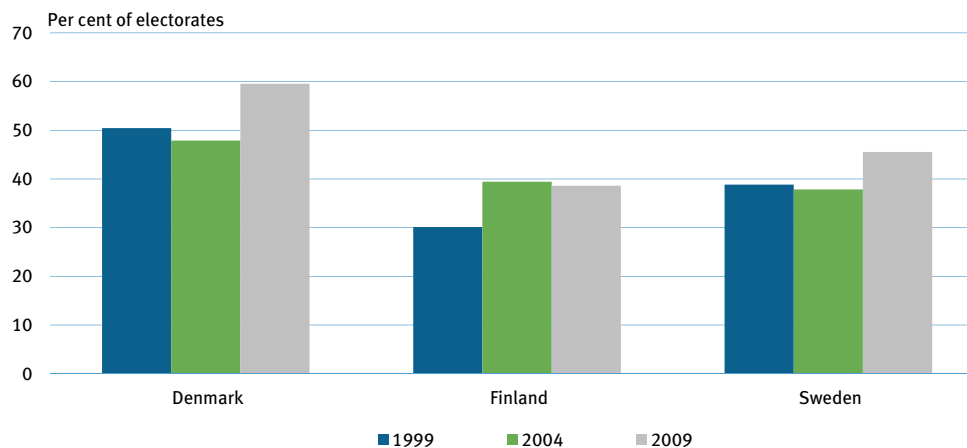
platser. Antalet platser för varje land har minskats sedan 1999, till följd av utvidgningen av EU.

Folk är mest angelägna om att gå till valurnorna i Danmark, där nästan 60 procent röstade 2009. I Sverige och Finland röstade mindre än 50 procent. År 2009 svarade kvinnor för mer än hälften av de invalda ledamöterna till Europaparlamentet. I det föregående valet (2004) var det bara svenska kvinnor som hade majoritet av rösterna.

Valid votes at the latest European elections

Figure 9.3

Giltiga röster vid de senaste europeiska valen

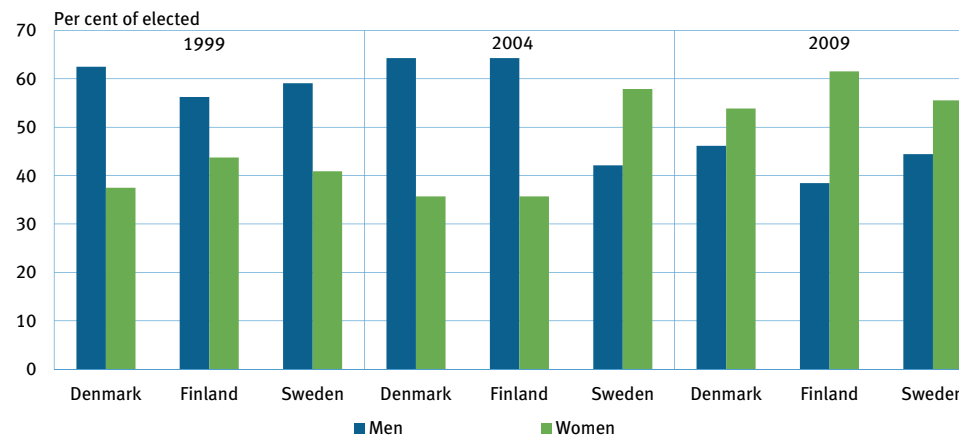

Eupd01, Eupf01 and Eups01
Source: National statistical institutes.

Candidates elected to the European Parliament, latest elections

Figure 9.4

Invalda ledamöter till Europaparlamentet vid de senaste valen

Eupd03, Eupf03 and Eups03
Source: National statistical institutes.

Culture

Kultur

Culture is one of the main components of co-operation between the Nordic countries, and has long acted as a bridge, improving understanding of the neighbouring peoples and the shared values.

The policies of the Nordic countries with respect to cultural life, mass media and religion have many features in common. However, some differences may be pointed out – for instance, cultural institutions arising from historical circumstances.

In both Denmark and Sweden, there are cultural institutions with roots in the traditions of the royal courts. In these countries, national institutions formed the foundation of cultural life at an early stage while, in Norway, cultural institutions began to form later.

Kultur är en av de viktigaste komponenterna i samarbetet mellan de nordiska länderna och har länge fungerat som en bro som förbättrat förståelsen för grannfolken och de gemensamma värderingarna.

De nordiska länderna har en ganska likartad inställning till kulturellt liv, massmedier och religion. Vissa skillnader kan emellertid urskiljas, exempelvis när det gäller kulturella institutioner som har sin grund i historiska förhållanden.

Både i Danmark och Sverige finns institutioner som har rötter i traditionerna kring det kungliga hovet. Där bildade kulturinstitutionerna grunden för det kulturella livet på ett tidigt stadium, medan de började ta form först senare i Norge.

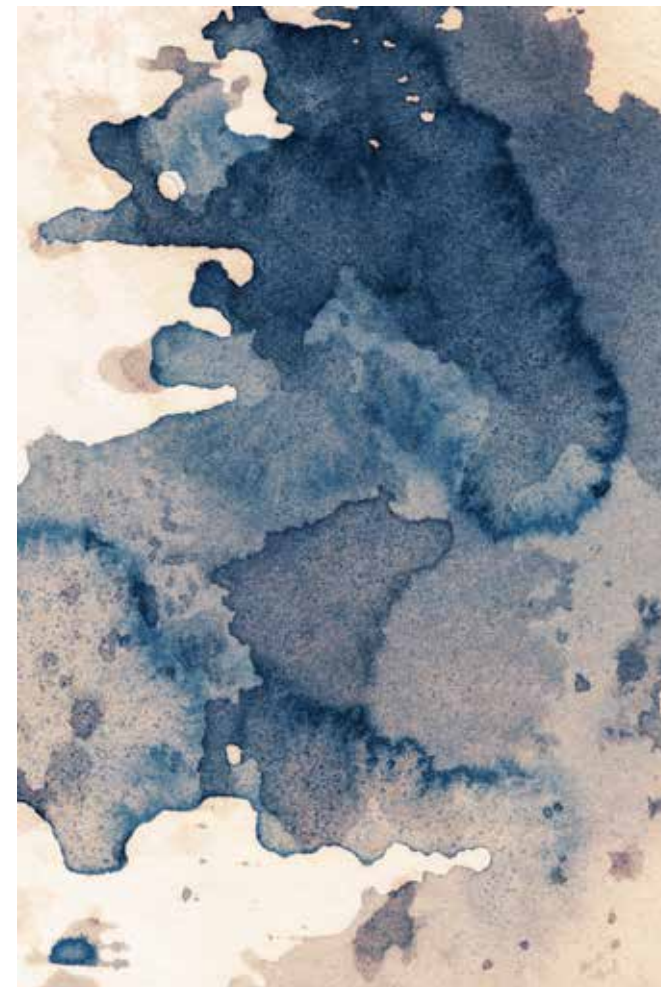

Foto: ImageSelect

Government expenditure on culture

Iceland is the Nordic country that has the highest government expenditure on culture – a total of 3.3 per cent of GDP. Denmark comes second with a total of 1.6 per cent of GDP. Sweden spends the least with 1.1 per cent. Looking at per capita expenditure Iceland again has the highest expenditure but with Norway coming second. Greenland spends the third highest amount on culture and leisure per capita.

In Iceland and Norway, expenditures have more than doubled since 2000. In the other Nordic countries, expenditures have “only” gone up between 40 and 50 per cent in the same period.

Offentliga utgifter för kultur och fritid

Island är det nordiska land som har de högsta offentliga utgifterna för kultur – totalt 3,3 procent av BNP. Danmark kommer på andra plats med totalt 1,6 procent av BNP. Sverige spenderar minst med 1,1 procent. Tittar vi på utgifter per person har Island igen störst kostnader men med Norge som tvåa. Grönland spenderar det tredje högsta beloppet på kultur och fritid per capita.

På Island och i Norge har utgifterna mer än fördubblats sedan år 2000. I de övriga nordiska länderna har utgifterna ”bara” gått upp mellan 40 och 50 procent under samma period.

Foto:ImageSelect

Government expenditure on culture and leisure. 2011

Table 10.1

Offentliga utgifter för kultur och fritid

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
Recreation, culture and religion, total								Rekreation, kultur och religion, totalt
<i>Million euro</i>	3 777	20	41	2 580	334	4 523	4 357	<i>Miljoner euro</i>
<i>Euro per capita</i>	679	414	733	479	1 047	913	461	<i>Euro per person</i>
<i>Per cent of GDP</i>	1.6	1.2	..	1.4	3.3	1.3	1.1	<i>Procent av BNP</i>
<i>Per cent of expenditure on culture and leisure</i>								<i>Procent av utgifter för kultur och fritid</i>
Recreation, culture and religion, total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Rekreation, kultur och religion, totalt
Recreational and sporting services	26.6	36.0	11.6	36.1	46.1	9.2	46.5	Fritids- och idrottsverksamhet
Cultural services	42.5	34.7	52.8	63.9	34.7	37.6	50.8	Kulturella tjänster
Broadcasting and publishing services	..	8.0	..	0.1	8.6	0.9	1.6	Broadcasting- och förlagsverksamhet
Religious and other community services	28.3	7.4	19.6	14.7	9.8	23.8	0.2	Religiösa och andra kommunala tjänster
R&D, recreation, culture and religion	..	-	..	0.2	0.7	0.0	0.2	FoU, fritidsverksamhet, kultur och religion
Recreation, culture and religion, not elsewhere classified	2.6	13.4	16.0	-	0.2	28.5	0.7	Rekreation, kultur och religion som ej klassificeras annorstädes

☰ Cult20

Source: Eurostat. National statistical institutes. The Swedish Agency for Cultural Policy Analysis.

Note: Finland: Includes Åland. Faroe Islands and Greenland: 2009 data.

Not: Finland: Inkluderar Åland. Färöarna och Grönland: 2009 års uppgifter.

Museums

Denmark has the most museums, a total of 274, but museums in Åland and Iceland have the most visitors – an average of 4 and 5 visits per inhabitant.

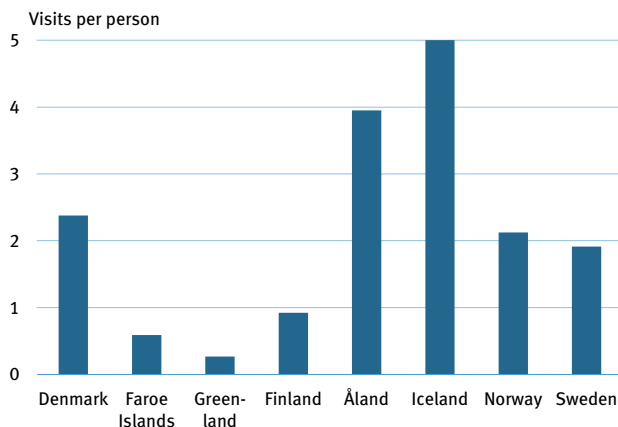
Museer

Danmark har flest museer, totalt 274, men det är museer på Åland och Island som har flest besökare – i genomsnitt nästan 4 respektive 5 besök per invånare.

Number of visits to museums. 2012

Figure 10.1

Antal museibesök

■ Cult16

Source: National statistical institutes.

Note: Faroe Islands: Data only cover national museums not local museums.

Iceland: 2010 data. Greenland, Finland, Åland and Sweden: 2011 data.

Not: Färöarna: Uppgifterna omfattar endast nationella museer inte lokala museer.

Island: 2010 års uppgifter. Grönland, Finland, Åland och Sverige: 2011 års uppgifter.

Theatres

Many theatres in the Nordic countries receive public funding. Theatre funding constitutes a major share of allocations within the cultural area in all the countries. All countries have national theatres, where plays, ballets and operas are performed. In addition to the national theatres, there are professional regional theatres, which are also supported by the state, counties or municipalities. Most countries also have a few private theatres and many amateur ensembles, which may be supported, at least partially, by municipalities, primarily.

Teatrar

Många teatrar i de nordiska länderna får offentliga bidrag. Bidrag till teatrar utgör huvuddelen av bidragen inom det kulturella området i alla länderna. Alla länder har nationella teatrar, där teaterpjäser, balett och opera uppförs. Utöver de nationella teatrarna finns professionella regionala teatrar som också uppbär bidrag från stat, landsting eller kommuner. Fler-talet länder har också några privatteatrar och många amatör-ensembler som ibland får bidrag, i vart fall delvis, av i första hand kommunerna.

Theatres. 2012

Table 10.2

Teatrar

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
Number								Antal
Theatres	83	1	1	130	4	32	141	Teatrar
Performances	11 429	104	73	20 340	1 072	15 983	21 416	Föreställningar
Visitors	1 993 000	8 945	15 577	3 388 181	287 172	1 932 846	3 036 737	Besökare
Visits per 100 inhabitants	35.7	18.5	27.5	62.6	89.5	38.5	32.4	Antal besök per 100 invånare

■ Cult15 and Popu02

Source: National statistical institutes.

Note: Sweden: 2010 data. Finland: Includes Åland.

Not: Sverige: 2010 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland.

Sale of music

Since 2000 the total sale of music has declined by almost 50 per cent in all the Nordic countries, at the same time the digital sale has increased. Digital sales cover both downloads and streaming of music.

In Denmark, Norway and Finland, the sale of digital music has five-doubled since 2006 and now amounts to 39, 27 and 25 per cent of the total sale in 2010/2011. In Denmark and Sweden, sales of digital music have almost eight-doubled in the same period and now represent 51 per cent of the total sale. In Iceland, digital sale still only represents 3 per cent of the total sale.

Musikförsäljning

Sedan 2000 har den totala försäljningen av musik minskat med nästan 50 procent i samtliga nordiska länder, samtidigt har den digitala försäljningen ökat. Digital försäljning täcker både nedladdning och streaming av musik.

I Danmark, Norge och Finland har försäljningen av digital musik femdubblats sedan 2006 och utgör nu 39, 27 respektive 25 procent av den totala försäljningen under 2010/2011. I Sverige har den digitala försäljningen blivit nästan åtta gånger större och representerar nu 51 procent av den totala försäljningen. På Island utgör digital försäljning fortfarande bara cirka 3 procent av den totala försäljningen.

Sale of music. 2011

Musikförsäljning

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>1 000 euro</i>						<i>1 000 euro</i>
Total sale	56 451	33 139	4 206	64 911	92 983	Total försäljning
Via digital channels	22 043	8 174	124	17 883	47 568	Via digitala kanaler
<i>Per cent</i>						<i>Procent</i>
Total sale	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Total försäljning
Via digital channels	39.1	24.7	3.0	27.6	51.2	Via digitala kanaler

☐ Cult19

Source: IFPI (International Federation of the Phonographic Industry) in Denmark, Finland and Norway, GLF (Grammofonleverantörernas Förening) and IFPI in Sweden and Statistics Iceland.

Note: Denmark: Includes Faroe Islands and Greenland. Norway: 2010 data.

Not: Danmark: Inkluderar Färöarna och Grönland. Norge: 2010 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Libraries and books

Traditionally, libraries lent out volumes of books, which was fairly easy to tabulate. Today, libraries function as information centres with a wide variety of services and access to all kinds of printed and electronic media.

In the last twenty years, there has been an overall decline in stock and lending of books in public libraries. Despite the general decline in stock and loans, most of the Nordic countries have had an increase in the lending of other media than books.

Since 2000 the stock of other media has increased between 30 and 85 per cent in the Nordic countries. The lending of books has at the same time decreased in all Nordic countries – a decline between 10 and 20 per cent.

Bibliotek och böcker

Bibliotek har traditionellt lånat ut böcker, vilket har varit ganska enkelt att räkna. I dag fungerar bibliotek som informationscentra med ett brett utbud av tjänster och tillgång till alla typer av tryckta och elektroniska medier.

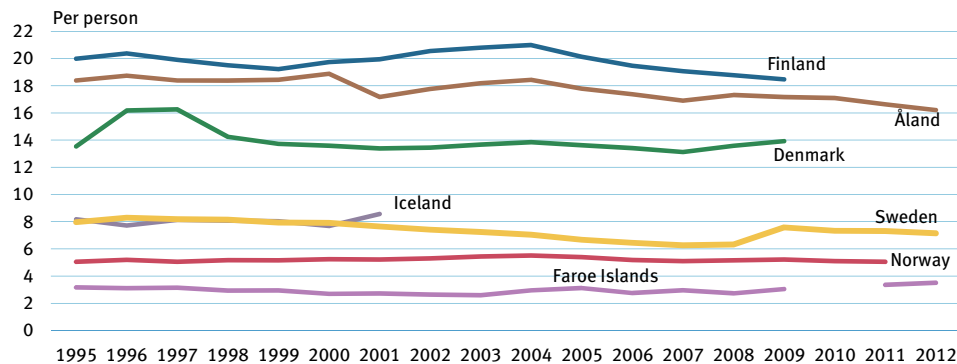
Under de senaste tjugo åren har det skett en allmän nedgång i bestånd och utlåning på folkbibliotek. Trots den allmänna nedgången i bestånd och utlåning har de flesta nordiska länderna haft en ökning av utlån av andra medier än böcker.

Sedan 2000 har beståndet av andra medier ökat mellan 30 och 85 procent i de nordiska länderna. Utlåningen av böcker har samtidigt minskat i alla nordiska länder – en minskning mellan 10 och 20 procent.

Total lending in public libraries

Utlåning på folkbiblioteken

Figure 10.2

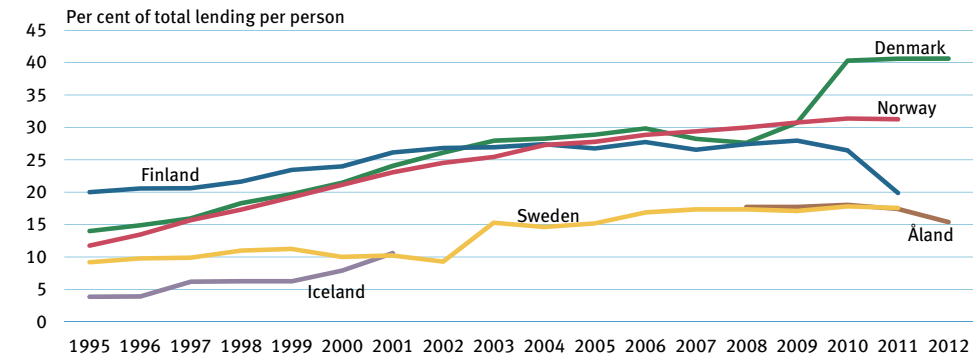
Cult01 and Popu02

Source: National statistical institutes and the National Library of Finland.

Lending of other media than books in public libraries, per person

Utlåning av andra media än böcker på folkbiblioteken, per person

Figure 10.3

Cult10

Source: National statistical institutes.

The Economy

Ekonomi

The over-arching objectives for Nordic co-operation are stable and sustainable economic growth; development of the Nordic welfare model; economic integration in the Nordic region, the Baltic Sea region and Europe; and the promotion of joint Nordic interests at international level.

2007 marked the beginning of the financial crisis throughout the world. All the Nordic countries have been affected by the global crisis though to varying degrees. GDP growth was negative in all of the Nordic countries in 2008 and 2009. From 2009 most of the Nordic countries experienced growth again.

The Nordic economies are among the countries in the Western World with the best macroeconomic performance in the recent ten years. Denmark, Finland, Norway and Sweden have for example experienced constant and large excess exports in recent years. Iceland is the only country which has balance of payments deficits (2011). At the same time, unemployment is low in most of the Nordic countries compared with the rest of Europe. As a result of the cyclical down-turn, the public balance is now in deficit, except for Norway.

De övergripande målen för samarbetet i Norden är att verka för en stabil och hållbar ekonomisk tillväxt, att verka för utvecklingen av den nordiska välfärdsmodellen, att främja den ekonomiska integrationen inom Norden och med Östersjöregionen och Europa samt att främja gemensamma nordiska intressen internationellt.

2007 markerade inledningen på den ekonomiska krisen i hela världen. Alla nordiska länder har varit berörda av den globala krisen om än i olika utsträckning. BNP-tillväxten var negativ i alla de nordiska länderna under 2008 och 2009. Från 2009 upplevde de flesta nordiska länder igen tillväxt.

De nordiska ekonomierna är bland de länder i västvärlden med de bästa makroekonomiska resultaten av alla under de senaste tio åren. Danmark, Finland, Norge och Sverige har till exempel upplevt varaktiga och betydande export-överskott under de senaste åren. Island är det enda land som har underskott i betalningsbalansen (2011). Samtidigt är arbetslösheten låg i de flesta av de nordiska länderna jämfört med övriga Europa. Som en följd av den cykliska nedgången visar nu de offentliga finanserna ett underskott, med undantag för Norge.

Foto: ImageSelect

Foto: ImageSelect

Economic key figures. 2012 or latest available figures

Table 11.1

Ekonomiska nyckeltal. 2012 eller senast tillgängliga uppgifter

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	EA17	
<i>Per cent of GDP</i>									<i>Procent av BNP</i>
Balance of payments, current account surplus	5.2	5.9 ¹⁾	1.9	..	..	14.3	7.2	-0.4 ¹⁾	Bytesbalans överskott
Net foreign assets, 31 Dec. 2012	35.0	17.0 ²⁾	12.0	..	-522.0	99.0	-24.2 ¹⁾	..	Utländska tillgångar, netto, 31 dec. 2012
Public balance, surplus	-4.1	-4.7	-2.2	..	-3.4	13.8	-0.6	-3.7	Offentliga sektorns överskott
Public gross debt, 31 Dec. 2012	45.8	..	53.0	..	99.0	29.6	38.2	90.6	Offentliga sektorns skulder, 31 dec. 2012
<i>Per cent</i>									<i>Procent</i>
Unemployment	7.5	7.1 ¹⁾	7.7	3.5	6.0	3.2	8.0	11.4	Arbetslöshetstal
Interest rate	1.4	..	1.8	..	6.2	2.1	1.6	3.0	Ränta
<i>Per cent change 2011–2012</i>									<i>Procentuell förändring 2011–2012</i>
Inflation rate, consumer prices	2.4	0.5	3.2	2.3	6.0	0.4	0.9	2.5	Tillväxt i konsumentpriser
Economic growth	-0.5	..	-0.2	..	1.6	3.1	0.8	-0.6	Ekonomisk tillväxt
Share prices index	7.3	..	-14.3	..	7.9	3.6	-0.9	-6.5	Aktiekursindex
Effective nominal exchange rate	-2.6	..	-2.8	..	0.5	-0.9	-0.4	..	Effektiv nominell valutakursindex

¹⁾Key01

Source: Eurostat, OECD, the Danish central bank and national statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. EA17: The 17 member states that have adopted the euro currency as their sole legal tender. Harmonized unemployment rates for Denmark, Faroe Islands, Finland, Iceland, Norway and Sweden. Interest rate: 10 year government bond yields, average. Inflation rate: Per cent change from previous year in harmonized indices of consumer prices.¹⁾ 2010. ²⁾ 2011.

Not: Finland: Inkluderar Åland. EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta. Harmoniserat arbetslöshetstal för Danmark, Färöarna, Finland, Island, Norge och Sverige. Ränta: Avkastning på 10-åriga statsobligationer, genomsnitt. Tillväxt i konsumentpriser: Procentuell förändring i det harmoniserade konsumentprisindexet från förra året. ¹⁾ 2010. ²⁾ 2011.

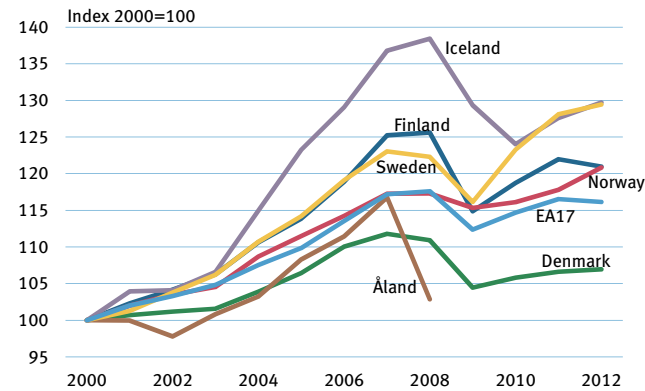
Economic growth

Over the past ten years, the Nordic countries had a noticeably larger increase in their gross domestic product (GDP) than the euro area. The only exceptions are Denmark and Åland which had a lower growth. However, from 2007 to 2009, the Nordic countries and the EA17 all had a marked negative growth due to the global financial crisis. Since 2009 most countries have experienced growth again.

Measured by GDP per capita, the Nordic countries have a higher income than the EA17. Norway's GDP per capita is

Gross domestic product at constant prices *Figure 11.1*

Bruttonationalprodukten i fasta priser

Naac01

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

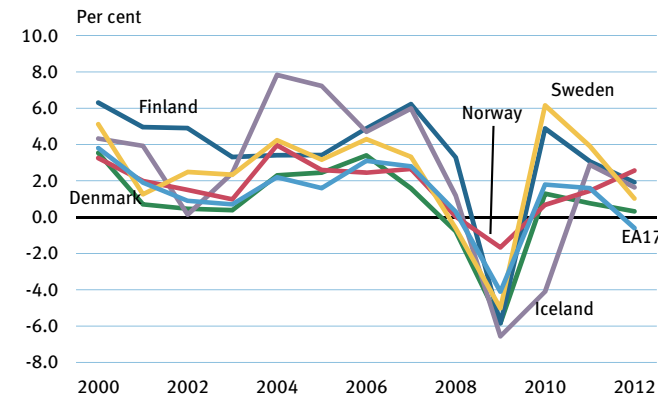
as high as 80 per cent above the EA17 average, and Norway is actually one of the countries with the highest standard of living.

Ekonomisk tillväxt

Under de senaste tio åren har de nordiska länderna haft en markant kraftigare ökning av bruttonationalprodukten (BNP) än euro-länderna. Det enda undantaget är Danmark och Åland, som har haft en lägre tillväxt. Från 2007 till 2009 hade de nordiska länderna och EA17 en markant negativ tillväxt till

Gross domestic product, real annual growth *Figure 11.2*

Bruttonationalprodukten, årlig reelltillväxt

Naac01 and Key01

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

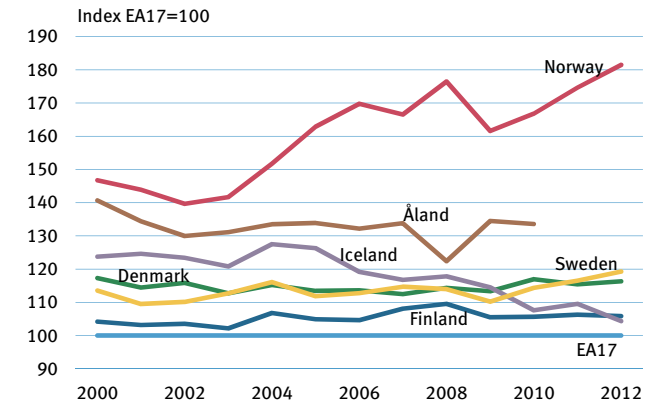
Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

följd av den världsomspännande ekonomiska krisen. Sedan år 2009 har de flesta länder upplevt tillväxt igen.

De nordiska länderna har en högre inkomst än euro-länderna, mätt med BNP per capita. Norges BNP per capita är så mycket som 80 procent över EA17-genomsnittet, och Norge är faktiskt ett av de länder som har den högsta levnadsstandarden.

Gross domestic product in euro (PPS) per person *Figure 11.3*

Bruttonationalprodukten per person i euro (PPS)

Naac04

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency. PPS: Purchasing Power Standards which eliminates the differences in price levels between the countries.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

PPS: Purchasing Power Standards – Kökraftspariteter som eliminerar skillnader i prisnivå mellan länderna.

Factors behind economic growth

Private consumption has fallen through the crisis – but has gained pace again since 2010. The decline was most profound in Denmark, Finland and Iceland. Public consumption has, on the other hand, experienced positive growth rates – except for Iceland since 2008 and Denmark since 2010. The general rise is due to the many fiscal initiatives to support economic growth and the financial and business sectors – and the need to finance higher social expenses because of the crisis.

From 2006 Iceland has experienced a fall in gross capital formation. This is after many years with an Icelandic growth particular-

ly driven by investments, which have more than tripled in the recent ten years. Iceland also holds a leading position compared to the other Nordic countries regarding growth in public consumption in the years from 2000 to 2008.

Faktorer bakom den ekonomiska tillväxten

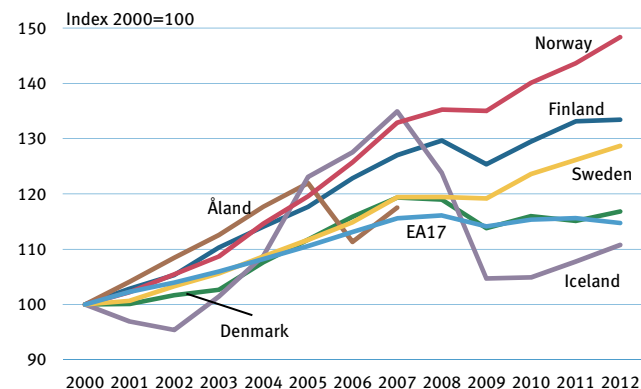
Den privata konsumtionen har minskat på grund av krisen – men har tagit fart igen sedan 2010. Nedgången var djupast i Danmark, Finland och på Island. Den offentliga konsumtionen har däremot haft en positiv tillväxt – utom på Island från år 2008 och framåt samt i Danmark från 2010. Den allmänna ök-

ningen beror på många finanspolitiska initiativ för att stödja den ekonomiska tillväxten samt den finansiella sektorn och näringslivet – och behovet av att finansiera högre sociala utgifter på grund av krisen.

Sedan 2006 har Island upplevt en nedgång i bruttoinvesteringarna. Detta är efter många år med en isländsk tillväxt som har drivits av investeringar, vilka har mer än tredubblats de senaste tio åren. Island har också en ledande position i förhållande till de övriga nordiska länderna när det gäller tillväxt inom offentlig konsumtion under åren 2000 till 2008.

Private consumption at constant prices *Figure 11.4*

Privat konsumtion i fasta priser

Naac01

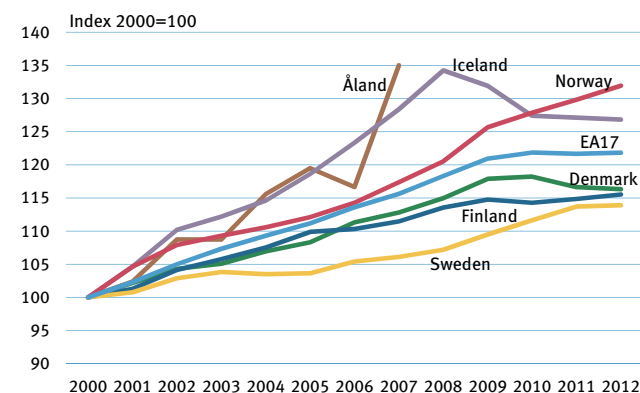
Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

Public consumption at constant prices *Figure 11.5*

Offentlig konsumtion i fasta priser

Naac01

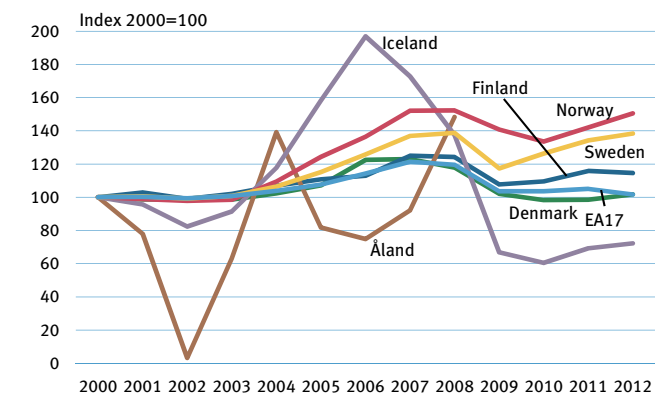
Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

Gross fixed capital formation at constant prices *Figure 11.6*

Fasta bruttoinvesteringar i fasta priser

Naac01

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

Foreign assets and liabilities

Recent years' large balance-of-payments surplus in Denmark, Finland, Norway and Sweden has reduced the countries' foreign debt. In addition to a balance-of-payments surplus or deficit, the size of a country's foreign debt and foreign assets is affected by the exchange rate and the price of securities. Consequently, Finland's foreign debt increased noticeably when the price of technology shares increased drastically in the late 1990s due to a large proportion of these shares being owned by households, funds and companies abroad. In this way, these foreign owners held a greater claim on Finland. When share prices decreased drastically in 1999–2001 – especially those of technology shares – it also led to a marked decrease in Finland's net foreign debt.

Iceland's foreign net debt accounts for close to five times of GDP. This means that Iceland (in net terms) owes the surrounding world values corresponding to five times the country's total production. Sweden also had foreign debts by the end of 2010, however, at a much smaller scale.

Utländska tillgångar och skulder

Senare års stora överskott i betalningsbalansen i Danmark, Finland, Norge och Sverige har minskat ländernas skuld till utlandet. Förutom över- eller underskott i betalningsbalansen påverkas storleken av ett lands utlandsskuld och utländska tillgångar av kurserna på valuta och värdepapper. Därför ökade Finlands utlandsskuld markant när kurserna på IT-aktier steg

våldsamt i slutet på 90-talet, eftersom en stor del av dessa aktier ägdes av hushåll, fonder och företag i utlandet. De utländska ägarna fick därmed ett större krav på Finland. När aktiekurserna 1999–2001 sjönk drastiskt – särskilt kurserna på IT-aktier – medförde det på samma sätt en markant nedgång i Finlands nettoskuld till omvärlden.

Islands utländska nettoskuld står för nära fem gånger BNP. Detta innebär att Islands nettoskuld till omvärlden motsvarar fem gånger landets totala produktion. Sverige hade också utländska skulder i slutet av 2010, men i mycket mindre skala.

Foreign assets and liabilities. End of 2012

Utländska tillgångar och skulder

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Million national currency</i>							<i>Miljoner nationell valuta</i>
Assets	5 093	19	685	4 430	7 933	9 022	Tillgångar
Liabilities	4 457	17	662	13 352	5 066	9 574	Skulder
Net assets	636	2	22	-8 922	2 867	- 552	Nettotillgångar
<i>Per cent of GDP</i>							<i>Procent av BNP</i>
Net assets	35	17	12	- 522	99	-24	Nettotillgångar

Naac10

Source: Bank of Finland, Central Bank of Iceland and national statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 2011 data. Sweden: Net assets in per cent of GDP 2010 data.

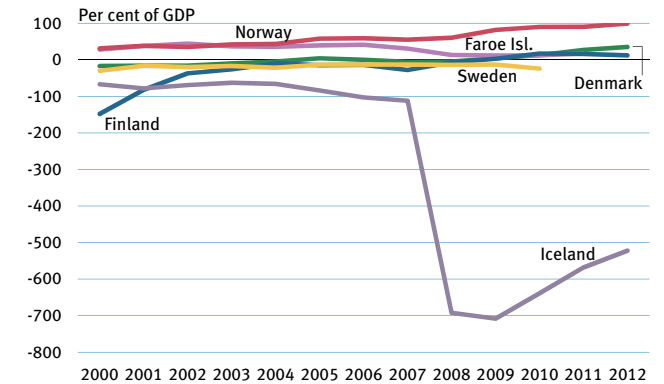
Not: Färöarna: 2011 års uppgifter. Sverige: Nettotillgångar i procent av BNP 2010 års uppgifter.

Table 11.2

Net foreign assets by end of year

Figure 11.7

Utländska tillgångar netto vid årets slut

Naac10

Source: Bank of Finland, Central Bank of Iceland and national statistical institutes.

Balance of payments

The balance of payments is a statement of the values of economic transactions between the domestic economy and the rest of the world. Exports and imports of goods are the largest items on the balance of payments, respectively the revenue and expenditure account of the balance of payments. In 2012, all Nordic countries had a surplus on the total balance of payments (current account, total). Norway accounts for a substantial foreign exchange surplus, which is due to revenue from exports of oil and gas.

Betalningsbalans

Betalningsbalansen är en redovisning av ett lands ekonomiska utbyte med utlandet. Exporten och importen av varor utgör de största posterna på intäkts- respektive utgiftssidan av betalningsbalansen. Under 2012 hade alla de nordiska länderna överskott i den sammanlagda betalningsbalansen (bytesbalansen). Det norska valutaöverskottet är extremt stort på grund av landets intäkter genom export av olja och gas.

Balance of payments, current account surplus

Bytesbalansöverskott

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Iceland	Norway	Sweden	EA17	
<i>Per cent of GDP</i>								<i>Procent av BNP</i>
2000	1.4	9.3	8.1	-10.2	15.0	4.0	-0.7	2000
2005	4.5	0.4	3.4	-16.0	17.7	6.8	-0.4	2005
2006	3.0	-0.1	4.3	-23.8	18.7	8.6	-1.2	2006
2007	1.4	-3.5	4.4	-16.4	13.0	9.5	0.1	2007
2008	3.0	-1.3	2.7	-24.5	17.8	9.1	-1.6	2008
2009	3.3	-1.1	1.8	-10.3	11.3	7.2	-0.3	2009
2010	5.7	5.9	1.4	-7.8	13.9	7.0	-0.4	2010
2011	6.5	..	-1.2	-7.1	16.4	7.1	0.0	2011
2012	5.2	..	1.9	..	14.3	7.2	..	2012

Key01

Source: Eurostat, Bank of Finland, Central Bank of Iceland, the Swedish Central Bank and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro currency as their sole legal tender.

Table 11.3

Foto: ImageSelect

Foreign direct investment

Iceland and Sweden have the highest rate of foreign direct investment, both with regards to foreign companies investing in Iceland and Sweden and Icelandic and Swedish companies investing abroad. However, in 2011 Denmark superseded Sweden regarding outward investments. Looking at a larger time span of ten years most of the Nordic countries have experienced growth in both inward and outward investments.

Iceland has been in a league of its own in this area. Foreign investment from Iceland increased significantly and sharply especially from 2003 to 2007 from 16 to 123 per cent of GDP. The expansion of Icelandic companies into foreign markets was a rapid process. Strong pension funds provided capital for investments, and the privatization of the banking system made new sources of financing available for companies wishing to expand their operations. Also inward investment to Iceland increased sharply from 2003 but at a more moderate level compared with other Nordic countries. This pattern changed in 2007 with dramatic decreases in both outward and inward foreign direct investment.

Utländska direktinvesteringar

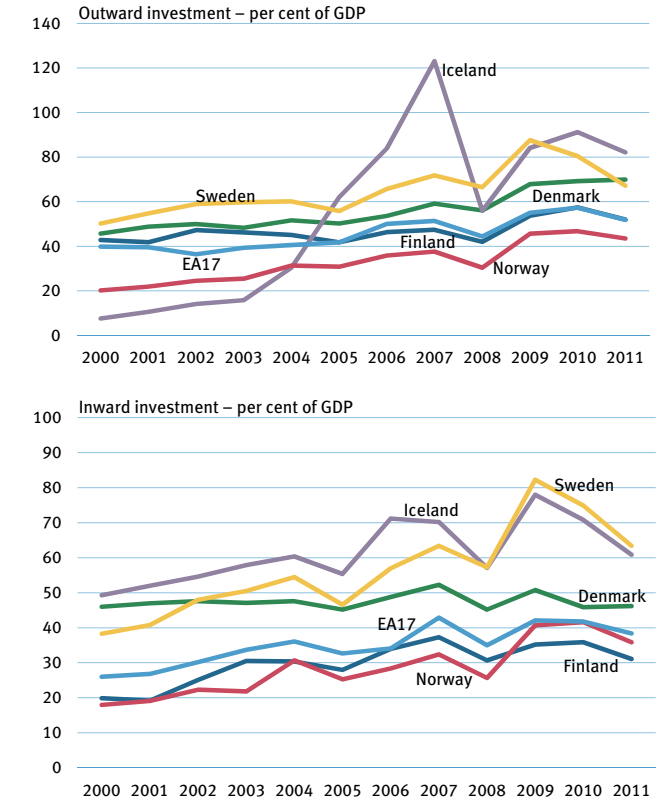
Island och Sverige har den högsta andelen utländska direktinvesteringar, såväl genom att utländska företag investerar i Island och Sverige som att isländska och svenska företag investerar utomlands. Men 2011 gick Danmark om Sverige när det gäller investeringar utåt. När man tittar på en längre tidsperiod över tio år har de flesta nordiska länderna haft en tillväxt i utländska direktinvesteringar, både inåt och utåt.

Island är i en klass för sig på detta område. Utländska investeringar från Island ökade avsevärt, särskilt från 2003 till 2007 då investeringarna ökade från 16 till 123 procent av BNP. Utbyggnaden av isländska företag till utländska marknader var en snabb process. Starka pensionsfonder som kapital för investeringar och privatiseringen av banksystemet gav nya finansieringsmöjligheter för företag som ville expandera sin verksamhet. Även utländska investeringar på Island ökade kraftigt från 2003, men på en mer måttlig nivå jämfört med de andra nordiska länderna. Detta mönster ändrades under 2007 med dramatiska minskningar av utländska direktinvesteringar både från utlandet och till utlandet.

Foreign direct investment – stock

Figure 11.8

Utländska direktinvesteringar – bestånd

Fodi01

Source: UNCTAD.

Note: Finland: Includes Åland. EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

Not: Finland: Inkluderar Åland. EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

Foto: ImageSelect

Manufacturing's proportion of the economy

Since the late 1990s, the Nordic manufacturing industry has accounted for a slightly declining proportion of the gross domestic product, with Norway as a distinct exception. Here, the manufacturing industry's proportion of GDP is still at a high level of around 35 per cent due to the large oil and natural gas sector. In the rest of the Nordic countries, the proportion lies between 15 and 20 per cent.

Despite growing production, the manufacturing industry accounts for a decreasing proportion of total employment in the Nordic countries. Among the Nordic countries, Finland is today the number one Nordic industrial country, as the manufacturing industry in Finland accounts for the greatest proportion of the country's jobs, i.e. 16 per cent. By way of comparison, in Denmark, Norway and Iceland it only accounts for less than 13 per cent of total employment.

Industrins andel av bruttonationalprodukten

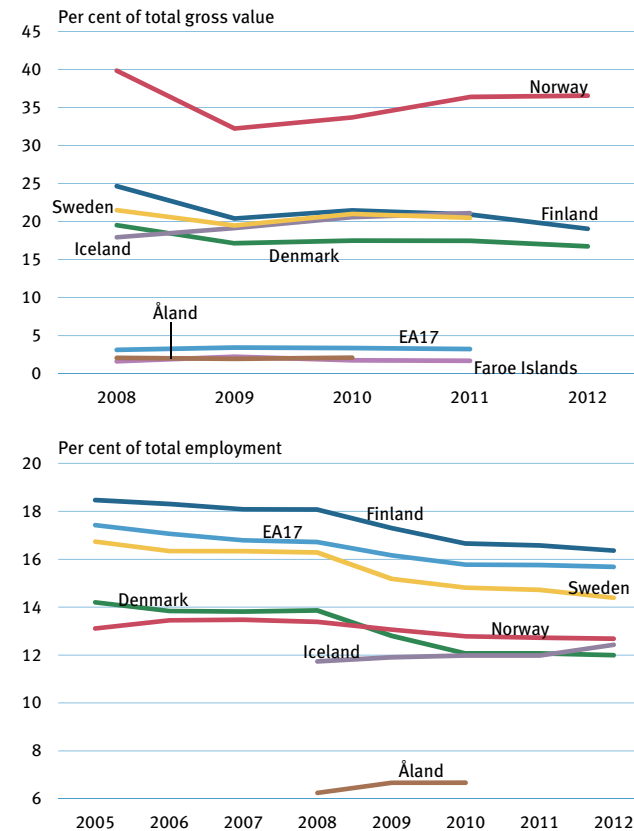
Sedan slutet på 1990-talet har industrin i Norden stått för en svagt vikande andel av bruttonationalprodukten med Norge som ett markant undantag. Där ligger industrins andel av BNP fortfarande på en hög nivå. Det är den stora olje- och gasproduktionen som här spelar en roll. I resten av de nordiska länderna ligger andelen mellan 15 och 20 procent.

Trots ökande produktion utgör industrin en sjunkande andel av den totala sysselsättningen i de nordiska länderna. Finland är i dag Nordens industriland nummer ett såtillvida att industrins andel av arbetsplatserna är högst i Finland, nämligen 16 procent. Som jämförelse står industrin i Danmark, Norge och på Island för mindre än 13 procent av den totala sysselsättningen.

Manufacturing industry

Figure 11.9

Tillverkningsindustrin

■ Naac05 and Naac08

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

The service sector's proportion of the economy

The service sector has increased drastically in all Nordic countries in the last 15 years and today accounts for about three fourths of all employed persons. Denmark, Norway, Iceland, Sweden and Åland have the largest proportion of employed in the service sector, i.e. between 75 and more than 90 per cent of those employed, while the corresponding figure is 72 per cent in Finland and 70 per cent in Iceland.

The service sector is a little smaller if its proportion of total gross domestic product is measured compared to the share of employment. In Norway, the service sector accounts for 57 per cent of GDP, in Iceland for 66 per cent, in Finland for 69 per cent, in Sweden for 72 per cent and in Denmark for 78 per cent.

The service sector includes retail and wholesale trade, hotels, restaurants, transportation, communication, financial services, real estate sale, renting, business services and other services such as teaching and care of children, sick persons and the elderly – services typically rendered by the public sector in the Nordic countries.

Servicesektorns andel av bruttonationalprodukten

Servicesektorn har växt markant i alla de nordiska länderna under de senaste 15 åren och står i dag för cirka tre fjärdedelar av all sysselsättning i Norden. Danmark, Norge, Island, Sverige och Åland har den största andelen sysselsatta inom service-sektorn, nämligen mellan 75 och mera än 90 procent, medan motsvarande siffra i Finland är 72 procent och 70 procent på Island.

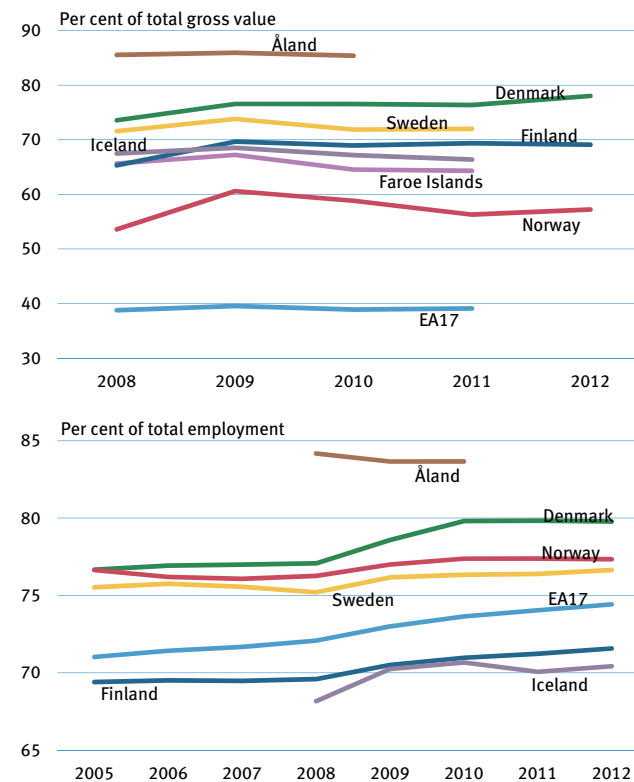
Servicesektorn är något mindre när man mäter dess andel av den totala bruttonationalprodukten än när man ser på dess andel av sysselsättningen. I Norge svarar servicesektorn för 57 procent av BNP, på Island 66 procent, i Finland 69 procent, i Sverige 72 procent och i Danmark 78 procent.

Servicesektorn omfattar detalj- och grossisthandel, hotell, restauranger, transport, kommunikation, finansiella tjänster, fastighetsmäklarverksamhet, uthyrning, affärsverksamhet samt övriga tjänster som t.ex. undervisning och vård av barn, sjuka och gamla – tjänster som den offentliga sektorn vanligen tar hand om i de nordiska länderna.

The service sector

Figure 11.10

Servicesenäringarna

■ Naac05 and Naac08

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

Foreign trade

Utrikeshandel

Nordic cooperation is characterized largely by the international community and the global challenges and opportunities. The Nordic countries, which are relatively small, can benefit greatly by obtaining common use in cooperation with other countries and institutions.

Small, open economies

The Nordic countries are small, open economies and thus export-dependent countries. Foreign trade constitutes an important part of the economic activity. Nordic foreign trade in goods, measured as the average of imports and exports, amounts to more than one fourth of GDP in the Nordic countries.

All the Nordic countries, except Finland, have a surplus in their balance of trade in 2012. Every year since 1995 Denmark, Norway and Sweden have all had greater exports than imports.

Det nordiska samarbetet präglas till stor del av det internationella samhället och de globala utmaningarna och möjligheterna. De nordiska länderna, som är relativt små, kan vinna mycket på en gemensam användning i samarbete med andra länder och institutioner.

Små och öppna ekonomier

De nordiska länderna är små och därmed exportberoende länder. Utrikeshandeln är en viktig del av den ekonomiska verksamheten. Utrikesvaruhandeln, uttryckt som ett medelvärde av import och export, uppgår till mer än en fjärdedel av de nordiska ländernas BNP.

Alla nordiska länder utom Finland hade ett överskott i sin handelsbalans 2012. Sedan 1995 har Danmark, Norge och Sverige varje år haft en större export än import.

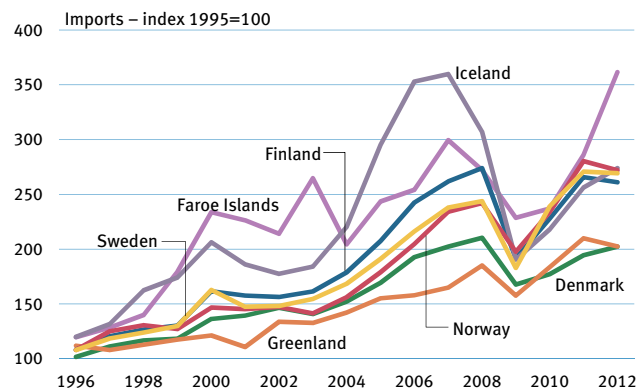
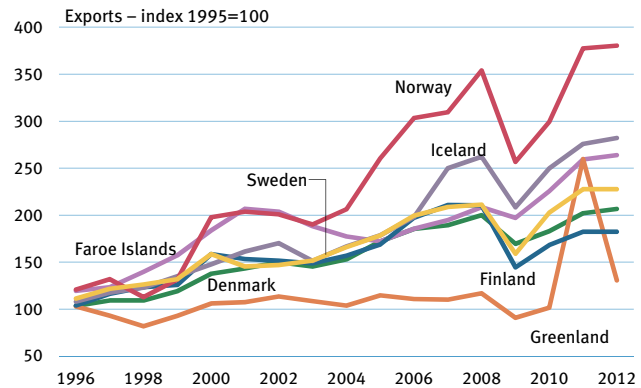

Foto: ImageSelect

Exports and imports

Figure 12.1

Export och import

Fotr43 and Fotr44
Source: National statistical institutes and Eurostat.

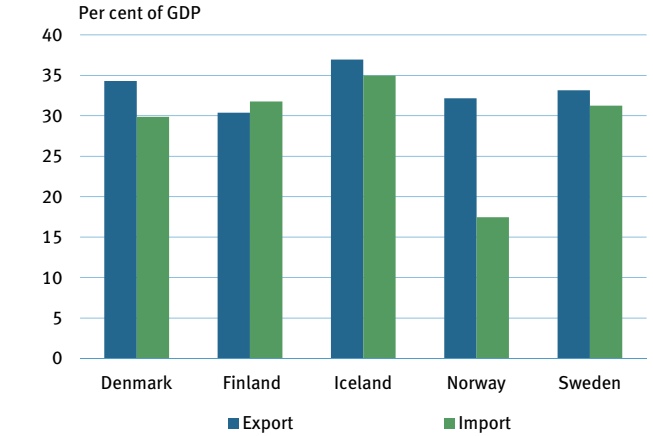

Foto: ImageSelect

Exports and imports as per cent of GDP. 2012

Figure 12.2

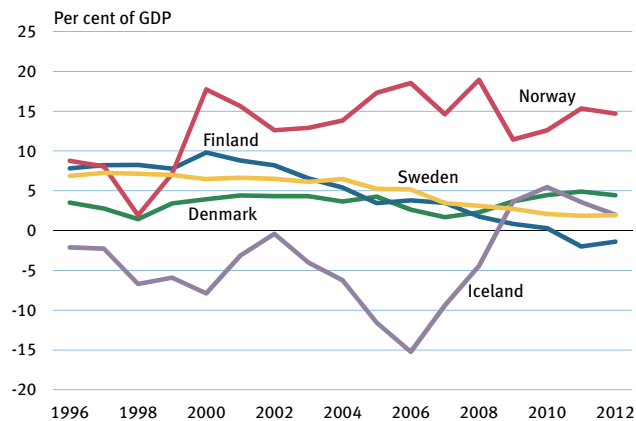
Export och import i procent av BNP

Naac01, Fotr44 and Fotr43
Source: National statistical institutes and Eurostat.

Trade balance of goods as per cent of GDP
Handelsbalans för varor i procent av BNP

Figure 12.3

Fotr49 and Naac01
Source: National statistical institutes and Eurostat.

Trade balance of goods
Handelsbalans för varor

Table 12.1

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Million euro</i>								<i>Miljoner euro</i>
1990								1990
Exports	28 973	327	355	20 832	1 247	26 560	45 192	Export
Imports	26 023	265	327	21 181	1 301	21 341	43 067	Import
Net exports	2 951	63	27	- 349	- 54	5 220	2 125	Nettoexport
2012								2012
Exports	82 175	738	371	56 855	3 928	125 123	134 304	Export
Imports	71 531	895	671	59 451	3 716	67 942	126 537	Import
Net exports	10 644	- 157	- 300	- 2 596	211	57 181	7 767	Nettoexport

Fotr49
Source: National statistical institutes and Eurostat.

Foto: ImageSelect

Intra-Nordic trade

The trade between the Nordic countries is quite considerable. About one fifth of the countries' foreign trade is trade with other Nordic countries. The total population of the Nordic countries of 26.0 million people makes them to a far greater extent dependent on each other with respect to exports and imports, compared to for example Germany with a population of 82 million people. Swedish exports to the other Nordic countries account for a considerably higher share than combined Swedish exports to Germany and France – despite the fact that the total population of Germany and France is 147 million people, while Denmark, Finland, Iceland and Norway only have a total population of 16 million.

In 2012, around 23 per cent of the total exports from both Denmark and Sweden went to other Nordic countries. Other Nordic countries account for 16 per cent of Finnish exports, 13 per cent of Norwegian exports and 10 per cent of the total exports in Iceland.

Inomnordisk handel

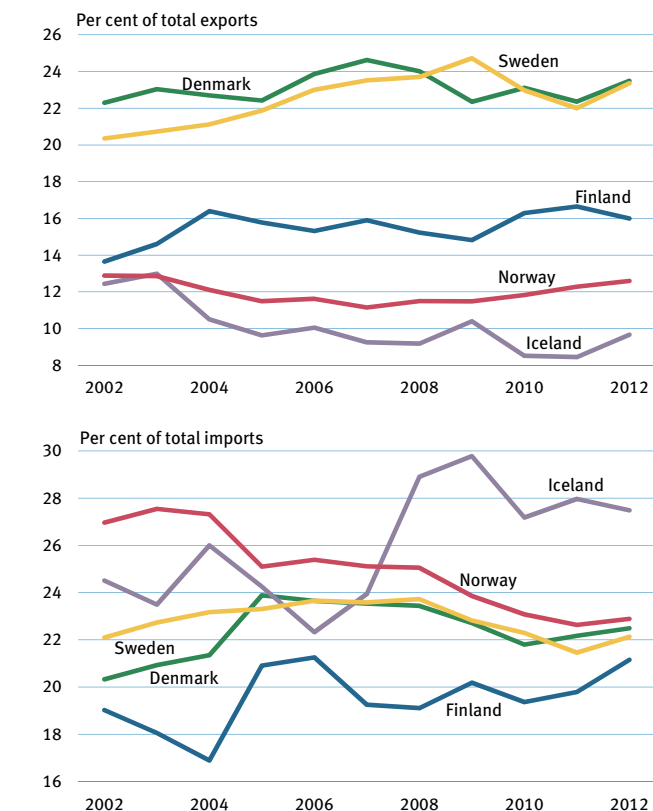
Den inomnordiska handeln är tämligen omfattande. Ungefär en femtedel av utrikeshandeln sker med andra nordiska länder. De nordiska länderna med tillsammans 26,0 miljoner invånare är export- och importmässigt mer beroende av varandra än t.ex. av Tyskland med 82 miljoner invånare. Sveriges export till övriga Norden är väsentligt större än den svenska exporten till Tyskland och Frankrike tillsammans trots att den sammanlagda folk-mängden i Tyskland och Frankrike är hela 147 miljoner, medan summan av invånarantalet i Danmark, Finland, Island och Norge endast uppgår till 16 miljoner.

År 2012 gick omkring 23 procent av både Danmarks och Sveriges samlade export till andra nordiska länder. För Finlands del uppgår exporten till det övriga Norden till 16 procent, för Norges del till 13 procent, och för Islands del till 10 procent av den totala exporten.

Intra-Nordic trade

Figure 12.4

Inomnordisk handel

Fotr43 and Fotr44

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Export till och import från de övriga nordiska länderna och Baltikum

	Danmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Exports to:</i>								<i>Export till:</i>
<i>Million euro</i>								<i>Miljoner euro</i>
Other Nordic countries	19 305	145	347	9 091	379	15 750	31 379	Övriga nordiska länder
<i>Per cent of total exports</i>								<i>Procent av total export</i>
Nordic total	23.5	19.7	93.7	16.0	9.7	12.6	23.4	Norden totalt
Denmark	.	7.2	90.8	1.8	2.4	4.1	6.4	Danmark
Faroe Islands	0.4	.	0.2	0.0	1.1	0.2	0.0	Färöarna
Greenland	0.5	0.5	.	0.0	0.4	0.0	0.1	Grönland
Finland	2.4	0.0	0.0	.	0.2	1.5	6.4	Finland
Iceland	0.4	6.3	2.0	0.1	.	0.5	0.1	Island
Norway	6.5	4.0	0.6	3.2	5.0	.	10.3	Norge
Sweden	13.2	1.7	0.0	10.9	0.5	6.3	.	Sverige
Baltics total	1.0	1.8	0.0	4.4	1.9	0.5	1.6	Baltikum totalt
Estonia	0.3	0.0	0.0	3.0	0.1	0.2	0.9	Estland
Latvia	0.3	0.0	0.0	0.8	0.1	0.1	0.3	Lettland
Lithuania	0.4	1.8	0.0	0.6	1.7	0.2	0.4	Litauen
<i>Imports from:</i>								<i>Import från:</i>
<i>Million euro</i>								<i>Miljoner euro</i>
Other Nordic countries	16 090	560	525	12 574	1 022	15 550	28 000	Övriga nordiska länder
<i>Per cent of total imports</i>								<i>Procent av total import</i>
Nordic total	22.5	62.6	86.3	21.2	27.5	22.9	22.1	Norden totalt
Denmark	.	23.6	59.3	3.1	5.6	6.2	8.4	Danmark
Faroe Islands	0.3	.	0.2	0.0	0.2	0.1	0.0	Färöarna
Greenland	0.5	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0	Grönland
Finland	1.7	0.5	0.1	.	0.9	2.8	5.0	Finland
Iceland	0.2	8.2	1.4	0.0	.	0.3	0.0	Island
Norway	6.6	27.2	3.8	3.3	16.6	.	8.7	Norge
Sweden	13.3	3.2	21.5	14.7	3.8	13.5	.	Sverige
Baltics total	1.5	0.7	0.1	3.7	1.5	2.0	2.3	Baltikum totalt
Estonia	0.3	0.2	0.0	2.8	0.6	0.7	1.4	Estland
Latvia	0.5	0.1	0.0	0.5	0.4	0.6	0.4	Lettland
Lithuania	0.6	0.5	0.1	0.4	0.5	0.8	0.6	Litauen

Fotr49

Source: National statistical institutes.

Foto: ImageSelect

Did you know that ... in 1960 Germany was the most important trading partner for all the Nordic countries when it comes to imports and United Kingdom was in second place. This is still the case, but now with the Netherlands in second place closely followed by China and Russia.

Visste du att ... 1960 var Tyskland den viktigaste handelspartnern för alla de nordiska länderna när det gäller import och Storbritannien kom på andra plats. Detta är fortfarande fallet, men nu med Holland på andra plats tätt följt av Kina och Ryssland.

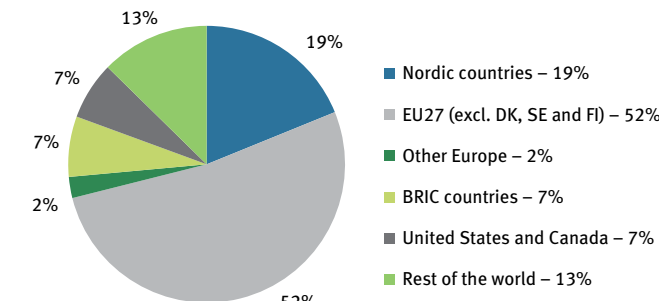
	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Per cent</i>								<i>Procent</i>
<i>Exports to:</i>								<i>Export till:</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
Nordic countries	23.5	19.7	93.7	16.0	9.7	12.6	23.4	Norden
EU27 (excl. DK, FI, SE)	47.4	48.2	3.2	40.5	70.1	69.3	43.7	EU27 (exkl. DK, FI, SE)
Other Europe	2.3	0.3	2.6	3.7	2.7	1.4	3.1	Övriga Europa
USA and Canada	7.5	7.6	0.6	7.4	5.1	5.5	7.2	USA och Kanada
Other America	1.5	0.0	0.0	2.3	0.5	0.7	1.6	Övriga Amerika
BRIC countries	6.0	12.0	0.0	16.7	5.3	3.2	7.2	BRIC-länderna
Japan	2.0	0.6	0.0	1.9	2.1	0.9	1.5	Japan
DAEs	3.7	1.2	0.0	3.3	1.0	4.3	2.9	DAE-länderna
Oceania	1.2	0.0	0.0	1.3	0.2	0.3	1.4	Oceanien
Rest of the world	4.7	10.3	0.0	7.0	3.5	1.8	8.1	Övriga världen
<i>Imports from:</i>								<i>Import från:</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
Nordic countries	22.5	62.6	86.3	21.1	27.5	22.9	22.1	Norden
EU27 (excl. DK, FI, SE)	55.8	23.3	5.4	44.9	33.6	41.6	53.7	EU27 (exkl. DK, FI, SE)
Other Europe	2.2	0.9	0.8	1.5	2.5	2.9	1.7	Övriga Europa
USA and Canada	3.0	1.2	2.5	2.8	11.2	8.3	3.6	USA och Kanada
Other America	1.4	2.9	0.2	1.3	3.2	1.3	0.9	Övriga Amerika
BRIC countries	9.1	6.7	3.1	23.5	15.3	13.6	11.4	BRIC-länderna
Japan	0.5	0.6	0.7	0.5	1.5	2.3	1.4	Japan
DAEs	2.0	0.8	0.0	1.9	3.1	3.8	2.4	DAE-länderna
Oceania	0.3	0.4	0.2	0.3	0.1	0.2	0.2	Oceanien
Rest of the world	3.3	0.6	0.7	2.2	1.9	3.0	2.6	Övriga världen

Fotr49

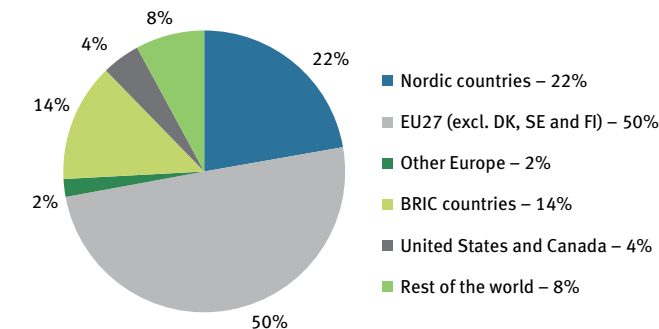
Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: **BRIC countries:** Brazil, Russia, India and China. **DAEs (Dynamic Asian Economies):** Hong Kong, Malaysia, Singapore, South Korea, Taiwan and Thailand. **Oceania:** Australia and Other Oceania.Not: **BRIC-länderna:** Brasilien, Ryssland, Indien och Kina. **DAE-länderna (Dynamiska asiatiska ekonomier):** Hongkong, Malaysia, Singapore, Sydkorea, Taiwan och Thailand.**Oceanien:** Australien och övriga Oceanien.

Exports, per cent of total

Imports, per cent of total

Fotr49

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Foto: ImageSelect

Exports

The EU27 and the Nordic countries are the largest trade partners when it comes to exports – especially Germany. The Netherlands and the USA are also major trading partners.

A common characteristic in the exports of the Nordic countries is a concentration on a few products. The exports of Greenland and the Faroe Islands are entirely dominated by fish and fish products, to a lesser extent in Iceland where aluminium exports also contribute significantly. Oil and gas are the predominant products exported by Norway, and Finnish exports are dominated by wood, paper and paper prod-

ucts and telecommunication equipment. Danish and Swedish exports are more equally distributed on different products, with processed food, pharmaceuticals and chemical products as the major Danish export products and cars, wood, paper products and telecommunication equipment as predominant in Swedish exports.

Export

När det gäller export av varor är handeln störst med EU, de nordiska länderna och, framför allt, Tyskland. Nederländerna och USA är också stora handelspartner.

Exports by commodity. 2012

Export. fördelning på varor

Table 12.4

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Million euro</i>								<i>Miljoner euro</i>
Total	82 175	725	288	56 855	3 928	125 123	134 304	Totalt
<i>Per cent</i>								<i>Procent</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
Food and live animals	17.1	90.1	89.8	2.3	42.2	5.8	4.1	Livsmedel och levande djur
Beverage and tobacco	1.0	0.0	0.0	0.3	0.2	0.1	0.7	Drycker och tobak
Crude materials, inedible	4.6	1.4	0.9	7.4	1.2	1.4	6.7	Råvaror, icke ätbara
Mineral fuels, lubricants and related materials	10.4	1.4	0.0	11.3	2.0	69.8	10.0	Mineralbränslen, smörjoljor och tillhörande material
Animal and vegetable oils, fats and waxes	0.7	0.1	0.0	0.0	2.3	0.2	0.2	Animaliska och vegetabiliska oljor och fetter
Chemicals and related products	17.1	0.1	0.0	8.2	3.3	2.3	11.0	Produkter av kemiska och närstående industrier
Manufactured goods classified chiefly by material	9.0	0.6	0.3	27.0	41.1	6.8	18.8	Bearbetade varor
Machinery and transport equipment	23.9	6.1	3.8	29.6	4.8	7.9	37.5	Mask. och apparater samt transportmedel
Miscellaneous manufactured articles	14.0	0.0	1.0	5.9	2.3	2.5	8.7	Diverse färdiga varor
Other commodities and transactions	2.3	0.0	4.3	8.1	0.6	3.3	2.4	Övriga varor

Fotr46

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: Greenland: 2010 data.

Not: Grönland: 2010 års uppgifter.

Gemensamt för de nordiska ländernas export är koncentrationen på ett begränsat antal produkter. Grönlands och Färöarnas export domineras helt av fisk och fiskprodukter, något som också, om än mindre uttalat, gäller Island, vars aluminiumexport bidrar med en ansevärd del av exporten. Norges export domineras av olja och gas, Finlands av trävaror, papper och pappersvaror samt telekomutrustning. Dansk och svensk export är mer jämnt fördelad på ett antal huvudsakliga exportvaror, i Danmarks fall livsmedelsprodukter, mediciner och kemiska produkter och i Sveriges fall bilar, trävaror, pappersprodukter och telekomutrustning.

Imports

Germany is completely dominant when it comes to Nordic imports. However, the Nordic countries also have considerable imports from the Netherlands, China and Russia.

Import

Tyskland dominerar också helt de nordiska ländernas import. Norden har emellertid också en betydande import från Nederländerna, Kina och Ryssland.

Imports by commodity. 2012

Table 12.5

Import. fördelning på varor

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Million euro</i>								<i>Miljoner euro</i>
Total	71 531	708	609	59 451	3 716	67 942	126 537	Totalt
<i>Per cent</i>								<i>Procent</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
Food and live animals	11.8	13.8	16.8	5.9	8.4	6.5	7.9	Livsmedel och levande djur
Beverage and tobacco	1.2	1.1	3.1	0.8	1.1	1.2	0.9	Drycker och tobak
Crude materials, inedible	2.9	2.1	1.3	6.4	12.4	6.2	3.3	Råvaror, icke ätbara
Mineral fuels, lubricants and related materials	10.1	19.6	..	19.5	15.1	6.2	16.2	Mineralbränslen, smörjoljor och tillhörande material
Animal and vegetable oils, fats and waxes	1.0	4.2	0.1	0.3	0.8	1.0	0.4	Animaliska och vegetabiliska oljor och fetter
Chemicals and related products	12.2	6.8	5.9	11.1	8.9	9.0	11.4	Produkter av kemiska och närstående industrier
Manufactured goods classified chiefly by material	14.0	8.9	11.1	10.7	10.8	15.2	13.3	Bearbetade varor
Machinery and transport equipment	30.0	35.5	24.2	34.5	31.9	43.2	41.4	Mask. och apparater samt transportmedel
Miscellaneous manufactured articles	15.4	..	11.8	9.7	10.0	14.8	11.2	Diverse färdiga varor
Other commodities and transactions	1.3	0.0	2.7	6.6	0.2	1.6	0.2	Övriga varor

Fotr45

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: Greenland: 2010 data.

Not: Grönland: 2010 års uppgifter.

Public finance and prices

Offentlig ekonomi och priser

The Nordic countries are often characterized as public welfare societies because the public sector takes care of many different tasks in addition to defence, law, public order and safety. Tax rates are also among the highest in the world.

National budgets are the governments' way of mapping out the direction of economic policy. Governments use budgets to pursue their policies, and the effects can be felt in households, businesses and other organisations. The state budget itself is affected by external circumstances such as the general domestic and international macro-economic climate.

Tax policy is closely linked to the national budget and economy.

De nordiska länderna betecknas ofta som välfärdssamhällen, eftersom den offentliga sektorn sköter många olika uppgifter förutom försvar och rättsväsende. Skatterna är också bland de högsta i världen.

I statsbudgeten anger regeringarna den ekonomiska politikens inriktning. Statsbudgeten är ett viktigt verktyg för regeringspolitiken och berör både hushåll, företag och organisationer. Statsbudgeten påverkas i sin tur av yttre omständigheter som det ekonomiska läget såväl inom ett lands gräns som i omvärlden.

Skattepolitik har en stark koppling till samhällsekonomi och statsbudget.

Foto: ImageSelect

General government expenditure

In all the Nordic countries, a large proportion of government expenditure is spent on social goods, and all the countries share the same pattern of public expenditure – high levels of expenditure for social security, health care and education. A minor proportion is spent on investments in public buildings and to subsidize trade and industry.

Offentliga utgifter

I alla nordiska länder går en stor del av utgifterna till sociala förmåner och i alla länderna visar de offentliga utgifterna samma mönster – höga utgiftsnivåer för social trygghet, sjukvård och utbildning. En mindre del används till investeringar i offentliga byggnader och för att subventionera näringslivet.

General government expenditure by type of transaction. 2012

Table 13.1

Offentliga utgifter efter transaktionstyp

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Million euro</i>								<i>Miljoner euro</i>
Expenditure, total	145 584	1 008	1 241	108 869	4 939	168 398	212 539	Utgifter, totalt
Of which consumption expenditure	69 873	560	910	48 274	2 712	82 899	109 903	Härav offentlig konsumtion
Intermediate consumption	24 296	182	408	22 580	1 217	24 121	37 055	Kostnad för varor och tjänster i produktionen
Compensation of employees	44 994	408	503	27 761	1 576	52 580	57 941	Personalkostnader
Taxes, payable	36	0	..	4	..	0	5 513	Utgifter till skatter
Interest payments ¹⁾	4 394	23	..	2 779	568	3 316	4 126	Räntor m.m. ¹⁾
Subsidies, payable	642	28	68	2 755	183	7 238	6 484	Subventioner
Social cash benefits	42 303	211	..	36 058	846	51 770	59 067	Sociala kontantförmåner
Social transfers in kind	3 732	48	..	5 426	0	8 295	15 075	Sociala naturaförmåner
Current transfers to the private sector and the rest of the world	7 550	62	186	5 844	208	8 855	11 149	Transfereringar till den privata sektorn och till utlandet
Gross capital formation ²⁾	6 075	120	59	5 022	196	11 538	14 180	Investeringar, brutto ²⁾
Investment grants	-	-	-	-	-	-	-	Investeringsbidrag
Capital transfers to other sectors	5 463	5	15	619	147	684	1 006	Kapitaltransfereringar till övriga sektorer

Pub11

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: 1) Consolidated data = current and capital transfers and interest payments to other general government units eliminated. 2) Includes acquisitions less disposals of non-financial non-produced assets. Faroe Islands: 2011 data.

Greenland: 2009 data.

Note: 1) Konsoliderade uppgifter = löpande och kapitaltransfereringar samt räntor till andra offentliga myndigheter är eliminerade. 2) Inkluderar anskaffningar reducerade med disponibla icke-finansiella och icke-producerade tillgångar.

Färöarna: 2011 års uppgifter. Grönland: 2009 års uppgifter.

Offentliga utgifter efter ändamål

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Per cent</i>								<i>Procent</i>
Total	100.0	100.0	95.4	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
General public services	13.7	11.1	12.0	13.3	17.8	9.7	14.4	Allmänna offentliga tjänster
Defence	2.4	0.0	1.0	2.6	0.1	3.6	2.9	Försvar
Public order and safety	2.0	2.5	6.4	2.7	3.0	2.2	2.7	Rättsväsen etc.
Economic affairs	6.1	10.7	10.5	8.7	12.1	9.5	8.2	Ekonomiska angelägenheter
Environmental protection	0.7	1.9	1.4	0.5	1.4	1.5	0.7	Miljöskydd
Housing etc.	0.6	1.1	3.3	1.0	0.6	1.6	1.4	Bostäder etc.
Health	14.5	13.8	14.2	14.2	16.1	16.5	13.7	Hälsovård
Recreation, culture and religion	2.8	2.8	3.7	2.2	7.4	2.9	2.2	Fritidsverksamhet, kultur och religion
Education	13.5	16.8	19.9	11.6	16.6	12.6	13.3	Utbildning
Social protection	43.8	39.4	27.6	43.1	24.8	39.8	40.5	Social trygghet

Pubs13

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 2010 data.

Not: Färöarna: 2010 års uppgifter.

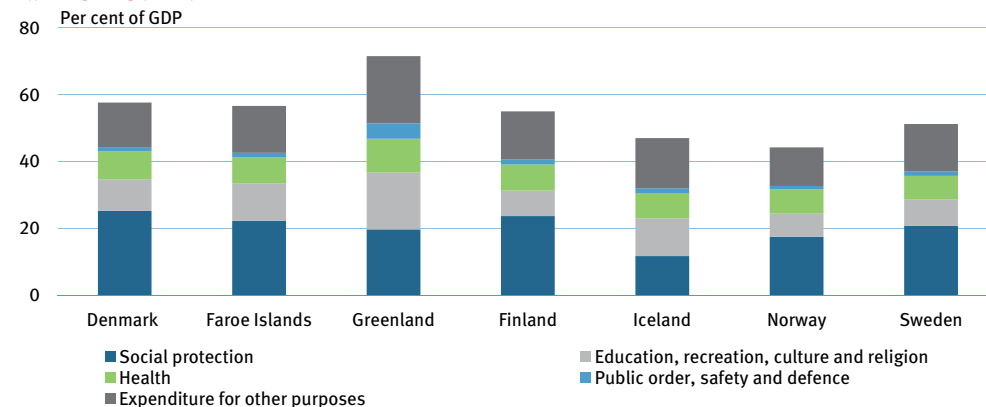
Did you know that ... the role taxes play in the Nordic countries as part of GDP has risen considerably over the last 50 years. In the beginning of the sixties the share ranged between 20 and 30 per cent of GDP to now between 36 and 48 per cent.

Visste du att ... den roll skatter spelar som en del av BNP i de nordiska länderna har ökat betydligt under de senaste 50 åren. I början av sextiotalet varierade andelen mellan 20 och 30 procent av BNP och nu är den mellan 36 och 48 procent.

General government expenditure by function. 2011

Figure 13.1

Offentliga utgifter efter ändamål

Pubs13

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 2010 data. Finland: Includes Åland.

Not: Färöarna: 2010 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland.

General government revenue

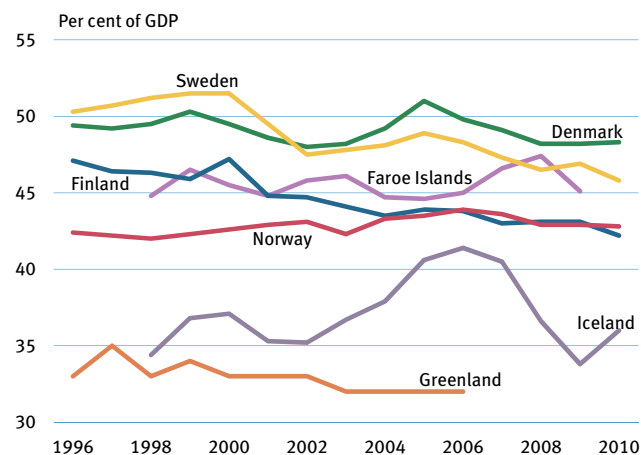
General government expenditure is normally financed by means of taxes and social security contributions, which account for 36 to 48 per cent of GDP in the Nordic countries. The tax rate is the highest in Denmark and the lowest in Iceland.

In the Nordic countries, taxes and social security contributions account for 75 to 87 per cent of total public revenue. Finland and Norway have the lowest proportions. In addition to tax revenues, revenues can for example come from capital revenue

The Nordic countries have different tax structures. For example, income taxes are more important in Denmark than in the other Nordic countries. On the other hand, social security contributions are of less importance in Denmark.

Taxes and compulsory social security contributions *Figure 13.2*

Skatter och obligatoriska lagstadgade sociala avgifter

Pub12

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Offentliga inkomster

De offentliga utgifterna finansieras vanligen med skatter och sociala avgifter, vilka i Norden utgör mellan 36 och 48 procent av BNP. Skattekvoten är högst i Danmark och lägst på Island.

Skatter och sociala avgifter i Norden svarar för 75–87 procent av de totala offentliga intäkterna. Finland och Norge har den lägsta andelen. Förutom skatteinkomster kan intäkterna till exempel komma från kapitalinkomster.

Skattestrukturen skiljer sig åt mellan de nordiska länderna. Inkomstskatten har t.ex. en större betydelse i Danmark än i de övriga nordiska länderna. Å andra sidan spelar de sociala avgifterna en mindre roll i Danmark.

Taxes. 2011

Skatter

Table 13.3

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Million euro</i>							<i>Miljoner euro</i>
Gross domestic product (GDP)	239 772	1 738	179 721	10 099	311 855	346 669	Bruttonationalprodukt (BNP)
General government revenue, total	134 283	922	101 881	4 210	176 635	182 891	Offentliga sektorns inkomst, totalt
Taxes and compulsory social security contributions in per cent of GDP	48.0	44.2	42.9	35.9	43.4	45.8	Skatter och obligatoriska lagstadgade sociala avgifter i procent av BNP

Pub10 and 12

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Faroe Islands, Norway and Sweden: 2010 data.

Not: Färöarna, Norge och Sverige: 2010 års uppgifter.

Budget deficit

For a number of years, all the Nordic countries, except Iceland, have had a general government surplus. This changed dramatically in 2010 and 2011, when only Norway and Sweden came out with a surplus amounting to 13.6 and 0.3 per cent of GDP respectively. The other Nordic countries had deficits as a result of the financial crisis. Most other West European countries had a general government deficit.

In the Nordic countries, general government gross debt varies between 29 and 48 per cent of GDP – except for Iceland (more than 100 per cent). Consequently, all the Nordic countries, except Iceland, meet the so-called convergence criteria that apply to the EU member countries. The convergence criteria stipulate, among other things, that the member countries must not have a budget deficit of more than 3 per cent of GDP and that the gross debt must not exceed 60 per cent of GDP.

Budgetunderskott

Under ett antal år hade alla de nordiska länderna utom Island ett offentligt överskott. Detta ändrades under 2010 och 2011, då endast Norge och Sverige hade ett överskott vilket uppgick till 13,6 och 0,3 procent av BNP. De övriga nordiska länderna hade underskott som en följd av den finansiella krisen. De flesta andra västeuropeiska länder hade också ett offentligt underskott.

Den offentliga sektorns bruttoskuld i de nordiska länderna varierar mellan 29 och 48 procent av BNP – med undantag för Island (över 100 procent). Alla de nordiska länderna, utom Island, uppfyller därmed de s.k. konvergenskriterierna för EU:s medlemsländer. Konvergenskriterierna innebär bland annat att medlemsländerna inte får ha ett budgetunderskott på mer än 3 procent av BNP och att den offentliga sektorns bruttoskuld inte får överstiga 60 procent av BNP.

General government surplus/deficit and debt. 2011

Table 13.4

Offentliga sektorns överskott/underskott och skuld

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
Gen. gov. surplus: million euro	- 4 405.3	- 4 564.0	- 564.2	47 399.2	1 107.8	Off. överskott: miljoner euro
Per cent of GDP	- 1.8	- 2.5	- 5.6	13.6	0.3	Procent av BNP
Gen. gov. debt: million euro	111 766.0	86 974.0	10 182.8	101 532.6	150 483.6	Off. skuld: miljoner euro
Per cent of GDP	46.5	48.4	100.7	29.0	38.4	Procent av BNP
<i>Million euro</i>						<i>Miljoner euro</i>
Total financial assets	140 295.7	220 154.0	7 955.8	680 630.4	273 948.0	Totala fin. tillgångar
Total liabilities	148 293.3	103 912.0	13 523.4	121 000.1	191 317.0	Totala skulder
Net debt	7 997.6	- 116 242.0	5 567.6	- 559 630.3	- 82 631.0	Nettoskuld
Net debt as per cent of GDP	-3.3	65.0	-55.1	158.6	21.4	Nettoskuld i procent av BNP

Pub14

Source: Eurostat.

Foto: Ojo Images

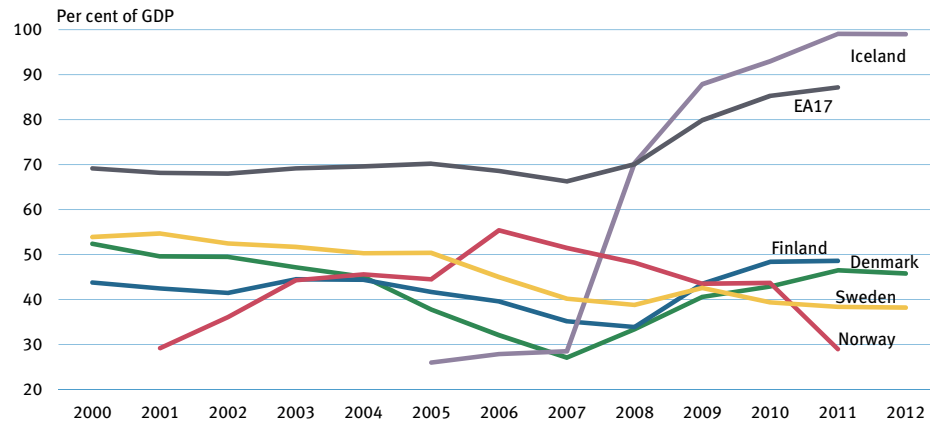
Debt

In all the Nordic countries, gross debt has amounted to less than 60 per cent of GDP since 2000, except for Iceland. Compared to the 17 euro-countries, which, in 2011, had an average gross debt of 87 per cent of GDP and a general government deficit of 6 per cent, the Nordic countries constitute strong public finances.

When it comes to net debt, Denmark and Iceland are the only Nordic countries which owe more money than their financial assets. The public sectors in the other countries all have negative net debts, i.e. net positive financial assets.

General government gross debt
Offentliga sektorns bruttoskuld

Figure 13.3

Pubs14

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

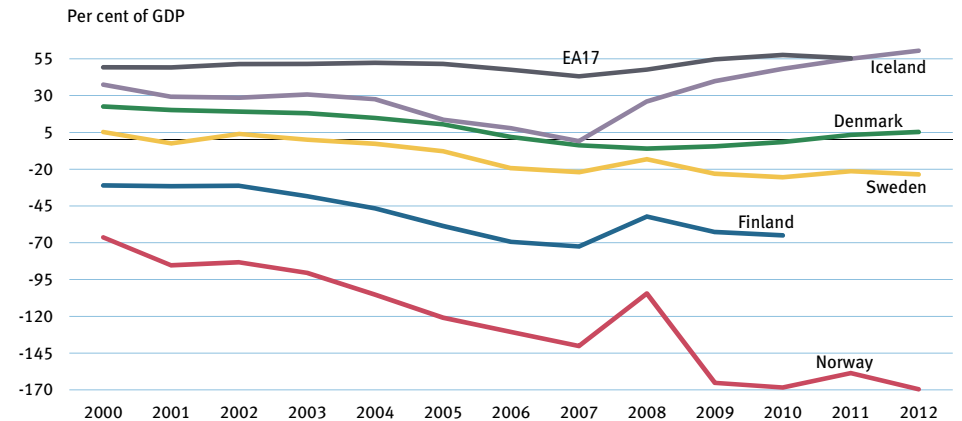
Skuld

Sedan 2000 har alla de nordiska länderna, utom Island, haft en bruttoskuld på mindre än 60 procent av BNP. Jämfört med de 17 euroländerna, vilka år 2011 tillsammans hade en genomsnittlig bruttoskuld på 87 procent av BNP och ett offentligt underskott på 6 procent, uppvisar de nordiska länderna starka offentliga finanser.

Ser man på nettoskulden är det endast den offentliga sektorn i Danmark och på Island som är skyldig mera pengar än man har tillgodohavanden. Den offentliga sektorn i de andra länderna har en negativ nettoskuld, alltså en positiv finansiell nettoförmögenhet.

General government net debt
Offentliga sektorns nettoskuld

Figure 13.4

Pubs14

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

Development aid

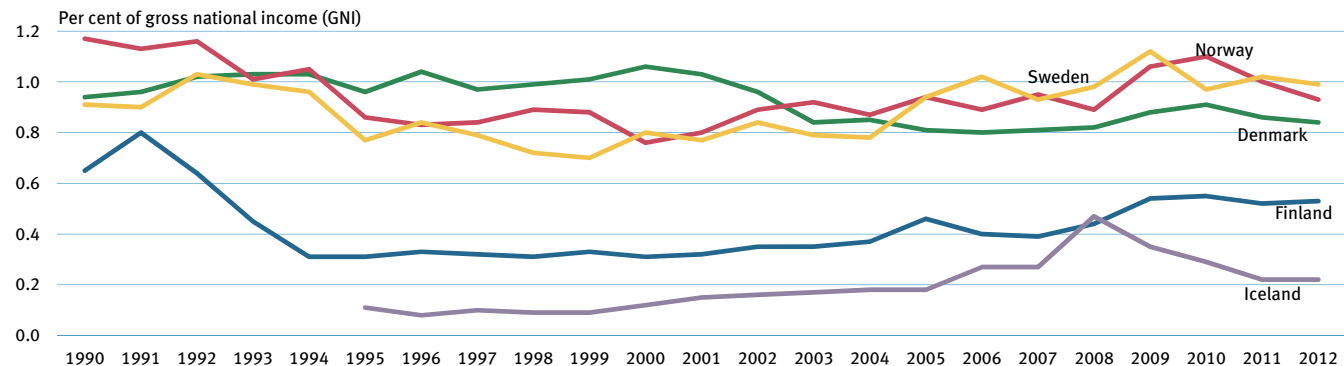
From 2011 to 2012, the Nordic countries lowered their development aid, measured as a percentage of the gross national income (GNI), except for Finland which had a modest raise of 0.01 per cent and Iceland with the same percentage of 0.22 per cent both years.

Norway, Sweden and Denmark are among the countries in the world that contribute with the largest development aid in relation to their national income. As a percentage of gross national income, Finland's development aid is at the same level as the OECD countries' average amount of development aid as share of total GNI.

Government aid to developing countries

Figure 13.5

Statligt internationellt bistånd

Ofde02

Source: OECD, Icelandic International Development Agency and national statistical institutes.

Government aid to developing countries

Table 13.5

Statligt internationellt bistånd

2011	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	2011
<i>Net disbursements in million USD</i>						<i>Nettoutgifter i miljoner USD</i>
Total	2 981	1 409	26	4 936	5 606	Totalt
Bilateral flow	2 203	854	17	3 751	3 665	Bilateralt flöde
Multilateral flow	777	555	9	1 185	1 942	Multilateralt flöde
<i>Per cent of GNI</i>	0.86	0.52	0.22	1.00	1.02	<i>Procent av BNI</i>
2012	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	2012
<i>Net disbursements in million USD</i>						<i>Nettoutgifter i miljoner USD</i>
Total	2 718	1 320	26	4 754	5 242	Totalt
Bilateral flow	1 957	798	22	3 560	3 642	Bilateralt flöde
Multilateral flow	761	522	4	1 194	1 600	Multilateralt flöde
<i>Per cent of GNI</i>	0.84	0.53	0.22	0.93	0.99	<i>Procent av BNI</i>

Ofde02

Source: OECD.

Statligt internationellt bistånd efter ändamål

	Denmark	Finland	Norway	Sweden	
<i>Per cent of total bilateral commitments</i>					<i>Procent av totala bilaterala åtaganden</i>
Education	9.5	8.8	9.9	5.2	Utbildning
Health	6.1	0.9	4.7	3.7	Hälsa
Population	2.3	1.0	1.5	2.8	Befolkning
Water supply and sanitation	5.2	12	0.6	2.3	Vattenförsörjning och sanitet
Government and civil society	31.4	14.9	22.8	29.9	Regeringen och det civila samhället
Other social infrastructure/service	1.8	2.7	3.4	2.3	Övrig social infrastruktur/service
Transport and communications	2.1	1.1	0.1	1.3	Transport och kommunikation
Energy	4.4	5.2	10.7	2.2	Energi
Other economic infrastructure	1.0	1.5	0.7	3.3	Annan ekonomisk infrastruktur
Agriculture, forestry, fishing	4.7	19.8	16.7	3.6	Jordbruk, skogsbruk, fiske
Industry, mining and construction	3.4	1.3	2.7	1.4	Industri, gruv- och anläggningsindustrin
Trade and tourism	2.1	2.8	0.9	1.7	Handel och turism
Multisector	6.9	13.6	7.7	11.4	Sektorövergripande
Programme assistance	7.2	0.1	5.6	5.1	Programstöd
Debt relief	0.1	..	0.0	6.6	Skuldåtgärder
Emergency aid	11.9	14.2	11.9	17.3	Katastrofhjälp

Ofde03

Source: OECD.

Foto: ImageSelect

Consumer prices

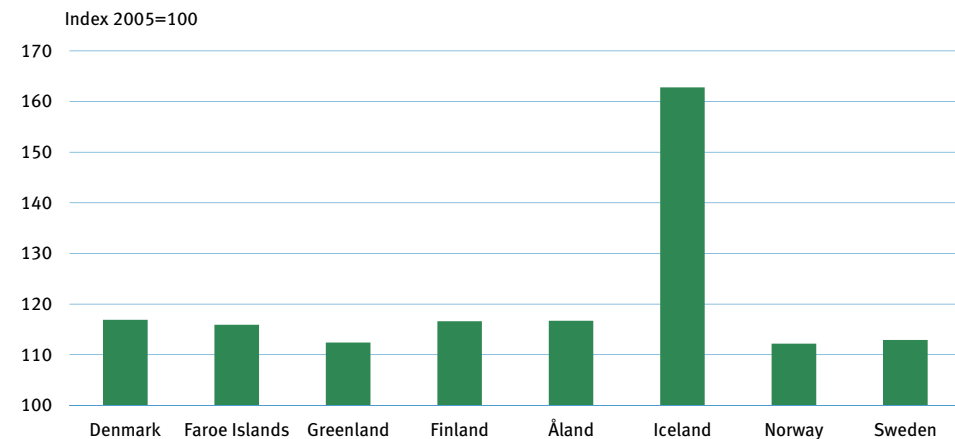
The consumer price index is an indicator of developments in the general level of prices. The consumer index is split into several different sub-indices to enable analysis of specific groups of products and services where the changes have been most significant. All the Nordic countries have experienced moderate price increases since the late 1990s. During the period from 2005, though, consumer prices have increased a lot in Iceland, by 63 per cent. Norway have had the lowest increase of all the Nordic countries during the same period – by 12 per cent.

Figure 13.6

Consumer price index. 2012

Konsumentprisindex

Pric01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Greenland: 2008 data.

Not: Finland: Inkluderar Åland. Grönland: 2008 års uppgifter.

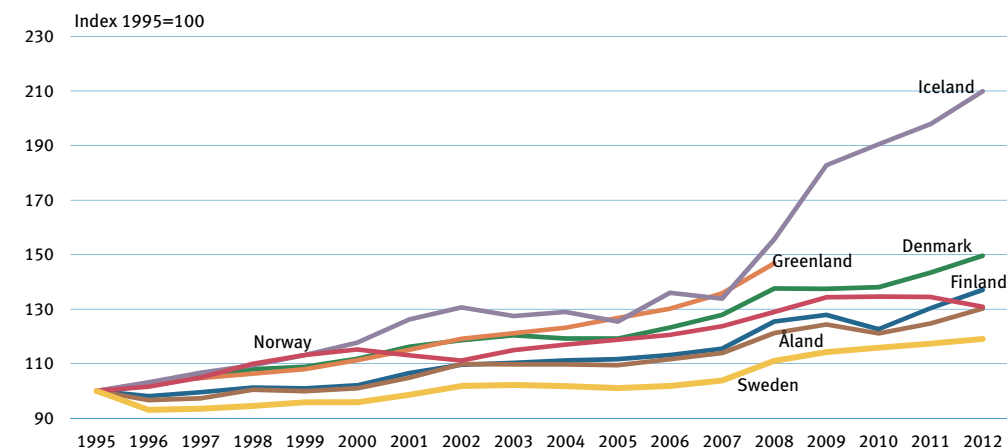
Konsumentpriser

Konsumentprisindexet är en indikator på förändringen i den allmänna prisnivån. Indexet är uppdelat i flera olika delindex för att man skall kunna analysera enskilda grupper av varor och tjänster där förändringarna varit särskilt märkbara. Alla de nordiska länderna har haft måttliga prisökningar sedan slutet av 1990-talet. Sedan 2005 har konsumentpriserna ökat mycket på Island (med 63 procent). Norge har haft den lägsta ökningen av alla de nordiska länderna under samma period, nämligen 12 procent.

Consumer price index: Food and non-alcoholic beverages

Konsumentprisindex: Livsmedel och alkoholfria drycker

Figure 13.7

Pric01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

Konsumentprisindex

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Index 2005=100</i>									<i>Index 2005=100</i>
Total	116.9	115.9	112.0	116.6	116.7	162.8	112.2	112.9	Totalt
Food and non-alcoholic beverages	125.5	119.5	119.6	122.8	119.0	167.3	110.2	117.9	Livsmedel och alkoholfria drycker
Alcoholic beverages and tobacco	131.5	123.4	108.5	131.3	131.2	177.9	124.2	128.7	Alkoholhaltiga drycker och tobak
Clothing and footwear	99.8	102.9	99.9	105.4	98.6	155.7	78.1	109.8	Kläder och skor
Housing, water, electricity, fuels	123.2	130.3	124.4	124.9	133.6	156.6	118.8	119.8	Bostäder, vatten, elektricitet, bränslen
Furnishings, household equipment	110.1	96.7	113.9	111.7	111.5	174.0	106.2	98.0	Inventarier, hushållsutrustning
Health	109.9	104.9	121.5	108.5	107.5	143.0	122.4	110.9	Hälsovård
Transport	114.7	116.7	109.7	116.0	114.8	201.9	119.8	117.5	Transport
Communications	90.9	94.1	95.2	83.4	82.8	140.8	81.4	78.9	Kommunikationer
Recreation and culture	102.2	100.0	95.2	104.7	104.3	143.6	108.4	92.0	Rekreation och kultur
Education	132.4	117.7	..	123.9	154.4	133.1	124.2	..	Utbildning
Restaurants and hotels	121.9	122.6	110.2	123.6	124.2	149.9	127.0	122.3	Restauranger och hotell
Miscellaneous goods and services	119.2	125.3	103.2	118.4	120.2	154.6	119.2	118.7	Diverse varor och tjänster

Pric01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

Foto: ImageSelect

Price levels

The price levels in the five Nordic countries for food only and for all goods and services included in the gross domestic product (GDP), respectively, are shown here. In both cases the average price level in the 27 countries who are members of the European Union is fixed at index 100 (EU27=100). The prices on which the price comparisons are based are the prices paid by the consumers, i.e. the prices including VAT and other taxes. The price level indices are calculated by means of the PPP exchange rates since the official exchange rates do not typically reflect the real differences in price levels. Specifically, price level indices are calculated as the ratio between PPP exchange rates and the official exchange rates.

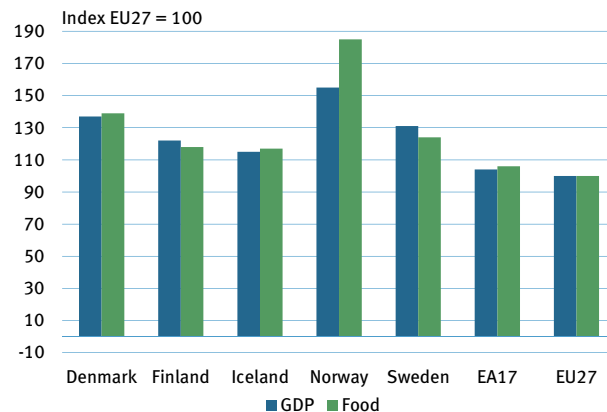
Food is particularly expensive in Norway and Denmark. In 2012, the price level of food in these two countries was 85 per cent (Norway) and 39 per cent (Denmark) higher than the EU27 average. Finland and Iceland were the least expensive Nordic countries with respect to food.

The price differences between the Nordic countries are smaller in respect of the aggregate price level, i.e. the prices of all goods and services included in GDP. Here, Iceland is the least expensive country with a 2012 price level 15 per cent higher than the EU27 average, while Norway is the most expensive with a price level 55 per cent higher than the EU27 average.

Price levels. 2012

Figure 13.8

Prisnivåer

Pris03

Source: Eurostat.

Note: EA17: The 17 member states that have adopted the euro as their common currency.

EU27: The 27 member countries of the European Union as of 1 January 2013.

Not: EA17: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta.

EU27: De 27 medlemsländerna i Europeiska unionen den 1 januari 2013.

Prisnivåer

Prisnivåer i de fem nordiska länderna för livsmedel respektive samtliga varor och tjänster som ingår i bruttonationalprodukten visas i tabell- och diagramdelen. I båda fallen är den genomsnittliga prisnivån i de 27 EU-länderna satt till 100 (EU27=100). De priser som ligger till grund för jämförelserna är de priser som konsumenterna måste betala, alltså priser inklusive moms och andra avgifter. Prisnivåindexen har beräknats med hjälp av köpkraftspariteter då de officiella valutakurserna inte avspeglar de verkliga skillnaderna i prisnivåerna. Rent konkret har prisnivåindexen beräknats som förhållandena mellan köpkraftspariteterna och de officiella valutakurserna.

Livsmedel är särskilt dyrt i Norge och Danmark. I de två länderna låg prisnivån på livsmedel år 2012 85 procent (Norge) och 39 procent (Danmark) över EU27-genomsnittet. Finland och Island var Nordens billigaste länder när det gäller livsmedel.

Prisskillnaderna mellan de nordiska länderna är mindre när det gäller den samlade prisnivån, d.v.s. priserna på samtliga varor och tjänster som ingår i BNP. Här är Island det billigaste landet med en prisnivå år 2012 som ligger 15 procent över EU27-genomsnittet, medan Norge är dyrast med en prisnivå 55 procent över EU27-genomsnittet.

GDP per capita in purchasing power

Exchange rates do not adjust for differences in price levels between the countries. Therefore, the GDP of the different countries converted into a common currency using ordinary exchange rates will not only reflect real differences in GDP (and thus also in GDP per capita), but also differences in the price levels between the countries. Converting GDP using ordinary exchange rates thus gives a misleading picture. Such converting overestimates the size of the GDP of countries with relatively high price levels and underestimates the GDP of countries with low price levels. If, on the other hand, the PPS exchange rates are used, an adjustment is made for the difference in the price levels of the individual countries. Consequently, the PPS exchange rates should be applied in converting countries' GDP into a common currency for comparing GDP and GDP per capita.

The differences in GDP per capita between the Nordic countries are reduced significantly when PPS exchange rates are applied rather than the misleading official exchange rates. In 2012, the wealth level of all Nordic countries measured by a PPS-based index for GDP per capita was above the EA17 average. Norway exceeded the EU average by as much as 81 per cent, Sweden with 19 per cent came in second.

Gross domestic product per capita. 2012

Table 13.8

Bruttonationalprodukten per person

	PPP exchange rates	Official exchange rates	
<i>Index EA17=100</i>			<i>Index EA17=100</i>
Denmark	116	154	Danmark
Finland	106	125	Finland
Iceland	104	116	Island
Norway	181	272	Norge
Sweden	119	151	Sverige
France	100	109	Frankrike
Germany	114	114	Tyskland
Italy	92	90	Italien
Netherlands	119	126	Nederländerna
Poland	61	35	Polen
United Kingdom	103	107	Storbritannien
Estonia	64	45	Estland
Latvia	54	35	Lettland
Lithuania	65	39	Litauen
EA17	100	100	EA17
EU27	93	90	EU27
United States	143	141	USA
Japan	96	117	Japan

Pric04

Source: Eurostat.

Note: *Latvia* and *Japan*: 2011 data. *EA17*: The 17 member states that have adopted the euro currency as their sole legal tender. *EU27*: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: *Lettland* och *Japan*: 2011 års uppgifter. *EA17*: De 17 europeiska länderna som har infört euron som gemensam valuta. *EU27*: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

BNP i köpkraft

De vanliga valutakurserna korrigerar, som nämnts, normalt inte skillnaderna i prisnivåer mellan länderna på ett korrekt sätt. Därför kommer de olika ländernas BNP, omräknade till en gemensam valuta genom användning av vanliga valutakurser, inte bara att avspegla verkliga skillnader i BNP (och därmed också BNP per invånare), utan också skillnader i prisnivåer mellan länderna. Att räkna om BNP genom användning av vanliga valutakurser ger därför en missvisande bild. En sådan omräkning övervärderar storleken av BNP för länder med relativt höga prisnivåer och undervärderar BNP i länder med låga prisnivåer. Används däremot PPS, korrigeras skillnader i ländernas prisnivåer. Därför bör PPS användas vid omräkning av olika länders BNP till en gemensam valuta när avsikten är att jämföra ländernas BNP och BNP per invånare.

Skillnaderna mellan de nordiska ländernas BNP per invånare blir betydligt mindre när man använder PPS i stället för de officiella valutakurserna. Samtliga nordiska länders välståndsnivå, mätt genom ett PPS-baserat index för BNP per invånare, låg år 2012 över EA17-genomsnittet. Norge låg hela 81 procent över EA17-genomsnittet, Sverige med 19 procent kom på andra plats.

Växelkurser. Priset på euro och US dollar mätt i de nordiska ländernas valutor

	Danish krone	Finnish mark/euro	Icelandic krona	Norwegian krone	Swedish krona	
<i>Average value of 1 euro</i>						<i>Genomsnittligt värde av 1 euro</i>
1990	7.8737	4.8640	74.2900	7.9660	7.5202	1990
1995	7.2460	5.6440	83.7500	8.2858	9.3319	1995
2000	7.4537	1.0000	72.6100	8.1109	8.4465	2000
2005	7.4519	1.0000	78.1350	8.0073	9.2849	2005
2012	7.4438	1.0000	160.7343	7.4700	8.7053	2012
<i>Average value of 1 USD</i>						<i>Genomsnittligt värde av 1 USD</i>
1990	6.1853	3.8233	58.3100	6.2544	5.9100	1990
1995	5.6053	4.3658	64.7800	6.3369	7.1300	1995
2000	8.0903	0.9236	78.8700	8.8058	9.1718	2000
2005	6.0034	1.2441	62.8579	6.4450	7.4775	2005
2012	5.7972	1.2848	125.0498	5.8210	6.7754	2012

Pric02

Source: Central Bank of Denmark, Norway and Iceland, Bank of Finland and Sweden.

Foto: ImageSelect

Share prices

The generally sound economic development of the Nordic countries is also reflected in increased share prices. From 2003 to the spring of 2007, share prices increased markedly in all Nordic countries – and definitely more than in the remaining West European countries. The increase happened after a considerable decrease in especially technological shares from 2000 to 2003.

From the end of 2007, Nordic shares have decreased drastically as a result of the general crisis in the world economy. However, there was a turning point in 2009 with a general tendency to rising share prices.

Aktiekurser

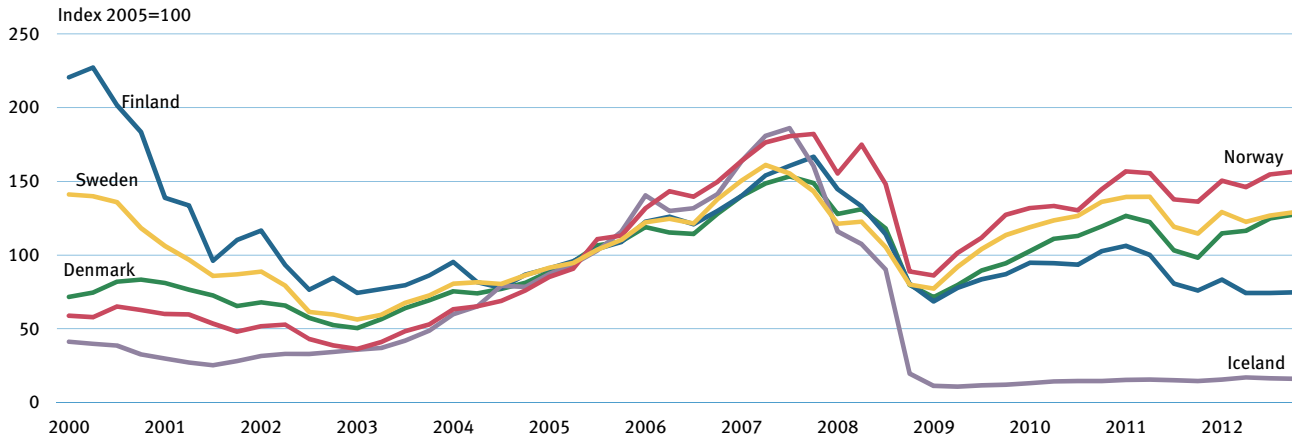
Den allmänt goda ekonomiska utvecklingen i de nordiska länderna har också resulterat i stigande aktiekurser. Från 2003 och fram till våren 2007 gick aktiekurserna upp markant i hela Norden – och klart mer än i de övriga västeuropeiska länderna. Kursökningen kom efter betydande fall åren 2000 till 2003 i synnerhet inom aktierna i teknologiföretag.

Sedan slutet av 2007 har alla de nordiska aktiekurserna fallit som ett resultat av den ekonomiska krisen. Under 2009 nåddes dock en vändpunkt följt av allmänt stigande aktiekurser.

Share prices

Figure 13.9

Aktiekurser

Shar01

Source: OECD Main Economic Indicators.

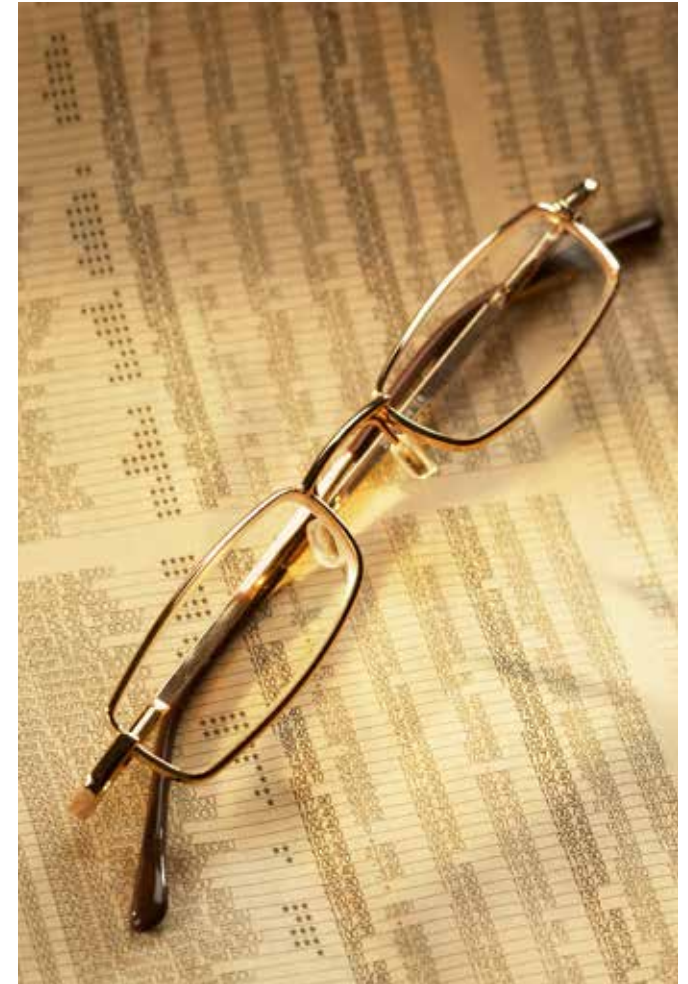

Foto: ImageSelect

Interest rate development

In the recent 15 years, the interest rate has decreased in the Nordic countries – with Iceland as an exception. In 1990, the long-term interest rate, which is of importance to business investments and to the financing of dwellings, had a level of about 11 per cent in Denmark and Norway and one of about 13 per cent in Finland and Sweden. In 2005, the interest rate had dropped to about 3–4 per cent in Denmark, Finland, Norway and Sweden. After a few years with a slightly higher interest rate, it was in the beginning of 2009 again 3–4 per cent in these countries. The interest rates are in 2012 just around or below 2 per cent in the Nordic countries. This is a historically low interest rate.

Iceland is the exception, and here the interest rate of non-indexed 5-year bonds reached its lowest level of 6 per cent already in 2003. Since 2003, the Icelandic interest rates moved upwards as a result of the financial crisis in Iceland. The interest rate was as high as 13.1 per cent in the fourth quarter of 2008. Since the beginning of 2009 the interest rate has fallen but still fluctuated and by the end of 2012, the Icelandic interest rate was close to 6 per cent – still well above the rest of the Nordic countries.

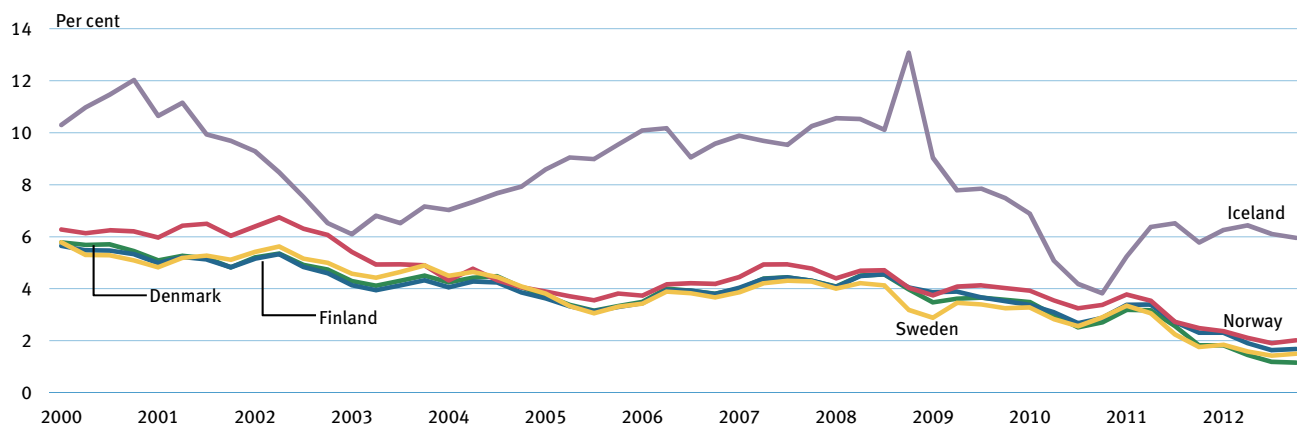
Ränteutvecklingen

Räntan har de senaste 15 åren fallit i de nordiska länderna – med undantag för Island. Den långa räntan, som är viktig för näringslivets investeringar och för finansiering av bostäder, låg 1990 på en nivå omkring 11 procent i Danmark och Norge samt på omkring 13 procent i Finland och Sverige. År 2005 hade räntan fallit till 3–4 procent i Danmark, Finland, Norge och Sverige. Under de senaste åren har räntan stigit något, men i början av 2009 var den igen ungefär 3–4 procent i dessa länder. Räntorna har fortsatt att falla och är 2012 just kring eller under 2 procent i de nordiska länderna. Det är en historiskt låg ränta.

Long term interest rates

Figure 13.10

Långfristig ränta

Shar02

Source: OECD Main Economic Indicators.

Agriculture, forestry and fishery

Jordbruk, skogsbruk och fiske

The primary sector comprising agriculture, forestry and fishery only accounts for a small part of total employment in the Nordic countries: from 2.1 per cent of employment in Sweden to 5.9 per cent of employment in Iceland. However, the sector indirectly forms the basis for a considerable part of production and employment. This is partly due to the fact that products from agriculture, forestry and fishery are used as raw materials in manufacturing and in other industries. And partly due to the fact that the capital-intensive primary sector requires many goods and services from other sectors. For example agricultural machinery, wood-cutting equipment, fishing vessels etc., as well as maintenance and services incidental to this machinery and equipment.

The primary sector also – both directly and indirectly – accounts for substantial exports in the Nordic countries. For example, two-thirds of all Danish agricultural products are exported. In Sweden and Finland – and to a smaller extent in Norway – forestry and the associated industries – wood industry and paper industry – account for a considerable share of total exports. In Norway, fishery plays a major role, and in Iceland, the Faroe Islands and Greenland fishery is by far the dominant industry, both with respect to production and exports.

Basnäringarna, jordbruk, skogsbruk och fiske, står i dag för en anspråkslös del av den samlade sysselsättningen i de nordiska länderna: från 2,1 procent i Sverige till 5,9 procent på Island. Indirekt utgör emellertid dessa näringar grunden för en mycket betydande produktion och sysselsättning. Dels därför att produkterna från jordbruk, skogsbruk och fiske ingår som råvaror i industrin och andra näringar, dels därför att basnäringarna, som är mycket kapitalkrävande, har behov av många varor från andra näringsgrenar, t.ex. lantbruksmaskiner, skogsmaskiner, fiskebåtar m.m. samt underhåll och service för all denna utrustning.

Basnäringarna svarar också, både direkt och indirekt, för en ansevärd export i Norden. I Danmark exporterar jordbruket två tredjedelar av sin produktion till utlandet. I Sverige och Finland, samt i mindre omfattning i Norge, är det skogsbruket och de anknutna näringsgrenarna, trä- och pappersindustri, som utgör en betydande del av den samlade exporten. I Norge spelar fisket en betydande roll och på Island, Färöarna och Grönland är det den helt dominerande näringen, såväl när det gäller produktion som export.

Foto: ImageSelect

Agriculture

The primary agricultural areas in the Nordic countries are found in Denmark, southern Sweden and a belt extending from south-western Finland through central Sweden. Agriculture in the Nordic countries is characterized by a high degree of regulation – previously pursuant to national law, now pursuant to EU regulations, as the three main agricultural countries in the North, Denmark, Finland and Sweden, are members of the European Union.

For many years, the structural development has been moving towards fewer and larger holdings. In the Nordic countries, arable land is used for two main purposes: food production or the production of fodder for animals. In Denmark more than half of the arable land (61 per cent) is used for grain production – some for direct human consumption, some for animal consumption. In Finland, which comes second, it is 51 per cent. In Sweden, 38 per cent of the arable land is used for grain production and in Norway 36 per cent. In the other Nordic countries, hay and fodder production predominate. Barley and wheat are the main grains in all the Nordic countries. In Finland, Åland, Norway and Sweden, oats also play a major role.

Jordbruk

De huvudsakliga jordbruksområdena i de nordiska länderna finns i Danmark, i södra Sverige och i ett bälte som sträcker sig från sydvästra Finland genom centrala Sverige. Jordbruket i de nordiska länderna kännetecknas av hård reglering – tidigare på grund av inhemska lagar, nu på grund av EU-reglering, eftersom de tre viktigaste jordbruksländerna i Norden, d.v.s. Danmark, Finland och Sverige, är medlemmar i den Europeiska unionen.

Under många år har strukturförändringen rört sig mot färre och större jordbruksföretag. I de nordiska länderna används åkermarken för produktion av livsmedel och djurfoder. I Danmark används mer än hälften (61 procent) av åkermarken till spannmålsproduktion – dels för direkt konsumtion av människor, dels till djurfoder. I Finland, som ligger nästhögst, är det 51 procent. I Sverige brukas 38 procent av åkermarken också i första hand för spannmålsproduktion och i Norge 36 procent. I de andra nordiska länderna dominerar hö- och foderproduktionen. Korn och vete är huvudgrödorna i alla nordiska länder. I Finland, Norge, Sverige och på Åland spelar även havre en stor roll.

Foto: ImageSelect

Produktion av grödor och spannmål

	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
1 000 tonnes							1 000 ton
Crops							Grödor
Potatoes	1 664	490	15	10	298	805	Potatis
Sugar beets	2 649	399	5	-	..	2 493	Sockerbeter
Fodder beets	266	..	-	-	..	..	Foderbeter
Ley and other fodder crops	27 259	7 814	..	345	2 616	4 752	Vall och andra foderväxter
Oleiferous plants	485	73	1	-	11	321	Oljeväxter
Grain							Spannmål
Total	9 460	3 659	13	16	1 070	4 767	Totalt
Wheat	4 525	887	3	-	235	2 289	Vete
Rye	384	64	1	-	5	140	Råg
Barley	4 059	1 581	3	15	550	1 702	Korn
Oats	303	1 073	6	1	225	731	Havre
Mixed grain	115	53	0	0	..	94	Blandsäd

Agri04 and Agri05

Source: National statistical institutes, Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry, Finland, and the Swedish Board of Agriculture.

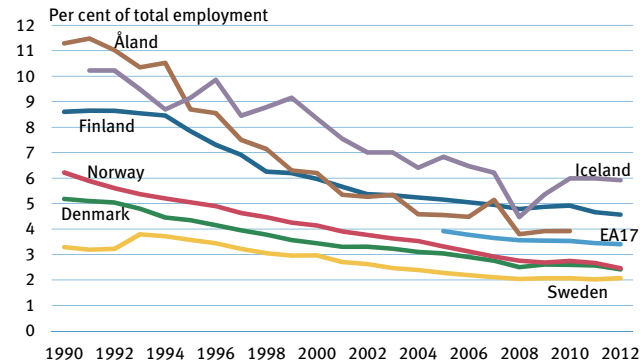
Note: Åland and Sweden: Data for sugar beets refer to 2011.

Not: Åland and Sverige: Uppgifter för sockerbeter avser 2011.

Agriculture, forestry and fishery

Figure 14.1

Jordbruk, skogsbruk och fiske

Naac08

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Foto: ImageSelect

Forestry

The forest is a major resource in Finland and Sweden and, to a lesser extent, in Norway. It is only a very limited resource in Denmark. Greenland and the Faroe Islands have no natural forests because of the climate, but they do have smaller planted forests.

There is a considerable production of wood for industrial use in Finland and Sweden. For example, Finland and Sweden together represent 12.8 per cent of the world production of wood pulp, which is a major export item for these two countries.

Skogsbruk

Skogen är en stor resurs i Finland och Sverige och, i mindre utsträckning, i Norge. I Danmark är skogen endast en begränsad resurs. Grönland och Färöarna har inga naturliga skogar på grund av klimatet, men de har mindre planterade skogar.

Det finns en avsevärd produktion av virke för industribruk, särskilt i Finland och Sverige. Exempelvis står Finland och Sverige tillsammans för 12,8 procent av världsproduktionen av pappersmassa som är en stor exportprodukt för dessa två länder.

Production of forest products. 2011

Table 14.2

Produktion av träprodukter

	Denmark	Finland	Norway	Sweden	
<i>1 000 cubic meter</i>					<i>1 000 kubikmeter</i>
Industrial roundwood	1 468	45 526	8 506	66 203	Industriellt rundvirke
Saw logs and veneer logs	779	19 641	4 336	34 500	Sågtimmer och fanerstock
Wood-based panels	456	1 352	520	648	Träpanel
<i>1 000 tonnes</i>					<i>1 000 ton</i>
Wood pulp	4	10 362	1 912	11 858	Pappersmassa
Paper and paperboard	423	11 329	1 492	11 498	Papper och papp
<i>Per cent of world production</i>					<i>Procent av världsproduktionen</i>
Industrial roundwood	0.1	2.9	0.5	4.2	Industriellt rundvirke
Saw logs and veneer logs	0.1	2.3	0.5	4.0	Sågtimmer och fanerstock
Wood-based panels	0.2	0.5	0.2	0.2	Träpanel
Wood pulp	-	6.0	1.1	6.8	Pappersmassa
Paper and paperboard	0.1	2.8	0.4	2.9	Papper och papp

Fore07

Source: FAO.

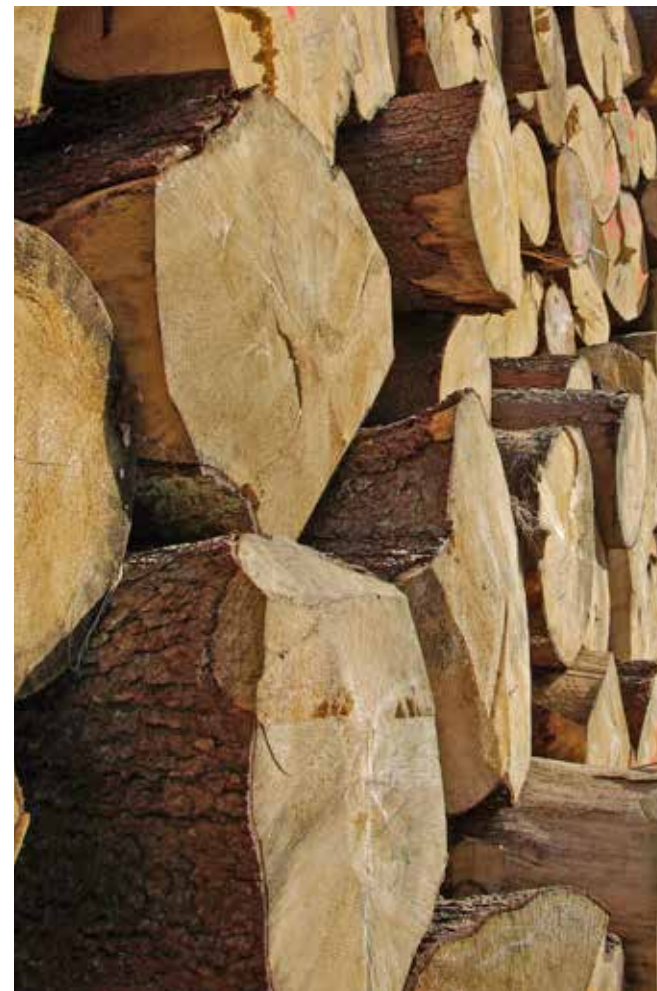

Foto: ImageSelect

Fishery

In the three largest Nordic fishing nations, Denmark, Iceland and Norway, codfish and herring for consumption dominate the catch. Mackerel has always been an important fish for consumption in Norway. In Norway and Iceland, a large quantity of capelin is caught, which is both used for consumption and as raw material for the oil and fish meal industry. In Denmark, it is mainly sand eel and sprat that is used in the oil and fish meal industry.

For the Faroe Islands, Greenland and Iceland, fishery is the hub of the economy, but fishery also has a measurable impact on the national budget in Denmark and Norway. In Greenland, almost 90 per cent of the export value stems from fishing and in the Faroe Islands close to 91 per cent. In Iceland, the percentage is 42 and, in Denmark and Norway respectively, about 3 per cent and 6 per cent. Cod is the most valuable and important catch for Denmark, Iceland and Norway.

Fish farming is especially important in Norway, where the production of salmon is predominant. Rainbow trout is farmed in all the Nordic countries except in Greenland. Eels in greater volumes are only farmed in Denmark.

Fiske

I de tre största nordiska fiskerionationerna, Danmark, Island och Norge, domineras fångsten av torsk och sill för konsumtion. Makrill har alltid varit en viktig fisk för konsumtion i Norge. Norge och Island fångar en stor kvantitet lodda, som både används för konsumtion och som råmaterial i olje- och fiskmjölsindustrin. I Danmark är det huvudsakligen tobis och skarpsill som används i olje- och fiskmjölsindustrin.

För Färöarna, Grönland och Island är fisket basen i ekonomin. Fisket har också en mätbar inverkan på den nationella budgeten i Danmark och Norge. På Grönland kommer nästan 90 procent av exportvärdet från fisket och på Färöarna nära 91 procent. För Island är procenttalet 42 procent och i Danmark och Norge 3 respektive 6 procent. Torsk är den mest värdefulla och viktiga fångsten för Danmark, Island och Norge.

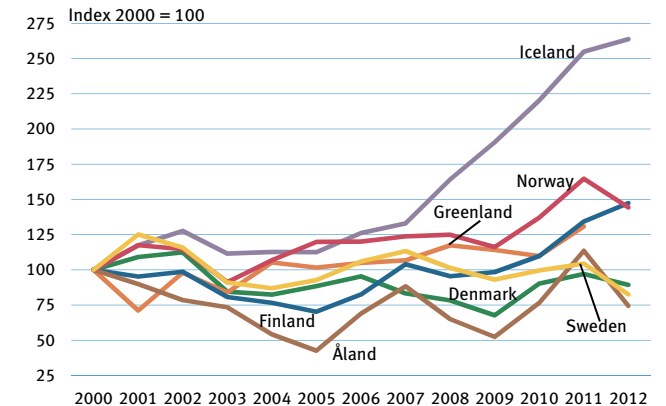
Fiskodling är särskilt viktigt i Norge, där laxodling dominerar. Regnbågslax odlas i alla de nordiska länderna utom på Grönland, ål dock i större volymer endast i Danmark.

Foto: ImageSelect

Value of catches of fish
Värde av fiskefångst

Figure 14.2

Fish02

Source: Danish Directorate of Fisheries, Greenland Fisheries Licence Control Authority, Statistics Faroe Islands, Finnish Game and Fisheries Research Institute, Statistics Åland, Fisheries Association of Iceland, Norwegian Directorate of Fisheries and Swedish Board of Fisheries.

Årliga kommersiella fångster av fisk, värde och mängd

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Million euro</i>									<i>Milj. euro</i>
Total	392.1	..	101.7	35.7	2.4	990.9	1 881.0	90.5	Totalt
Flat fishes	53.6	..	35.8	0.1	0.0	65.9	51.7	1.8	Plattfisk
Codfishes	75.5	..	6.5	1.8	1.4	479.6	937.0	20.0	Torskfisk
Other sea water fishes	184.3	..	7.4	24.8	0.2	419.7	789.1	36.4	Annan havsfisk
Crustaceans and molluscs	73.8	..	52.0	..	0.0	25.8	103.2	27.1	Kräftdjur och blötdjur
Freshwater fishes	4.8	..	0.1	9.0	0.7	-	..	5.2	Sötvattensfisk
<i>1 000 tonnes</i>									<i>1 000 ton</i>
Total	503.1	355.0	103.6	132.9	2.4	1 448.5	2 135.5	150.4	Totalt
Flat fishes	28.8	3.2	23.4	0.1	0.0	24.1	16.7	0.7	Plattfisk
Codfishes	66.0	117.7	11.2	1.7	1.0	390.0	852.0	15.5	Torskfisk
Other sea water fishes	355.2	223.7	11.9	126.1	1.1	1 021.5	1 150.4	128.8	Annan havsfisk
Crustaceans and molluscs	52.5	10.3	57.0	..	..	13.0	116.2	3.2	Kräftdjur och blötdjur
Freshwater fishes	0.6	..	0.1	5.1	0.2	-	0.3	2.1	Sötvattensfisk

Fish02

Source: Danish Directorate of Fisheries, Greenland Fisheries Licence Control Authority, Statistics Faroe Islands, Finnish Game and Fisheries Research Institute, Statistics Åland, Fisheries Association of Iceland, Norwegian Directorate of Fisheries and Swedish Board of Fisheries.

Note: Finland: Includes Åland. Faroe Islands and Greenland: 2011 data.

Not: Finland: Inkluderar Åland. Färöarna och Grönland: 2011 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Science and technology

Vetenskap och teknologi

Research and development (R&D) comprises creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society, and the use of this stock of knowledge to devise new applications. The purpose of statistics on R&D is to estimate resources devoted to this activity in all sectors – in particular, science and industry. In addition the statistics also try to measure the output from investments in R&D.

New information and communication technologies (ICT) started to enter into people's everyday life in the latter part of the 1990s. Mobile phones, computers and the Internet opened up new channels of communication. In several studies it has been shown that the Nordic countries have been in the forefront of the ICT penetration and use. Almost everybody now has access to the Internet – both enterprises and households.

Forskning och utveckling (FoU) omfattar skapande arbete som bedrivs på ett systematiskt sätt för att höja den totala kunskapsnivån, bland annat kunskap om människan, kulturen och samhället, samt användning av dessa kunskaper till nya tillämpningar. Syftet med statistik över forskning och utveckling (FoU) är att uppskatta de resurser som avsätts till dessa aktiviteter i alla sektorer, i synnerhet vetenskap och industri. Dessutom försöker statistiken mäta vad som kommer ut av investeringarna i FoU.

I den senare delen av 1990-talet började ny informations- och kommunikationsteknologi (IKT) träda in i människors vardagsliv. Mobiltelefoner, datorer och Internet öppnade nya kanaler för kommunikation. I flera studier har man visat att de nordiska länderna har varit ledande i användning av IKT. Nästan alla har nu tillgång till Internet – både företag och hushåll.

Foto: ImageSelect

Research and development

In relative terms, the Nordic countries spend more resources on R&D than other West European countries. The 27 countries in the EU spend 2.0 per cent of their gross domestic product (GDP) on research and development, while Finland spends 3.8 per cent, Sweden 3.4 per cent and Denmark as well as Iceland around 3.1 per cent.

Only Norway is below the EU27 average with 1.7 per cent of GDP. On the other hand, Norway's GDP is extraordinarily high due to the country's oil and gas revenue, and if the Norwegian

R&D expenses are calculated as euro per person, they are higher than the R&D expenses per person in EU27. While the R&D expenses in EU27 and in Norway have constituted an unchanged proportion of GDP since the mid-1990s, the R&D expenses in the other Nordic countries have typically increased.

Forskning och utveckling

De nordiska länderna använder relativt sett mera resurser på FoU än de övriga länderna i Västeuropa. De 27 länderna i EU använder 2,0 procent av bruttonationalprodukten (BNP) till

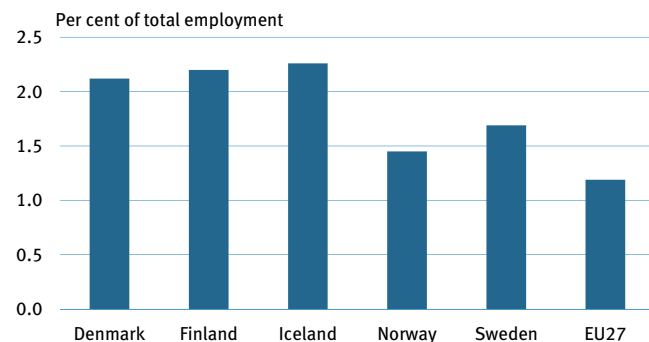
forskning och utveckling, medan Finland använder 3,8 procent, Sverige 3,4 procent samt Danmark och Island kring 3,1 procent.

Bara Norge ligger med sina FoU-utgifter på 1,7 procent av BNP under EU27-genomsnittet. Å andra sidan är Norges BNP tack vare landets olje- och gasintäkter ovanligt hög, och mäter man i stället de norska FoU-utgifterna i euro per capita, är de högre än FoU-utgifterna per capita i EU27. Medan FoU-utgifterna i länderna i EU27 och i Norge sedan mitten av 90-talet har legat på en oförändrad andel av BNP, har FoU-utgifterna i de andra nordiska länderna i allmänhet ökat.

R&D staff, full time equivalent. 2011

Figure 15.1

FoU-personal

Rede04

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: Iceland: 2009 data. EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: Island: 2009 års uppgifter. EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Foto: ImageSelect

Total R&D expenditure

Table 15.1

Totala FoU-utgifter

	2005	2007	2009	2011	
Per cent of GDP					Procent av BNP
Denmark	2.46	2.58	3.16	3.09	Danmark
Finland	3.48	3.47	3.94	3.78	Finland
Iceland	2.77	2.68	3.11	..	Island
Norway	1.51	1.59	1.78	1.70	Norge
Sweden	3.56	3.40	3.60	3.37	Sverige
EU27	1.82	1.85	2.02	2.03	EU27

Rede01

Source: Eurostat.

Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Statlig FoU-finansiering efter ändamål

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	EU27	
<i>Million euro (PPS)</i>							<i>Milj. euro (PPS)</i>
Total	1 824.7	1 643.6	87.0	1 973.3	2 473.4	88 100.4	Totalt
<i>Per cent</i>							<i>Procent</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
Exploration and exploitation of the earth	0.4	1.4	1.7	1.6	0.7	1.8	Utforskning och exploatering av jorden
Environment	1.9	1.6	3.9	2.6	1.9	2.6	Miljö
Exploration and exploitation of space	1.1	1.6	..	2.3	0.3	5.8	Utforskning och exploatering av rymden
Transport, telecommunication and other infrastructures	0.8	1.8	2.3	1.8	4.6	3.0	Transport, telekommunikation och annan infrastruktur
Energy	3.7	11.1	0.5	3.1	5.3	4.1	Energi
Industrial production and technology	9.2	18.2	1.3	8.6	2.3	9.8	Industriell produktion och teknologi
Health	1.2	5.2	7.9	15.3	1.4	8.6	Hälsa
Agriculture	2.8	4.8	17.7	7.0	1.6	3.5	Jordbruk
Education	2.6	0.3	..	0.9	0.2	1.2	Utbildning
Culture, recreation, religion and mass media	1.8	0.5	..	0.9	0.2	1.0	Kultur, rekreation, religion och massmedia
Political and social systems, structures and processes	2.3	4.9	14.9	6.0	2.6	3.2	Politiska och sociala system, strukturer och processer
General research financed from GUF ¹⁾	45.8	29.0	0.0	33.5	49.1	33.3	Allmän vetenskaplig forskning finansierad via universitetsmedel
General research financed from other sources than GUF ¹⁾	17.1	16.9	49.8	12.1	20.9	17.4	Annan civil forskning finansierad genom andra källor än universitetsmedel
Defence	0.3	2.6	..	4.4	7.8	4.7	Försvar

□ Rede11

Source: Eurostat.

Note: ¹⁾ GUF: General university funding. PPS: Purchasing Power Standards which eliminates the differences in price levels between the countries. Sweden: 2011 data. EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013. 2011 data.

Note: ²⁾ GUF: Universitetsmedel. PPS: Purchasing Power Standards – Köpkraftspariteter som eliminerar skillnader i prisnivå mellan länderna. Sverige: 2011 års uppgifter. EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013. 2011 års uppgifter.

Focus on climate, energy and the environment

In 2008, the Nordic Council of Ministers launched a Nordic top class research initiative in climate, energy and the environment. This top class research initiative is currently the largest single research and innovative initiative within the Council of Ministers and is now running in its fifth year.

The top class research initiative is a contribution from the Nordic countries to solve the global climate crisis, and at the same time strengthen the Nordic region within research and innovation. The initiatives will focus on the areas of climate and energy research, where the Nordic countries have common interests, and the Nordic countries can contribute with solutions internationally.

Klimat, energi och miljö i fokus

Under 2008 igångsatte Nordiska ministerrådet ett nordiskt toppforskningsinitiativ inom klimat, energi och miljö. Toppforskningsinitiativet är i dag den största enskilda forskningen och det mest nyskapande initiativet inom Nordiska minister-rådet och är nu inne på sitt femte år.

Genom toppforskningsinitiativet bidrar de nordiska länderna till att försöka lösa den globala klimatkrisen och samtidigt stärks Norden som region för forskning och innovationer. Satsningen ska fokusera på de områden inom klimat- och energiforskning där de nordiska länderna har gemensamma intressen och där Norden kan bidra med lösningar internationellt.

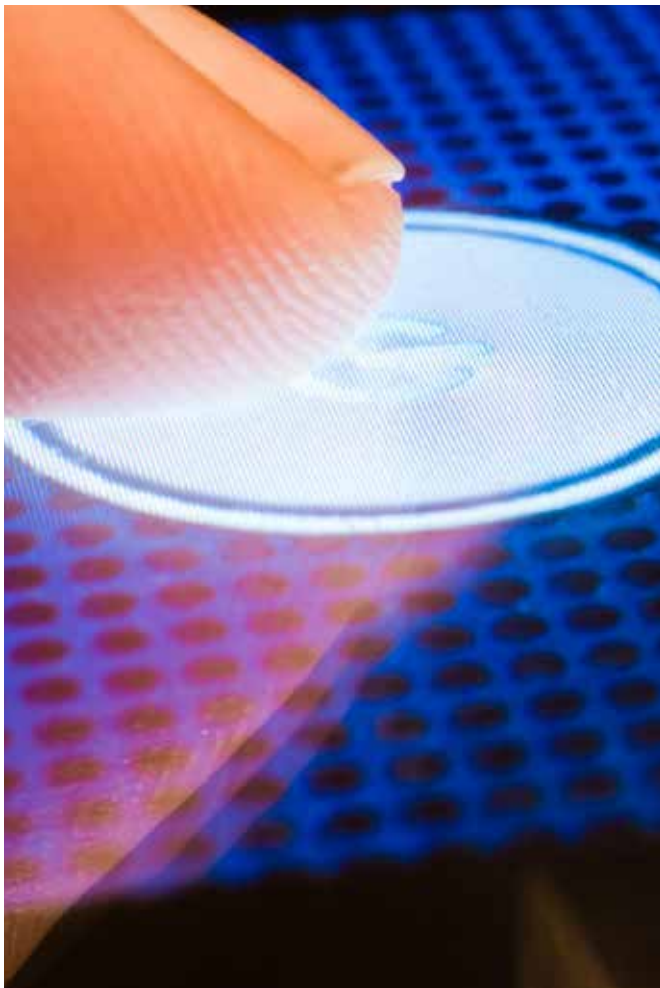

Foto: ImageSelect

Research and development expenses

The major part of the expenses that the government spends on R&D is used by private enterprises in all the Nordic countries. The rest of the R&D activities take place at universities and other institutions of higher education as well as in other public institutions.

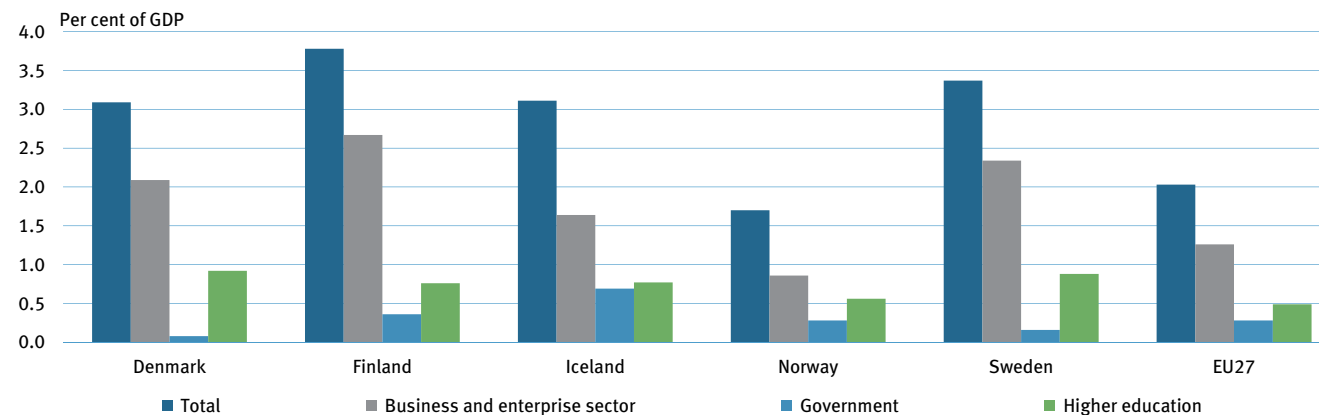
FoU-utgifter

Den största delen av utgifterna, som den offentliga sektorn spenderar på FoU används av privata företag i alla de nordiska länderna. Övriga FoU-aktiviteter äger rum på universiteten och andra högre läroanstalter samt i offentlig regi i övrigt.

Government expenditure on R&D by performing sector. 2011

Figure 15.2

Offentliga sektorns FoU-utgifter efter spenderande sektor

Rede01

Source:

Note: Iceland: 2009 data. The private non-profit sector is included in Government. EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: Island: 2009 års uppgifter. Den privata icke-vinstdrivande sektorn ingår i offentliga sektorn. EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Output from investments in R&D

The number of patents and the number of PhD graduates give an idea of the output of the investment in research and development, but do not by far give the full output-picture.

The number of patents shown here comprises direct European applications filed through the European Patent Organisation (EPO) and international applications (PCT) entering the European phase. Sweden both filed and received the highest number of patents among the Nordic countries.

Finland and Sweden have the highest numbers of PhD graduates. In all countries there are more male PhD graduates than female, setting aside Finland where the women have outnumbered the men.

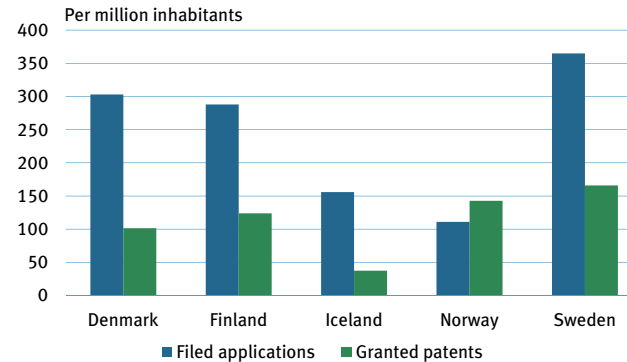
$$+bx + c = 0$$
$$a^2 - b^2 = a^2 - 2ab + b^2$$
$$\alpha + \cos^2 \alpha = 1$$
$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$
$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$$

Foto: ImageSelect

Patents. 2012

Figure 15.3

Patent

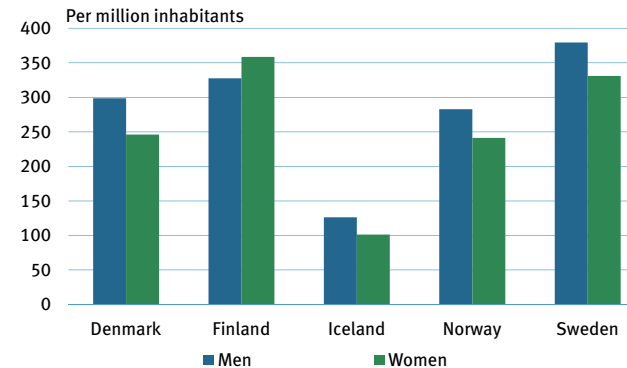
Pate01

Source: European Patent Office.

PhD graduates. 2011

Figure 15.4

Filosofie doktorer

Phdg01

Source: Eurostat.

Resultat av investeringar i FoU

Antalet patent och antalet doktorer ger en bild av resultatet av det man investerar i forskning och utveckling, men de ger absolut inte hela bilden.

Antalet patent omfattar här europeiska ansökningar som lämnats direkt till den europeiska patentorganisationen (EPO) och internationella ansökningar (PCT) som är inne i den europeiska fasen. Sverige både sökte och fick det högsta antalet patent bland de nordiska länderna.

Finland och Sverige har det högsta antalet doktorer. I alla länder är där flera manliga doktorer än kvinnliga utom i Finland, där kvinnorna är fler än männen.

Did you know that ... in 1960 there were 230 telephones per 1 000 inhabitants in the Nordic countries. In 2011 there were 1 458 mobile phone subscriptions per 1 000 inhabitants.

Visste du att ... år 1960 fanns det 230 telefoner per 1 000 invånare i de nordiska länderna. År 2012 fanns det 1 458 mobiltelefonabonnemang per 1 000 invånare.

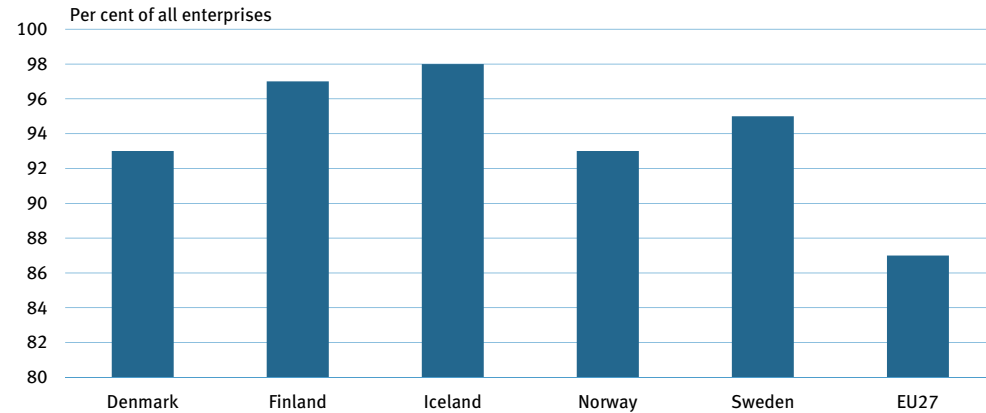
Interaction with public authorities via the Internet

The most frequent type of interaction with public administrations for individuals over the Internet is to obtain information. Except in Iceland where returning completed forms is the most frequent type of interaction. The level of interaction with the public authorities via the Internet is higher for both individuals and enterprises in all the Nordic countries compared to both EA17 and EU27. Enterprises generally have a higher interaction frequency than individuals.

Interaction of enterprises with public authorities via the Internet. 2011

Figure 15.5

Företags samspel med offentliga myndigheter via Internet

Digi02

Source: Eurostat.

Note: Enterprises do not include the financial sector or enterprises with less than 10 employees. EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: Företag inkluderar inte den finansiella sektorn eller företag med färre än 10 anställda. EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

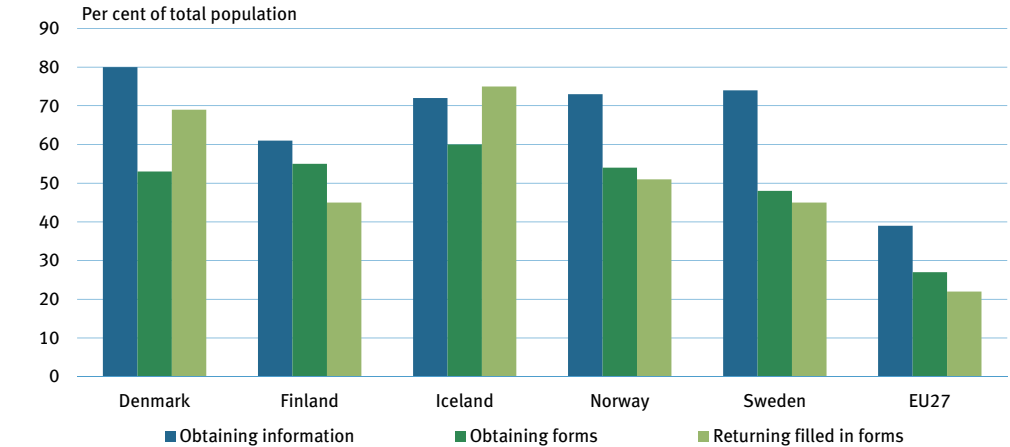
Samverkan med myndigheter via Internet

Den vanligaste typen av interaktion privatpersoner har med offentliga förvaltningar över Internet är att inhämta information, utom på Island där återlämning av ifyllda blanketter är den vanligaste typen av interaktion. Graden av samverkan med offentliga myndigheter via Internet är högre för både privatpersoner och företag i hela Norden jämfört med både EA17 och EU27. Företagen har generellt en högre interaktionsfrekvens än privatpersoner.

Interaction of individuals with public authorities via the Internet. 2012

Figure 15.6

Privatpersoners samspel med offentliga myndigheter via Internet

Digi01

Source: Eurostat.

Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Access to the Internet and homepages

Iceland is in the lead when it comes to access to ICT at home. More than nine out of ten have access to the Internet and broadband access. In Finland, where the share is lowest 87 per cent have access to the Internet and 85 per cent have broadband access.

Tillgång till Internet och hemsidor

Island är i täten när det gäller tillgång till IKT i hemmen. Mera än nio av tio har tillgång till dator och Internet. I Finland, som ligger lägst har 87 procent tillgång till Internet och 85 procent har tillgång till bredband.

The number of Internet users

People between 16 and 74 in all the Nordic countries are more frequent Internet users than people in the EA or EU27. From 90 per cent in Finland to 96 per cent in Norway are frequently on the Internet.

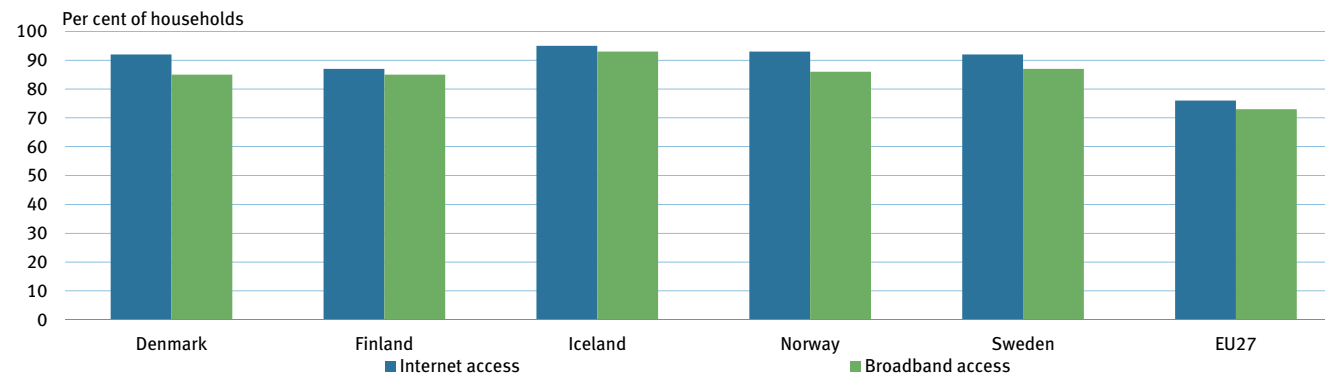
Användning av Internet

Befolkningen mellan 16 och 74 år i alla de nordiska länderna använder Internet oftare än befolkningarna i både EA och EU27. Från 90 procent i Finland till 96 procent i Norge använder Internet regelbundet.

Access to ICT at home. 2012

Figure 15.7

Tillgång till IKT hemma

Info06

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Internet use

Table 15.3

Användning av Internet

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	EU27	
<i>Per cent of 16–74 years old population</i>							<i>Procent av befolkningen 16–74 år</i>
<i>Within the last 3 months</i>							<i>Under de senaste 3 månaderna</i>
2003	71	66	77	81	75	45	2003
2012	92	90	93	96	95	74	2012
<i>At least once a week</i>							<i>Åtminstone en gång i veckan</i>
2003	64	58	75	66	69	36	2003
2012	89	88	95	93	91	70	2012

Info07

Source: Eurostat.

Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

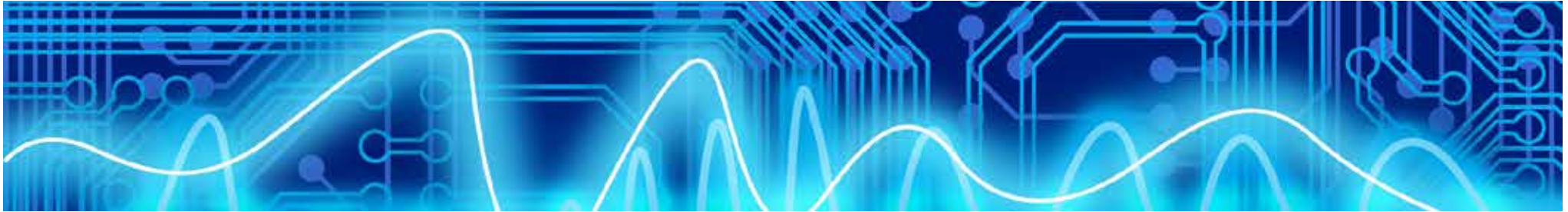
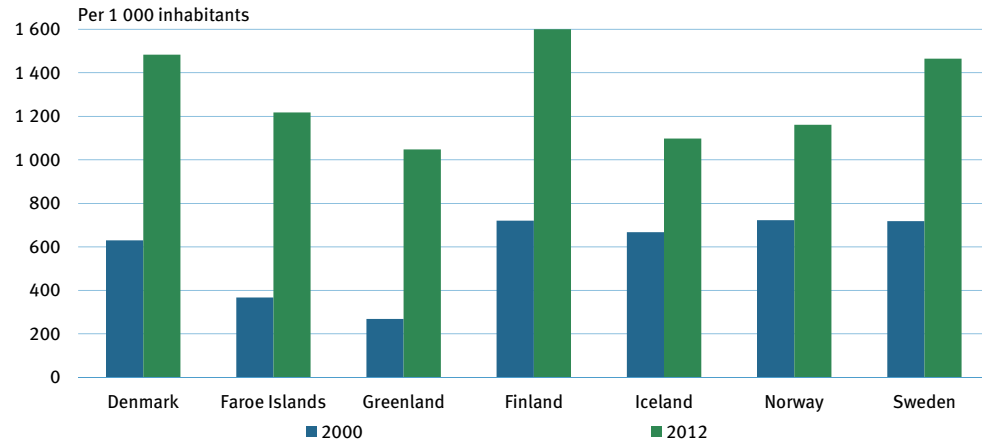

Foto: ImageSelect

Mobile phone subscriptions

Mobiltelefonabonnemang

Figure 15.8

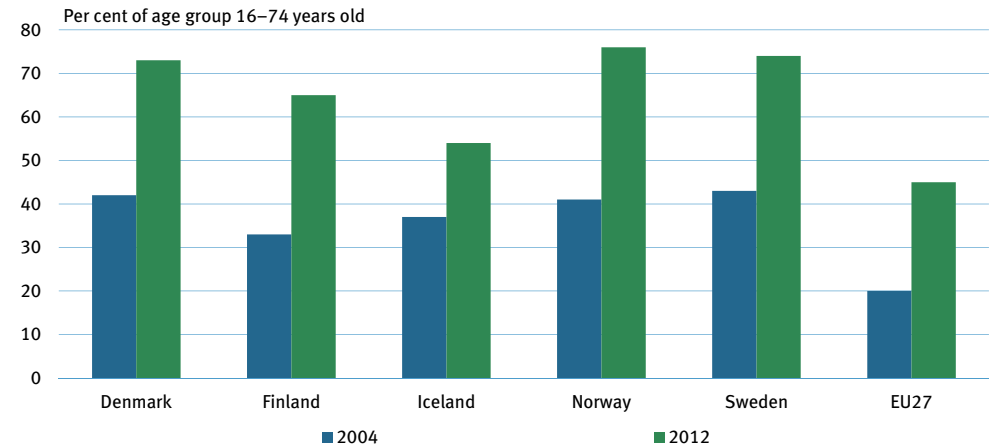
Info09

Source: The Danish National IT and Telecom Agency, the Norwegian Post and Telecommunications Authority, the Swedish Post and Telecom Agency (PTS) and national statistical institutes.

Internet purchases by individuals

Köp via Internet av privatpersoner

Figure 15.9

Info13

Source: Eurostat.

Note: EU27: The 27 member states of the European Union as per 1 January 2013.

Not: EU27: De 27 medlemsstaterna av Europeiska unionen per 1 januari 2013.

Appendix 1: User guide

The Nordic Statistical Yearbook 2013 is published by the Nordic Council of Ministers. There is free access to the pdf-version of the book and the database Nordic Statistics on the website of the Nordic Council of Ministers www.norden.org.

The database contains comparable statistics for Denmark, the Faroe Islands, Greenland, Finland, Åland, Iceland, Norway and Sweden. Data relating to Denmark do not include data on the Faroe Islands or Greenland. Figures for Åland are included in the Finnish figures, though figures for Åland are shown separately.

In connection with the 50 years jubilee last year a historical view of the development in the Nordic countries was produced. This review which shows the development within many different aspects of Nordic life over the last 50 years can be found on our webpage www.norden.org.

Languages

The book is bi-lingual – English and Swedish. However, English is used as the primary language. For example, all tables will have two sets of references – one in English and one in Swedish – and all text will normally be in both languages. Following the Anglo-American tradition, decimals are separated by decimal points instead of by a comma.

The database: Nordic Statistics – www.norden.org

The and the reference that appears below a table or diagram identifies the table in the database that has served as its source. All the tables may be found in the database. The reference after also works as a link to the current database-table. With a click on the reference you get directly into the table in question.

It is only a selection of the data from the database that has been included in the book's tables and graphs. In particular, time series are to be found in the database.

To download data from the database you can choose Excel or PC-Axis. If you choose PC-Axis, you need to install the PC-Axis software, which is located on the site. If you already have the program installed on your computer, you do not necessarily need to re-install it, unless you wish to benefit from the newest features.

The PC-Axis programme enables you to manage large amounts of statistical data. In PC-Axis, it is possible to extract a selection of data from a table, e.g. data for only one country or, perhaps, all the countries or, perhaps, just data from the latest year. The programme also allows you to rearrange tables, e.g. by aggregating variables, calculating percentages, etc., and to export the tables into a variety of different file formats.

Sources and notes

Most figures come from the national statistical institutes. Sources are nevertheless provided below all tables and graphs. Notes are normally only provided for tables and graphs.

All tables are numbered as a continuous series within the specific chapter, as are the diagrams. The subject index in the back of the book refers only to pages.

Data and data collection

Most data derive from the Nordic national statistical institutes, as the production and dissemination of statistics in the Nordic countries are centralized. The national statistical institutes are responsible for producing or coordinating the production of official statistics. They all operate independently of government control and their activities are regulated by law.

Although excellent comparisons may be made between the Nordic countries on the basis of the data provided, care must be taken to allow for differences in primary data and the way they are collected, organized and calculated. Notes to explain differences in comparability and methodology are normally provided.

Contact information

The decision of which data to include in the Nordic Statistical Databank is made by the Working Group on Nordic Statistics. The group is chaired by the editor of the Nordic Statistical Databank and Yearbook, Klaus Munch Haagensen (kmh@dst.dk), and includes representatives of the Nordic national statistical institutes (NSIs):

Denmark:	Klaus Munch Haagensen, kmh@dst.dk Troels A. Vestergaard, tav@dst.dk
Faroe Islands:	Simona Nielsen, simona@hagstova.fo
Greenland:	Bolatta Vahl, bova@stat.gl
Finland:	Leo Kostiainen, leo.kostiainen@stat.fi Leena Paloniemi, leena.paloniemi@stat.fi
Åland:	Iris Åkerberg, iris.akerberg@asub.ax
Island:	Svava Gudjonsdottir svava.gudjonsdottir@hagstofa.is
Norway:	Ingrid Modig, ingrid.modig@ssb.no Bjarte Mellemstrand, bjarte.mellemstrand@ssb.no
Sweden:	Gunnar Söderman, gunnar.soderman@scb.se Linda Larsson Conteh, linda.larsson-conteh@scb.se

To obtain additional information on statistics from individual Nordic countries, please use the following contact addresses:

Statistics Denmark, Library and Information
tel.: +45 39 17 30 30
e-mail: bib@dst.dk
Internet: www.dst.dk

Statistics Faroe Islands
tel.: +298 35 28 00
e-mail: hagstova@hagstova.fo
Internet: www.hagstova.fo

Statistics Greenland
tel.: +299 36 23 60
e-mail: stat@stat.gl
Internet: www.stat.gl

Statistics Finland,
Library of Statistics, Communication and Information Services
tel.: +358 9 1734 2220
e-mail: info@stat.fi
Internet: www.stat.fi

Statistics Åland
tel.: +358 18 25490
e-mail: info@asub.ax
Internet: www.asub.ax

Statistics Iceland, Information Services
tel.: +354 528 1000
e-mail: information@statice.is
Internet: www.statice.is

Statistics Norway, Library and Information Centre
tel.: +47 2109 4642
e-mail: Library@ssb.no
Internet: www.ssb.no

Statistics Sweden, Information service
tel.: +46 8 506 948 01
e-mail: information@scb.se
Internet: www.scb.se

Bilaga 1: Användarhandledning

Nordisk statistisk årsbok 2013 publiceras av Nordiska ministerrådet. Det finns gratis tillgång till pdf-versionen av boken och databasen Nordic Statistics på webbplatsen för Nordiska ministerrådet.

Databasen innehåller jämförande statistik för Danmark, Färöarna, Grönland, Finland, Åland, Island, Norge och Sverige. Uppgifter som avser Danmark inkluderar inte uppgifter om Färöarna eller Grönland. Uppgifter för Åland ingår i uppgifterna för Finland även om de anges separat.

I samband med 50-årsjubileet i fjol tog vi fram en historisk bild av utvecklingen i Norden. Den visar utvecklingen inom många olika aspekter av livet i Norden under de senaste 50 åren och finns på vår hemsida www.norden.org.

Språk

Boken är tvåspråkig – på engelska och svenska. Engelska används emellertid som huvudspråk. Alla tabeller har två uppsättningar referenser – en på engelska och en på svenska – och all text finns normalt på bägge språken. På anglosaxiskt sätt anges decimaler med punkt i stället för med komma.

Databasen: Nordic Statistics – www.norden.org

Symbolen under en tabell eller ett diagram markerar en hänvisning till den tabell i databasen som utgör källan. Alla tabeller finns i databasen. Hänvisningen efter länkar till den aktuella databastabellen. Med ett klick på referensen kommer du direkt till rätt tabell.

Det är bara ett urval av data från databasen som finns med i bokens tabeller och diagram. I synnerhet tidsserier finns i databasen.

När du hämtar data från databasen kan du välja excel eller PC-Axis. Om du väljer PC-Axis behöver du installera PC-Axis mjukvaran, som ligger på webbplatsen. Om du redan har programmet installerat på din dator behöver du inte nödvändigtvis installera om det, om du inte vill dra nytta av de nyaste funktionerna.

Med programmet PC-Axis är det möjligt att hantera stora mängder av statistiska data. Man kan göra ett urval av data från en tabell, t.ex. uppgifter för endast ett land eller, i stället, alla länder eller, om man så önskar, bara uppgifter från det senaste året. PC-Axis låter också användaren göra om tabellerna, t.ex. genom att aggregera variabler och beräkna procenttal, samt exportera tabellerna till en mängd olika filformat.

Källor och noter

Huvuddelen av uppgifterna kommer från de nationella statistiska instituten, men källorna anges ändå under alla tabeller och diagram.

Alla tabeller är numrerade som en kontinuerlig serie inom varje enskilt kapitel, liksom diagrammen. Sakregistret i slutet av boken hänvisar endast till sidor.

Uppgifter och insamling av uppgifter

Merparten av uppgifterna är hämtade från de nordiska nationella statistiska instituten, eftersom sammanställningen och spridningen av statistik är centraliserad i de nordiska länderna. De nationella statistiska instituten svarar för officiell statistik antingen genom att sammanställa den själv eller genom att samordna produktionen av den. De är alla självständiga organ med lagreglerad verksamhet.

Även om uppgifterna i boken ger möjlighet till utmärkta jämförelser mellan de nordiska länderna, måste man ta hänsyn till skillnader i primära uppgifter och det sätt på vilket de samlas in, bearbetas och beräknas. Noter om skillnader i jämförbarhet och metoder lämnas normalt.

Kontaktinformation

Arbetsgruppen för Nordisk Statistik bestämmer vilka uppgifter som skall inkluderas i den nordiska statistiska databasen. Gruppen leds av redaktören för den nordiska statistiska databasen och årsboken, Klaus Munch Haagensen (kmh@dst.dk), och innehåller representanter för alla NSI, nämligen:

Danmark:	Klaus Munch Haagensen, kmh@dst.dk Troels A. Vestergaard, tav@dst.dk
Färöarna:	Simona Nielsen, simona@hagstova.fo
Grönland:	Bolatta Vahl, bova@stat.gl
Finland:	Leo Kostianen, leo.kostianen@stat.fi Leena Paloniemi, leena.paloniemi@stat.fi
Åland:	Iris Åkerberg, iris.akerberg@asub.ax
Island:	Svava Gudjonsdottir svava.gudjonsdottir@hagstofa.is
Norge:	Ingrid Modig, ingrid.modig@ssb.no and Bjarte Mellemstrand, bjarte.mellemstrand@ssb.no
Sverige:	Gunnar Söderman, gunnar.soderman@scb.se Linda Larsson Conteh, linda.larsson-conteh@scb.se

Ytterligare information om statistik från de enskilda nordiska länderna kan fås på följande kontaktadresser:

Danmarks Statistik, Bibliotek og Information
tel.: +45 39 17 30 30
e-mail: bib@dst.dk
Internet: www.dst.dk

Hagstova Føroya
tel.: +298 35 28 00
e-mail: hagstova@hagstova.fo
Internet: www.hagstova.fo

Grønlands Statistik/Naatsorsueqqissaartarfik
tel.: +299 36 23 60
e-mail: stat@stat.gl
Internet: www.stat.gl

Statistikcentralen/Tilastokeskus,
Statistiska biblioteket, Kommunikation och informationstjänst
tel.: +358 9 1734 2220
e-mail: info@stat.fi
Internet: www.stat.fi

Ålands statistik- och utredningsbyrå
tel.: +358 18 25490
e-mail: info@asub.ax
Internet: www.asub.ax

Hagstofa Íslands, Upplýsingaþjónusta
tel.: +354 528 1000
e-mail: information@statice.is
Internet: www.statice.is

Statistisk sentralbyrå, Bibliotek og informasjonssenteret
tel.: +47 2109 4642
e-mail: biblioteket@ssb.no
Internet: www.ssb.no

Statistiska centralbyrån, Information och bibliotek
tel.: +46 8 506 948 01
e-mail: information@scb.se
Internet: www.scb.se

Appendix 2: Geonomenclature

The Nordic countries:

Denmark, Finland, Iceland, Norway, Sweden, Faroe Islands, Greenland and Åland.

EA: Members of the European Union who have adopted the Euro as their common currency.

EA11 (1999–2000): Austria, Belgium, Finland, France, Germany, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Portugal, Spain

EA12 (2001–2006): EA11 + Greece

EA13 (2007): EA12 + Slovenia

EA15 (2008): EA13 + Cyprus, Malta

EA16 (2009–2010): EA15 + Slovakia

EA17 (2011–): EA16 + Estonia

EU27 (as per 1 January 2013): The 27 memberstates of the European Union. Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden and United Kingdom.

EEA – European Economic Area:

EU27 + Norway, Iceland and Liechtenstein.

The Baltics:

Estonia, Latvia and Lithuania.

Other Europe:

Albania, Andorra, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Kosovo, Serbia-Montenegro, Former Yugoslav Republic of Macedonia, Gibraltar, Moldova, Montenegro, Russian Federation, San Marin, Switzerland, Turkey, Ukraine, Vatican City.

Africa:

Egypt and South Africa + OPEC-Africa + Other Africa.

OPEC-Africa:

Algeria, Libya, Nigeria and Gabon.

Other Africa:

Angola, Benin, Botswana, British Indian Ocean Territory, Burkina Faso, Burundi, Cameroon, Cape Verde, Central African Republic, Ceuta and Melilla, Chad, Comoros, Congo (Dem. Rep.), Congo (Republic), Djibouti, Equatorial Guinea, Eritrea, Ethiopia, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Ivory Coast, Kenya, Lesotho, Liberia, Madagascar, Malawi, Mali, Mauritania, Mauritius, Mayotte, Morocco, Mozambique, Namibia, Niger, Rwanda, Sao Tomé and Príncipe, Senegal, Seychelles and dependencies, Sierra Leone, Somalia, Saint Helena and dependencies, Sudan, Swaziland, Tanzania, Togo, Tunisia, Uganda, Zambia and Zimbabwe.

America:

United States of America (USA), Canada and Brazil + OPEC-America + Other America.

OPEC-America:

Ecuador and Venezuela.

Other America:

Anguilla, Antigua and Barbuda, Argentina, Aruba, Bahamas, Barbados, Belize, Bermuda, Bolivia, British Virgin Islands, Cayman Islands, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Dominica, Dominican Republic, El Salvador, Falkland Islands, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaica, Mexico, Montserrat, Netherlands Antilles, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Saint Pierre and Miquelon, Saint Vincent, Surinam, Trinidad and Tobago, Turks and Caicos Islands, Uruguay and US Virgin Islands.

Asia:

China, India, Israel and Japan + OPEC-Asia + DAE + Other Asia.

OPEC-Asia:

Iran, Iraq, Indonesia, Kuwait, Qatar, Saudi Arabia and United Arab Emirates.

DAE (Dynamic Asian Economies):

Hong Kong, Malaysia, Singapore, South Korea, Taiwan and Thailand.

Other Asia:

Afghanistan, Armenia, Azerbaijan, Bahrain, Bangladesh, Bhutan, Brunei, Cambodia, Georgia, Jordan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Laos, Lebanon, Macao, Maldives, Mongolia, Myanmar, Nepal, North Korea, Oman, Pakistan, Philippines, Sri Lanka, Syria, Tajikistan, Turkmenistan, Uzbekistan, Vietnam, West Bank and Gaza Strip and Yemen.

Oceania:

Australia + Other Oceania.

Other Oceania:

American Samoa, Australian Oceania, Federated States of Micronesia (Yap, Kosrae, Chuuk and Pohnpei), Fiji, Kiribati, French Polynesia, Marshall Islands, Nauru, New Caledonia and dependencies, New Zealand, New Zealand Oceania, Northern Mariana Islands, Palau, Papua New Guinea, Pitcairn, Polar Regions, Solomon Islands, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wallis and Futuna Islands and Western Samoa.

Other and unknown:

Stores and provisions, other countries and territories not determined or disclosed.

Sakregister

A

aborter 42
adoption, havandeskapspenning 64
aktiekurser 127
aktiekursindex 98, 127
alkohol 57
alternativ energi 33–34
ammoniak (NH₃) 29
arbetsfrånvaro 62
arbetskraft 82
  byggindustri 86–87
  deltidsanställning 88
  FoU 136
  IT-sektorn 141
  jordbruk, skogsbruk och fiske 131
  kön 82, 86, 88
  näringsgren 87, 104
  servicenärings 105
  tillverkningsindustri 86–87
arbetslöshet 7, 83–85
  kön 84
  procent 7, 83–85
  ungdomar 85
arbetslöshetsprocent 7, 83–85
arbetsmarknad 81–88
areal
  ekologisk 32
  glaciärer 9–16, 23
  land 7, 22–23
  sjöar 9–16, 23
  skog 9–16, 23
  total 7, 9–16, 22–23

vatten 9–16, 23
åkermark 23
asylansökningar 49–50
  ensamkommande barn 50
  medborgarskap 49

B

barn
  barnomsorg 63
  ensamkommande 50
  familjer med/utan 43
  placerat utanför hemmet 63
  sociala utgifter 60
  socialbidrag 60
befolkning 7, 9–16, 22–23, 35–50
  civilstånd 44–45
  förändringar 20, 39
  huvudstäder 7, 9–16, 22
  invånare per km 7, 23
  migration 39, 46–48
  nordiska medborgare i annat nordiskt land 46–48
  total 7, 9–16, 23
  utländska medborgare 46–48
befolkningsförändringar 39
befolkningsprognoser 40
befolkningsstäthet 23
bekämpningsmedel 31
betalningsbalans 98, 101–102
betesmark 23
bibliotek 96
bistånd till utvecklingsländer 121
BNP 7, 20, 98–99, 107, 116–118, 125
  per person 7, 99, 125
boende, äldre 60–61

bostäder 68–69
bostäder och byggande 67–69
bruttoförädlingsvärde 104–105
  servicenärings 105
  tillverkningsindustri 104
bruttonationalinkomst (BNI) 120
bruttonationalprodukt (BNP) 7, 20, 97–99, 107, 116–118, 125
  per person 7, 99, 125
bruttoskuld 119
byggindustri, sysselsättning 86
bytesbalans 101, 106
böcker, bibliotek 96

C

cancer 54–55
  bekräftade nya fall 55
CH₄ (metangas) 26
civilstånd 44–45
CO₂ (koldioxid) 7, 26

D

dagem, barn 63
deltidsanställning 88
dikväveoxid (N₂O) 26
disponibel inkomst
  hushåll 65
  kön 66
döda 39, 54, 56
  cancer 54
  hjärt- och kärlsjukdomar 54
  olycka 54
  själv mord 54, 56
dödlighet 55
dödsorsaker 54

E
ekologiskt jordbruk 32
ekonomiskt bistånd 60, 62, 64
ekonomisk tillväxt 98–99
ekonomiska nyckeltal 7, 98
ekonomiska tendenser 97–98
elever, se studenter
emigration 39, 46, 48
emission 7, 26–27, 29
energi 33–34
energiförbrukning 34
  per person 7, 34
energiproduktion 7, 33
energitillgång 34
ensamkommande barn
  ålder 50
Europaparlamentet, val 91
export 106–113
  handelsbalans 102, 108
  index 107
  land 110–111
  till nordiska länder 109–111
  utomnordisk 109–111
  varor och tjänster 102, 108
  varugrupp 112

F
familjer 43
  inkomst 65
  med/utan barn 43
fasta bruttoinvesteringar 100
fasta bränslen 33–34
fastighet 67
  index 68

  priser 68
fattigdom, relativ 59
fertilitet 7, 41
filosofie doktorer 139
fiske 131, 133
fiske, se också jordbruk, skogsbruk och fiske 129, 133–134
fiskefångster 133
folkmängd 7, 9–16, 22–23, 35–50
  civilstånd 44–45
  förändringar 39
  huvudstäder 7, 9–16, 22
  invånare per km 7, 23
  migration 39, 46–48
  nordiska medborgare i annat nordiskt land 46–48
  totalt 7, 9–16, 23
  utländska medborgare 46–48
folkökning 39
forskning och utveckling (FoU) 135–139
fosfor (P) 30
FoU 135–142
  anställda 136
  filosofie doktorer 139
  patent 139
  personal 136
  statliga utgifter 136–138
  utgifter 137–138
fritid 92–96
fruktsamhet 7, 41
födda 39, 41
  havandeskapspenning 64
företags samspel med offentliga myndigheter 140
förnyelsebara energikällor 33–34
föroreningar 26–27
  jord 26–27, 29–31

  luft 26–27, 29–31
  vatten 26–27, 29–31
försurning 26–27, 29–31
försörjningsbalans 100
försörjningsbörda 38, 40
förväntad livslängd 7, 37
föräldrapenning 64

G
gas 33–34
geografi 21–27
geotermisk energi 33–34
gifta 44–45
giftermål 44–45
gini-koefficient 59
glaciärer, se areal
global uppvärmning 26–27
grödor 131
  produktion 131
gödningsmedel 30

H
handelsbalans 102, 108
handelsgödsel 30
hushåll, inkomst 66
huvudstad, folkmängd 9–16
hälso- och sjukvårdspersonal 53
hälsovård 51–57
hållbar utveckling 18–20

I
icke-medborgare
  utvandring 46, 48
  invandring 46–47

nordiska medborgare i annat nordiskt land 46–48
immigration 39, 46–47
import
  handelsbalans 102, 108
  index 107
  land 110–111
  till nordiska länder 109–111
  utomnordisk 109–111
  varor och tjänster 102, 108
  varugrupp 113
individuers samspel med offentliga myndigheter 141
industri 104
inflation 98
inhemsk energiproduktion 33–34
inkomst 65–66
  disponibel 65–66
  hushåll 65
  kön 66
  offentliga sektorn 117
inkomstfördelning 65–66
insektsmedel 31
Internet
  användning 141
  köp 143
  privat tillgång 142
  samspel 141
invandring 39, 46–47
  land 47
investeringar, utländska 101
invånare per km 7, 9–16, 23

J
jordbruk
  bekämpningsmedel 31
  ekologisk 32
  handelsgödsel 30
  vegetabilisk produktion 131
  åkermark 32
jordbruk, skogsbruk och fiske 129–134
  sysselsättning 131
jordföroreningar 26–27
jordvärme 33–34

K
kalium (K) 30
klimat 21–25
koldioxid (CO₂) 7, 26
konstgödsel 30
konsumentprisindex 122–123
konsumtion
  alkohol 57
  bekämpningsmedel 31
  energi 7, 34
  handelsgödsel 30
  livsmedel 122
  offentliga sektorn 100
  privat 100
kultur 92–96
kväve (N) 30
kväveoxider (NO_x) 30
kärnkraft 33–34
köpkraftspariteter (PPS) 65–66, 99, 125

L
landareal 9–16, 23
levande födda 39, 41
livslängd 37–39
luftföroreningar 26–27, 29–31
läkare 53

M
markanvändning 23
medellivslängd 7, 37
metangas (CH₄) 26
migration 39, 46–48
miljö 28–34
mobiltelefonabonnemang 143
museibesök 94
musik
  digitalt 95
  försäljning 95

N
nationella val 90
naturgas 33–34
naturlig folkökning 39, 41
nettoexport 106–109
nettomigration 39
nettoskatter 117
nettoskuld 118–119
nettotillgång 101
NH₃ (ammoniak) 29
N₂O (dikväveoxid) 26

nordiska medborgare i annat nordiskt land 46–48
NO_x (kväveoxider) 30
nyckeltal, ekonomiska 7, 98

O

offentlig ekonomi och priser 114–128
offentliga myndigheter, samspel med
  företag 140
  individer 140
offentliga sektorn
  inkomster 117
  underskott 118
  överskott 7, 98, 118
offentliga sektorns utgifter 93, 136–137
offentlig skuld 7, 20, 98, 118–119
offentlig överskott 117
ogifta 44–45
ogräsmedel 31
olja 33–34
ozonuttunnande ämnen 26–27

P

papper 132
partiklar 26
partnerskap, avregistrerade 45
partnerskap, registrerade 45
patent 139
pension 61
pensionärer 61
permanent ängsmark 23
PISA 78
prisindex
  inflation 98
  konsumentpriser 122–123

prisnivåer 122, 124
privat konsumtion 100

R

realtillväxt 99
relativa arbetskraftstal 82
risk för fattigdom 59
räntenivå 98, 128
rökning 57
röstning 89–91

S

samer 17
separerade 44–45
serviceboende 60
servicenärings 85–86, 105
  bruttoförädlingsvärde 105
  sysselsättning 85–86, 105
sjukdomar
  cancer 54–55
  hjärt- och kärl 54
sjukfrånvaro 62
sjukvård
  utgifter, sjukvård 52, 115–116
sjukvårdskostnader 52, 115–116
sjukvårdspersonal 53
självmord 54, 56
sjöar 9–16, 22–23
skatter 7, 117
skattetryck 7
skilda 44–45
skilsmässor 44–45
skogsbruk 9–16, 23
skogsmark 7, 9–16, 23

skulder 20, 98, 101, 118–119
skulder, offentliga sektorn 98, 101, 118–119
socialbidrag 60–61, 64
  föräldrapenning 64
  havandeskapspenning 64
  mottagare 60–61, 64
social integration 58–64
social trygghet 115–116
sociala utgifter 60
SO_x (svaveloxider) 29
spannmål 131
studenter
  examinerade 74
  inskrivna 72
  studiestöd 79
  utomlands 80
studerandes läskunnighet 78
studiestöd 79
svampmedel 31
svaveldioxid (SO_x) 29
sysselsättning 81, 86–87
  relativa arbetskraftstal 82
sysselsättningsintensitet 82

T

tandläkare 53
teater 94
teknologi 140–142
temperatur 25
tillgångar 101, 118
tillverkningsindustri 104
  bruttoförädlingsvärde 104
  produktionsindex 104
  sysselsättning 86–87, 104

tjänstenärings 86–87, 105
bruttoförädlingsvärde 105
sysselsättning 86–87, 105
träproduktion 132
trämassa 132
träprodukter 132

U

utbildning 70–80
  examinerade 74
  inskrivna 72
  studenter, utomlands 80
  utgifter, offentliga 71
utbildningsnivå 75–77
utbildningssystem 70
utlandsskuld 98, 101
utländska direktinvesteringar 103
utländska medborgare 46–48
  invandring 46–47
  nordiska medborgare i annat nordisk land 46–47
  utvandring 46, 48
utländska tillgångar och skulder 98, 101
utrikeshandel 106–113
  handelsbalans 102, 108
  index 107
  inomnordisk 109–111
  land 110–111
  utomnordisk 110–111
  varor och tjänster 102, 108
  varugrupp 112–113
utsläpp 7, 26–27, 29
  utsläpp till jord 26–27, 29–31
  utsläpp till luft 26–27, 29–31
  utsläpp till vatten 26–27, 29–31

utvandring 39, 46, 48
  land 48
utvecklingsbistånd 121

V

val 89–91
  Europaparlamentet 91
  invalda ledamöter 90–91
  giltiga röster 90
  nationella 90
valutakurser 126
valutakursindex 98
varor och tjänster 102, 108
varor och tjänster, utrikeshandel 102, 108
varu- och tjänstebalans 102, 108
vatten, föroreningar 26–27
vattenareal 9–16, 23
vattenkraft 33–34
vegetabilisk produktion 131
vetenskap 135–140
växelkurser 98
växthusgaser 7, 6–27
vårdplatser, sjukhus 53

Ä

äktenskap 44–45
äktenskapsskillnader 44–45
ängsmark 23
änklingar/änkor 45

Å

åkermark 7, 23
ålderdom
  serviceboende 60

utgifter 60
åldrande befolkning 38, 40
årlig reattillväxt 99

Subject index

A

abortions 42
absence from work 62
acidification 26–27, 29–31
activity rates 82
adoption, cash benefits 64
age burden 38, 40
ageing population 38, 40
agriculture
  arable land 130
  crop production 131
  fertilizers 30
  organic 32
  pesticides 31
agriculture, forestry and fishery 129–134
  employment 86–87
aid to developing countries 121
air pollution 26–27, 29–31
alcohol 57
alternative energy 33–34
ammonia (NH₃) 29
area
  arable land 7, 23
  forests 7, 9–16, 23
  icecap 9–16, 23
  lakes 9–16, 23
  land 7, 22–23
  organic 32
  total 7, 9–16, 22–23
  water 9–16, 23
assets 98, 101
asylum requests 49–50

unaccompanied children 50
citizenship 49

B

balance of goods 102, 108
balance of goods and services 102, 108
balance of payments 98, 101–102
balance of trade 108
beds, hospitals 53
births 39, 41
  cash benefits 64
books, libraries 96

C

cancer 54–55
  confirmed new cases 55
capital (area) population 9–16
carbon dioxide 7, 26
cash benefits 60, 62, 64
  adoption 64
  childbirth 64
  pregnancy 64
  sickness 62
causes of death 54
CH₄ 26
chemical fertilizers 31
childbirth, cash benefit 64
children
  day-care centre 63
  families with/without 43
  placed outside their home 63
  social assistance 60
  social expenditure 60
  unaccompanied 50

climate 24–27
CO₂ (carbon dioxide) 7, 26
commercial fertilizers 30
construction, employment 86–87
consumer price index 122
consumption
  alcohol 57
  energy 7, 34
  fertilizers 30
  food 124
  pesticides 31
  private 100
  public 100
crop production 131
culture 92–96
currency reserve 98

D

day-care centres, children 63
deaths 39, 54, 56
  accidents 54
  cancer 54
  cardiovascular diseases 54
  suicide 54, 56
debt, public 20, 98, 101, 118–119
demographic change 39
dentists 53
development aid 121
diseases
  cancer 54–55
  cardiovascular diseases 54
disposable income
  households 65
  sex 66

divorced persons 44–45
divorces 44–45
dwellings 67–69

E

economic growth 98–99
economic key figures 7, 98
economic trends 97–98
education 70–80
    expenditure, public 71
    graduates 74
    students abroad 80
    students enrolled 72
educational level 75–77
educational system 70
effective nominal exchange rate index 98, 126
elections 89–91
    elected candidates 90–91
    European parliament 91
    national 90
    valid votes 90–91
elderly people, housing 60
emigration 39, 46, 48
    country 48
emissions 7, 26–27, 29
employment 82
    agriculture, forestry and fishery 131
    by industry 86–87
    construction 86–87
    manufacturing 86–87, 104
    part-time 88
    R&D 136
    service sector 105
    sex 82, 86, 88

employment rates 82
energy 33–34
energy consumption 34
    per capita 7, 34
energy production 34
energy supply 34
enterprises, interaction with public authorities 140
environment 28–34
European parliament, election 91
exchange rates 98, 126
exports
    balance of trade 102, 108
    commodities 112
    country 110–111
    goods and services 102, 108
    index 107
    intra-Nordic 109–111
external trade 106–113

F

families 43
    income 65
    social expenditure 60
    with/without children 43
fertility 7, 41
fertilizers 30
fishery 131, 133–134
fishing, catches 133
foreign assets and liabilities 98, 101
foreign debt 98, 101
foreign direct investments 103
foreign exchange reserve 98
foreign trade 106–113
    balance of trade 108, 112

commodities 112–113
country 110–111
extra-Nordic 110–112
goods and services 102, 108
index 107
intra-Nordic 109–111
foreigners 46–50
    emigration 46, 48
    immigration 46–47
    Nordic citizens in Nordic countries 46–48
forest 7, 9–16, 23
forestry 129, 131–132
fungicides 31

G

gas 33–34
GDP 7, 20, 98–99, 107, 116–118, 125
    per capita 7, 99, 125
general government expenditure
    R&D 136–139
    culture 93
general government revenue 117
geography 21–27
geothermal energy 33–34
gini-coefficient 59
global warming 26–27
goods and services 102, 108
graduates 74
grain 131
    production 131
greenhouse gases 7, 26–27
gross debt 118
gross domestic production (GDP)
    7, 98–99, 107, 116–118, 125

per capita 7, 99, 125
gross fixed capital formation 100
gross national income (GNI) 120
gross value added 104–105
  manufacturing 104
  service sector 105

H

health care 51–57
health care expenditure 52, 115–116
health staff 53
herbicides 31
household, income 65
housing 67–69
  index 68–69
  prices 68
housing and construction 67–69
hydropower 33–34

I

icecap area 9–16, 23
ICT sector 140–142
illness 62
  absence from work 62
  cash benefits 60
immigration 39, 46–47
  country 47
import
  balance of trade 102, 108
  commodities 113
  country 110–111
  goods and services 102, 108
  index 107
  intra-Nordic 109–111

income 65–66
  general government 117
  households 65
  personal 65–66
  sex 66
income distribution 65–66
indigenous energy production 33–34
individuals, interaction with public authorities 140
inflation 98
inhabitants per sq km 7, 9–16, 23
insecticides 31
interaction with public authorities
  enterprises 140
  individuals 140
interest rate 98, 128
Internet 140–142
  interaction 140
  purchases 142
  private access 141
  use 141
investment, foreign direct 103

K

key figures, economic 7, 98

L

labour force 7, 82, 86–88
labour market 81–88
lakes 9–16, 23
land area 9–16, 22–23
land use 23
leisure 92–96
liabilities 100–101, 118
libraries 96

life expectancy 7, 37
live births 39, 41
longevity 37–39

M

manufacturing
  employment 86–87, 104
  gross value added 104
marriages 44–45
married persons 44–45
marital status 44–45
maternity benefits 64
meadows 23
methane (CH₄) 26
migration 39, 46–48
  country 46–48
mobile subscriptions 142
mortality 54, 56
museums, visits 94
music
  digital 95
  sale 95

N

N₂O (nitrous oxide) 26
national elections 90
natural gas 33–34
natural population increase 39, 41
net assets 101
net debt 118–119
net export 106–108
net migration 39
net taxes 117
NH₃ (ammonia) 29

nitrogen (N) 30
nitrogen oxides (NO_x) 29
nitrous oxide (N₂O) 26
non-nationals
    emigration 46, 48
    immigration 46–47
    Nordic citizens in Nordic countries 46–48
Nordic citizens in Nordic countries 46–48
NO_x (nitrogen oxides) 29
nuclear power 33–34
nursing homes 60

O

oil 33–34
old age pension 61
old age, social expenditure 60
organic farming 32
ozone depletion 26–27

P

paper 132
partnerships
    dissolved 45
    registered 45
particulates 26
partnerships, registered 45
part-time employment 88
    sex 88
pastures 23
patents 139
pensioners 61
pensions 61
pesticides 31
PhD graduates 139

phosphorus 30
physicians 53
PISA 78
pollution 26–27
    air 26–27, 29–31
    soil 26–27, 29–31
    water 26–27, 29–31
population 7, 9–16, 22–23, 35–50
    capital (area) 9–16, 22
    change 20, 39
    inhabitants per sq km 7, 23
    marital status 44–45
    migration 39, 46–48
    non-nationals 46–48
    Nordic citizens in Nordic countries 46–48
    total 7, 9–16, 23
population density 23
population projections 40
potassium 30
poverty, relative 59
pregnancy, cash benefits 64
price index
    consumer prices 122–123
    inflation 98
    price levels 122, 124
price levels 122, 124
private consumption expenditure 100
public balance deficit 118
public balance, surplus 7, 98, 118
public consumption expenditure 100
public debt 7, 20, 98, 115–116, 118–119
public finance and prices 114–128
public revenue 117
pulp 132

pupils, see students
purchasing power 65–66, 99, 124–125

R

R&D 135–142
    employment 136
    expenditure 137–138
    government appropriations 136–138
    patents 139
    PhD graduates 139
real annual growth 99
real estate 68
relative poverty 59
renewable energy 33–34
research and development 135–139
residential institutions 60
retirement pension 61

S

sami 17
science 135–139
separated persons 44–45
service housing 60
service sector
    employment 86–87, 105
    gross value added 105
share prices index 98, 127
share prices 127
sickness
    absence from work 62
    cash benefits 60
sickness benefits 60
single persons 44–45
smokers 57

social assistance 60–61, 64
  adoption 64
  childbirth 64
  pensions 61
  pregnancy 64
  recipients 60–61, 64
  sickness benefits 60
social expenditure 60
social integration 58–64
social security 115–116
soil pollution 26–27
solid fuels 33–34
SO_x (sulphur oxides) 26–27
student performance (PISA) 78
students
  abroad 80
  enrolled 72
  financial support 79
  graduates 74
study allowance 79
suicides 54, 56
sulphur oxides (SO_x) 29
sustainable development 18–20

T

tax burden 7
taxes 7, 117
technology 140–142
temperature 25
theatres 94
trade balance 102, 108

U

unaccompanied children
  age 50
unemployment 7, 83–85
  rates 7, 83–85
  sex 84
  youth 85
unmarried persons 44–45

V

voting 90–91
water area 9–16, 23
water pollution 26–27
water power 33–34
widows/widowers 44–45
wood product, production 132

norden

Nordic Council of Ministers

Ved Stranden 18
DK-1061 Copenhagen K

www.norden.org

Nordic Statistical Yearbook 2013

Nordic Statistical Yearbook is published for the 51st time. It is a reference book containing comprehensive and easily accessible statistics of various aspects of social life in the five Nordic countries, i.e. Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden. In addition data are also presented on the Faroe Islands, Greenland and the Åland Islands. The aim of the yearbook is, as far as possible, to present comparable data on the Nordic countries. Additional tables can be accessed free of charge via our homepage www.norden.org/facts. Here it is also possible to read and download the Nordic Statistical Yearbook in pdf format free of charge.

Nord 2013:001
ISBN 978-92-893-2350-5

Nordisk statistisk årsbok 2013

Nordisk statistisk årsbok utkommer nu för 51:a gången. Årsboken är en uppslagsbok, som avser vara en sammanfattande och överskådlig redovisning av statistik över samhällsförhållandena i de fem nordiska länderna Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. I många av tabellerna redovisas också uppgifter om Färöarna, Grönland och Åland. Syftet med årsboken är att lägga fram sinsemellan jämförbara uppgifter om de nordiska länderna. Ytterligare tabeller finns tillgängliga gratis via vår hemsida www.norden.org/fakta. Här är det också möjligt att kostnadsfritt läsa och ladda ner boken i pdf-format.